

FRC

Үнэт
цаасны
танилцуулга

2023 он

Лэнд Бонд

Үндсэн Андеррайтер

Туслах Андеррайтер

2023 -07- 28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД-ын танилцуулга

АГУУЛГА

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАГЧДЫН АНХААРАЛД
НЭР ТОМЬЁОНЫ ТАЙЛБАР
ҮНЭТ ЦААС ГАРГАХ ТУХАЙ ТОГТООЛ
ҮНЭТ ЦААС ГАРГАХАД ОРОЛЦСОН БАЙГУУЛЛАГУУД
ҮНЭТ ЦААСНЫ ХУРААНГУЙ ТАНИЛЦУУЛГА

1. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ТУХАЙ	13
1.1 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	13
1.1.1 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ХУУЛИЙН ЭТГЭЭД, АРИЛЖАА ЭРХЛЭХ БАЙГУУЛЛАГЫН БҮРТГЭЛ, ХАЯГ	14
1.1.2 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ТУХАЙ	15
1.1.3 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН БҮТЭЦ, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ	18
1.1.4 ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ГИШҮҮД	19
1.1.5 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГА	21
1.1.6 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ЗӨВЛӨХ	22
1.2 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН МЭДЭЭЛЭЛ	23
1.2.1 ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН БҮТЭЦ	23
1.2.2 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН НӨЛӨӨ БҮХИЙ ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧИЙН МЭДЭЭЛЭЛ	23
1.3 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ГАРГАСАН ҮНЭТ ЦААСНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	31
1.4 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН САНХҮҮ, ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	38
1.5 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН БАЙГУУЛСАН ГЭРЭЭ ХЭЛЦЭЛ	49
1.5.1 ХУУЛЬ ЗҮЙН ДҮГНЭЛТ	50
1.6 НОГДОЛ АШГИЙН БОДЛОГО	52
2. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН БИЗНЕС ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	56
2.1 МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ	56
2.1.1 БОДИТ СЕКТОР	56
2.1.2 ГАДААД СЕКТОР	58
2.1.3 ТӨСВИЙН СЕКТОР	59
2.1.4 ИНФЛЯЦ	60
2.1.5 ТӨЛБӨРИЙН ТЭНЦЭЛ	61
2.1.6 ВАЛЮТЫН ХАНШ	61
2.1.7 ББСБ-ЫН ЗАХ ЗЭЭЛ	62
2.2 ХӨРӨНГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ	65
2.3 ӨРСӨЛДӨГЧИЙН СУДАЛГАА	67
2.3.1 ДОТООД ОРЧНЫ ӨРСӨЛДӨГЧИЙН СУДАЛГАА	67
2.4 БИЗНЕСИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТААМАГЛАЛ	74

lendmn

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07- 28

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА
БҮРТГЭВ-02

2.5 ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА.....	78
3. ҮНЭТ ЦААСНЫ ТУХАЙ МЭДЭЭЛЭЛ	93
3.1 НИЙТЭД САНАЛ БОЛГОХ ӨРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА.....	93
3.2 ӨРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН БАРЬЦАА.....	94
3.3 ҮНЭТ ЦААСААР ГЭРЧЛЭГДЭХ ЭРХ, ҮҮРЭГ	97
3.4 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧ БОЛОН АНДДЕРРАЙТЕРИЙН ХООРОНД БАЙГУУЛСАН БОНДЫН ГЭРЭЭ	100
3.5 ҮНЭТ ЦААСНЫ ХҮҮ ТОГТООСОН ҮНДЭСЛЭЛ	101
3.6 ТАТАН ТӨВЛӨРҮҮЛЭХ ХӨРӨНГИЙН ЗАРЦУУЛАЛТ.....	104
3.7 ӨРИЙН ХЭРЭГСЛИЙГ АНХДАГЧ ЗАХ ЗЭЭЛД БАЙРШУУЛАХ ТУХАЙ.....	104
4. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ОРОЛЦСОН БАЙГУУЛЛАГУУД.....	107
4.1 ҮНДСЭН АНДЕРРАЙТЕРИЙН ТУХАЙ.....	107
4.2 ТУСЛАХ АНДЕРРАЙТЕРИЙН ТУХАЙ	113
4.3 ТУСЛАХ АНДЕРРАЙТЕРИЙН ТУХАЙ	115
4.4 АУДИТЫН КОМПАНИЙН ТУХАЙ	117
4.5 ХУУЛИЙН КОМПАНИЙН ТУХАЙ	121
5. ХАВСРАЛТУУД.....	124
5.1 АУДИТЫН ТАЙЛАН, ДУГНЭЛТ /2022 оны жилийн эцсийн байдлаар/	125
5.2 АУДИТЫН ДУГНЭЛТ /2023 оны I улирлын байдлаар/	161
5.3 ХУУЛЬ ЗҮЙН ДУГНЭЛТ.....	174
5.4 БУСАД	229

УЛААНбаатар хот
5039754 т. 1118257206

СЭХ
2023.08.11
БҮРТГЭВ

МОНГОЛЫН ХЭРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07- 28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД ын танилцуулга

ГРАФИК

График 1: ЛэндМН ББСБ ХК хувьцааны ханш 2023	32
График 2: Бүртгэлтэй харилцагчдын тоо	39
График 3: 2022 оны үйл ажиллагааны үзүүлэлт	42
График 4: 2023 оны I-р улирлын үйл ажиллагааны үзүүлэлт	48
График 5: МУ-ын ДНБ болон эдийн засгийн өсөлт /2010-2022/	56
График 6: Эдийн засгийн төсөөлөл 2023 он/	57
График 7: Экспорт, Импорт болон төлбөрийн тэнцэл	58
График 8: Экспортын гол нэр төрлийн бараа /тэрбум \$ 2018 – 2023.I улирал/	59
График 9: Инфляцийн түвшин 2018-2023.I	60
График 10: Хөрөнгийн зах зээлийн үнэлгээ /их наяд ₮/ болон ДНБ-д эзлэх хувь	61
График 11: Төгрөгтэй харьцах ам долларын ханш болон ГВАН-ын харьцуулалт /2010-2023.I/	62
График 12: Банк болон ББСБ-уудын зээлийн өсөлт	63
График 13: Банк болон ББСБ-уудын активын өсөлт	64
График 14: Хөрөнгийн зах зээлийн үнэлгээ /их наяд ₮/ болон ДНБ-д эзлэх хувь	65
График 15: Арилжааны дун /2017-2022/	65
График 16: Актив болон нийт зээлийн өсөлтийн хувь	68
График 17: Финтекийн зээлийн үлдэгдэл эзлэх хувь /2023.I/	69
График 18: Зээлийн харилцагчдын тоо	75
График 19: Нийт хөрөнгө ба нийт зээлийн хэмжээ	76
График 20: Хөрөнгийн бүтэц	77
График 21: Цэвэр ашиг	78
График 22: Банкнуудын иргэдийн 24 сарын хугацаатай хадгаламжийн жилийн хүү	101
График 23: Хүүгийн харьцуулалт	102
График 24: Нээлттэй үнэт цаасны өгөөжийн түвшингийн харьцуулалт	103

ХҮСНЭГТ

Хүснэгт 1: Үнэт цаас гаргагчийн нээлттэй бондын жагсаалт	36
Хүснэгт 2: Үнэт цаас гаргагчийн халаасны хувьцаа	37
Хүснэгт 3: Сүүлийн 3 жилийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн хураангуй	47
Хүснэгт 4: 2023 оны I улирлын байдлаарх санхүүгийн тайлангийн хураангуй	49
Хүснэгт 5: Компанийн их хэмжээний хэлцэлийн хэмжээ	52
Хүснэгт 6: Хуваарилсан ногдол ашиг	54
Хүснэгт 7: Эдийн засгийн өсөлт 2017-2021 /Салбарын бүтцээр/	57
Хүснэгт 8: Эдийн засгийн үзүүлэлт 2018-2022 /Салбарын бүтцээр/	67
Хүснэгт 9: Санхүүгийн тайлангийн төсөөлөл 2023-2025 оны (мянган төгрөг)	76
Хүснэгт 10: Орлогын хураангуй тайлангын төсөөлөл (мянган төгрөг)	77
Хүснэгт 11: Зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлт	80
Хүснэгт 12: Эрсдэлийн удирдлагын хамгаалалтын бүс	81
Хүснэгт 13: Эрсдэлийн ангиал	85
Хүснэгт 14: Эрсдэлийн удирдлага	85
Хүснэгт 15: Эрсдэлийн удирдлагын зарчим	87
Хүснэгт 16: Өрийн хэрэгслийн ерөнхий нөхцөл	93
Хүснэгт 17: АНД Системс ХХК аудитлагдсан тайлан 2021-2022	97

ЗУРАГ

Зураг 1: Үнэт цаас гаргагчийн түүхэн замнал	16
Зураг 2: Үнэт цаас гаргагчийн бүтэц, зохион байгуулалт	18
Зураг 3: АНД Глобал группийн түүхэн замнал	27
Зураг 4: Lendpay зээлийн бүтээгдэхүүн	39
Зураг 5: Lend-MSM зээлийн бүтээгдэхүүн	40
Зураг 6: Эко автомашины зээл	40
Зураг 7: Lend Flexi бүтээгдэхүүн	40
Зураг 8: Мэдээллийн аюулгүй байдлын сертификат	43
Зураг 9: Цахим хувьцаа эзэмшигчдийн хурал 2022	44
Зураг 10: Лэнд Бонд Транч II	44
Зураг 11: Ногдол ашиг хуваарилав	45
Зураг 12: Эдийн засгийн төсөөлөл /2023 он	58
Зураг 16: Ковид 19-ийн үеийн ОУ-ын зээлийн ёсelt	71
Зураг 17: Финтект хэрэглэгчдийн датаг ашиглаж буй аргууд	72
Зураг 18: АНУ-ын BNPL үйлчилгээний зах зээлийн хэмжээ	73
Зураг 19: ААНБ-ын ажиллагчдын цалингийн судалгаа	74
Зураг 20: Эрсдэлийн удирдлагын тогтолцоо	80

СХЕМ

Схем 1: Дотоод аудитын тогтолцоо	20
Схем 2: Үнэт цаас гаргагчийн хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц	23
Схем 3: Нөлөө бүхий хувьцаа эзэмшигчид болон зэргэлдээ компанийн бүтэц	24
Схем 4: Эрсдэлийн удирдлагын процесс	87

5

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАГЧДЫН АНХААРАЛД

“ЛэндМН ББСБ” ХК /цаашид “Үнэт цаас гаргагч”, “Компани” гэх/ нь Монгол улсын Компанийн тухай хууль, Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль, Санхүүгийн зохицуулах хороо, Монголын хөрөнгийн биржийн холбогдох журмын дагуу 4 дэх удаагаа өрийн хэрэгслийг олон нийтэд нээлттэй санал болгохоор энэхүү танилцуулгыг бэлтгэсэн болно.

ЭНЭХҮҮ ТАНИЛЦУУЛГАД ТУСГАСАН ЛЭНД БОНДЫГ МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ БОЛОН САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРОО БҮРТГЭСЭН НЬ УГ ҮНЭТ ЦААСАНД ГАРГАСАН АЛИВАА БАТАЛГАА БИШ БӨГӨӨД ТҮҮНИЙ АГУУЛСАН АЛИВАА МЭДЭЭЛЛИЙН ҮНЭН ЗӨВ, БҮРЭН БҮТЭН БАЙДЛЫГ БИРЖ БОЛОН ХОРОО ХАРИУЦАХГҮЙ!

ҮНЭТ ЦААСЫГ ХУДАЛДАН АВАХ ЗАМААР ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХИЙХ НЬ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАГЧ ТАНЫ ХУВЬД ЯМАГТ ЭРСДЭЛТЭЙ ҮЙЛДЭЛ БАЙДГИЙГ ОНЦГОЙЛОН АНХААРЧ, БОНДЫН ТАНИЛЦУУЛГА, БОНД ГАРГАХ АЖИЛЛАГААГ САЙТАР СУДАЛСНЫ ҮНДСЭН ДЭЭР ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ШИЙДВЭРЭЭ ГАРГАХЫГ ЗӨВЛӨЖ БАЙНА.

Тус үнэт цаасны танилцуулгад хөрөнгө оруулагч таны хөрөнгө оруулалтын шийдвэр гаргалтад шаардлагатай үнэт цаас гаргагчийн мэдээлэл, зах зээлийн таамаглал зэрэг бүхий л мэдээллийг агуулахыг зорьсон болно.

Хөрөнгө оруулагч таны шийдвэр гаргалтад танилцуулгад тусгагдсан мэдээллээс илүү дэлгэрэнгүй нэмэлт мэдээлэл шаардлагатай болох буюу лавлах тодруулах зүйл гарвал Үнэт цаас гаргагч “ЛэндМН ББСБ” ХК болон Андеррайтер “Райнос Инвестмент ҮЦК” ХХК, “Өлзий энд Ко Капитал ҮЦК” ХХК, “Тэнгэр Капитал ҮЦК” ХХК-д хандаж тодруулга авна уу.

6

СЗХ
2023.07.11
БҮРТГЭВ
№ 01

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07- 28

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА
БҮРТГЭВ-02

НЭР ТОМЬЁОНЫ ТАЙЛБАР

Үнэт цаас гаргагч	Өрийн хэрэгслийг олон нийтэд худалдахаар санал болгож буй компани
Финтек	Санхүүгийн үйлчилгээг технологитой хамтатгасан бизнесийн төрөл
Бичил зээл	Бага хэмжээтэй хэрэглээний зээл
Аппликашн	Гар утсанд суулгаж ашигладаг программ
Андеррайтер	Үнэт цаас гаргагчийн хувьцааг олон нийтэд санал болгох үйл ажиллагааг зохион байгуулагч компани
ЛэндМН аппликашн	Гар утсанд суулгаж, зээлийн үйлчилгээ авахад ашигладаг программ
Их хэмжээний хэлцэл	Компанийн тухай хуулийн 87 дугаар зүйлд заасныг
Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл	Компанийн тухай хуулийн 89 дүгээр зүйлд заасныг
Мерчант	Худалдааны төлөөлөгч
Анхдагч зах зээл	Анх удаа олон нийтэд үнэт цаас худалдаж байгаа арилжаа
Арилжаа	Үнэт цаас худалдах, худалдан авах ажиллагаа
Хиймэл оюун ухаан	Өөрийгөө хөгжүүлж байдаг төгс программ
Лиценз	Зохиогчийн эрх ашиглуулах онцгой эрх
Анд Глобал Групп	Анд Глобал Пти.Лтд компанийн хараат болон охин компаниудыг хамтад нь

ТОВЧИЛСОН ҮГИЙН ТАЙЛБАР

ББСБ	Банк бус санхүүгийн байгууллага
ХК	Хувьцаат компани
ХЭХ	Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал
ТУЗ	Төлөөлөн удирдах зөвлөл
СЗХ	Санхүүгийн зохицуулах хороо
МХБ	Монголын хөрөнгийн бирж
ХАОАТ	Хүн амын орлогын албан татвар
ДНБ	Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн
IT	Information Technology (Мэдээллийн технологи)
ҮСХ	Үндэсний статистикийн хороо
МБ	Монгол банк
ГВАН	Гадаад валютын албан нөөц
СТОУС	Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт
ГШХО	Гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт
КтХ	Компанийн тухай хууль
IPO	Initial Public Offering (Олон нийтэд үнэт цаас анх удаа санал болгох) товчилсон үг
ЗГҮЦ	Засгийн газрын үнэт цаас
ХОС	Хөрөнгө оруулалтын сан
ХБҮЦ	Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас
ААНБ	Аж ахуй нэгж, байгууллага
CAGR	Жилийн дундаж өсөлт
FPO	Follow-on Public Offer (Нэмэлтээр хувьцаа гаргаж хөрөнгийн биржээр дамжуулан санхүүжилт татах)

 lendmn

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023-07-28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

ҮНЭТ ЦААС ГАРГАХ ТУХАЙ ТОГТООЛ

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК-ИЙН ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ТОГТООЛ

2023 оны 06 дугаар сарын 27-ны одөр

№ 23/20

Улаанбаатар хот

Үнэт цаас нийтэд санал болгон гаргах,
туүний нехцэлийг тогтоох тухай

Монгол Улсын Компанийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.3 дахь хэсэг, 41 дүгээр зүйлийн 41.2, 41.3 дахь хэсэг, 42 дугаар зүйлийн 42.1 дахь хэсэг, 76 дугаар зүйлийн 76.1.5, 76.1.18 дахь заалт, 80 дугаар зүйлийн 80.2, 80.4 дахь хэсэг, Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.2 дахь заалт, б 2 дугаар зүйлийн 6.1 дахь хэсэг, Санхүүгийн зохицуулах хорбоны 2021 оны 06 дугаар сарын 11-ний өдрийн 226 тоот “Компанийн орийн хөргслийн бүртгэх журам”, “ЛэндМН ББСБ” ХК (цаашид “Компани”)-ийн дүрмийн 9 дүгээр зүйлийн 9.6.2 дахь заалт, Компанийн Төлөөлөн удирдах зөвлөл (цаашид “ТҮЗ”)-ийн 2023 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдрийн 23/11 тоот тогтоогоор батлагдсан “Компанийн 2023 оны эх үүсвэрийн төловлөгөө”, Компанийн ТҮЗ-ийн 2023 оны 06 дугаар сарын 27-ны өдрийн энээс хурлын санал хураалтын дүнг тус тус үндэслэн ТОГТООХ Нь:

1. Компанийн зээлийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх зорилгоор 100.000 (нэг зуун мянга) төгрөгийн нээрээсэн үнэтэй 95,000 (ерэн таван мянга) хүртэлх ширхэг, нийт 9,500,000,000 (есен тэрбум таван зуун сая) хүртэлх төгрөгийн үнний дун бүхий Компанийн орийн хөргсэл (цаашид “Лэнд Бонд”)-ийг Монголын хөрөнгийн биржээр дамжуулан олон нийтэд санал болгон арилжаалахаар гаргасугай.
2. Нийтэд санал болгох Лэнд Бондын хэмжээ, терел, хугацаа, хүүгийн хэмжээ, хүү төлөх хугацаа, үнэт цаасны болон бусад нехцэлийг энэхүү тогтоолын Хавсралтаар баталсугай.
3. Компанийн Лэнд Бондын эргэн төлөлтөд Компанийн толгой компани болох “АНД Систем” ХХК нь өөрийн эзэмшиж буй, 2023 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрөөрх сүүлийн 6 сарын жигнэсэн дундаж ханшаар тооцохол 13,600,000,000 (арван түрвэн тэрбум зураган зуун сая) төгрөгийн үнэлгээ бүхий 400,000,000 (дөрвөн зуун сая) ширхэг “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн хувьцааг барьцаалж, баталгаа гаргаж буйг дурдсугай.
4. Лэнд Бондын үндсэн андеррайтераар “Райнос Инвестмент ТҮК” ХХК-ийг, хуулийн зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэгчээр “Өмгөөллийн Эм Ди Энд Хаанисекс” ХХН-ийг, аудитораар “Нийслэл Аудит” ХХК-ийг тус тус сонгож, холбогдох гэрээг байгуулан ажиллахыг Гүйцэтгэх захирал (Ц.Ууганбаяр)-д үүрэг болгосугай.
5. Лэнд Бондыг нийтэд санал болгон гаргах үйл ажиллагааг холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн зохион байгуулахад шаардлагатай арга хэмжээг авах, шаардлагатай зөвшөөрөл, баримт бичтийг бүрдүүлэх, бусад арга хэмжээ авч ажиллах бүрэн эрхийг Гүйцэтгэх захирал (Ц.Ууганбаяр)-д олгосугай.
6. Энэхүү тогтоол батлагдсантай холбостойгоор Компанийн ТҮЗ-ийн 2023 оны 05 дугаар сарын 24-ний өдрийн хурлын 23/17 тоот тогтоолыг хүчингүй болгосугай.
7. Лэнд Бондыг нийтэд санал болгон гаргахтай холбоотой судалгаа шинжилгээ хийх, тэдгээрийн үйл явц, үр дүн болон хэрэгжилтийн талаар Компанийн ТҮЗ-д тухай бүр танилцуулахыг Компанийн Гүйцэтгэх захирал (Ц.Ууганбаяр)-д үүрэг болгосугай.

ЛЭНД БОНД

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК-ИЙН ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ТОГТООЛ

2023 оны 07 дугаар сарын 24-ний өдөр

№ 23/22

Улаанбаатар хот

Нийтэд санал болгон гаргаж буй үзт цасны
нөхцөлийг баталгаажуулах тухай

Монгол Улсын Компанийн тухай хуулний 4 дүгээр зүйлийн 4.3 дэх хэсэг, 41 дүгээр зүйлийн 41.2, 41.3 дахь хэсэг, 42 дугаар зүйлийн 42.1 дэх хэсэг, 76 дугаар зүйлийн 76.1.5, 76.1.18 дахь заалт, 80 дугаар зүйлийн 80.2, 80.4 дэх хэсэг, Үзт цасны зах зээлийн тухай хуулний 5 дугаар зүйлийн 5.1.2 дахь заалт, 6 дугаар зүйлийн 6.1 дэх хэсэг, Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2021 оны 06 дугаар сарын 11-ний одрийн 226 тоот “Компанийн өрийн хэрэгслийн бүртгэх журам”, “ЛэндМН ББСБ” ХК (цаашид “Компани”)-ийн ажлын 9 дүгээр зүйлийн 9.6.2, 9.6.4 дэх заалт, Компанийн Төлөөлөн удирдах зөвлөл (цаашид “ТҮЗ”)-ийн 2023 оны 02 дугаар сарын 06-ны одрийн 23/11 тоот тогтоолоор батлагдсан “Компанийн 2023 оны эх үүсвэрний төлөвлөгөө”, Компанийн ТҮЗ-ийн 2023 оны 06 дугаар сарын 27-ны өдрийн 23/20 тоот тогтоол, Компанийн ТҮЗ-ийн 2023 оны 07 дугаар сарын 24-ний өдрийн энэцэс санал хураалтын дүнг тус тус үндэслэн ТОГТООХ НЬ:

- Компанийн зээлийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх зорилгоор 100,000 (нэг зуун мянга) төгрөгийн нэргэсэн үнэтэй 90,000 (ерөн мянга) ширхэг, нийт 9,000,000,000.00 (есөн тэрбум) төгрөгийн үнийн дүн бүхий Компанийн өрийн хэрэгсэл (цаашид “Лэнд Бонд”)-ийг Монголын хөрөнгийн биржээр дамжуулан олон нийтэд санал болгон арилжаалахаар гаргах болсныг баталгаажуулсугай.
- Нийтэд санал болгох Лэнд Бондын хэмжээ, төрөл, хугацаа, хүүгийн хэмжээ, хүү төлөх хугацаа, үзт цасны нөхцөлийг энхүү тогтоолын Хавсралт №1-ээр шинэчлэн баталсугай.
- Лэнд Бондыг нийтэд санал болгон гаргахтай холбоотой ажлын үйл явц, үр дүн болон энхүү тогтоолын хэрэгжилтийн талаар Компанийн ТҮЗ-д танилцуулахыг Компанийн Гүйцэтгэх захирал (Ц.Ууганбаяр)-д үүрэг болгосугай.
- Энхүү тогтоол батлагдсантай холбогдуулан Компанийн ТҮЗ-ийн 2023 оны 06 дугаар сарын 27-ны өдрийн 23/20 тоот тогтоолын хавсралтыг хүчингүй болгосугай.

lendmn

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛАГ

БҮРТГЭВ-02

“ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн Төлөөлөн үзирдах зөвлөлийн
2023 оны 07 дугаар сарын 24-ний өдрийн
23/22 тоот тогтоолын хавсралт

НИЙТЭД САНАЛ БОЛГОХ ҮНЭТ ЦААСНЫ НӨХЦӨЛ

1.	Үнэт цаас	Нээлттэй арилжаалах өрийн хэрэгсэл “Лэнд Бонд”
2.	Арилжаа эрхлэх байгууллага	Монголын хөрөнгийн бирж
3.	Лэнд Бондын нөхцөсөн үнэ	100.000 (нэг зуун мянга) төгрөг
4.	Тоо ширхэг	90.000 (ерэн мянга) ширхэг
5.	Олон нийтэд санал болгох нийт дүн	9.000.000.000 (есөн тэрбум) төгрөг
6.	Хүү (жилийн буюу 365 хоног)	18.0% (арван найман хувь)
7.	Бондын төрөл	Энгийн хүйтэй бонд
8.	Лэнд Бондын хугацаа	24 (хорин дөрөв) сар
9.	Хүү төлөгдөх давтамж	Улирал тутамд
10.	Үндсэн төлбөр төлөх хугацаа	Лэнд Бондын хугацааны эцэст (24 сарын дараа)
11.	Лэнд Бондын барьцаа/Баталгаа	“АНД Системс” ХХК-ийн эзэмшиж буй 13.600.000.000 (арван гурван тэрбум зургаан зуун сая) төгрөгийн үнэлгээ бүхий 400.000.000 (дөрөвн зуун сая) ширхэг “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн хувьцаа
12.	Татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийн зарцуулах зориулалт	Үнэт цаас гаргагчийн зээлийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлнэ
13.	Нийтэд санал болгон гаргах хугацаа	2023 оны III улирал (Зохицуулагч байгууллагаас шалтгаалан өөрчлөгдөх боломжтой)
14.	Лэнд Бондын хадгалалт, төлбөр тооцоо	Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн төв ХХК-аар дамжуулан гүйцэтгэнэ
15.	Үндсэн андеррайтер	“Райнос Инвестмент УЦК” ХХК
16.	Туслах андеррайтер	Гүйцэтгэх захирал нь үндсэн андеррайтер “Райнос Инвестмент УЦК” ХХК-тай харишан тохиролцож, нэмэлтээр туслах андеррайтер ажилтуулж болно

-оOo-

lendmn

ҮНЭТ ЦААС ГАРГАХАД ОРОЛЦСОН БАЙГУУЛЛАГУУД

ҮНЭТ ЦААС ГАРГАЧ

ЛЭНДМН ББСБ ХХК

Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 3-р хороо, Жуулчны гудамж-34, Сувд төвийн байр
contact@lend.mn
+976 7707 0101

ҮНДСЭН АНДЕРРАЙТЕР

РАЙНОС ИНВЕСТМЕНТ УЦК ХХК

Улаанбаатар хот 14200, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Д.Сүхбаатарын талбай-2, Сэнтрал Тауэр, 13 давхар, 1308Б тоот
info@rhinosinvest.mn
+976 7510 0575

ТУСЛАХ АНДЕРРАЙТЕР

ӨЛЗИЙ ЭНД КО КАПИТАЛ УЦК ХХК

Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Сити Тауэр, 25 давхар, 2506 тоот
info@ucc.mn
+976 7777 6377

ТУСЛАХ АНДЕРРАЙТЕР

ТЭНГЭР КАПИТАЛ УЦК ХХК

Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Жамъян гүний гудамж 18/2, Меру Тауэр, 10 давхар, 1003 тоот
admin@tengercapital.mn
+976 7011 0637

ХӨНДЛӨНГИЙН ХУУЛИЙН ЗЕВЛӨХ

ӨМГӨӨЛЛИЙН ЭМ ДИ ЭС ЭНД ХААНЛЕКС ХХН

Улаанбаатар хот 14200, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Д.Сүхбаатарын талбай-2, Сэнтрал Тауэр, 13 давхар, 1301 тоот
info@mdsa.ml
+976 11 330048

АУДИТИН КОМПАНИ

НИЙСЛЭЛ АУДИТ ХХК

Улаанбаатар хот 14200, Сүхбаатар дүүрэг, 6-р хороо, НҮБ-ын гудамж, 44-р оффисын байр
info@niislaudit.mn
+976 7011 0095

10

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07- 28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД -БАНТАЙНИЛЦУУЛГА

ҮНЭТ ЦААСНЫ ХУРААНГУЙ ТАНИЛЦУУЛГА

ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧ	ЛэндМН ББСБ ХК
ҮНЭТ ЦААСНЫ НЭР	Лэнд Бонд
ҮНЭТ ЦААСНЫ АРИЛЖАА	Нээлттэй
ҮНЭТ ЦААСНЫ ТӨРӨЛ	Энгийн хүүтэй бонд
ҮНЭТ ЦААСНЫ НЭРЛЭСЭН ҮНЭ	100,000 (нэг зуун мянга) төгрөг
ҮНЭТ ЦААСНЫ ТОО, ШИРХЭГ	90,000 (ерөн мянга) ширхэг
ОЛОН НИЙТЭД САНАЛ БОЛГОХ НИЙТ ДҮН	9,000,000,000 (есөн тэрбум) төгрөг
ҮНЭТ ЦААСНЫ ХУГАЦАА	24 сар (365 хоног * 2)
ҮНЭТ ЦААСНЫ ХҮҮ /ЖИЛИЙН/	18% (арван найман хувь)
ХҮҮ ТӨЛӨГДӨХ ДАВТАМЖ	Улирал тутам (3 сар тутам)
ҮНЭТ ЦААСНЫ ҮНДСЭН ТӨЛБӨР ТӨЛӨЛТ	Лэнд Бондын хугацааны эцэст (24 сарын дараа)
ТАТАН ТӨВЛӨРҮҮЛСЭН ХӨРӨНГИЙН ЗАРЦУУЛАЛТ	Үнэт цаас гаргагчийн зээлийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлнэ
ҮНЭТ ЦААСНЫ БАРЬЦАА/БАТАЛГАА	"АНД Системс" ХХК-ийн эзэмшиж буй 13,600,000,000 (арван гурван тэрбум зургаан зуун сая) төгрөгийн үнэлгээ бүхий 400,000,000 (дөрвөн зуун сая) ширхэг "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн хувьцаа
ҮНЭТ ЦААСНЫ ХАДГАЛАЛТ	Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн төв
АРИЛЖАА ЭРХЛЭХ БАЙГУУЛЛАГА	Монголын Хөрөнгийн Бирж
АНХДАГЧ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН АРИЛЖААНЫ АРГА	Тогтоосон үнэ (өгөөж)-ээр санал болгоно.

Үнэт
цаасны
танилцуулга

I. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ТУХАЙ

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE2023 -07- 28
БҮРТГЭВ-02
ЛЭНД БОНДын танилцуулга

1.1 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

ЛэндМН ББСБ ХК нь Монгол улсын санхүүгийн зах зээлд цахим зээлийн үйлчилгээг гар утасны LendMN аплекейшнээр дамжуулан хэрэглэгчдэд хурдан шуурхай, барьцаагүй, хямд өртгөөр хүргэсэн анхдагч финтек компани юм.

2018 онд үнэт цаас гаргагч нь Монголын Хөрөнгийн Биржээр дамжуулан нийт хувьцааны 25 хувийг олон нийтэд санал болгон гаргах замаар нээлттэй хувьцаат компани болж хэлбэрээ өөрчилсөн билээ.

Өнгөрсөн 3 жилийн хугацаанд ЛэндМН ББСБ ХК нь Монголын Хөрөнгийн Биржээр дамжуулан нээлттэй өрийн хэрэгслийг нийт гурван удаа, 2022 онд анх удаа хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаасыг олон нийтэд санал болгон амжилттай арилжиж нийт 20.45 тэрбум төгрөгийг татан төвлөрүүлсэн бөгөөд цаашид хөрөнгө оруулагч, хувьцаа эзэмшигчид, хамтрагч байгууллага, хэрэглэгчдийнхээ итгэлийг даан, тогтвортой, найдвартай, тасралтгүй үйл ажиллагаагаар хангах, бизнесийн ёс зүй, цар хүрээгээ улам өргөжүүлэн тэлэх зорилго тавин ажиллаж байна.

13

1.1.1 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ХУУЛИЙН ЭТГЭЭД, АРИЛЖАА ЭРХЛЭХ БАЙГУУЛЛАГЫН БҮРТГЭЛ, ХАЯГ

ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН БҮРТГЭЛИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Компанийн нэр	ЛэндМН ББСБ ХК
Байгуулагдсан огноо	2006 оны 1-р сарын 13 өдөр
Улсын бүртгэлийн дугаар	9010002001
Регистрийн дугаар	5039754
Компанийн хэлбэр	Хувьцаат компани
Үйл ажиллагааны чиглэл	Зээл олгох Цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн гуйвуулга Төлбөр тооцооны хэрэгсэл гаргах Гадаад валютын арилжаа эрхлэх Итгэлцлийн үйлчилгээ Факторингийн үйлчилгээ

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖИЙН БҮРТГЭЛИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

ХУВЬЦААНЫ БҮРТГЭЛ

Бүртгэлтэй нэр:	ЛэндМН ББСБ ХК
Символ:	LEND
Бүртгэгдсэн огноо:	2018 оны 3-р сарын 14 өдөр
Бүртгэлийн ангилал:	I ангилал
Гаргасан хувьцааны хувь	25 хувь
Бүртгэлтэй хувьцааны тоо	800,000,000 ширхэг

ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ХАЯГ

Хаяг:	Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 3-р хороо, Жуулчны гудамж-34, Сувд төвийн байр
Утас:	+976 7707 0101
Э-шуудан:	contact@lend.mn
Цахим хуудас:	www.lend.mn

1.1.2 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ТУХАЙ

ЛэндМН ББСБ ХК /“Үнэт цаас гаргагч”/ нь 2017 онд Монгол улсын санхүүгийн зах зээлд анх удаа хиймэл оюун ухаанд суурилсан санхүүгийн зээлжих зэрэглэлийг тогтоогч дэвшилтэй технологийг амжилттай нэвтрүүлсэн билээ. Энэхүү технологийн дэвшил болох гар утсанд суурилсан барьцаагүй, түргэн шуурхай хэрэглээний бичил цахим зээлийн үйлчилгээг өөрийн ЛэндМН аппликашнээрээ дамжуулан хэрэглэгчиддээ үзүүлдэг байна.

Үнэт цаас гаргагч нь өнгөрсөн хугацаанд харилцагчид болон хөрөнгө оруулагчидтайгаа хамтран нийгэм, эдийн засгийн тодорхой бус цаг үеийг хамтдаа даван туулахад чиглэсэн олон боломжуудыг эрэлхийлж, харилцагчдадаа учирсан бэрхшээлүүдийг илүү уян хатан байдлаар түргэн шуурхай шийдэхийг зорин, харилцагчдадаа чиглэсэн шинэ үйлчилгээ нэвтрүүлэн ажиллаж байна.

ДЭЛХИЙН ЭН, ҮНЭНЧ СЭТГЭЛ, ЭВИЙН ХҮЧ

Эрхэм зорилго:

Хиймэл оюун ухаанд суурилсан шинэлэг бүтээгдэхүүн үйлчилгээгээрээ санхүүгийн салбарт шинэ жишиг тогтоогч таны АНД байна.

Алсын хараа:

Дэлхийн энтэй бүтээгдэхүүн үйлчилгээгээрээ Монголын санхүүгийн зах зээлд манлайлна.

Үнэт зүйлс:

Инноваци, хурд, хариуцлага, мэргэшсэн өндөр чадвар, зогсолтгүй суралцах зарчим, хүн төвт зарчим

15

lendmn

МОНГОЛЫН ХАРЭНИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07- 28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

🕒 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ТҮҮХЭН ЗАМНАЛ

Хиймэл оюун ухаанд
сууринсан барьцаагүй
хэрэглээний зээлийг олон
нийтэд санал болгов

МХБ хувьцаагаа анх
удаа санал болгов

Viber
Viber компанийтай
хамтын ажиллагааг эхлэв

Финтек салбарын
анхны нээлттэй бонд

facebook

Facebook
компанитай хамтын
ажиллагаагаа эхлүүлэв

Thunes.

Олон улсын мөнгөн
гүйвуулгын
үйлчилгээний нээлт

BNPL дээр banana
mall-тай хамтрав

Эко авто машины
зээлийг олгов

ХБҮЦ-г олон
нийтэд амжилттай
санал болгов

Зураг 1: Үнэт цаас гаргагчийн түүхэн замнал

lendmn

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ОЛОЛТ, АМЖИЛТУУД

Монголын арилжаа эрхлэгчдийн холбооноос зохион байгуулсан Хөрөнгийн зах зээлийн дээд шагнал гардуулах ёслол "Grand Bull Awards"-аас "**Шилдэг IPO**" шагнал, Банк бус санхүүгийн байгууллагын холбооноос 2018 оны "**Шилдэг бүтээгдэхүүн**" шагналыг тус тус гардан авлаа.

Банк санхүүгийн салбарын хөгжлийн түвшинг тодорхойлогч "**Asia Money**" сэтгүүлээс 2019 оны **Монголын шилдэг дижитал санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгчээр** ЛэндМН ББСБ ХК-ийг тодруулаа.

Mintos Financial Platform олон улсын санхүүгийн байгууллагаас **B+** үнэлгээ авлаа. Энэхүү платформоор дамжуулан санхүүжилт татдаг 65 олон улсын санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгч компаниудаас 13-т бичигдсэн ба уг байгууллагатай хамтын ажиллагаа эхлүүлсэн.

Дэлхийн хөрөнгийн зах зээл, банк санхүүгийн байгууллагуудын хамгийн сүүлийн үеийн мэдээ мэдээллийг бие даасан хараат бус байдлаар тэнцвэртэйгээр дэлхийн 200 гаруй улс оронд зэрэг нэгтгэн хүргэдэг **GLOBAL BANKING & FINANCE AWARDS®**-аас 2020 оны Монголын Шилдэг Финтек компаниар "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийг тодруулан өргөмжиллөө.

Монголын Финтек салбарын анхны нээлттэй бонд болох "**ЛэндБонд**"-ыг 2020 онд хөрөнгийн зах зээлд амжилттай гаргаж, олон нийтээс **5.0 тэрбум** төгрөгийн санхүүжилтийг татан төвлөрүүлсэн ба 2021 онд дахин нээлттэй бонд гаргаж олон нийтээс **5.0 тэрбум** төгрөгийн санхүүжилтийг татан төвлөрүүлэв.

Нийгмийн даатгалын хууль, тогтоомжоор хүлээсэн үүргээ нэр төртэй биелүүлж даатгуулагчдын нийгмийн баталгааг хангаж, улс орны нийгэм, эдийн засгийн хөгжилд үнэтэй хувь нэмэр оруулсаныг үнэлэн 2022 оны "**Шилдэг ажил олгогч**" - оор шалгарав.

2023.08.11
ОН САД ЕДОР

БҮРТГЭВ

lendmn

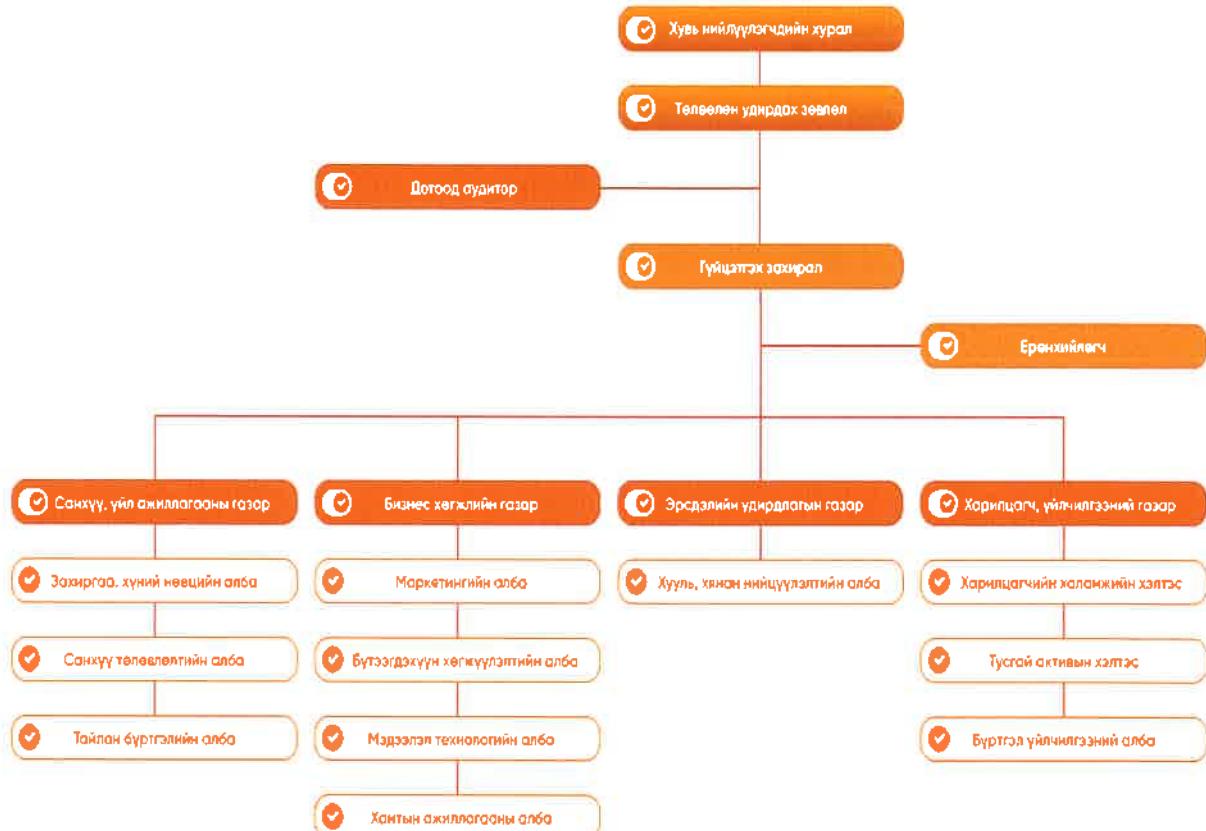
МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07- 28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД ЧИН ТАНИЛЦУУЛГА

1.1.3 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН БҮТЭЦ, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ

Зураг 2: Үнэт цаас гаргагчийн бүтэц, зохион байгуулалт

ЛЕНДМН БҮСЭД ХК

Уланбаатар хот
5038754 эс. 1118207295

18

1.1.4 ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ГИШҮҮД

О.БОЛДБААТАР

ТУЗ-ийн Дарга
Аудитын хорооны гишүүн
"АНД Глобал" Пти.Лтд-ийн
ТУЗ-ийн гишүүн

С.ЭНХ-АМГАЛАН

ТУЗ-ийн ердийн гишүүн
Засаглал, нэр дэвшүүлэх болон
цалин урамшууллын хорооны дарга
Эрсдэлийн удирдлагын хорооны
гишүүн
"Мэргэн Инвестмент" Пти.Лтд-ийн
ТУЗ-ийн гишүүн

В.БАЯРСАЙХАН

ТУЗ-ийн ердийн гишүүн
Эрсдэлийн удирдлагын
хорооны гишүүн
"Томъёо Эд Тек" ХХК-ийн
Ерөнхий захирал

Б.ХОС-ЭРДЭНЭ

ТУЗ-ийн ердийн гишүүн
Эрсдэлийн удирдлагын
хорооны гишүүн
"АНД Глобал" Пти.Лтд-ийн
Гүйцэтгэх захирал
"АНД Системс" ХХК-ийн
Гүйцэтгэх захирал

Ц.ЗУУГАНБАЯР

ТУЗ-ийн ердийн гишүүн
Эрсдэлийн удирдлагын
хорооны гишүүн
"АНД Глобал" Пти.Лтд-ийн
Санхүү эрхэлсэн захирал
"ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн
Гүйцэтгэх захирал

Б.ИТГЭЛ

ТУЗ-ийн ердийн гишүүн
Эрсдэлийн удирдлагын
хорооны дарга
"АНД Глобал" Пти.Лтд-ийн
Гадаад харилцаа хариуцсан
Дэд захирал

Д.ГАЛХҮҮ

ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн
Засаглал, нэр дэвшүүлэх
болон цалин урамшууллын
хорооны гишүүн
Эрсдэлийн удирдлагын
хорооны гишүүн

С.БОРГИЛ

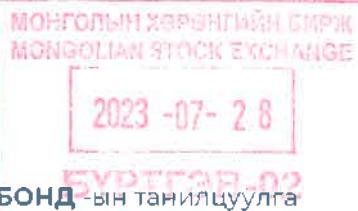
ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн
Засаглал, нэр дэвшүүлэх
болон цалин урамшууллын
хорооны гишүүн
Аудитын хорооны гишүүн
"Сэргэлт Консалтинг групп"-
ийн Гүйцэтгэх захирал

Ж.ЖАРГАЛСҮРЭН

ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн
Аудитын хорооны дарга
"Далайван Аудит" ХХК-ийн
Гүйцэтгэх захирал

Үнэт цаас гаргагчийн ТУЗ нь ердийн 6, хараат бус 3 гишүүний бүрэлдэхүүнтэй ба Компанийн дүрэм, ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмаар тодорхойлсон, тодорхой чиг үүрэг, байнгын ажиллагаа бүхий 3 хороодтойгоор үйл ажиллагаа явуулж байна.

Аудитын хороо	Засаглал, нэр дэвшигүүлэх болон цалин урамшууллын хороо	Эрсдэлийн удирдлагын хороо
Ж.Жаргалсүрэн (Хорооны дарга) О.Болдбаатар С.Боргил	С.Энх-Амгалан (Хорооны дарга) Б.Боргил Д.Галхүү	Б.Итгэл (Хорооны дарга) С.Энх-Амгалан В.Баярсайхан Д.Галхүү Ц.Уганбаяр Б.Хос-Эрдэнэ

⌚ Дотоод аудит

Дотоод аудитын тогтолцоо: ЛэндМН ББСБ ХК нь Хамгаалалтын гурван бус /Three lines of defense/ бүхий эрсдэлийн удирдлага, хяналтыг тогтолцоог бүрдүүлэн бүх нэгжийн үйл ажиллагаанд хэрэгжүүлж, тасралтгүй, сайжруулан ажилладаг.

Схем 1: Дотоод аудитын тогтолцоо

Дотоод аудитор нь хамгаалалтын гуравдугаар бүсэд хамаардаг бөгөөд нэг ба хоёрдугаар хамгаалалтын бүсийн хүрээнд хяналтын шаардлагууд биелж байгаа эсэхийг хараат бус, бодитой үнэлж дүгнэн баталгаажуулах, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар Төлөөлөн удирдах

зөвлөлийн дэргэдэх аудитын хороонд тайлагнаж, гүйцэтгэх удирдлагад зөвлөгөө өгч хамтран ажиллах үүрэг хүлээдэг.

1.1.5 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГА

Ч.УУГАНБАЯР
"ЛэндМН ББСБ" ХК
Гүйцэтгэх захирал

Д.БААСАНДОРЖ
"ЛэндМН ББСБ" ХК
Бизнес хөгжлийн газрын
захирал

"АНД Глобал" Пти.Лтд-д 6 жил
ажилласан.

Банк, санхүүгийн салбарт 2
жил, "АНД Глобал" Пти.Лтд-д
2 жил ажилласан.

М.ТУВШИНЖАРГАЛ
"ЛэндМН ББСБ" ХК
Санхүү, үйл ажиллагааны
газрын захирал

Г.ЗОЛЖАРГАЛ
"ЛэндМН ББСБ" ХК
Ерөнхий нягтлан бодогч

Банк, санхүүгийн салбарт 17
жил ажилласан.

Банк, санхүүгийн салбарт 13
жил ажилласан.

1.1.6 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ЗӨВЛӨХ

К.МАДОНО
Ерөнхийлөгч

Банк, санхүүгийн салбарт 41 жил, “АНД Глобал” Пти.Лтд-д 4 жил ажилласан.

ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА:

ACOM, EASY BUY

1982-2009 он

Бизнесийн стратеги, брэндинг, маркетинг, хүний нөөцийн хөгжил, менежмент, мэдээллийн технологийн системийн стратегийн чиглэлээр 27 жилийн туршлагатай.

EASY BUY (ТАЙЛАНД)

1998-2009 он

1998 онд EASY BUY компанийн гүйцэтгэх захирлаар томилогдон анх 45 ажилтантай байсан ба 10 жилийн дараа Тайланд даяар 2500 ажилтантай, 100 гаруй салбартай болсон.

2020 оны байдлаар EASY BUY цэвэр зээлийн үлдэгдэл: 1,576 сая ам. доллар, цэвэр ашиг: 2020 оны байдлаар 144 сая ам. доллар)

AIFUL, AIRA & AIFUL (ТАЙЛАНД)

2014-2019 он

2014 онд Aira & Aiful-ийн гүйцэтгэх захирлаар томилогдсон (AIFUL Corp. [Японы харилцагчын санхүүгийн хамгийн том компаниудын нэг] болон AIRA Capital Plc.-ийн хамтарсан хамтарсан компани)

“АНД ГЛОБАЛ” Пти.Лтд зөвлөх

2019 оноос хойш

К.Мадоно нь толгой компанийн санал болгосноор Гүйцэтгэх захирлын тушаалаар томилогдсон Ерөнхийлөгч нь гадаадын хөрөнгө оруулалт татах, шинэ бүтээгдэхүүн үйлчилгээ, технологи хөгжүүлэхэд Компанид зөвлөх чиг үүрэгтэй ба компанийн үйл ажиллагааг удирдах, шийдвэр гаргахад оролцдоггүй.

22

1.2 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

1.2.1 ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН БҮТЭЦ

Үнэт цаас гаргагч нь нэг бүр нь 10 (арав) төгрөгийн нэрлэсэн үнэтэй 800,000,000 (найман зуун сая) ширхэг энгийн хувьцаатай бөгөөд нийт 8,000,000,000 (найман тэрбум) төгрөгийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгөтэй болно.

2023 оны 05 дугаар сарын 17-ны өдрийн байдлаар “Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн төв” ХХК-аас ирүүлсэн үнэт цаас гаргагчийн дэлгэрэнгүй судалгааны дагуу үнэт цаас гаргагчийн хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц дараах байдалтай байна.

Эх сурвалж: УЦТХТ ХХК-ийн тархалтын мэдээ

Схем 2: Үнэт цаас гаргагчийн хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц

Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 10.5.4-т заасны дагуу үнэт цаас гаргагчийн эрх бүхий албан тушаалтнууд нь 2023 оны 05 сарын 17-ны байдлаар ЛэндМН ББСБ ХК-ийн дараах хувьцааг эзэмшиж байна.

№	Овог, нэр	Албан тушаал	Эзэмшиж буй хувьцааны эзлэх хувь
1	Ц.Ууганбаяр	Гүйцэтгэх захирал	0.002%
2	М.Түвшинжаргал	Санхүү, үйл ажиллагааны газрын захирал	0.004%

1.2.2 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН НӨЛӨӨ БҮХИЙ ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

lendmn

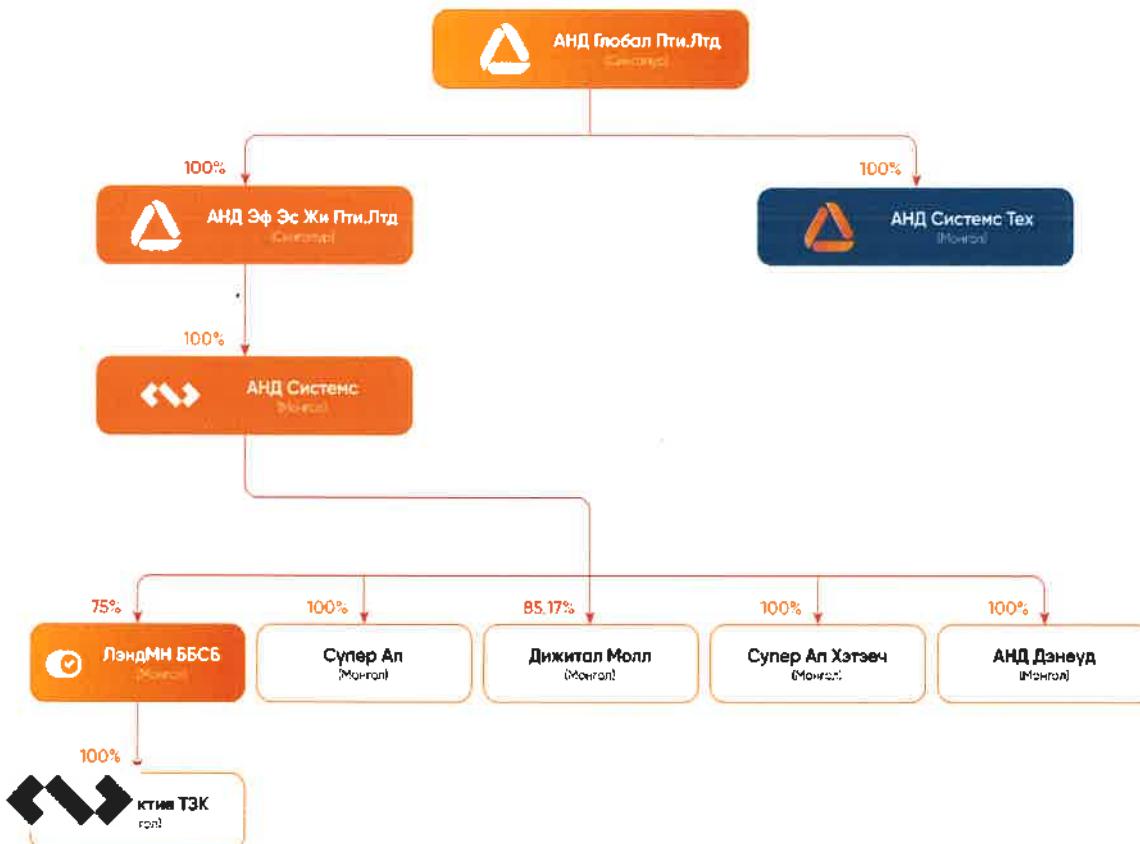
МОНГОЛЫН ХАРОНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07- 28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

Үнэт цаас гаргагчийн нэлөө бүхий хувьцаа эзэмшигч нь нийт хувьцааны 75%-ийг эзэмшиж буй Монгол улсын хуулийн этгээд АНД Системс ХХК бөгөөд тус компанийн 100 хувийн хувьцаа эзэмшигч буюу толгой компани нь Сингапур улсын хуулийн этгээд АНД Глобал Пти.Лтд компанийн 100%-ын охин компани АНД Эф Эс Жи Пти.Лтд юм.

Схем 3: Нэлөө бүхий хувьцаа эзэмшигчид болон зэргэлдээ компанийн бүтэц

АНД СИСТЕМС ХХК-ИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН БҮРТГЭЛИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Компанийн нэр
Улсын бүртгэлийн дугаар
Регистрийн дугаар
Үйл ажиллагааны чиглэл

АНД Системс ХХК
9019084069
6005861
Менежментийн зөвлөгөө өгөх

24

Хаяг

Мэдээлэл технологийн үйл ажиллагаа
Монгол улс, Сүхбаатар дүүрэг, 5-р хороо,
Нью Майнд групп ХХК-ийн байр

Холбоо барих дугаар:

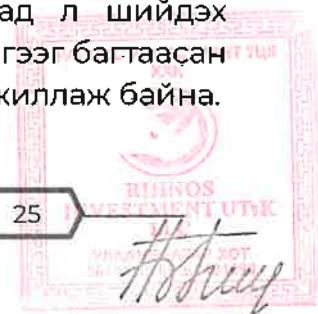
77242244

АНД Системс ХХК нь АНД Глобал Пти.Лтд компанийн охин компани болох АНД Эф Эс Жи Пти.Лтд -ийн охин компани бөгөөд 2015 оны 9-р сарын 24-ний өдөр үүсгэн байгуулагдан хамгийн сүүлийн үеийн технологид суурилсан хүртээмжтэй санхүүгийн үйлчилгээний шийдлийг хэрэглэгчиддээ хүргэх эрхэм зорилгыг тавин үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

АНД Системс ХХК нь ЛэндМН ББСБ ХК, **Дижитал Молл ХХК, Супер Ап ХХК, Супер Ап Хэтэвч ХХК, АНД Дэнэүд ХХК** гэх Монгол улсад бүртгэлтэй үйл ажиллагаа явуулж буй охин компаниудыг эзэмшиж буй санхүүгийн холдинг компани юм.

ЛэндМН applicейшнийг хөгжүүлэгч АНД Системс ХХК-ийн дараагийн гол бүтээгдэхүүнүүдийн нэг болох SuperUp applicейшнээр дамжуулан орчин үеийн дэвшилтэй технологид суурилан, хүн бүрийн өдөр тутмын амьдралын хэв маягт нийцсэн бүхий л хэрэгцээг хялбар, аюулгүй, найдвартай, хурдан шуурхай байдлаар товчлуур дараад л шийдэх боломжтой төлбөр тооцоо болон 30 гаруй худалдаа, үйлчилгээг багтаасан цогцоджитал эко систем бүрдүүлэн хэрэглэгчдэд хүргэн ажиллаж байна.

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023-07-28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

1.2.3 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ЗЭРГЭЛДЭЭ КОМПАНИУД

Супер Ап ХХК нь SuperUp аппликашнийн оюуны өмчийн албан ёсны эзэмшигч бөгөөд тус аппликашн нь орчин үеийн технологийн шийдлийг

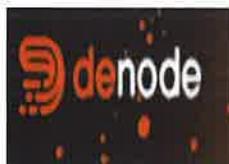
дижитал цогц экосистем бүхий хүн бүрийн амьдралын хэв маягт тохирсон лайфстайл аппликашн юм. Гар утасны ганцхан аппликашнээр дамжуулан санхүүгийн төрөл бүрийн үйлчилгээгээр өөрийн хэрэгцээт худалдаа, үйлчилгээг түргэн шуурхай авах, олон сонирхолтой нэмэлт боломжийг ашиглах давуу тал бүхий залуусын шинэ цахим хэрэглээний ухаалаг шийдэл юм. Супер Ап ХХК-ийн харилцагч байгууллага өөрсдийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг зорилтот хэрэглэгчдэд тодорхой тоо ширхгээр, богино хугацаанд хөнгөлөлттэй үнээр сурталчлах маркетингийн үйлчилгээ юм.

Супер Ап Хэтэвч ХХК нь 2020 оны 1 сард байгуулагдсан бөгөөд 2020 оны 5 сард Монголбанкнаас цахим төлбөр тооцооны тусгай зөвшөөрлөө аван цахим төлбөр тооцооны шинэ шийдлүүдийг нэвтрүүлж, цахим хэтэвчинд суурисан санхүүгийн бүтээгдэхүүнүүдийг хэрэглэгчдэд хялбар, түргэн шуурхай нийлүүлэхээр ажиллаж байна.

Дижитал Молл ХХК-ийн Банана Молл нь SuperUp болон ЛэндМН аппликашнд суурисан залуусын амьдралын хэв маягт нийцсэн хамгийн хялбар, сонирхолтой худалдан авалтын үйлчилгээ үзүүлэгч онлайн дэлгүүр юм. "Банана Молл" онлайн дэлгүүрт одоогийн байдлаар 400 гаруй албан ёсны борлуулагч, аж ахуйн нэгжийн 12,000 гаруй нэр төрлийн бараа бүтээгдэхүүн худалдаалагдаж байна.

АНД ДЭНӨҮД ХХК нь виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэх чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулахаар 2021 оны 11 дүгээр сард үүсгэн байгуулагдсан бөгөөд Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2022 оны 11 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 653 тоот тогтоолоор Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчээр бүртгүүлсэн болно. Тус компани нь дэлхий дахинд виртуал хөрөнгө болон блокчэйн технологийн хөгжилд хувь нэмрээ оруулахаар ажиллаж байгаа бөгөөд энэ хүрээнд блокчэйн технологид суурисан Denode (<https://denode.io>) платформыг хөгжүүлээд байна.

МОНГОЛЫН ХАРЭНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07- 28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

АНД ГЛОБАЛ Пти.Лтд КОМПАНИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

“АНД ГЛОБАЛ”

Монгол улсыг Дэлхийд технологиор дахин тодорхойлно.

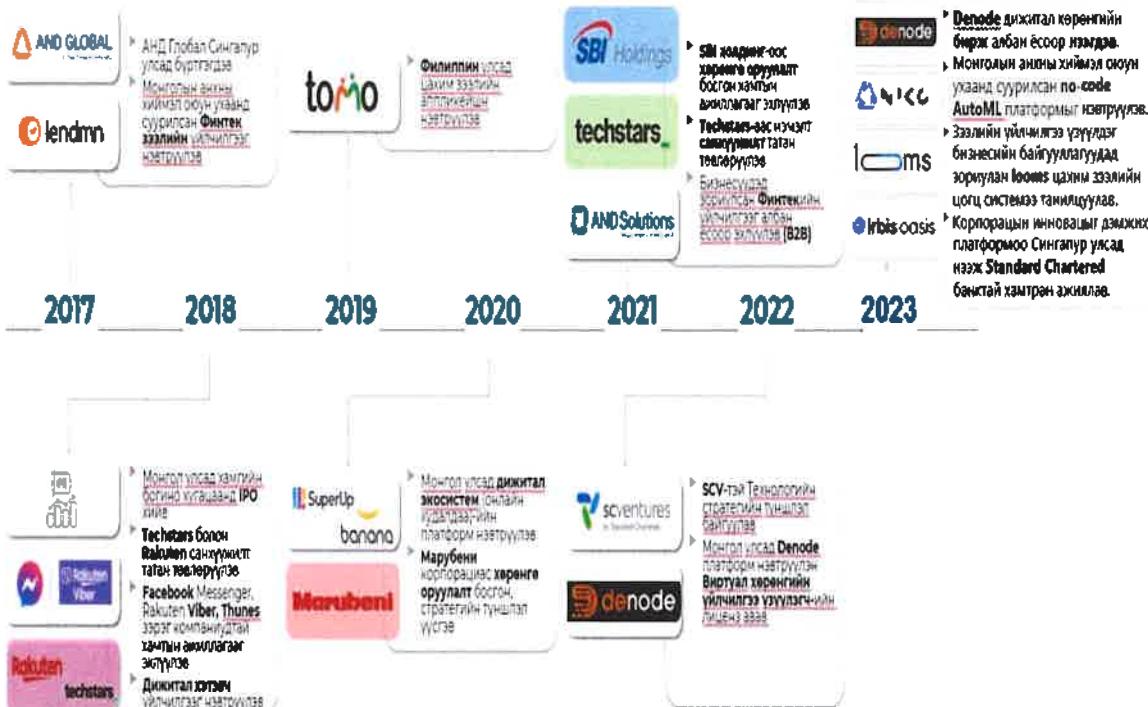

АНД Глобал групп нь анх 2017 онд үүсгэн байгуулагдсан ба технологид суурилсан санхүүгийн олон төрлийн шийдлүүд болон хиймэл оюун ухаанд суурилсан бүтээгдэхүүнүүдийг хөгжүүлэн олон улсад экспорт хийдэг үндэсний тэргүүлэгч технологийн компани юм.

Монгол залуусын бүтээсэн технологийн шийдлүүдийг өнөөдрийн байдлаар Тайланд, Япон, Камбож, Филиппин, Австрали зэрэг улсын компаниуд хэрэглэж эхлээд байна.

“АНД ГЛОБАЛ”- ГРУППИЙН ТҮҮХЭН ЗАМНАЛ

Зураг 3: АНД Глобал группийн түүхэн замнал

АНД Глобал групп нь финтек бизнес модель, тэдгээртэй холбоотой тусlamж үйлчилгээ зэргийг нэгтгэсэн Финтек Цогц Үйлчилгээний ("FaaS") нээлттэй платформоор дамжуулан хиймэл оюун ухаанд суурилсан зээлжих зэрэглэлийн үнэлгээ, цахим хэтэвч, худалдаа, төлбөр тооцоо, цахим зээлийн систем болон блокчейнд суурилсан платформ зэрэг үйлчилгээг санхүүгийн байгууллагууд бизнестээ нэвтрүүлэн ашиглах боломжийг санал болгодгоос гадна тус үйлчилгээнд тулгуурлан бусад

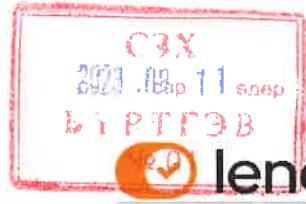
салбарын харилцагч байгууллагууд нь бие даасан цахим экосистемийг бүрдүүлэх боломжийг хангаж ажилладаг болно.

“АНД ГЛОБАЛ”– ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА БОЛОН БИЗНЕСИЙН ТЭЛЭЛТ

Дэлхийн зах зээлд бизнесээ тэлж Монгол улсыг олон улсад технологиор дахин тодорхойлох зорилготой **АНД Глобал** группийн зорилгын хүрээнд олон жилийн бизнесийн туршлагатай Японы тэргүүлэгч компани **“Марубени”** корпорацтай стратегийн хамтын ажиллагааг 2020 оны 4 дүгээр сараас эхлүүлэн ажиллаж байна.

Энэхүү хамтын ажиллагааны зорилго нь АНД Глобал группийн бүтээсэн дата шинжилгээ, дижитал хөрөнгийн бирж, корпорацын инновац, финтекийн цогц үйлчилгээг “Марубени” корпорацын санхүү, лизингийн

салбар дахь арвин их туршлага мөн уг корпорацийн дэлхийн олон орныг хамарсан бизнесийн сүлжээнд холбон, санхүү болон бусад салбарын байгууллагуудын үйл ажиллагаанд тус үйлчилгээг нэвтрүүлэн ажиллаж байна.

Түүнчлэн тус стратегийн түншлэлийн хүрээнд шинэлэг бүтээгдэхүүн үйлчилгээг нэвтрүүлэхэд шаардлагатай судалгаа, хөгжүүлэлт болон хэрэгжүүлэлтийн үйл ажиллагааг АНД Глобал групп Марубени корпорацитай хамтран хийж гүйцэтгэн дэлхий даяар түгээх бизнесийн шинэ боломжуудыг нээн ажиллаж байна.

“АНД ГЛОБАЛ” – ГРУППИЙН ИННОВАЦИ

- Гээдэг байгуулсан
- Гээдэг байгуулсаны хувьнуудыг бүй

12 улс
20+ олон улсын гэрээ хэлэлцээр

Mongolia
LendMN (Lending)
Capiron Bank (Lending)
Altex (e-KYC)
ONDO (Custom)
Rhinos Investment (Custom)
BOSec (Custom)
Insurance company A (Niko Scoring)

Thailand   **Japan**
Easy Buy (mobile app)   GTN (Credit Scoring, Lending)
ECL (credit scoring)   Farminote (Custom, Credit Scoring)

Angola   **Kenya**
ANDA   Standard Chartered (Caas)

2020 оны 11-р сард АНД Глобал групп нь Марубени корпораци болон АНУ-ын TechStars компаниудаас Series A шатны нийт 10.3 сая ам.долларын хөрөнгө оруулалт татаж чадсан бахархам үйл явдал болсон. Энэ нь АНД Глобал группийн хувьд үйл ажиллагаагаа өргөжүүлж, бүтээгдэхүүнээ хөгжүүлэхэд зориулсан Series A шатны хөрөнгө оруулалт бөгөөд

2023 -07- 28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД-ын танилцуулга

Монголын старт-ап компаниуд дунд анхдагч болж буй үйл явдал юм. Түүгээр ч зогсохгүй, БНХАУ, БНЭУ-ын компаниудыг эс тооцвол 2000 оноос хойш Ази тивд хийгдсэн Series A шатны ТОП-20 хөрөнгө оруулалтын тоонд орж байгаа (компанийн үнэлгээгээр) юм.

Гадаадын хөрөнгө оруулалт гэдэг бол Монгол улсад ус агаар шиг хэрэгтэй зүйлийн нэг билээ. Хөрөнгө оруулалтыг дагаад шинэ технологи, ноу-хау нэвтрэх, бүтээмж нэмэгдэж, шинэ ажлын байр бий болох гэх мэтчилэн микро болон макро түвшний олон эерэг нөлөөлөл тухайн улсад үүсдэг. Манай улсын хувьд голлох хөрөнгө оруулалт татах нөөц нь газар доорх байгалийн баялаг буюу уул уурхайн бүтээгдэхүүн байгаа нь эдийн засгийг нэг салбараас хэт хамааралтай болгох эрсдэлтэй байдаг. Гэхдээ хэдхэн жилийн өмнөөс старт-ап компаниуд маань өөрсдийн ур ухаанаас гарсан бүтээлээ дэлхийд гаргахаар хичээж эхэлсний дотор АНД Глобал группийн залуус түүчээлэгч нь байж 12 улсад технологийн бүтээгдэхүүнээ нэвтрүүлж эхлээд байгаа билээ.

АНД Глобал группийн Series A шатны хөрөнгө оруулалт үүгээр ч зогсохгүй Эс Би Ай Холдингс (SBI Holdings) буюу дэлхий даяар 9,000 ажилтантай, 30 сая гаруй харилцагч, 290 охин компанийтай дэлхийн хэмжээний том компаниас 2021 оны 7-р сард 5 сая ам.долларын хөрөнгө оруулалт татаж чадсан байна.

Монгол улсын газрын баялаг хязгаартай бол Монгол хүний оюуны чадавхыг ашиглан бүтээсэн технологийн баялагт хязгаар үгүй гэдэгт бид итгэдэг.

1.2.4 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ОХИН КОМПАНИ

ЛэндМН Актив ТЗК ХХК нь Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас гаргах зорилготойгоор үүсгэн байгуулагдсан тусгай зориулалтын компани юм. Энэхүү компанийг ЛэндМН ББСБ ХК-ийн автомашины зээлийн хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас гаргах зорилгоор 2022 оны 07 сарын 03-ний өдөр байгуулсан ба тусгай шаардлагыг хангасан зээлийн багцыг худалдах, худалдан авах гэрээний үндсэн дээр зээлийн хөрөнгийн багцыг тусгай зориулалтын компанид шилжүүлсэн. 2022 оны 10 сард 4.85 тэрбум төгрөгийн ХБҮЦ-ийг МХБ-ээр дамжуулан олон нийтэд санал болгон, амжилттай арилжаалсан. Тус компани нь гурван ТУЗ-ийн гишүүнтэй ба хөрөнгө итгэмжлэн удирдах үйлчилгээг "Юнайтэд Айр Файнэнс" ХХК үзүүлж байнаас ХХК

1.3 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН ГАРГАСАН ҮНЭТ ЦААСНЫ МЭДЭЭЛЭЛ

Гаргасан хувьцааны тухай

Үнэт цаас гаргагчийн хувьцаа эзэмшигчдийн 2018 оны 01 сарын 19-ний өдрийн хурлаас Компанийн тухай хууль болон Санхүүгийн зохицуулах хорооны бусад холбогдох журмын дагуу компанийн 25 хувьтай тэнцэх хэмжээний нийт 200 сая ширхэг энгийн хувьцааг олон нийт болон стратегийн хөрөнгө оруулагчдад Монголын хөрөнгийн биржээр дамжуулан санал

болгон арилжаалахаар шийдвэрлэсэн бөгөөд Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2018 оны 02 сарын 07-ны өдрийн 60 дугаар тогтоолоор нээлттэй хувьцаат компани болохыг зөвшөөрсөн юм.

Ийнхүү ЛэндМН ББСБ ХК нь 2018 оны 02 сарын 21-ний өдрөөс 2018 оны 03 сарын 07-ны өдрийн 13 цаг хүртэл хувьцааны анхдагч зах зээлийн арилжааны захиалгыг олон нийтээс хүлээн авах ажиллагааг явуулсан бөгөөд энэхүү хугацаанд нийт давхардсан тоогоор 6,000 гаруй хөрөнгө оруулагчдаас нийт 43.98 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтын саналыг хүлээн авсан.

2023 он 05 сарын 26-ны байдлаар ЛэндМН ББСБ ХК-ийн хувьцааны ханш оны эхнээс 33.6%-иар өсч нэгж хувьцааны ханш 40.31 төгрөгт хүрсэн байна. Мөн хугацаанд Монголын хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй компаниудын үнэт цааснуудийн үнийн ерөнхий өөрчлөлтийг илэрхийлдэг ТОП 20 индекс 5.79%-иар, MSE В индекс 1.37%-иар тус тус буурсан бол MSE A индекс 10.34%-иар өссөн байна. Үүнээс хараад үнэт цаас гаргагчийн хувьцааны ханш нь хөрөнгийн зах зээлийн индексээс эсрэг болон илүү өсөлттэй, хөрөнгө оруулагчдын итгэлийг хүлээсэн, тогтмол ногдол ашиг хуваарилдаг давуу талуудтай байна. Үнэт цаас гаргагч нь Компанийн тухай хууль болон Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн дагуу хөрөнгө оруулагчдын өмнө хүлээсэн үүргийг тогтмол биелүүлэн ажиллаж байна.

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

Эх сурвалж: Монголын хөрөнгийн бирж

ЛэндМН ББСБ хувьцааны мэдээ

График 1: ЛэндМН ББСБ ХК хувьцааны ханш 2023

ГАРГАСАН ӨРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ТУХАЙ

Өрийн хэрэгсэл I

Үнэт цаас гаргагчийн ТУЗ-ийн 2020 оны 04 сарын 29-ний өдрийн № 20/17 тоот тогтоолоор Компанийн зээлийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх зорилгоор нийт 5 тэрбум төгрөгийн үнийн дүн бүхий 17%-ийн хүйтэй 1 жилийн хугацаатай компанийн өрийн хэрэгслийг нийтэд санал болгохоор шийдвэрлэсэн юм.

Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2020 оны 06 сарын 10-ны өдрийн 482 дугаар тогтоолоор ЛэндМН ББСБ ХК-ийн нийтэд санал болгон гаргах 12 сарын хугацаатай, жилийн 17%-ийн хүйтэй, нэг бүр нь 100,000 (нэг зуун мянга) төгрөгийн нэрлэсэн үнэ бүхий нийт 50,000 (тавин мянга) ширхэг “Лэнд бонд” өрийн хэрэгслийг үнэт цаасны бүртгэлд бүртгэх болон “Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн төв” ХХК-д бүртгэж нийтэд санал болгохыг зөвшөөрсөн юм.

Энэхүү нээлттэй бонд гаргах үйл ажиллагаанд Андеррайтераар “Мирэ Эссет Секьюритис Монгол УЦК” болон “Ард Капитал УЦК” ХХК, Аудитын компаниар “Эрнст энд Янг Монголия Аудит” ХХК, Хуулийн зөвлөх

32

lendmn

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

компаниар "Өмгөөллийн Эм Ди Эс энд Хаанлекс" хуулийн фирм, Синдикат компаниар "Райнос Инвестмент УЦК" ХХК, Үнэлгээний компаниар "Итгэлт-Эстимэйт" ХХК нар хамтран ажилласан юм.

"Лэнд Бонд"-ын арилжааг хүн бүрт хүртээмжтэй байлгах зорилгоор ухаалаг гар утастай хүн бүр бондын анхдагч зах зээлийн арилжаанд оролцох боломжийг бүрдүүлж, андеррайтер болон үнэт цаасны компаниудаас гадна SuperUp applicейшнээр дамжуулан бондын захиалгыг хүлээн авч, бага үнийн дүнтэй захиалгыг тэргүүн ээлжинд хуваарилахаар зохицуулалт хийснээрээ онцлогтой.

Ийнхүү Монголын хөрөнгийн зах зээл дээр финтек компанийн анхны нээлттэй бондын анхдагч зах зээлийн арилжаа 2020 оны 06 сарын 15-ны өдрөөс эхлэн 2020 оны 06 сарын 19-ний өдрийн хооронд буюу 5 хоногийн турш үргэлжилсэн бөгөөд нийт 541 хөрөнгө оруулагчдаас

6,742,400,000 төгрөгийн захиалга хүлээн авснаар татан төвлөрүүлэхээр зорьсон үнийн дүн 34.8% -иар давж биелсэн нь тухайн үеийн Монголын хөрөнгийн зах зээлд хамгийн олон захиалгчтай компанийн бонд болсон юм.

Монголын Хөрөнгийн бирж дээр хийгдсэн анхдагч зах зээлийн хуваарилалтаар 28.8 сая төгрөг хүртэлх үнийн дүнтэй захиалгыг 100% биелүүлж, түүнээс дээш давсан дүнтэй захиалгыг 58.8%-иар хувь тэнцүүлэн хуваарилсан бөгөөд Санхүүгийн Зохицуулах Хорооноос анхдагч зах зээлийн арилжаа амжилттай болсон шийдвэр гармагц хөрөнгө оруулагч нарт захиалга биелээгүй зөрүү мөнгөн хөрөнгийг захиалга өгсөн үнэт цаасны компаниудаар дамжуулан буцаан олгосон билээ.

lendmn

МОНГОЛЫН ХӨРӨГҮҮЛЭЛТ БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07- 28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

Өрийн хэрэгсэл II

Үнэт цаас гаргагчийн ТУЗ-ийн 2021 оны 05 сарын 20-ны өдрийн №21/18 тоот тогтоолоор Компанийн зээлийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх зорилгоор 2 дахь жилдээ дахин 5 тэрбум төгрөгийн үнийн дүн бүхий 14%-ийн хүйтэй 2 жилийн хугацаатай компанийн өрийн хэрэгслийг нийтэд санал болгохоор шийдвэрлэсэн.

Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2021 оны 06 сарын 23-ны өдрийн 258 дугаар тогтоолоор ЛэндМН ББСБ ХК-ийн нийтэд санал болгон гаргах 24 сарын хугацаатай, жилийн 14%-ийн хүйтэй, нэг бүр нь 100,000 (нэг зуун мянга) төгрөгийн нэрлэсэн үнэ бүхий нийт 50,000 (тавин мянга) ширхэг "ЛэндБонд" өрийн хэрэгслийг үнэт цаасны бүртгэлд бүртгэх болон "Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн төв" ХХК-д бүртгэж нийтэд санал болгохыг зөвшөөрсөн юм.

Энэхүү нээлттэй бонд гаргах үйл ажиллагаанд Андеррайтераар "Өлзий энд Ко Капитал УЦК" ХХК, Аудитын компаниар "Эрнст энд Янг Монголия Аудит" ХХК, Хуулийн зөвлөх компаниар "Өмгөөллийн Эм Ди Эс энд Хаанлекс" ХХН, Синдикат компаниар "Райнос Инвестмент УЦК" ХХК, Үнэлгээний компаниар "Итгэлт-Эстимэйт" ХХК нар хамтран ажилласан юм.

"ЛэндБонд"-ын арилжааг хүн бүрт хүртээмжтэй байлгах зорилгоор ухаалаг гар утастай хүн бүр бондын анхдагч зах зээлийн арилжаанд оролцох боломжийг бүрдүүлж, андеррайтер болон үнэт цаасны компаниудаас гадна SuperUp апллийшнээр дамжуулан бондын захиалгыг хүлээн авсан.

Монголын fintek салбарын тэргүүлэгч компани болох ЛэндМН ББСБ ХК нь 2 дахь удаагаа гаргасан нээлттэй өрийн хэрэгслийн анхдагч зах зээлийн арилжааны захиалгыг 2021 оны 06 сарын 25-ны өдрөөс 2021 оны 06 сарын 30-ны өдрийн хооронд авсан бөгөөд нийт 505 хөрөнгө оруулагчдаас 7,583,500,000 төгрөгийн захиалга хүлээн авснаар татан төвлөрүүлэхээр зорьсон үнийн дүн 51.7% -иар давж биелсэн. 2020 онд олон нийтэд нээлттэй санал болгосон "ЛэндБонд" нь татан төвлөрүүлэхээр зорьсон үнийн дүнгээс 34.8%-иар давж биелсэн бол 2 дахь жилдээ нээлттэй санал болгосон "ЛэндБонд" нь 51.7%-иар давж биелсэн нь хөрөнгө оруулагчдынхаа итгэлийг хүлээсэн, үнэт цаасны зах зээлд өөрийн байр суурийг эзэлсэн брэнд БОНД болж чадсан байна.

ИДЛАНБААТАР ХОТ
БАСТЫГА 34, д.111857206
+976 99 123 456

34

Өрийн хэрэгсэл III

Үнэт цаас гаргагчийн ТУЗ-ийн 2021 оны 10 сарын 08-ны өдрийн №21/38 тоот тогтоолоор Компанийн зээлийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх зорилгоор 2 дахь жилдээ дахин 5.6 тэрбум төгрөгийн үнийн дун бүхий 14-15%-ийн хүйтэй 2 жилийн хугацаатай компанийн өрийн хэрэгслийг хөтөлбөрийн дагуу олон нийтэд санал болгооор шийдвэрлэсэн.

Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны 2021 оны 11-р сарын 24-ний өдрийн 533 тоот тогтоолоор олон нийтэд нээлттэй санал болгооор “Лэндбонд” өрийн хэрэгслийг хөтөлбөрийн хүрээнд жилийн 14%-ийн хүйтэй, нэг бүр нь 100,000 төгрөгийн нэрлэсэн үнэ бүхий нийт 56,000 ширхэг буюу нийт 5.6 тэрбум төгрөгийн үнийн дүнтэй бонд гаргахаар бүртгүүлж тус зөвшөөрлийн хүрээнд 2021 оны 11-р сарын 29-ний өдөр “Лэндбонд Транч I”-ээр 14%-ийн хүйтэйгээр, 25,000 ширхэг Лэндбондыг олон нийтэд нээлттэй арилжиж, 2.5 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтыг амжилттай татан төвлөрүүлсэн.

Уг үнэт цаасны Транч II-ын анхдагч зах зээлийн арилжааг 2022 оны 03 сарын 28-ны өдөр эхлүүлсэн ба энэхүү Транчийн онцлог нь зах зээлийн нөхцөл байдалтай уялдуулан хүүг жилийн 15% болгож нэмэгдүүлсэн нь онцлог байсан. Нийт 3.1 тэрбум төгрөгийг 188 хөрөнгө оруулагчдаас татан төвлөрүүлсэн ба Дижитал бонд гэсэн уриан дор зохион байгуулагдаж хөрөнгө оруулагчдын захиалгыг ЛэндМН аппликашнээр татан төвлөрүүлсэн байна.

Үнэт цаас гаргагчийн гаргасан нээлттэй бондын жагсаалт

№	Бондын нэр	Анхдагч арилжааны хугацаа	Татан төвлөрүүлсэн хөрөнгө /тэр.төг/	Бондын хугацаа	Бондын дуусах хугацаа
1	Лэнд Бонд	2020.06.15	5	1 жил	Дууссан
2	Лэнд Бонд	2021.06.25	5	2 жил	2023.06.30

lendmn

ЛЭНД БОНДын танилцуулга

3	ЛэндБонд Транч I	2021.11.29	2.5	2 жил	2023.12.02
4	ЛэндБонд Транч II	2022.03.28	3.1	2 жил	2024.04.03

Хүснэгт 1: Үнэт цаас гаргагчийн нээлттэй бондын жагсаалт

Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаасны тухай

Үнэт цаас гаргагч нь Хөрөнгөөр Баталгаажсан Үнэт Цаасны тухай хуульд заасны дагуу тусгай зориулалтын компани буюу “ЛэндМН Актив ТЗК” ХХК-ийг үүсгэн байгуулан, СЗХ-оос 2022 оны 09 сарын 21-ний өдөр Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас гаргах зөвшөөрлийн дагуу зээлийн хөрөнгийн багцыг ЛэндМН Актив ТЗК ХХК-д худалдсан.

ЛэндМН Актив ХБҮЦ-ыг зах зээлд санал болгох, үнэт цаасжуулах хэлцэлд Анхны үүрэг гүйцэтгүүлэгч /Үүсгэн байгуулагчаар ЛэндМН ББСБ ХК, Андеррайтераар Райнос Инвестмент УЦК ХХК болон Өлзий энд Ко Капитал УЦК ХХК, Хөндлөнгийн хуулийн дүгнэлт гаргагчаар Өмгөөллийн Эм Ди Эс энд Хаанлекс ХХН, Зээлийн шинжилгээ гаргагчаар Нийслэл Аудит ХХК, Хөрөнгө итгэмжлэн удирдагчаар Юнайтед Айр Файнэнс ХХК нар ажилласан ба үнэт цаасны ерөнхий нөхцөл дараах байдалтай байна.

- Нийт татан төвлөрүүлэх дүн: 4.85 тэрбум төгрөг
- Жилийн хүү: 17%
- Хугацаа: 24 сар
- Хүүгийн төлөлт: Сар бүр
- Үндсэн төлбөр төлөгдөх хугацаа: Хугацааны эцэст

Энэхүү үнэт цаасны анхдагч зах зээлийн арилжаа 2022 оны 10 дугаар сарын 20-ны 10 цагт эхэлсэн ба Лэнд ХБҮЦ нь нийт 299-н хөрөнгө оруулагчаас 4.85 тэрбум төгрөгийг татан төвлөрүүлэхээр зорьсон үнийн дүн 100% амжилттайгаар, татан төвлөрүүлэхээр зорьсон өдрөөс 1 хоногийн өмнө биелсэн. “Мөнгөний үнээ цэнээ өсгөө” гэсэн уриан дор дээрх үнэт цаасыг олон нийтэд санал болгосон ба энэхүү үнэт цаасны анхдагч зах зээлийн арилжаа андеррайтер төвтэйгээр явагдсанаараа онцлог байсан юм.

2022 оны 12 дугаар сараас эхлэн ХБҮЦ-ны хүүгийн төлөлтийг үнэт цаасны ерөнхий нөхцөлийн дагуу сар бүр үнэт цаас эзэмшигчдийн дансанд байршуулан ажиллаж байгаа ба 2023 оны эхний улирлын байдаар нийт 291.6 сая төгрөгийн хүүгийн эргэн төлбөрийг шилжүүлсэн байна.

lendmn

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

Халаасны хувьцааны тухай

Үнэт цаас гаргагчаас 2019, 2020 болон 2021 онуудад нийт 3 удаа хувьцаа халааслах шийдвэр гаргасан ба нийт 60,698,317 ширхэг хувьцааг халаасласан байна.

Халаасны хувьцаа	2019 он	2020 он	2021 он
Үнэт цаасны төрөл	Халаасны хувьцаа	Халаасны хувьцаа	Халаасны хувьцаа
Хувьцаа халааслах тухай шийдвэр	ТУЗ-ийн 2019 оны 03 сарын 23-ны өдрийн №05 тогтоол	ТУЗ-ийн 2020 оны 12 сарын 23-ны өдрийн №20/37 тогтоол	ТУЗ-ийн 2021 оны 04 сарын 23-ны өдрийн №21/17 тогтоол
Халаасны хувьцааны хувь хэмжээ	Компанийн нийт гаргасан хувьцааны 0.5 хувьтай тэнцэх хувьцаа	Компанийн нийт гаргасан хувьцааны 5 хувиас ихгүй хувьцаа	Компанийн нийт гаргасан хувьцааны 5 хувиас хэтрэхгүй хувьцаа
Халаасласан хувьцааны нийт тоо	4 сая ширхэг энгийн хувьцаа	40 сая ширхэг энгийн хувьцаанаас хэтрэхгүй	40 сая ширхэг энгийн хувьцаанаас хэтрэхгүй
Хувьцаа халааслах зорилго	<ul style="list-style-type: none"> - "ЛэндМН БСБ" ХК-ийн Гүйцэтгэх удирдлага болон ажилтнуудын дунд хугацааны урамшууллын бодлогыг хэрэгжүүлэх - Хувьцааг хүний нөөцийн бодлогын хүрээнд зөвхөн Гүйцэтгэх удирдлага болон үндсэн ажилтанд эзэмшүүлэх нөхцөлтэй 	<ul style="list-style-type: none"> - Хувьцааны хөрвөх чадварыг сайжруулах - Хувьцаа эзэмшигчдийн хөрөнгө оруулалтын үнэ цэнийг хамгаалах - Хөрөнгийн зах зээлийн идэвхжлийг нэмэгдүүлэх - Хувьцааны ханшийг тогтворжуулах 	<ul style="list-style-type: none"> - Хувьцааны хөрвөх чадварыг сайжруулах - Хувьцаа эзэмшигчдийн хөрөнгө оруулалтын үнэ цэнийг хамгаалах - Хөрөнгийн зах зээлийн идэвхжлийг нэмэгдүүлэх - Хувьцааны ханшийг тогтворжуулах

Хүснэгт 2: Үнэт цаас гаргагчийн халаасны хувьцаа

Компанийн бусад эд хөрөнгийн тухай

Компани нь 2023 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдрийн байдлаар нийт 409 тээврийн хэрэгслийг өмчилдөг бөгөөд "ЛэндМН Актив ТЗК" ХХК-тай байгуулсан. 2022 оны 09-р сарын 13-ны өдрийн хөрөнгө худалдах, худалдан авах гэрээгээр 285 ширхэг автомашин барьцаалагдсан ба үүнээс Компани

 lendmn

нь өөрийн өмчлөлийн 2 тээврийн хэрэгсэлтэй, бусад нь фидуцийн гэрээний дагуу өмчилж байгаа болно.

Оюуны өмчийн газрын 2017 оны 11 дүгээр сарын 02-ны өдрийн анхдагч огноотой, 40-0018383 тоот улсын бүртгэлийн дугаар, 201800613 тоот гэрчилгээний дугаартай 2027 оны 11 дүгээр сарын 02-ны өдөр хүртэл хүчинтэй 1 барааны тэмдгийн гэрчилгээ бүртгэлтэй болно.

Компани нь "LendMN" /application, core system/ бүтээлийг 2017 оны 7 дугаар сарын 03-ны өдрийн 2017/19 тоот "Зохиогчийн эрх ашиглуулах онцгой эрх (лиценз)-ийн гэрээ", 2017 оны 01 дугаар сарын 02-ны өдрийн L_002 тоот "LendMN" Программ хангамж, түрээсээр ашиглуулах, ашиглах гэрээ болон 2017 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдрийн 2017/20 тоот "Үйлчилгээний гэрээ"-ний үндсэн дээр ашигладаг бөгөөд мөн "LendMN" аппликашн, түүний системийг ашиглах, түүнтэй холбогдон гарах нэвтрүүлэлтийн ажил, хэрэглэгчид хүргэх, дагалдах засвар үйлчилгээг авах, мэдээллийн нууцлал, системийг төлбөр тооцоо хийх зэрэг үйлчилгээг өөрийн толгой компани буюу АНД Системс ХХК-аас авдаг.

Үнэт цаас гаргагч нь аливаа газар болон үл хөдлөх хөрөнгө эзэмшдэггүй болно.

1.4 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН САНХҮҮ, ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МЭДЭЭЛЭЛ

ЛэндМН ББСБ ХК нь 2016 оны 12 дугаар сараас технологийн дэвшлийг санхүүгийн үйлчилгээтэй хамтатгасан финтек бизнесийг ЛэндМН аппликашнээр дамжуулан дотоодын санхүүгийн зах зээлд амжилттай нэвтрүүлэн даруй 7 жил болсон байна.

Өнгөрсөн хугацаанд харилцагч бүрийн санхүүгийн асуудлыг шийдэхийн тулд зөвхөн тогтмол цалингийн орлоготой харилцагчдад зээл олгох бус тогтмол орлогын эх үүсвэртэй харилцагчдад зээл олгох боломжийг өөрсдийн толгой компанийн боловсруулж олон улсад туршигдсан зээлийн эрх тогтоох програм хангамжийг ашиглан барьцаагүй зээлийг олгож ирсэн.

lendmn

МОНГОЛЫН ХАРЭНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023-07-28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

2023 оны 1 улирлын байдлаар бүртгэлтэй харилцагчдын тоо өмнөх оны мөн үеэс 14%-иар өсч 1,161 мянгад хүрсэн ба 65% нь Улаанбаатар хотод, 35% нь хөдөө орон нутагт амьдарч байна. Үнэт цаас гаргагч нь харилцагчиддаа өөрийн Улаанбаатар хотод байрлах үйлчилгээний төв болон 21 аймаг, 9 дүүрэгт гэрээ байгуулах боломжийг нотариатуудаар дамжуулан олгон ажиллаж байна.

Бүртгэлтэй харилцагчдын тоо

/өссөн дүнгээр, мянга/

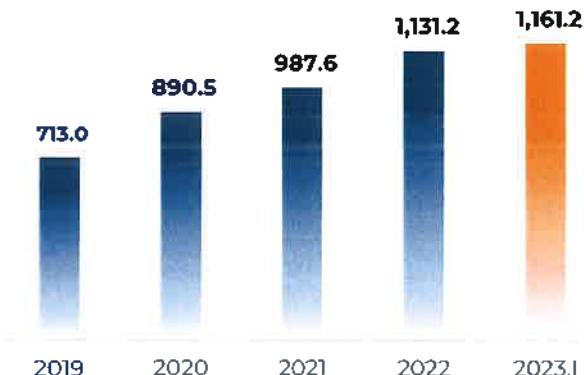

График 2: Бүртгэлтэй харилцагчдын тоо

ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Үнэт цаас гаргагч нь харилцагчдынхаа хэрэгцээ шаардлагад тулгуурлан зээлийн бүтээгдэхүүний нэр төрлийг LendPay (BNPL), Lend-MSM мерчантын зээл, Lend Auto-Эко автомашины зээл, Flexi (дунд хугацааны зээл) зэрэг зээлүүдээр нэмэгдүүлснээс гадна хөрөнгө оруулалтын бүтээгдэхүүнүүд болох нээлттэй бонд, хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас, хувьцаа, итгэлцэл, Lend Plus үйлчилгээг санал болгож байна.

LENDPAY

Олон улсад BNPL (Buy Now Pay Later) гэж танигдсан “Одоо аваад дараа төл” гэсэн концепт бүхий хэрэглээний зээлийг ЛэндМН ББСБ ХК-тай гэрээ байгуулсан мерчантуудаас харилцагч өөрийн зээлийн эрхийн хэмжээнд бараа, үйлчилгээг урьдчилгаагүйгээр худалдан авч 2 сарын хугацаанд дөрөв хуваан, хүү, шимтгэлгүй төлөх боломжтой зээл юм.

Зураг 4: Lendpay зээлийн бүтээгдэхүүн

39

lendmn

LEND - MSM ЗЭЭЛ

Зураг 5: Lend-MSM зээлийн бүтээгдэхүүн

Бизнес эрхлэгчдийн бараа, үйлчилгээний борлуултад үүсч буй санхүүгийн асуудлыг хялбар шийдэхэд зориулж зээлийн эрхийн хүрээнд 60 хоног хүртэлх хугацаатай зээлийг бараа, үйлчилгээг худалдан авахад зориулсан зээлийн бүтээгдэхүүн юм. MSM компаниас худалдан авалт хийж буй жижиг дунд бизнес эрхлэгчид ЛэндМН ББСБ ХК-иар дамжуулан уг зээлийг авах боломжтой байна.

Зураг 6: Эко автомашины зээл

LEND AUTO-ЭКО АВТОМАШИНЫ ЗЭЭЛ

ЛэндМН ББСБ ХК нь энэ цаг үеийн хамгийн тулгамдсан байгаль орчин, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэхэд хувь нэмэр оруулах үүднээс байгаль орчинд ээлтэй, хагас цахилгаан мотортой эко автомашиныг хиймэл оюун ухаанд суурilan харилцагчийн зээлийн эрхийг тогтоон зээл олгож байгаагаараа онцлог юм.

LEND FLEXI

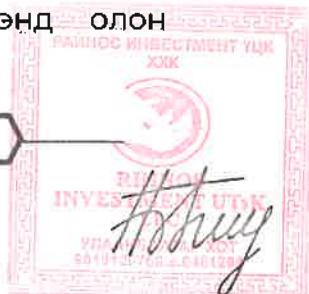

Зураг 7: Lend Flexi бүтээгдэхүүн

Lend Flexi нь харилцагчийн зээлийн эрх болон хугацааны дээд хэмжээг тодорхойлж харилцагч өөрийн зээлийн эрхийн хэмжээнд олон

40

ЛЭНД БОНДЫН ТАНИЛЦУУЛГА

давтамжтайгаар зээл авах, эргүүлэн төлөх буюу зээлийн шугам хэлбэрээр ашиглах боломжтой зээлийн бүтээгдэхүүн юм. Компани өөрсдийн хэрэглэгчдийн дунд хугацааны санхүүгийн хэрэглээг хангах зорилгоор энэхүү бүтээгдэхүүнийг санал болгон ажиллаж байгаа ба Flexi зээлийн онцлог, давуу талууд дараах байдалтай байна.

- Зээлийн хэмжээ өндөр: (5-50 сая төгрөг)
- Зээлийн шугамаа тогтмол ашиглаж, олон давтамжтай зээл авах
- Уян хатан, урт хугацааны эргэн төлөлтийн боломж
- Хугацаандаа хийсэн эргэн төлөлтөд хүүгийн хөнгөлөлт хүртэх
- Зээл олголтын шимтгэл болон торгуулийн хүүгүй

LEND ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

Хөрөнгө
оруулалт

ЛэндМН ББСБ ХК нь харилцагчдын мөнгөн хөрөнгийг үнэгүйдлээс хамгаалах, өсгөх зорилгоор хөрөнгө оруулалтын бүтээгдэхүүнүүдийг өөрийн аппли케йшнээрээ дамжуулан харилцагчидaa олгодог.

2022 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХУРААНГУЙ

2022 онд ЛэндМН аппликеийшнээр дамжуулан харилцагч нартаа нийт 561.8 тэрбум төгрөгийн дүнтэй 2,650 мянган зээлийг олгосон байна. Зээлийн голлох үзүүлэлтүүдийг 2021 онтой харьцуулахад гэрээт харилцагчдын тоо **7%**, олгосон зээлийн тоо **37%**, олгосон зээлийн дүн **48%**, зээлийн багц **110%**-иар тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна. Энэ өсөлт нь компанийн зээлийн үйл ажиллагаа улам бүр тэлж байгааг илэрхийлэх бөгөөд зээлийн багцын дүнгийн үзүүлэлтээр 7 жилийн түүхэнд хамгийн дээд хэмжээнд хүрсэн амжилттайгаар 2022 оныг өндөрлөсөн байна.

Эх сурвалж: ЛэндМН ББСБ 2022 оны жилийн тайлан

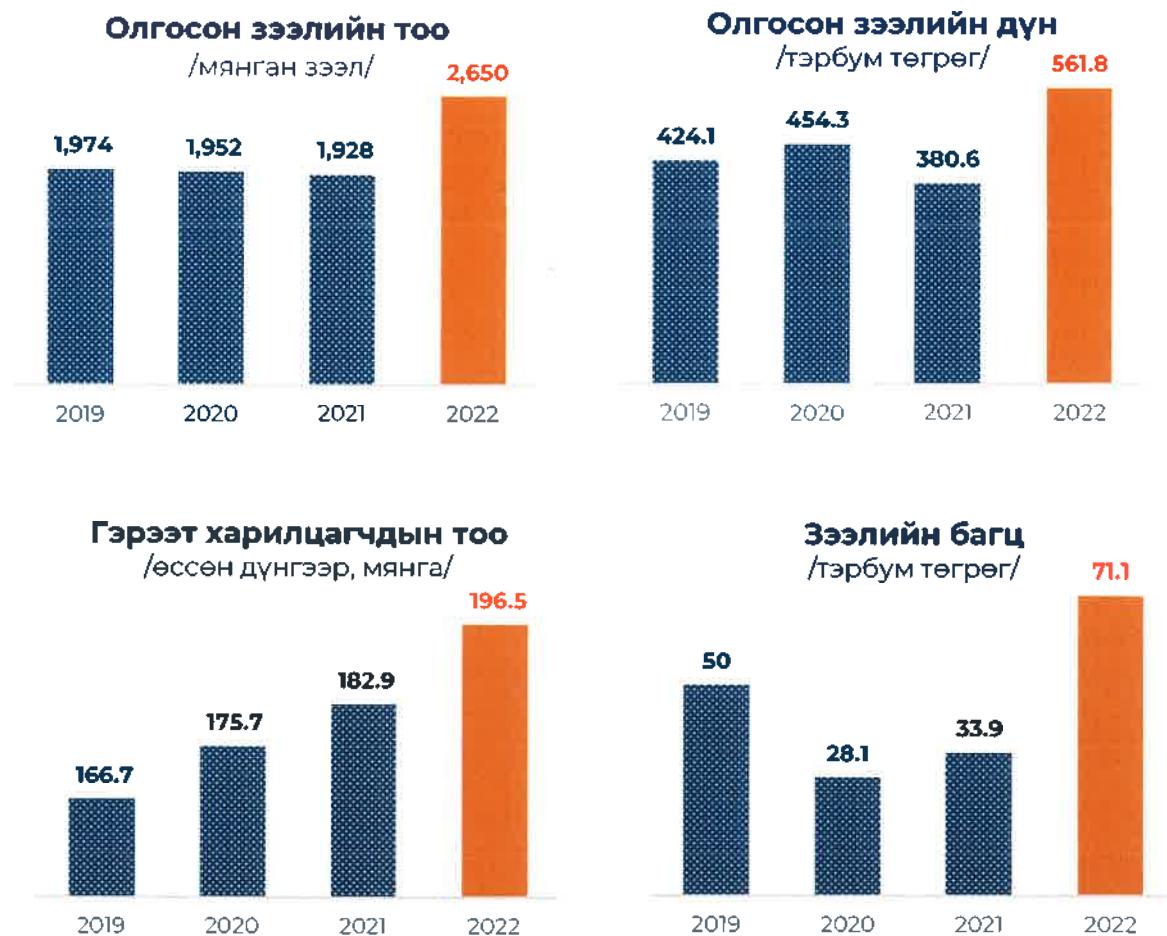
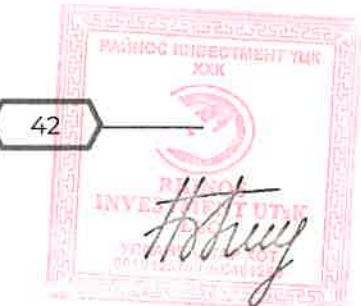

График 3: 2022 оны үйл ажиллагааны үзүүлэлт

ЛэндМН ББСБ ХК нь байгуулагдсан цагаас эхлэн зээлийн багцын чанарыг үнэлэн, эрсдэлийн санг байгуулахдаа СТОУС 9-ыг ашигладаг ба 2022 онд **3.3** тэрбум төгрөгийн сан байгуулж зээлийн эрсдэлийн сангийн хүрэлцээ **115.7%**-д хүрсэн байна. Зээлийн багцад эзлэх чанаргүй зээлийн хувь 2022 онд 4.0% хүрч өмнөх оноос 23%-иар, 2021 оноос 56%-иар тус тус буурсан байна.

lendmn

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

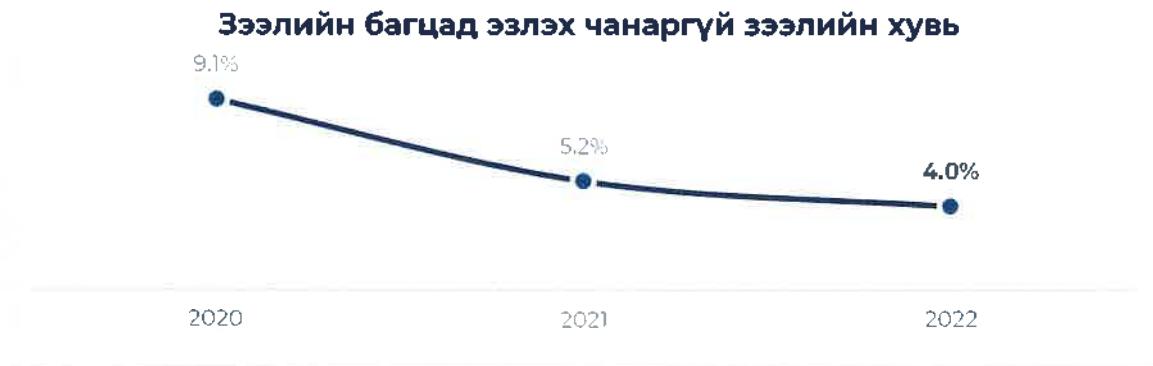

График 4: Зээлийн багцад эзлэх чанаргүй зээл

2022 ОНЫ ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДАЛ

ЛэндМНН ББСБ ХК нь Мэдээллийн аюулгүй байдлын Менежментийн Тогтолцоо ISO/IEC 27001:2013 олон улсын стандартад нийцэн, 2022 онд баталгаажуулалтын аудит хийлгэж, албан ёсоор баталгаажуулалтын гэрчилгээг хүлээн авсан байна. ЛэндМНН нь Мэдээллийн аюулгүй байдлын олон улсын стандартад нийцсэнээр харилцагчийн мэдээллийн нууцлал, түүний хадгалалт, аюулгүй байдлыг хангаж ажиллаж байгаагийн нэг илрэл болсон юм.

Зураг 8: Мэдээллийн аюулгүй байдлын сертификат

43

Зураг 9: Цахим хувьцаа эзэмшигчдийн хурал 2022 ажиллагаатай холбоотой асуудлуудыг хэлэлцэн баталсан байна.

Үнэт цаас гаргагч нь 2022 онд хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаатай холбоотой дараах ажлуудыг зохион байгуулж ажилласан байна.

- 2022 оны 3 дугаар сарын 28-ны өдрөөс 3 дугаар сарын 31-ний өдрүүдэд “ЛэндБонд”-ын Транч II-ын анхдагч зах зээлийн арилжааг зохион байгуулж нийт 188 хөрөнгө оруулагчдаас 3.1 тэрбум төгрөгийг зарлагдсан хугацаанаас өмнө татан төвлөрүүлсэн.
- Өнгөрсөн онд үнэт цаас гаргагч нь өөрийн охин компани болох “ЛэндМН Актив” ТЗК ХХК нь 2022 оны 9 дүгээр сарын 21-ний өдөр Санхүүгийн Зохицуулах Хорооноос Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас гаргах зөвшөөрлөө авч, улмаар 4.85 тэрбум төгрөгийг олон нийтээс амжилттай татан төвлөрүүлсэн байна. Уг үнэт цаас нь сар бүр өгөөж хүртээхэй онцлогтой ба 2022 он 12 дугаар сараас эхлэн сар бүр хөрөнгө оруулагчдын дансанд өгөөжийг байршуулан ажиллаж байна.

УЛААНбаатар хот
5039754 д.1118267206

Зураг 10: Лэнд Бонд Транч II

lendmn

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

- ЛэндМН ББСБ ХК-ийн ТУЗ-ийн шийдвэрийн дагуу 2021 оны цэвэр ашгаас нэгж хувьцаанд 1.5 төгрөг буюу нийт 1,108,952,525.50 төгрөгийн ногдол ашгийг хувьцаа эзэмшигчиддээ мөнгөн хэлбэрээр хуваарилсан байна.

Зураг 11: Ногдол ашиг хуваарилав.

Монгол улс Тогтвортой хөгжлийн зорилгын хүрээнд Монгол улсын ерөнхийлөгчийн санаачилсан “Тэрбум мод” төслийг дэмжин СЗХ-нд мод тарих үүрэг амлалтаа хүргүүллээ.

Мөн үнэт цаас гаргагч нь МББСБХ-оос гишүүн байгууллагуудаа уриалж СЗХ, Банк бус санхүүгийн байгууллагуудтай хамтарч “Монгол улсад нийгэм, байгаль орчинд зэлтэй тогтвортой санхүүжилтийн тогтолцоог хөгжүүлж, ногоон зээлийн дэмжихийн төлөөх хамтарсан тунхаг бичиг”-ийг байгууллаа.

Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд ногоон ирээдүй, экологийн тэнцвэрт байдлыг хадгалах, ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх зорилтоор Монголын ББСБ-ын нэрэмжит “Цэцэрлэгт хүрээлэн”-ийн шав тавих их үйлсэд нэгдэж хамт олноороо Гачууртын минж үржүүлгийн газар болон

Чингэлтэй дүүргийн засаг даргын тамгын газар болон Ургуулахад учир бий клубтэй хамtran Чингэлтэй дүүргийн Хайрхан хөгжлийн төвд 150 ширхэг мөдиг тус тус тарьсан байна.

45

2022 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ

ХУРААНГУЙ

Лэндмн ББСБ ХК болон түүний охин компаниуд (цаашид "Групп" гэх)-ийн 2022 оны 12 сарын 31-ээрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдлын тайлан, уг өдрөөр тасалбар болгосон нэгтгэсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, нэгтгэсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан, нягтлан бодох бүртгэлийн томоохон бодлогуудын хураангуйг багтаасан нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн тэмдэглэлээс бүрдсэн нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд Монголын Үндэсний Тайлагнад Аудит ХХК нь аудит хийж гүйцэтгэлээ.

Бидний үзэж байгаагаар эдгээр санхүүгийн тайлангууд нь бүхий л материаллаг асуудлаар группийн 2022 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, энэ өдрөөр тасалбар болсон жилийн нэгтгэсэн санхүүгийн гүйцэтгэл болон нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээг Монгол Улсын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн Тайлагнлалын Олон Улсын Стандарт-уудын дагуу үнэн зөв толилуулсан байна гэж дүгнэжээ.

Хараат бус аудиторын тайлангийн дэлгэрэнгүйг хавсралтаас харна уу.

СҮҮЛИЙН З ЖИЛИЙН НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ХУРААНГУЙ

Санхүү байдлын хураангуй тайлан /аудитлагдсан, тэрбум төгрөг/

ХӨРӨНГӨ	2020	2021	2022
Мөнгө болон туунтэй адилтгах хөрөнгө	10.35	4.90	5.22
Зээлийн багц (цэврээр)	25.43	32.43	69.59
Бусад хөрөнгө	3.44	0.77	1.06
Үндсэн хөрөнгө	1.11	0.76	0.59
Биет бус хөрөнгө	0.40	0.45	0.40
НИЙТ ХӨРӨНГӨ	40.73	39.31	76.86
ӨР ТӨЛБӨР	23.02	16.64	49.79
Эх үүсвэр	21.11	15.17	45.96
Бусад ёглэг	1.91	1.47	3.83
ӨӨРИЙН ХӨРӨНГО	17.71	22.66	27.07
Хувьцаат капитал	9.77	8.42	8.42
Бусад	0.05	0.05	0.05

Хоёрдогч өглөг		2.85	2.85
Хуримтлагдсан ашиг	7.89	11.34	15.75
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР, ӨӨРИЙН ХӨРӨНГӨ	40.73	39.31	76.86

Орлого, үр дүнгийн хураангуй тайлан / аудитлагдсан, тэрбум төгрөг /

ОРЛОГЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ	2020	2021	2022
Нийт орлого	16.37	12.49	20.22
Хүүгийн зардал	(4.72)	(2.80)	(3.95)
ЦЭВЭР ОРЛОГО	11.65	9.69	16.27
Зээлийн болзошгүй эрсдэлийн нөөцийн зардал	(2.36)	0.73	(1.44)
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР ОРЛОГО	9.29	10.42	14.83
Удирдлага болон YA-ны зардал	(6.54)	(5.95)	(8.29)
ТАТВАРЫН ӨМНӨХ АШИГ	2.75	4.47	6.54
Татварын зардал	(0.32)	(0.47)	(1.01)
ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР АШИГ	2.43	4.00	5.53
Татварын дараах алдагдал (Зогсоосон үйл ажиллагаа)		(0.11)	
ЦЭВЭР АШИГ	2.43	3.89	5.53

Хүснэгт 3: Сүүлийн 3 жилийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн хураангуй

2023 ОНЫ 1 УЛИРЛЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХУРААНГҮЙ

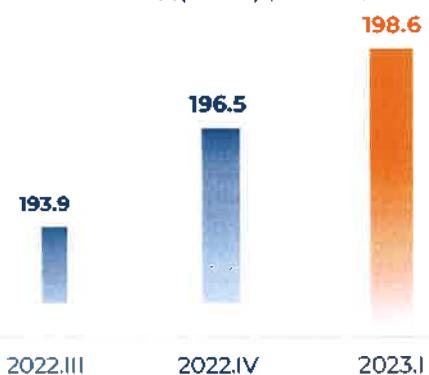
2023 оны 1 улиралд ЛэндМН харилцагч нартаа нийт 219.0 тэрбум төгрөгийн дүнтэй 838.8 мянган зээлийг олгосон байна. Зээлийн голлох үзүүлэлтүүдийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад гэрээт харилцагчдын тоо **5.7%**, олгосон зээлийн тоо **70.6%**, зээлийн багц **118.9%-иар** тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна.

Эх сурвалж: ЛэндМН ББСБ 2023 оны 1 улирлын тайлан

Гэрээт харилцагчдын тоо
/өссөн дүнгээр, мянга/

Зээлийн багц
/Тэрбум төгрөг/

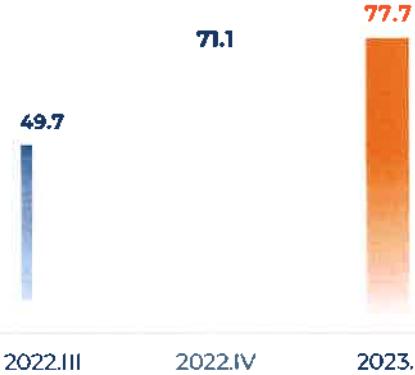

График 4: 2023 оны I-р улирлын үйл ажиллагдааны үзүүлэлт

2023 ОНЫ I УЛИРЛЫН НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ХУРААНГУЙ

Санхүү байдлын хураангуй тайлан (аудитлагдсан, тэрбум төгрөг)

ХӨРӨНГӨ	2021	2022	2023.I
Мөнгө болон түүнтэй адилтгах хөрөнгө	4.90	5.22	4.25
Зээлийн багц (цэврээр)	32.43	69.59	75.85
Бусад хөрөнгө	0.77	1.06	0.39
Үндсэн хөрөнгө	0.76	0.59	0.52
Биет бус хөрөнгө	0.45	0.40	0.39
НИЙТ ХӨРӨНГӨ	39.31	76.86	81.39
ӨР ТӨЛБӨР	16.64	49.79	50.68
Эх үүсвэр	15.17	45.96	46.61
Бусад өглөг	1.47	3.83	4.07
ӨӨРИЙН ХӨРӨНГӨ	22.66	27.07	30.72
Хувьцаат капитал	8.42	8.42	8.42
Бусад	0.05	0.05	0.05
Хоёрдогч өглөг	2.85	2.85	2.85
Хуримтлагдсан ашиг	11.34	15.75	19.40
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР, ӨӨРИЙН ХӨРӨНГӨ	39.31	76.86	81.39

Орлого, үр дүнгийн хураангуй тайлан (аудитлагдсан, тэрбум төгрөг)

ОРЛОГЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ	2021	2022	2023.I
Нийт орлого	12.49	20.22	9.69
Хүүгийн зардал	(2.80)	(3.95)	(2.05)
ЦЭВЭР ОРЛОГО	9.69	16.27	7.64
Зээлийн болзошгүй эрсдэлийн нөөцийн зардал	0.73	(1.44)	(0.68)
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР ОРЛОГО	10.42	14.83	6.96
Удирдлага болон YA-ны зардал	(5.95)	(8.29)	(2.44)
ТАТВАРЫН ӨМНӨХ АШИГ	4.47	6.54	4.52
Татварын зардал	(0.47)	(1.01)	(0.87)
ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР АШИГ	4.00	5.53	4.52
Татварын дараах алдагдал (Зогсоосон үйл ажиллагаа)	(0.11)	-	-
ЦЭВЭР АШИГ	3.89	5.53	3.65

Хүснэгт 4: 2023 оны I улирлын байдлаарх санхүүгийн тайлангийн хураангуй

⌚ 2023 ОНЫ I УЛИРЛЫН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ

ХУРААНГУЙ

ЛэндМН ББСБ ХК болон түүний охин компанийд (цаашип "Групп" гэх)-ийн 2023 оны 03 сарын 31-ээрх Санхүүгийн байдлын тайлан, Орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, Мөнгөн гүйлгээний тайлан бусад нэмэлт тайлбар тодруулгыг багтаасан санхүүгийн тайланд "Нийслэл-Аудит" ХХК аудит хийж гүйцэтгэлээ.

Бид энэхүү аудитыг Аудитын олон улсын стандартын дагуу хийж гүйцэтгэв. Бидний үзэж байгаагаар 2023 оны 03 сарын 31-нээр тасалбар болгосон санхүүгийн тайлангаа Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын хувьд үнэн зөв толилуулсан байна гэж дүгнэжээ.

Хараат бус аудиторын тайлангийн дэлгэрэнгүйг хавсралтаас харна уу.

1.5 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН БАЙГУУЛСАН ГЭРЭЭ ХЭЛЦЭЛ

Үнэт цаас гаргагчийн сүүлийн 3 жилийн хугацанд дор дурдсан их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл байгуулсан бөгөөд бондын танилцуулга гаргах өдрийн байдлаар эдгээр гэрээтэй холбоотой ямар нэгэн зөрчил маргаан гаргаагүй болно.

2023 -07- 28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

Статус	Их хэмжээний хэлцэл	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл
Нийт хийгдсэн хэлцлийн тоо	0	19
Хэрэгжиж дууссан хэлцэл	0	8
Одоо хэрэгжиж буй хэлцэл	0	11

Хүснэгт 5: Их хэмжээний болон Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл

Үнэт цаас гаргагч нь сүүлийн 3 жилийн хугацаанд 19 сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл байгуулсан бөгөөд эдгээрээс 11 хэлцэл нь хэвийн хэрэгжиж байгаа, бусад нь хэрэгжиж дууссан.

Үнэт цаас гаргагч нь сүүлийн 3 жилийн хугацаанд их хэмжээний хэлцэл байгуулаагүй болно.

ЛэндМН ББСБ ХК нь зээл, баталгаа, батлан даалтын гэрээгээр хүлээсэн хугацаа хэтэрсэн болон шүүхийн шийдвэрээр гүйцэтгэх өр төлбөргүй болно.

Их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл нь хуульд заасан журмын дагуу байгуулагдсан эсэх талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг хууль зүйн үйлчилгээ үзүүлэлгч "Өмгөөллийн Эм Ди Эс энд Хаанлекс" ХХН-ийн дүгнэлтээс үзнэ үү.

1.5.1 ХУУЛЬ ЗҮЙН ДҮГНЭЛТ

Сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийн талаар:

Компани нь сүүлийн 3 жилд сонирхлын зөрчилтэй 19 хэлцэл хийсэн бөгөөд эдгээрээс 8 нь бүрэн хэрэгжиж дууссан, 11 хэлцэл нь хэрэгжиж байна. Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл байгуулахын өмнө Компанийн тухай хуулийн 12 дугаар бүлэгт заасан журам болон Компанийн дүрэмд заасны дагуу ТУЗ-ийн хурлаар хэлэлцэж, зөвшөөрөл олгосон байна.

Компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн тав болон түүнээс дээш хувьтай тэнцэх хэмжээний үнийн дүн бүхий үүрэг хүлээсэн гэрээ:

Компани нь сүүлийн 3 жилийн хугацаанд Компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн тав болон түүнээс дээш хувьтай тэнцэх хэмжээний үнийн дүн (Хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ 8,000,000,000 төгрөг бөгөөд үүний 5 хувь нь 400,000,000 төгрөг) бүхий үүрэг хүлээсэн нийт 21 гэрээ байгуулсан. Тэдгээрээс их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцлээс гадна

2021 оны 2 гэрээ, 2022 оны 12 гэрээ, 2023 оны 4 гэрээ буюу нийт 18 тус тус хэвийн хэрэгжиж байна. Бусад 3 гэрээ нь бүрэн хэрэгжиж дууссан.

Их хэмжээний хэлцлийн талаар:

Компанийн тухай хуулийн 87 дугаар зүйлийн 87.1.1 дэх заалтад “хэлцэл хийхийн өмнөх сүүлийн балансын активын нийт дүнгийн 25 хувиас дээш зах зээлийн үнэтэй эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрхийг худалдах, худалдан авах, захиран зарцуулах болон барьцаалахтай холбогдсон хэлцэл, эсхүл хоорондоо шууд холбоотой хэд хэдэн хэлцэл (компанийн өдөр тутмын үндсэн үйл ажиллагаатай холбогдсон хэлцэл үүнд хамаарахгүй)” болон 87 дугаар зүйлийн 87.1.2 дахь заалтад “компанийн урьд гаргасан энгийн хувьцааны 25 хувиас дээш хэмжээний энгийн хувьцаа, энгийн хувьцаа авах эрхийн бичиг буюу энгийн хувьцаанд хөрвөх үнэт цаас гаргах, эсхүл хоорондоо шууд холбоотой хэд хэдэн гаргалт”-ыг их хэмжээний хэлцэлд тооцохоор хуульчилж заасан. Компанийн тухай хуулийн 87 дугаар зүйлд тодорхойлогдсон их хэмжээний хэлцэлд тооцогдох өндөр үнийн дүн бүхий үүрэг хүлээсэн гэрээг байгуулах нь тухайн хуулийн этгээдийн санхүүгийн байдал, үйл ажиллагаанд томоохон ач холбогдол бүхий нөлөө үзүүлдэг тул Компанийн тухай хуулийн 88 дугаар зүйлийн дагуу их хэмжээний хэлцлийг байгуулахад холбогдох этгээдийн зөвшөөрлийг заавал авсан байхыг шаарддагаараа онцлог хэлцэл юм.

Хуулийн зөвлөх нь Үнэт цаас гаргагчийн сүүлийн 3 (гурав) жилийн балансын активыг тогтоохдоо Үнэт цаас гаргагчийн аудитын компаниар баталгаажсан санхүүгийн тайланг үндэслэн, доорх байдлаар тооцсон байна.

Эх сурвалж: Хууль зүйн дүгнэлт

№	Санхүүгийн тайлан/ хэлцлийн хугацаа	Тухайн жилийн балансын актив (төгрөгөөр)	Тухайн жилийн балансын активын 25% (төгрөгөөр)
1.	2019 оны жилийн эцэс (2020 оны 4 дүгээр сарын 15-ны өдрөөс хойш байгуулсан хэлцэл)	58,100,953,000	14,525,238,250
2.	2020 оны жилийн эцэс (2021 оны хэлцэл)	40,735,460,000	10,183,865,000

3.	2021 оны жилийн эцэс (2022 оны хэлцэл)	39,306,562,000	9,826,640,500
4.	2022 оны жилийн эцэс (2023 оны 4 дүгээр сарын 15-ны өдөр хүртэлх байгуулсан хэлцэл)	76,858,757,000	19,214,689,200

Хүснэгт 5: Компанийн их хэмжээний хэлцэлийн хэмжээ

Илүү дэлгэрэнгүй мэдээллийг Хууль зүйн зөвлөгөө үзүүлэгчээс гаргасан “Хууль зүйн дүгнэлт”-ээс уншиж танилцана уу.

1.6 НОГДОЛ АШГИЙН БОДЛОГО

Үнэт цаас гаргагчийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2017 оны 12 сарын 01-ний өдрийн 17/02 тоот тогтоолоор “Ногдол ашгийн бодлого”-ыг баталж, тус бодлогод заасан нөхцөл, журмаар хувьцаа эзэмшигчдэд ногдол ашиг хуваарилж байна. Тухайлбал:

Ногдол ашиг хуваарилах нөхцөл

- Нэг төрлийн нэгж хувьцаанд адил хэмжээний ногдол ашиг хуваарилна;
- Компанийн тухайн жилийн цэвэр ашгийг тухай жилийн дундаж өөрийн хөрөнгөнд харьцуулсан харьцаа 20 хувиас багагүй байх;
- Шийдвэр гаргах өдрийн байдлаарх зээлийн багцын чанар сайн байх;
- Ногдол ашиг төлсний дараа компани төлбөрийн чадвартай байх;
- Ногдол ашиг төлсний дараа компанийн өөрийн хөрөнгө нь давуу эрхийн хувьцааны төлөгдөөгүй ногдол ашиг, татан буулгах үед төлөх дүн, компанийн дүрэмд заасан хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээний нийлбэрээс илүү байх;
- Компани хувьцаа эзэмшигчдийн шаардлагаар хувьцаагаа эргүүлэн авах нөхцөл байдал үүссэн, өрийн хэрэгслээ эргүүлэн худалдан авах хугацаа болсон бол эдгээр үнэт цаасыг бүрэн эргүүлэн авсан, эсвэл бүрэн худалдан авахад шаардагдах хөрөнгөтэй байх;

Ногдол ашиг хуваарилах тухай шийдвэр

- Ногдол ашиг хуваарилах шийдвэрийг тухайн жилийн санхүүгийн тайланг хөндлөнгийн аудитаар баталгаажуулснаас хойш 50 хоногийн дотор компанийн ТУЗ гаргана. ТУЗ шийдвэртээ нэг хувьцаанд ногдох ашигийн хэмжээ, ногдол ашиг олгох хэлбэр, ногдол ашиг авах эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн нэрсийн жагсаалт гаргах бүртгэлийн өдөр

болон ногдол ашиг төлөх өдрийг тогтоож, энэ талаар хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд зориулсан мэдээлэлтэй хамт мэдээлэл хүргүүлнэ.

- Ногдол ашгийг бэлэн мөнгө, түүнчлэн компанийн болон бусад этгээдийн үнэт цаасны хэлбэрээр төлж болно.
- Ногдол ашиг хуваарилах эсэх тухай ТУЗ-ийн шийдвэрийг нийтэд мэдээлж, хувийг Санхүүгийн зохицуулах хороо, Хөрөнгийн биржийн мэдээллийн нэгдсэн санд хүргүүлнэ.
- Жилийн тайланд тусгах мэдээлэлд ногдол ашгийн хэмжээг тодорхойлсон үндэслэл, төлөх журмын талаар бүрэн тусгасан байх бөгөөд ногдол ашиг хуваарилахгүйгээр шийдвэрлэсэн бол түүний үндэслэлийг энэ журмын дагуу тайлбарласан байна.
- Компани ногдол ашиг хуваарилахгүй байхаар шийдвэрлэсэн бол энэ тухайгаа хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хуралд заавал тайлагнах бөгөөд тайлбартaa ногдол ашиг хуваарилах боломжгүй байдалд хүрсэн шалтгаан, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тухай тайлбар зэргийг тусгасан байна.

Ногдол ашиг хуваарилах, тайлагнэх

- Ногдол ашиг төлөх хэлбэр, олгох хугацаа, журам нь хувьцаа эзэмшигчдэд аль болох тохиромжтой байна.
- Хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр ногдол ашгийг ТУЗ-өөс тогтоосон хугацаанд төлөөгүйгээс компанийд учирсан хохирлыг гүйцэтгэх захирал болон холбогдох бусад албан тушаалтнууд хариуцна.
- Ногдол ашиг хуваарилах тухай ТУЗ-ийн шийдвэр гарсан бол төлбөл зохих ногдол ашгийн хэмжээг хувьцаа эзэмшигчдэд төлөх өр болгон нягтлан бодох бүртгэлд тусгах бөгөөд ногдол ашиг хуваарилж эхэлсэн улирлын эцэст ногдол ашгаа аваагүй байгаа хувьцаа эзэмшигч бүрийн нэрээр тусгайлан өглөгийн бүртгэл хөтөлнө. Ногдол ашгийг "Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн төв" ХХК дахь хувьцаа эзэмшигч бүрийн дансанд шилжүүлэх бодлого баримтална.
- Ногдол ашиг хуваарилж эхэлсэн улирлын санхүүгийн тайлан гаргах үед "Ногдол ашгийн хуваарилалтын тайлан"-г гаргаж Санхүүгийн зохицуулах хороо, Монголын хөрөнгийн биржид хүргүүлэх бөгөөд хувьцаа эзэмшигчдийн жилийн ээлжит хуралд өмнөх жилийн ногдол ашиг хуваарилалтын тайланг танилцуулна.

Ногдол ашиг хуваарилсан тухай

Үнэт цаас гаргагч нь Төлөөлөн удирдах зөвлөлөөс баталсан "Ногдол ашгийн бодлого"-ын хүрээнд 2018-2023 оны хооронд жилийн эцсийн цэвэр ашгаас жил бүр дараах байдлаар ногдол ашиг хуваарилж, хувьцаа эзэмшигчдийнхээ өмнө хүлээсэн үүргээ нэр төртэй биелүүлэн ажиллаж байна.

Ногдол ашиг	2019 он	2020 он	2021 он	2022 он	2023 он
Ногдол ашиг хуваарилсан нийт дүн	800,000,000 төгрөг	1,200,000,000 төгрөг	447,843,215 төгрөг	1,108,952,525 төгрөг	1,293,778,000 төгрөг
Ногдол ашгийн эзлэх хувь хэмжээ	31.24% /2018 оны цэвэр ашгаас/	24.44% /2019 оны цэвэр ашгаас/	20% /2020 оны цэвэр ашгаас/	27.5% /2021 оны цэвэр ашгаас/	23.4% /2022 оны цэвэр ашгаас/
Нэгж хувьцаанд ногдох ногдол ашиг/төгрөг/	1.00	1.50	0.58	1.50	1.75
Суутгал	Хувь хүн бол ХХОАТ, хуулийн этгээд бол ААНОАТ				
Олгогдох хэлбэр	Мөнгөн хэлбэрээр	Мөнгөн хэлбэрээр	Мөнгөн хэлбэрээр	Мөнгөн хэлбэрээр	Мөнгөн хэлбэрээр
Олгогдсон огноо	2019.04.30	2020.04.30	2021.04.30	2022.04.30	2023.04.30

Хүснэгт 6: Хуваарилсан ногдол ашиг

Үнэт
цаасны
танилцуулга

II. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧИЙН БИЗНЕС ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

2.1 МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ

2.1.1 Бодит сектор

Өнгөрсөн хугацаанд цар тахал, Оросын Холбооны Улс, Украян Улсын дайны хямралаас үүдэн олон улсад амаргүй нөхцөл байдал учирч түүний үр дүнд улс орнуудын эдийн засгийн өсөлт удааширч хөл хорио, нийлүүлэлтийн гинжин хэлхээ тасалдахад хүрсэн нь нийлүүлэлтийн чанартай инфляцыг өдөөж олон улсад инфляцаас үүдэлтэй тогтвортгүй байдал үргэлжилж байгаа нь тулгамдаад буй гол асуудал хэвээр байна. Олон Улсын Валютын Сан 2023 оны дэлхийн эдийн засгийн өсөлтийн төсөөллийг 0.1 нэгж хувиар бууруулан 2.8 хувь болгосон байна. Дэлхийн эдийн засгийн өсөлт 2023 онд өмнө нь тооцоолж байснаас илүү удааширна гэж Олон Улсын Валютын Сан мэдээлсэн байна.

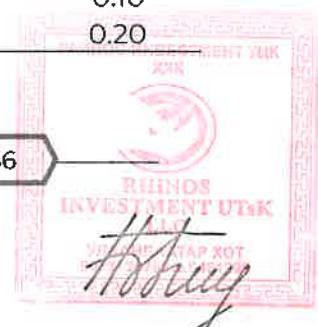
Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

График 5: Монгол Улсын ДНБ болон эдийн засгийн өсөлт /2010-2022/

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

	2019	2020	2021	2022
Хөдөө аж ахуй	0.72	0.79	(0.83)	1.70
Уул уурхай	(0.25)	(1.44)	0.12	(1.60)
Боловсруулах үйлдвэрлэл	0.30	0.27	(0.07)	0.50
Цахилгаан	0.15	0.05	0.22	0.10
Барилга	0.71	(0.13)	(0.92)	0.20

2023 -07- 28

БҮРГЭД-02

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

Бөөний, жижиглэн худалдаа	1.19	(1.43)	0.61	0.90
Тээвэр	0.25	(1.01)	(0.35)	0.10
Мэдээлэл, холбоо	0.24	0.11	0.47	0.20
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	1.04	(1.06)	1.31	1.40
Санхүү, даатгалын үйл ажиллагаа	0.26	0.06	0.47	0.10
Үйлчилгээ	1.01	(0.78)	0.61	1.20
Нийт Э/З-ийн өсөлт	5.60	(4.56)	1.64	4.80

Хүснэгт 7: Эдийн засгийн өсөлт 2017-2021 /Салбарын бүтцээр/

- Сүүлийн 5 жилд бий болсон эдийн засгийн өсөлтийг бий болгож буй салбар тус бүрээр нь ангилан харвал 2022 оны байдлаар 4.80% ийн өсөлтийн дийлэнх хэсгийг хөдөө аж ахуйн салбар 1.70%, үйлчилгээний салбар 1.20%, бөөний, жижиглэн худалдааны салбар 0.9% болон бүтээгдэхүүний цэвэр татвар 1.40% тус тус нөлөөлсөн байгаа бол үндсэн салбар болох уул уурхайн салбар нь эдийн засгийн өсөлтийг 1.60%-иар бууруулсан байна. 2022 оны байдлаар Covid-19 цар тахалтай холбоотой хөл хорио дуусаж Монгол Улсын эдийн засгийн голлох дээрх салбарауд (уул уурхайн олборлолтын салбараас бусад) өсөлт үзүүлсэн байна.

Эх сурвалж: ОУ-ын Э/З-ийн институт

- Олон улсын эдийн засаг, судалгааны институтийн тооцоолсноор манай орны энэ оны эдийн засгийн төсөөллийг 4.5% болгон бууруулсан ба энэ нь өмнөх оны 4.8%-ийн гүйцэтгэлтэй харьцуулахад 0.3%-иар бууруулсан төсөөлөл юм.
- 2023 оны 4-р сарын 4-ний өдөр хийсэн Азийн Хөгжлийн Банкны мэдэгдлээр 2023 оны эдийн засгийн төсөөллийг 5.4% болгон өсгөсөн байна. Үүнд БНХАУ-ын эдийн засаг дахин нээлттэй болж, ашигт малтмалын бүтээгдэхүүний эрэлт нэмэгдэн, дотоодын эргэлт сайжирна гэсэн хүлээлттэй байна.

Э/З төсөөлөл IMF /2023F/

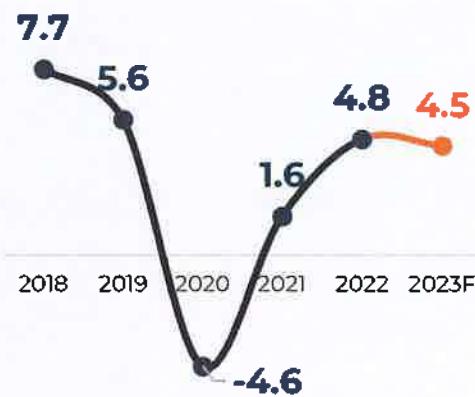

График 6: Эдийн засгийн төсөөлөл 2023 он/

- Монгол Улсын 2024 оны эдийн засгийн өсөлтийн төсөөллийг Азийн Хөгжлийн Банкнаас 6.1% хэмээн төсөөлсөн байна. Үүнд БНХАУ-тай худалдаа явуулдаг томоохон боомтуудын үйл ажиллагаа, ОХУ болон

Украин улсын хоорондын мөргөлдөөн зэрэг сөрөг нөлөө байгаа хэдий ч Экспортын эрэлт байгаа нь томоохон нөлөө үзүүлэх юм.

- Харин Монгол Улсын 2023 оны инфляцын төсөөллийг 10.9%-д хүрэхээр төсөөлсөн ба бараа бүтээгдэхүүний нийлүүлэлт доголдох, гадаад худалдаа тасалдах эрсдэл буурах хандлагатай байгааг онцолсон.
- Мөн Монгол банкны хувьд нийлүүлэлтийн гаралтай инфляцтaiй бодлогын хүүг өсгөх байдлаар арга хэмжээ авч үе шаттайгаар нэмэгдүүлсэн хэдийч хамгийн сүүлийн шийдвэрээр хэвээр хадгаллаа./2023 оны 3-р сарын 15-ны өдөр Монгол Банк бодлогын хүүг 13% болгон хэвээр хадгалсан/

Монгол Улсын Эдийн засгийн төсөөлөл /2022 он/

Дэлхийн Банк	5.2%
Азиин Хөгжлийн Банк	5.4%
Олон улсын валютын сан	4.5%
Монгол Банк	4.7%
Дундаж	4.95%

Зураг 12: Эдийн засгийн

2.1.2 Гадаад сектор

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

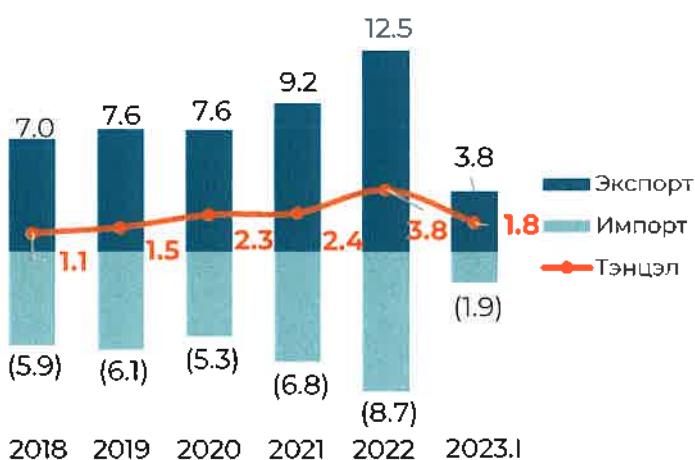

График 7: Экспорт, Импорт болон төлбөрийн тэнцэл

2023 оны I улирлын байдлаар Монгол Улсын экспортын хэмжээ 3.8 тэрбум ам доллар, импорт 1.9 тэрбум долларт хүрч цэвэр экспорт 1.8 тэрбум ам доллар хүрсэн байна. Covid-19 цар тахлын нөлөө дуусч хөл хорио тавигдсанаар нийлүүлэлтийн систем аажмаар сэргэж биет бараа бүтээгдэхүүний үнэ дэлхий зах зээл дээр өсч инфляц эрчимжиж байна. Манай орны хувьд экспортын голлох бүтээгдхүүн болох зэсийн баяжмал, нүүрс, алт, төмрийн худэр зэрэг бүтээгдэхүүний ханш өсч БНХАУ цар тахлын хөл хориог сулруулж нээлттэй болсноор худалдааны тэнцэл сэргэсэн үзүүлэлттэй байна.

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

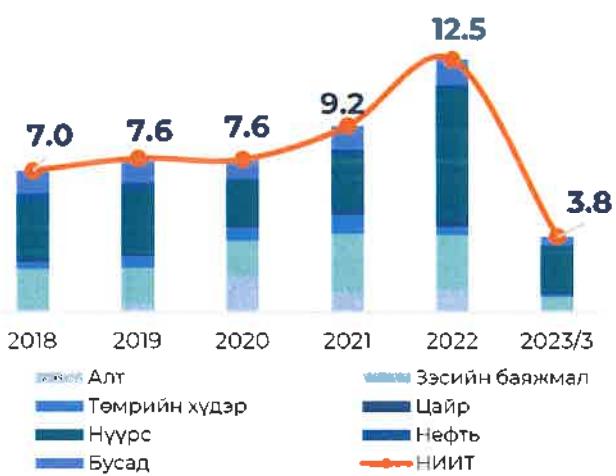

График 8: Экспортын гол нэр төрлийн бараг /тэрбум \$ 2018 – 2023/улирал/

Улиралд Оюу толгойн гүний уурхайн олборлолтыг эхлүүлсэн нь зэсийн экспортыг нэмэгдүүлэн Гадаад худалдааны тэнцэл болон ГВАН-д эерэг нөлөө үзүүлнэ гэсэн хүлээлттэй байна.

2.1.3 Төсвийн сектор

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

График 9: Төсвийн орлого, зардал, тэнцэл /2017 - 2022 он/

2022 оны байдлаар Монгол Улсын нийт төсвийн орлого 17.20 их наяд төгрөг, зардал 18.18 их наяд төгрөгт хүрч төсвийн алдагдал 0.98 их наяд төгрөгт хүрсэн байна. 2020 онд дэлхий нийтийг хамарсан COVID-19 цар тахал нь төсвийн алдагдал нэмэгдэх суурь шалтгаан болсон. 2022 онд экспортын гарц нэмэгдэж тэр дундаа

Нүүрсний экспорт нэмэгдсэн нь татварыг орлогыг нэмэгдүүлэх томоохон нөлөө үзүүлсэн байна. Мөн далд эдийн засгийн нөлөөг бууруулах зарим арга хэмжээ болон Ханшийн өсөлт нь татварын орлого нэмэгдэхэд түлхэц үзүүлсэн байна. Гадаад худалдаа идэвхжиж БНХАУ нь хилээ бүрэн нээснээр Импортын гол нэр төрлийн барааны эргэлт сайжирч гаалийн орлого нэмэгдэхэд нөлөө үзүүлсэн байна. Засгийн газар цаашид Төсвийн алдагдлыг хамгийн бага байлгах, нэмэлт шаардлагагүй зардлыг танах, ТӨХК-н үйл ажиллагаанд төрийн оролцоог багасгах бодлого баримталж үе шаттайгаар төсвийн алдагдлыг О болгох боломжтой талаар мэдэгдэж байна.

2.1.4 Инфляц

2023 оны I-р улирлын байдлаар улсын инфляци 12.2%-д хүрч Монгол банкны зорилтоос 6.2+/-2%-иар өндөр төвшинд байна. Инфляцын суурь шалтгаан нь нийлүүлэлтийн гинжин хэлхээ саатаж, импортын дийлэнх хувийг бий болгодог бараа бүтээгдэхүүний үнэ дэлхийн зах зээл дээр өсч байгаатай холбоотой юм.

Инфляцыг бүрэлдэхүүнээр задалж харвал хүнсний бараа, ундаа, ус, хувцас бөс бараа, орон сууц цахилгаан, хийн болон бусад түлш, эм тариа эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнийн өсөлт гол нөлөө үзүүлсэн байна. Цаашид инфляци тогтвортой төвшинд очих нь хил гааль болон олон улсад өрнөөд буй хямрал, улс төрийн тодорхойгүй байдлаас хамааралтай байна.

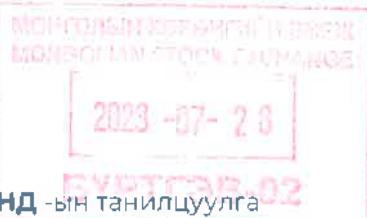
Олон улсын байгууллагуудын Монгол Улсын 2023 оны инфляцыг дунджаар 11.5%-иар төсөөлж байгаа ба 2023 онд эхний улирлын байдлаарх 12.2%-ийн инфляц энэ төвшиндөө тогтвожих магадлалтай юм.

2022 оны 4-р сарын 4-ний АХБ-ны мэдэгдлээр инфляц дунд хугацаанд төгрөгийн гадаад валюттай харьцах ханш сулрах болон дотоод эрэлт

График 9: Инфляцийн түвшин 2018-2023.1

нэмэгдэх нөлөөгөөр инфляц төв банкны зорилтот түвшин болох 6 хувиас өндөр байх төсөөлөлтэй байна.

2.1.5 Төлбөрийн тэнцэл

Эх сурвалж: Монгол Банк

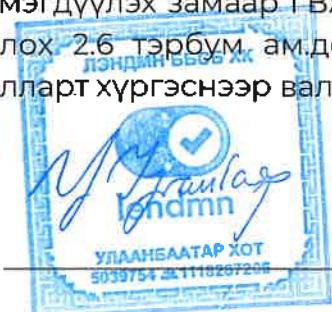

График 10: Хөрөнгийн зах зээлийн үнэлгээ /их наяд ₮/ болон ДНБ-д эзлэх хувь

Монгол улсын төлбөрийн тэнцэл 2023 оны I-р улирлын байдлаар 79.6 сая ам.долларын ашигтай гарсан байна. Үүнээс урсгал данс 237.5 сая ам.долларын ашигтай, хөрөнгийн данс 22.3 сая ам.долларын ашигтай, санхүүгийн данс 3.97 сая ам.долларын ашигтай гарсан байна.

2.1.6 Валютын Ханш

2022 онд Монгол улсын гадаад валютын албан нөөц 3,399.6 сая ам.долларт хүрч импортын 4-5 сарын хэрэглээтэй тэнцэж байсан бөгөөд Монгол Улсын экспортын голлох бүтээгдэхүүнүүдийн дэлхийн зах зээл дээрх ханш ёсч, Монгол Улсын засгийн газрын зүгээс нүүрсний экспортыг нэмэгдүүлэх замаар ГВАН-ийг 2022 оны 8-н сарын хамгийн доод түвшин болох 2.6 тэрбум ам.доллараос 36.9%-иар нэмэгдүүлэн 3.6 тэрбум ам.долларт хүргэснээр валютын ханшийг буулгалаа.

lendmn

Эх сурвалж: Монгол банк

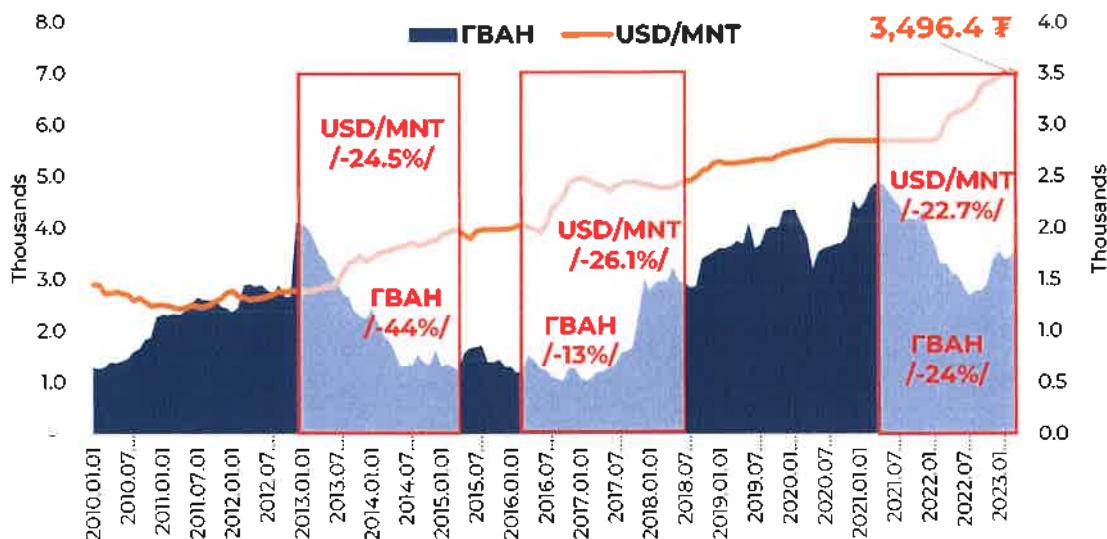

График 11: Төгрөгтэй харьцах ам долларын ханш болон ГВАН-ын харьцуулалт /2010-2023.//

2022 оны II улирлыг 2023 оны эхний улиралтай харьцуулахад төгрөг ам долларын эсрэг 12.8%-иар суларч 1 ам.доллар 3,524.98₮ хүрсэн байна. Ийнхүү ам.долларын ханш суларсан нь олон улсад худалдааны эргэлт саарах, иргэд олон нийтийн хүлээлт, ОХУ болон Украян хоорондын мөргөлдөөнөөс үүдэлтэй нөлөөлөл, олон улсад бий болоод буй инфляцийн өндөр төвшин нөлөөлсөн байна.

Монгол улсын гадаад валютын албан нөөц 2023 оны I-р улирлын байдлаар 3,438.46 сая ам.долларт хүрч импортын 5-6 сарын хэрэгцээтэй тэнцэж байна.

2.1.7 ББСБ-ын зах зээл

Монгол Улсын хэмжээнд 2023 оны I-р улирлын байдлаар Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны тусгай зөвшөөрөлтэй 514 банк бус санхүүгийн байгууллага үйл ажиллагаа явуулж байна. Үүнээс 4.8 хувь нь гадаадын хөрөнгө оруулалттай ББСБ, финтек шийдэл бүхий ББСБ-уудын тоо 39 хүрээд байна.

ББСБ-уудын харилцагчдын тоо давхардсан байдлаар 2023 оны эхний улиралд 3.8 саяд хүрсэн ба өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 16.8 хувиар

2023 -07- 28

БҮРГЭВ-02

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

буурсан байна. Үүнээс зээлдэгчдийн тоо нь 2023 оны эхний улирлын байдлаар 1.3 сая буюу өмнөх оны мөн үеэс 10.8 хувь буурсан дүнтэй байна.

ББСБ-уудын нийт активын хэмжээ 2022 оны эхний улиралд 2.9 их наяд төгрөгтэй тэнцэж байсан бол 2023 оны эхний улирлын байдлаар 24.5 хувиар өсч 3.7 их наяд төгрөгт хүрч Банкны салбарын 8.0%-тай тэнцэж байна. ББСБ-уудын нийт актив Монгол Улсын ДНБ-ийн 7 хувьтай тэнцэхүйц хэмжээтэй байна.

Сүүлийн 10 жилийн хугацаанд банкны салбарын нийт зээл жилд дунджаар 15.3 хувь өссөн бол ББСБ-ын олгосон зээлийн үлдэгдэл 32.5 хувь өссөн ба үүнд ББСБ-ын зээлийн цахим үйлчилгээ, финтек шийдэл нэвтрэч эхлсэнтэй холбогдуулан иргэдийн хэрэглээний зээл өссөн болон Ковид-19 цар тахлын нөлөөгөөр 2020 онд банкны салбарын иргэд болон байгууллагад олгосон зээл буурсан зэрэг нөхцөл байдал нөлөөлсөн байна.

Эх сурвалж: Үндэсний Статистикийн Хороо, Санхүүгийн Зохицуулах Хороо

График 12: Банк болон ББСБ-уудын зээлийн өсөлтийн хувь

2013-2023 оны хооронд банкны салбарын нийт актив дунджаар 16.6 хувь өсч 2023 оны эхний улирлын байдлаар 46.4 их наяд төгрөгт хурсэн бол ББСБ-уудын нийт актив жилд дунджаар 30.1%-иар өсч улмаар 2023 оны I улиралд 3.7 их наяд төгрөгт хүрээд байна.

МОНГОЛ УРУУЛЫН
МОНГОЛИЙН БАНК ЕХӨӨНДӨС
2023-07-28
БҮРТГЭВ-02
ЛЭНД БОНДЫН ТАЙЛЦУУЛАГА

Эх сурвалж: Үндэсний Статистикийн Хороо, Санхүүгийн Зохицуулах Хороо

График 13: Банк болон ББСБ-уудын активын өсөлтийн хувь

Нийт зээлийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 24.5% буюу 570.4 тэрбум төгрөгөөр өсч 2023 оны I улирлын байдлаар 2,864.0 тэрбум төгрөгт хүрсэн бөгөөд үүнд 165.4 тэрбум төгрөгийн эрсдэлийн сан байгуулж, 2,698.6 тэрбум төгрөгийн цэвэр зээлийн үлдэгдэлтэй гарсан байна. Нийт зээлийн үлдэгдлийн 87.6 хувийг буюу 2.5 их наяд төгрөгийг хэвийн зээл, 4.4 хувийг буюу 125.9 тэрбум төгрөгийг анхаарал хандуулах зээл, 8.0 хувийг буюу 228.0 тэрбум төгрөг чанаргүй зээлийн үлдэгдэл бүрдүүлж байна.

2023 оны I улирлын байдлаар эдгээр ББСБ-ууд зөвхөн цахим зээлийн (аппликэйшнээр дамжуулан) 985,521 зээлдэгчийн 551.8 тэрбум төгрөгийн зээлийн үлдэгдэлтэй байгаа нь нийт зээлдэгчийн 76.0%, нийт зээлийн үлдэгдлийн 19.3%-ийг бүрдүүлж байна.

ЛЭНД БОНД танилцуулга

2.2 ХӨРӨНГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ

Эх сурвалж: Монголын хөрөнгийн бирж, УСХ

График 14: Хөрөнгийн зах зээлийн үнэлгээ /их наяд ₮/ болон ДНБ-д эзлэх хувь

Монгол улсын хөрөнгийн зах зээлийн үнэлгээ 2022 оны эцсийн байдлаар 6.89 их наяд төгрөгт хүрч энэ нь 2022 оны ДНБ-ийн 13.0%-ийг эзэлж байна.

Дотоодын санхүүгийн бүтээгдэхүүнүүдийн хувьд арилжааны банкинд харилцах, хадгаламж хэлбэрээр 27.5 их наяд төгрөг байршиж байгаа буюу ДНБ-ны 52.2%-г эзэлж байгаа нь төвлөрөл өндөр байна.

Эх сурвалж: ОУ-ын Э/З-ийн институт

2022 оны 5-р сарын байдлаар хөрөнгийн зах дээр нийтдээ 433.5 тэрбум төгрөгийн арилжаа хийгдэж өмнөх оны үзүүлэлттэй харьцуулахад 31%-ийг бүрдүүлээд байна.

Сүүлийн жилүүдэд хөрөнгийн зах зээл дээрх арилжаа идэвхжиж олон компаниуд IPO, FPO, нээлттэй, хаалттай бонд болон бусад төрлөөр санхүүжилт татаж хөрөнгийн зах зээлд боломж байгааг таниулж байна.

ҮЦ-ны арилжааны дүн /тэрбум ₮/

График 15: Арилжааны дүн /2017-

65

Эх сурвалж: ОУ-ын Э/З-ийн институт

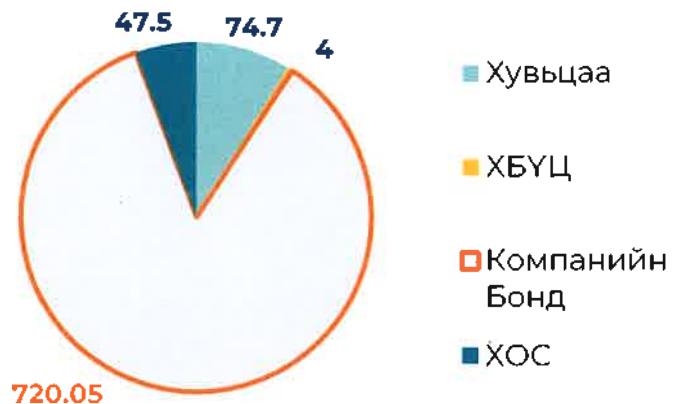

График 15: Анхдагч зах зээлийн арилжаа /тэрбум төгрөг, 2021 он/

2021 онд хөрөнгийн зах зээлд 1.4 их наяд төгрөгийн арилжаа хийгдэж түүхэн дээд түвшинд хүрээд байсан ба үүний 846.3 тэрбум төгрөгийн арилжаа нь анхдагч зах зээл дээр явагдаж компанийуд дээрх хэмжээгээр шинээр эх үүсвэр татан төвлөрүүлсэн байна. Энэ нь арилжааны 60%-ийг эзэлж байна.

Анхдагч зах зээлд шинээр эх үүсвэр татан төвлөрүүлсэн дүнг санхүүгийн бүтээгдэхүүний ангиллаар илэрхийлбэл хамгийн өндөр буюу 85%-ийг бонд эзэлж байгаа бөгөөд энэ нь нийт арилжааны 51%-ийг эзэлж байна. Үүнд хөрөнгийн зах зээл дээр хамгийн олон удаа нээлттэй бонд гаргасан компани нь ЛэндМН ББСБ ХК бөгөөд 2020 онд анхны Финтек компанийн бондыг гаргаж байсан бөгөөд үүнээс хойш нийт 3 удаа нээлттэй бонд гаргаж, бондын төлбөрийг хуваарийн дагуу төлж ажиллаж байна. Бусад бүтээгдэхүүний хувьд дээрх үр дүнг үзүүлсэн байна.

Дээрх үр дүнгээс харахад хөрөнгө оруулагчдын хувьд харьцангуй тогтмол өгөөжтэй, 1-2 жилийн хугацаатай, барьцаатай хөрөнгө оруулалтын хэрэгсэл эрэлт өндөр байгааг харж болох юм.

Эх сурвалж: Монголын хөрөнгийн бирж

Тэрбум ₮	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Анхдагч зах зээл	637.5	31.4	42.4	15.1	846.3	360.51
Хувьцаа	1.3	31.4	42.4	5.3	74.7	175.79
ХБҮЦ	-	-	-	-	4	85
ЗГҮЦ	630.2	-	-	-	-	-
Компанийн бонд	6	-	-	5	720.1	99.72
ХОС	-	-	-	4.8	47.5	-

2023-07-28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

Хоёрдогч зах зээл	221.6	212.7	100.8	50.3	568	220.01
Хувьцаа	75.1	178.6	91.1	48.6	230.2	167.57
ХБҮЦ	-	-	-	-	0.2	13.93
ЗГҮЦ	142.3	33.5	9.7	0.6	-	-
Компанийн бонд	4.2	0.6	-	0.8	328.2	34.34
ХОС	-	-	-	0.3	9.3	4.17
Нийт	859.1	244.1	143.2	65.3	1,414.20	580.52

Хүснэгт 3: Эдийн засгийн үзүүлэлт 2018-2022 /Салбарын бүтцээр/

Сүүлийн 6 жилд бий болсон хөрөнгийн зах зээл дээрх хоёр удаагийн том өсөлт үзүүлсэн жил болох 2017 он болон 2021 онд үнэт цаасны арилжааны дийлэнх хэсгийг тогтмол өгөөжтэй бүтээгдэхүүн бүрдүүлсэн байна.

Тухайлбал 2017 оны 859.1 тэрбум төгрөгийн арилжааны 90%-ийг ЗГҮЦ-ны анхдагч болон хоёрдогч арилжаа бүрдүүлсэн. Харин 2021 оны хувьд 1.4 их наяд төгрөгийн арилжааны 74%-ийг компанийн бондын арилжаа бий болгосон байна. Харин 2022 онд тогтмол хүүтэй бүтээгдэхүүн болох компанийн бонд, ХБҮЦ нийт анхдагч зэх зээлийн арилжааны 51%-ийг бүрдүүлсэн.

2022 онд хувьцааны анхдагч зах зээлийн арилжаа 175.79 тэрбум төгрөгт хүрснээс 82%-ийг Голомт банк болон Төрийн банкны IPO бүрдүүлсэн байна. Үүнээс дүгнэхэд хөрөнгө оруулагчид өмнөх жилүүдэд тогтмол өгөөжтэй, эрсдэл багатай хөрөнгө оруулалтын бүтээгдэхүүн болох компанийн бонд, ХБҮЦ-ны арилжаанд идэвхтэй оролцдог байсан бол 2022 онд энэхүү хандлага өөрчлөгдөн компанийн хувьцаанд хөрөнгө оруулах хандлагатай болсон байна.

2.3 ӨРСӨЛДӨГЧИЙН СУДАЛГАА

2.3.1 ДОТООД ОРЧНЫ ӨРСӨЛДӨГЧИЙН СУДАЛГАА

Монгол Улсын хувьд эдийн засаг экспорт, уул уурхайн салбарын сэргэлт, түүний тээвэр болон бусад салбаруудад үзүүлж буй эерэг нөлөөгөөр 2022 оны өсөлт 4.8%-тай байсан бол 2023 онд 5.4%, 2024 онд 6.1%-иарт тус тус өсөх төлөвтэй байна гэж АХБ мэдээлсэн. Гадаад эрсдэл, тодорхой бус байдал өндөр байгаа өнөөгийн нөхцөлд Монгол банкнаас бодлогын хүүг 13 хувьд

Хэвээр нь хадгалахаар 2023 оны 03 сарын 15-ны өдрийн хурлаар шийдвэрлэсэн. 2023 оны I улирлын байдлаар банкны системийн зээлийн үлдэгдэл өмнөх оны мөн үеэс 5.2%-иар нэмэгдэж 23.01 их наяд төгрөгт хүрсэн байна.

2017-2022 онд ББСБ салбарын нийт активын CAGR 38%-тай байсан байна. ББСБ-ийн салбарын активын өсөлт 2023 оны I улирлын байдлаар 24.5% байсан бол Үнэт цаас гаргагчийн активын өсөлт 100%-д хүрсэн байна.

Эх сурвалж: CZX ББСБ-уудын санхүүгийн тайлангийн нэгтгэл

График 16: Актив болон нийт зээлийн өсөлтийн хувь

Банк бус санхүүгийн байгууллагуудын нийт зээлийн үлдэгдэл өмнөх оны мөн үеэс 24.9%-иар өсч 2023 оны I улирлын байдлаар 2,864.0 тэрбум төгрөгт хүрсэн бөгөөд үүнд 165.4 тэрбум төгрөгийн эрсдэлийн сан байгуулж, 2,698.6 тэрбум төгрөгийн цэвэр зээлийн үлдэгдэлтэй байна.

Үнэт цаас гаргагчийн санхүүгийн үзүүлэлтийг салбарын үзүүлэлттэй харьцуулахад 2023 оны I улиралд нийт активийн өсөлтийн хувь салбарын үзүүлэлтээс 4 дахин, нийт зээлийн өсөлтийн хувь 4.8 дахин илүү байна.

Харин финтек зээлийн үлдэгдэл 2023 оны I улиралд 551.8 тэрбум төгрөгт хүрч оны эцсээс 19.7%-иар харин 2021 оны эцэстэй харьцуулахад 79.1%-иар өссөн нь хэрэглэгчид санхүүгийн хэрэгцээ шаардлагыг хялбараар шийдэх шийдлийг сонгох хандлагатай болсоныг илэрхийлж байна.

Эх сурвалж: СЗХ ББСБ-уудын санхүүгийн тайлангийн нэгтгэл

2023 оны 1 улирлын байдлаар ЛэндМН ББСБ ХК-ийн зээлийн үлдэгдэл финтек салбарын 14.1%-ийг бурдуулж байна. Финтек салбарын зээлийн үлдэгдэл сүүлийн жилүүдэд хурдацтай өсч байгаа ба салбарын харилцагчдын хэрэгцээ шаардлага, бүтцийн өөрчлөлт, финтекийн үйлчилгээний тэлэлтээс харахад ирэх жилүүдэд дээрх өсөлтийн хурд хэвээр хадгалагдах төлөвтэй байна.

График 17: Финтекийн зээлийн үлдэгдэлд эзлэх хувь /2023.1/

Үнэт цаас гаргагчийн хувьд 2023 онд технологийн давуу байдал болон аппликашныг илүү ойлгомжтой хялбар болгох замаар зээлийн үйлчилгээг хурдан шуурхай, уян хатан болгож хүүгийн урамшуулалт хөтөлбөрийг үргэлжлүүлэн харилцагчидтайгаа урт хугацааны хамтын ажиллагаагааг улам бэхжүүлж ажиллахаар төлөвлөж байна.

2017 онд анх ЛэндМН аппликашныг олон нийтэд танилцуулснаас хойш энэхүү салбарын өрсөлдөөн ширүүсч 2023 оны 1 улирлын байдлаар технологид суурилан санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлж буй ББСБ-ын тоо 39 хүрч өмнөх оны мөн үеэс 22%-иар өссөн үзүүлэлттэй байна.

СЗХ-д бүртгэлтэй финтек компанийн тоо нь хэр ирээдүйтэй салбарыг онилон харж зах зээлд түүчээлэн нэвтрүүлж чадсан байна вэ гэдгийг харуулж байна. Мөн түүнчлэн өрсөлдөгчдийн цар хүрээ нэмэгдэх нь хэрэглэгчдэд цаашид өндөр өрсөлдөөн дундаас чанартай үйлчилгээг хүртэх, улам илүү давуу талуудыг олж авах таатай боломжуудыг нээж өгч байна.

Цахим зээлийн үйлчилгээ үзүүлж буй аппликашнуудын Playstore-oos таталтын тоогоор Pocket, LendMN, Sono, Monpay, Ard гэх зээлийн аппликашнууд тэргүүлж байна. Эдгээр аппликашнууд нь үйл ажиллагаа явуулан олон нийтэд аль хэдийн танигдсан боловч зах зээлд шинээр түрэн

2023-07-28

БҮРТГЭВ-02
ЛЭНД БОНДЫН ТАЙЛЦУУЛГА

орж ирж буй цахим зээлийн үйлчилгээ үзүүлэгч нар өрсөлдөөнийг илүү хүчтэй болгож байна.

Өрсөлдөөний үнэлгээгээр ЛэндМН ББСБ ХК-ийн өрсөлдөх чадварыг дурдвал:

Хувь хүнд тохирсон үйлчилгээ: Хиймэл оюун ухаан (AI) нь хэрэглэгчдийн зээлийн үнэлгээг тооцоолж, зээлдэгчийн төлбөрийн чадварт таарсан зээлийг олгоно.

Үнэнч хэрэглэгчид зориулсан урамшууллын систем: Урамшууллын систем нь хэрэглэгчдэд илүү их зээлийг бага шимтгэлээр авах боломжийг олгодог. Тиймээс шимтгэл бууруулалт нь дахин зээл авахад хэрэглэгчдийн сэтгэл ханамжийг нэмж, зээлээ хугацаанд нь төлөх хандлагыг дэмжиж, санхүүгийн сахилга батад суралцуулж байна.

Зардлын хэмнэлт: Финтек компанийн хувьд нэг харилцагчид ногдох үйл ажиллагааны зардал нь банктай болон бусад банк бус санхүүгийн байгууллагатай харьцуулахад бага байна. ЛэндМН ББСБ ХК-ийн зэргэлдээ компани буюу АНД Солюшнс Пти.Лтд нь систем хөгжүүлэлтийг хийдэг ба зээл олголт бүрт төлөх үйлчилгээний хөлс нь тогтмол байдгаараа давуу талтай.

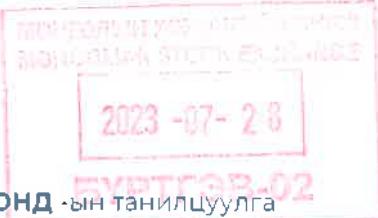
Онцгой нөөц: Хиймэл оюун ухаан /AI/ ашиглан харилцагч тус бүрийн зээлжих зэрэглэлийг тогтоож, оновчтой стратегийн хүрээнд чанааргүй зээл нь салбарын дүнгээс бага байна. Компани нь зах зээлд хүчтэй хоногшуулалт хийж байгаа ба өрсөлдөгч гарч ирэхээс өмнө үнэнч хэрэглэгчдийг татаж чадсан гэдгээрээ давуу талтай байна.

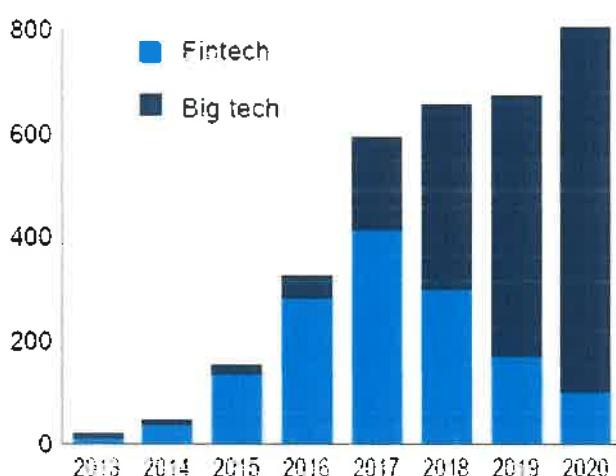
ФИНТЕКИЙН ЧИГ ХАНДЛАГА ОЛОН УЛСАД

Санхүүгийн үйлчилгээнд дижитал технологи ашиглах явдал нь санхүүгийн үйлчилгээний ирээдүйг тодорхойлж байгаа өнөө цагт финтек компаниуд төлбөр тооцоо, зээлийн үйл ажиллагаа, хөрөнгө оруулалт, даатгал болон бусад санхүүгийн бүтээгдэхүүнд технологийн дэвшлийг нэвтрүүлэн ажиллаж байна. Санхүүгийн үйлчилгээ болон мөнгийг цахимжуулснаар харилцагчдад тэгш боломжийг бүрдүүлж байгаагаас гадна эдийн засгийн өсөлтийг нэмэгдүүлж байна.

Эх сурвалж: Дэлхийн банк: Финтек болон ирээдүйн санхүү судалгааны тайлан

Зураг 13: Ковид 19-ийн уеийн ОУ-ын зээлийн өсөлт

салбарийн зээлийн үйлчилгээ 2023 онд 4.9 их наяд ам.долларт хүрнэ" гэсэн байна.

Финтек салбарт хийгдсэн санхүүжилтийг хамгийн өндөр байсан 2021 оны IV улирлыг 2022 оны II улиралтай харьцуулахад 39%-иар буурч, өмнөх таван улиралтай харьцуулахад хамгийн доод түвшинд хүрсэн байна. Харин 2022 оны II улиралд дэлхий дахинд хамгийн их хөрөнгө оруулалт буюу 21.5 тэрбум ам.долларыг татаж чадсан байна.

Олон улсад Ковид 19 цах тахлаас үүдэлтэй хөл хорооны үеэр дижитал санхүүгийн үйлчилгээг харилцагч төвтэй болгож чадсанаар одоогийн байдлаар АНУ-ын хүн амын 90% нь финтекийн үйлчилгээг ашиглаж байна.

Финтекийн зах зээлийн хэмжээ 2030 онд 698.48 тэрбум ам.долларт хүрэх буюу 2020 онтой харьцуулахад даруй 6 дахин өsnө гэж шинжээчид үзэж байна. Финтек старт-апууд болон олонд танигдсан компаниуд дээрх өөрчлөлтэй холбоотойгоор өөрсдийн үйл ажиллагааг өөрчлөн зах зээлтэй хөл нийлүүлэн алхаж байна.

Ирээдүйн финтекийн трендүүд

- Нээлттэй банк
- BNPL
- Хууль зүйн технологи
- Хиймэл оюун ухаан
- Блокчэйн

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

Дэлхийн банкны 2022 онд хийгдсэн Финтек болон Ирээдүйн Санхүү гэх судалгаанд дурдсанаар "Финтекийн зээлийн үйлчилгээ нь төлбөр тооцооны хөгжлийн хурдыг гүйцээгүй хэдий ч ач холбогдол нь өссөөр байна. 2020 оны эцсээр дэлхийн финтек салбарын зээлийн үлдэгдэл 125 тэрбум ам.доллар байсан бол банкны салбарын зээл 637 тэрбум ам.долларт хүрсэн ба салбарын судалгаагаагаар финтек

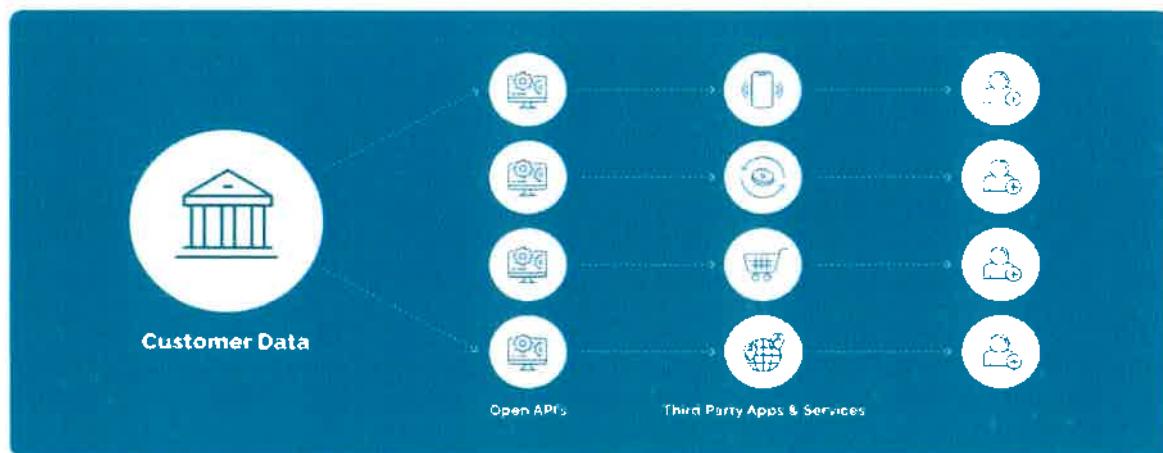

2023-07-28

Statista компанийн судалгаагаар 2024 он гэхэд 63.8 сая хүн нээлттэй банкны үйлчилгээг ашиглана гэж таамагласан ба энэ нь 2020 оноос ойролцоогоор 5 дахин өссөн үзүүлэлт юм.

Нээлттэй банкны зах зээлийн хэмжээ 2021 онд 15.13 тэрбум ам.доллар байсан ба энэхүү үзүүлэлт нь жилд 25.7%-иар өсч 2025 онд 37.77 тэрбум ам.долларт хүрнэ гэсэн тооцоололтой байна.

Эх сурвалж: Tech Magic (2023 оны Fintek тренд)

Зураг 14: Fintek хэрэглэгчдийн датаг ашиглаж буй аргууд

McKinsey & Company-ийн мэдэгдсэнээр нээлттэй банкны үйл ажиллагааны зөвхөн 10% нь харилцагчдад хүрээд байна гэсэн байна. Энэ нь fintek салбарын үйл ажиллагаа цаашид өсөн нэмэгдэж, илүү олон боломжийг харилцагчдад үзүүлэхээр байна.

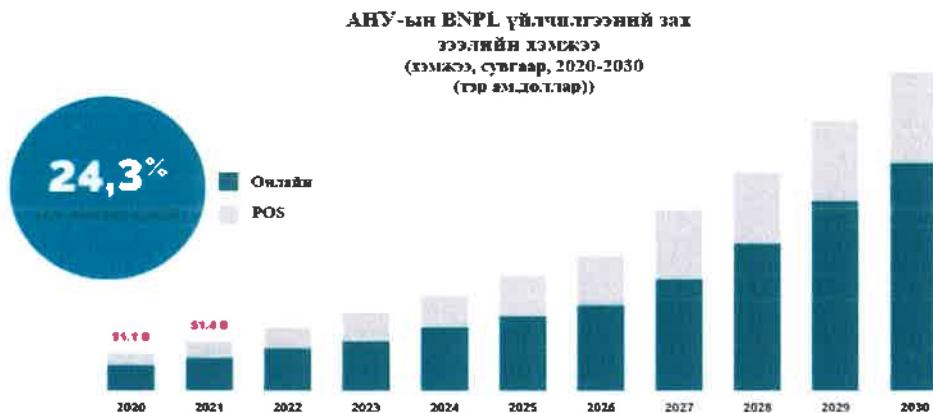
ОДОО АВААД ДАРАА ТӨЛ (BNPL)

BNPL үйлчилгээ нь дэлхий дахинд 2021 онд 120 тэрбум ам.доллар байсан бол худалдан авалтын хэмжээ өсч 2026 онд 576 тэрбум ам.долларт хүрнэ гэсэн төсөөлөлтэй байна.

Fintek салбарын ирээдүйн чиг хандлага нь хиймэл оюун ухаан ашиглан харилцагчдад санхүүгийн үйлчилгээг хялбараар үзүүлэхэд оршиж байна. Энэхүү салбарт хийгдэж буй хөрөнгө оруулалтын хэмжээ жил бүр нэмэгдэж байгаа ба дээр дурдсанаар одоогийн бидний авч буй fintekийн үйлчилгээ нь боломжит үйлчилгээний зөвхөн 10%-тай тэнцэж байна.

Эх сурвалж: Tech Magic (2023 оны Финтек тренд)

Зураг 15: АНУ-ЫН BNPL үйлчилгээний зах зээлийн хэмжээ

ЛЭНДМН ББСБ ХК-ИЙН ХЭРЭГЛЭГЧДИЙН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ

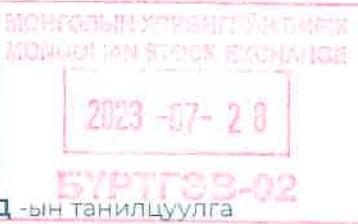
ЛэндМН ББСБ ХК-ийн санал болгож буй бичил хэрэглээний зах зээлийн зорилтот хэрэглэгчид нь дундаж орлоготой мобайл болон интернет банк ашигладаг, технологийн дэвшилд идэвхтэй 20-39 насны интервалд хамаарах хэрэглэгчид байна. Эдгээр хэрэглэгчид нийт харилцагчдын 65%-ийг эзэлдэг ба нийт харилцагчдын 60 гаруй хувь нь тогтмол аппликэйшнээр дамжуулан зээл авдаг байна.

Зээлийн гэрээ байгуулсан идэвхтэй харилцагч нар 2017 онд 19 мяняга гаруй харилцагч байсан бол 2023 оны I улирлын байдлаар 198.6 мяняга болж 10 дахин өссөн байна. ЛэндМН ББСБ ХК-ийн харилцагчдыг насны бүлгээр задалж харвал 39-өөс дээш насны харилцагч нар нийт зээлдэгч нарын 26%-ийг эзэлж байгаа нь компанийн анхны зорилтот насны түвшин болох 24-34 насны хэрэглэгчдээс тэлж байгаа нь зах зээлийн хэмжээ бизнесийн цар хүрээнд эерэгээр нөлөөлж байна.

Цаашид хугацаа өнгөрөх тусам карт ашиглан төлбөр тооцоо хийдэг үеэс интернет болон мобайл банк ашиглан үйлчилгээ авах сонирхолтой хэрэглэгч өсөх хандлагатай ба финтек шийдэл хүн амын дунд нас харгалзахгүйгээр тархаж эрэлт хэрэгцээ нэмэгдэхээр байна.

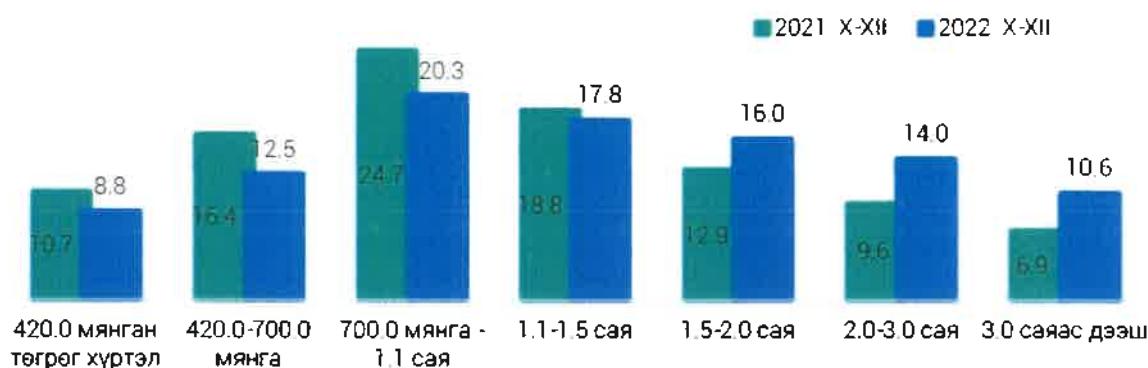
ЛэндМН ББСБ ХК-ИЙН ХАРИЛЦАГЧДЫН ХҮРЭЭ ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ЗЭЭЛИЙН ЭРЭЛТ ЕНДЕРТЭЙ, ДУНДАЖ НАСНЫ ХАРИЛЦАГЧААР ХҮРЭЭГЭЭ ТЭЛСЭН БАЙНА.

Монгол Улсын Үндэсний Статистикийн Хорооны гаргасан ААНБ-ын ажиллагсдын сарын медиан цалин 2022 оны IV улирлын байдлаар 1,285.3 мянган төгрөгт хүрч өмнөх улирлаас 127.9 (11.1%) мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

Зураг 16: ААНБ-ын ажиллагчдын цалингийн судалгаа

2022 оны эцсийн байдлаар нэг ажилтанд ногдох сарын дундаж цалин 1.7 сая төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 312.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөгчдийн 38.1% нь 700,000 төгрөгөөс 1,500,000 төгрөг хүртэл цалингийн орлоготой хүн ам эзэлж байна. Нэгөө талаас 2022 оны эцсийн байдлаар өрхийн сарын дундаж орлого өмнөх оны мөн үеэс 204.1 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж 1.8 сая төгрөгт хүрсэн байна.

Нийт өрхийн 53.7% нь өрхийн зээлтэй байгаа ба үүний 20%-ийг өрхийн хэрэглээний зээл эзэлж байна. Өрхийн хэрэглээний зээлийн дундаж хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 20%-иар өсч 11.4 сая төгрөгт хүрсэн нь цалин болон өрхийн орлого нэмэгдэхийн хирээр өрхийн хэрэглээ нэмэгдэж энэхүү өсөн нэмэгдэж буй хэрэгцээг зээлээр санхүүжүүлэх хандлагатай байна. Үүнтэй холбоотойгоор СЗХ-д бүртгэлтэй финтекийн зээлийн үлдэгдэл 2022 онд 49.6%-иар өссөн нь өрхийн санхүүгийн хэрэгцээг аппли케йшийн зээлийн бүтээгдэхүүнээс авч буй харилцагчдын тоо өсөн нэмэгдэж байгаа нь харагдаж байна.

2.4 БИЗНЕСИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТААМАГЛАЛ

ЛэндМН ББСБ ХК-ийн гэрээт харилцагчдын тоо 2022 оны эцэст 196.5 мянга хүрч өнгөрсөн оны мөн үеэс 7.4%-иар, бүртгэлтэй харилцагчдын тоо 1.

саяд хүрч 14.5%-иар тус тус өссөн байна. Салбарын харилцагчдын тоо мөн үед 4.8 саяаас 4.6 саяд хүрсэн буюу 3.9%-иар буурсан нь үнэт цаас гаргагчийн хувьд салбарын дундаж үзүүлэлтээс илүү харилцагчдын тоог нэмэгдүүлсэн байна.

2020-2022 онуудад гэрээт харилцагчдын дундаж өсөлт Ковид 19-ээс шалтгаалан 5.6% байсан ба бид эдийн засгийн сэргэлт, өсөн нэмэгдэж буй өрхийн хэрэглээ зэргийг үндэслэн 2023-2025 оны гэрээт харилцагчдын жилийн дундаж өсөлтийг 8.1%-тай байхаар таамаглав.

График 18: Зээлийн харилцагчдын тоо

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТААМАГЛАЛ

ХӨРӨНГӨ	2023 F	2024 F	2025 F
Мөнгө болон түүнтэй адилтгах хөрөнгө	4,689,624	7,201,890	8,395,521
Зээлийн багц (цэврээр)	94,151,254	131,515,636	162,650,164
Бусад хөрөнгө	2,973,201	2,903,304	3,863,168
Үндсэн хөрөнгө	685,647	351,357	41,216
Биет бус хөрөнгө	364,137	306,055	247,973
НИЙТ ХӨРӨНГӨ	102,863,862	142,278,243	175,198,042

ӨР ТӨЛБӨР	2023 F	2024 F	2025 F
Эх үүсвэр	56,611,705	78,720,846	88,720,846
Бусад өглөг	4,805,076	4,990,317	6,278,506

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	41,447,080	58,567,080	80,198,690
Хувьцаат капитал	8,471,660	8,471,660	8,471,660
Хоёрдогч өглөг	2,850,000	2,850,000	2,850,000
Хуриимтлагдсан ашиг	30,125,420	47,245,420	68,877,030
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БОЛОН ЭЗДИЙН ӨМЧ	102,863,862	142,278,243	175,198,042

Хүснэгт 9: Санхүүгийн тайлангийн төсөөлөл 2023-2025 оны (мянган төгрөг)

Үнэт цаас гаргагч нь өөрсдийн бүтээгдэхүүн үйлчилгээн дээр тулгуурлан 2023-2025 оны компанийн санхүүгийн үйл ажиллагааг дээрх байдлаар таамаглав. 2025 оны эцэст нийт хөрөнгийн хэмжээг нэмэгдүүлж 175.2 тэрбум төгрөгт, цэвэр зээлийн багцыг 162.7 тэрбум төгрөг хүртэл нэмэгдүүлэхээр төсөөлсөн байна. 2021-2022 онуудад цэвэр зээлийн багцын жилийн дундаж өсөлт 71%-тай байсан ба дээрх санхүүгийн тайлангийн таамаглал түүхэн үзүүлэлтээс бага хэдий ч зах зээлийн нөхцөл байдалд уялдуулан бодитоор төсөөлсөн нь харагдаж байна.

График 19: Нийт хөрөнгө ба нийт зээлийн хэмжээ

Нийт хөрөнгө ба зээлийн өсөлтийг санхүүжүүлэхэд эздийн өмч болон өр төлбөрийг ижил хэмжээгээр нэмэгдүүлэн үйл ажиллагааг санхүүжүүлэн ажиллахаар байна. 2022 оны эцэст өр төлбөр 49.7 тэрбум төгрөг байсныг 2025 оны эцэст 95.0 тэрбум төгрөгт хүргэхээр төсөөлсөн байна. Дээр дурдсанчлан салбарын өрсөлдөөн нэмэгдэхийн хирээр эх үүсвэрийн зардлыг бага байлгаж зээлийн хүүг банктай өрсөлдөхүйц хэмжээнд хүргэх нь чухал ач холбогдол бүхий үйл ажиллагаа болсон байна.

2023 -07- 26
БҮРТГЭВ-02
ЛЭНД БОНДЫН ТАЙИЛЦУУЛГА

ХӨРӨНГИЙН БҮТЭЦ /тэрбум төгрөг/

График 20: Хөрөнгийн бүтэц

Орлогын хураангуй тайлангийн төсөөлөл (мянган төгрөг)

Хүснэгт 10: Орлогын хураангуй тайлангын төсөөлөл (мянган төгрөг)

ОРЛОГЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	2023 F	2024 F	2025 F
Нийт орлого	44,609,339	53,921,119	64,886,387
Хүүгийн зардал	(10,887,008)	(14,697,951)	(17,695,192)
Цэвэр орлого	33,722,331	39,223,168	47,191,195
Зээлийн болзошгүй эрсдэлийн нөөцийн зардал	(3,032,184)	(4,332,517)	(3,733,853)
Үйл ажиллагааны цэвэр орлого	30,690,147	34,890,651	43,457,342
Удирдлага болон YA-ны зардал	(11,344,328)	(11,957,118)	(13,421,490)
Татварын өмнөх ашиг	19,345,819	22,933,533	30,035,852
Татварын зардал	(3,679,862)	(4,581,364)	(7,172,072)
ЦЭВЭР АШИГ	15,665,957	18,352,169	22,863,780

Үнэт цаас гаргагч нь нийт орлогын хэмжээг жил бүр 20%-иар өсгөж 2025 оны эцэст 65 тэрбум төгрөгт хүргэхээр төлөвлөж байгаа ба 2022 оны гүйцэтгэлтэй харьцуулахад 3.2 дахин өссөн үзүүлэлттэй байна. Харин үнэт цаас гаргагч нь ашигт ажиллагааг нэмэгдүүлэн цэвэр ашгийг 4.2 дахин нэмэгдүүлэхээр төсөөлсөн байна.

График 21: Цэвэр ашиг

2.5 ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА

Үнэт цаас гаргагч нь эрсдэлийн удирдлагын соёл, сайн засаглалыг бий болгохыг зорин ажилладаг бөгөөд эрсдэлийн удирдлагын тогтолцоог бэхжүүлэх, санхүүгийн болон санхүүгийн бус эрсдэлийг зохистой түвшинд удирдах зорилгоор Төлөөлөн удирдах зөвлөлөөс 2021 оны 12 сарын 23-ны өдрийн 21/45 тоот тогтоолоор “Эрсдэлийн удирдлагын бодлого”-ыг баталсан. Тус бодлогоор эрсдэлийн “Гурван шатлалт хамгаалалтын бус”-ийг тодорхойлж үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлж ажиллаж байгаа төдийгүй компанийн бизнесийн үйл ажиллагаа, стратегийг хэрэгжүүлэхэд учирч болзошгүй эрсдэлийн хүлээн зөвшөөрөх хязгаарыг тогтоож, тогтмол хяналт тавин, Гүйцэтгэх удирдлага болон ТУЗ-ийн дэргэдэх Эрсдэлийн удирдлагын хороонд улирал бүр тайлагнадаг.

Мөн зээлийн эрсдэлийн хүрээнд зээл түүнтэй адилтгах, активыг ангилах, зээлийн эрсдэлээс хамгаалах сан байгуулах, зарцуулах бодлогыг ТУЗ-ийн 2021 оны 12 сарын 23-ны өдрийн 21/45 тоот тогтоолоор баталж үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгон ажиллаж байгаа.

Харин компанийн үйл ажиллагаа зохистой, үр ашигтай байх, санхүүгийн тайлagnal үнэн зөв, бодитой байх, хууль тогтоомж, дүрэм журмын хэрэгжилтийг хангаж, дагаж мөрдөж хэвшүүлэхэд чиглэсэн “Дотоод хяналтын бодлого”-ыг ТУЗ-ийн 2020 оны 12 сарын 23-ны өдрийн 20/38 тоот тогтоолоор баталсан байна.

lendmn

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

БҮРГЭЗ-02

ТУЗ-ийн дэргэдэх Эрсдэлийн удирдлагын хороо нь эрсдэлийн удирдлагын бодлого, түүний хэрэгжилт, Компанийн эрсдэлийн төлөв байдалд ТУЗ-ийг төлөөлөн хараат бусаар хяналт тавих, болон Гүйцэтгэх удирдлагаас ТУЗ-өөр шийдвэрлүүлэхээр санал болгосон эрсдэлийн удирдлага болон эх үүсвэр санхүүжилттэй холбоотой асуудлыг хянаж, дүгнэлт гаргах, ТУЗ-д тайлагнах чиг үүрэгтэй ажиллана. Энэ нь эрсдэлийг зохистой хэмжээнд удирдах, эдийн засаг, зохицуулалтын орчин, өрсөлдөөн дэх хөгжил, хариу үйлдэл, өөрчлөлтөд бэлэн байх зэрэг төлөвлөгөөг боловсруулахад гол үүрэг гүйцэтгэдэг. Тэр ч утгаараа ЛэндМН ББСБ ХК нь эдийн засаг нийгмийн тодорхойгүй байдал их, санхүүгийн хүндрэлтэй цаг үед харилцагчид, хувьцаа эзэмшигчид болон компанийд ирээдүйд учирч болох эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэхийн тулд тухай бүр хариу арга хэмжээг шуурхай авч хэрэгжүүлж, эрсдэлийн удирдлагын үр дүнтэй нэгдсэн тогтолцоог бүрдүүлж ажиллажээ.

ЛэндМН ББСБ ХК зээлийн эрсдэлийн үнэлгээ, зээлийн үнэ цэнийн бууралтыг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт-9 (IFRS-9) дагуу тооцдог. Санхүүгийн зохицуулах хорооноос баталсан "ББСБ-ын активыг ангилах, активын эрсдэлийн сан байгуулж, зарцуулах журам"-д заасны дагуу 2022 оны жилийн эцэст 1.9 тэрбум төгрөгийн зээлийн эрсдэлийн нөөц сан байгуулахаар байсан боловч СТОУС-9 (IFRS-9)-ын стандартын дагуу 3.3 тэрбум төгрөгийн зээлийн эрсдэлийн нөөц санг байгуулсан. Энэ нь санхүүгийн зохицуулах хорооны дээрх журмаар тооцвол зээлийн эрсдэлийн нөөц санг хангалтай түвшинд буюу нийт чанаргүй зээлийн багцын 116%-тай тэнцэх хэмжээнд байгуулжээ.

ТУЗ-ийн дэргэдэх Эрсдэлийн удирдлагын хороо нь улирал бүр компанийн эрсдэлийн хүлээн зөвшөөрөгдөх хэм хэмжээг хэлэлцдэг бөгөөд улирал бүр зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийг гарган ажилладаг.

Доорх хүснэгтээс 2020-2023 оны I улирал хүртэлх хугацаанд зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийг хангаж ажилласныг харж болно.

Зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлт	2020	2021	2022	2023/I
Нэгдүгээр зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгө болон эрсдэлээр жигнэсэн активын зохистой харьцаа>10%	52.10%	48.60%	28.15%	29.8%

Өөрийн хөрөнгө болон эрсдэлээр жигнэсэн активийн харьцаа >20%	52.10%	55.50%	31.45%	32.8%
Төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадварын үзүүлэлт >8%	43.20%	29.40%	12.00%	8.6%
Нэг зээлдэгч, түүний холбогдох этгээдэд олгох зээл, актив, баталгаа <30%	0.02%	0.10%	0.12%	0.10%
ББСБ-ийн холбогдох этгээдэд олгох зээл, актив, баталгаа <10%	0.01%	0.10%	0.07%	0.10%
Гадаад валютын нээлттэй позиц болон өөрийн хөрөнгийн харьцаа (нийт) <±40%	0.50%	(11.1%)	(39.8%)	(38.1%)

Хүснэгт 11: Зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлт

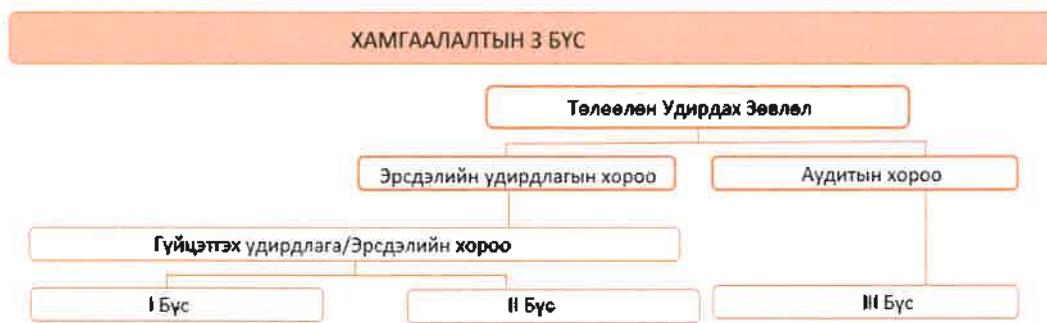
Эрсдэлийн удирдлагын бодлогын баримт бичгээс...

ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГЫН ЗАСАГЛАЛ, БҮТЭЦ, ЧИГ ҮҮРЭГ

ЛэндМН ББСБ ХК-ийн эрсдэлийн удирдлага нь засаглалын дараах бүрэлдэхүүнтэй байна.

- Хамгаалалтын 3 бүс;
- Засаглалын хороод;
- Засаглалын бичиг баримт-Бодлого, журам, заавар.

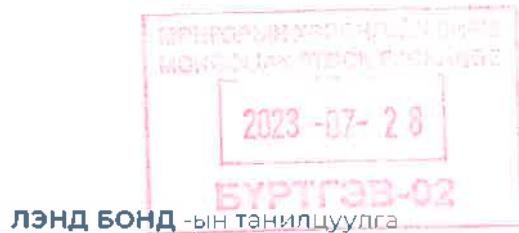
ЛэндМН ББСБ ХК нь эрсдэлийн удирдлагыг дараах бүтцээр хэрэгжүүлнэ:

Зураг 17: Эрсдэлийн удирдлагын тогтолцоо

ЛэндМН ББСБ ХК нь эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэхдээ дараах гурван (3) давхар хамгаалалтын бүсийн хяналтыг хэрэгжүүлнэ.

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

Хамгаалалтын бүс	Хамаарах нэгж	Чиг үүрэг
I бүс Эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлнэ.	Бизнесийн болон тэдгээрт дэмжлэг үзүүлэх нэгж	<ul style="list-style-type: none"> - Эрсдэлийг хариуцаж, удирдах эзэн буюу нэгжийн өдөр тутмын үйл ажиллагаатай холбоотой гарах эрсдэлийг тодорхойлох, илрүүлэх, хариу арга хэмжээ авах, хяналтад байлгах, удирдах.
II бүс Эрсдэлийн удирдлагын хяналтыг хэрэгжүүлнэ.	Эрсдэлийн хариуцсан нэгж	<ul style="list-style-type: none"> - Эрсдэлийн удирдлагын тогтолцоог тодорхойлох, эрсдэлийн удирдлагын бодлого, журам, зааврыг боловсруулах, хянах, шинэчлэх, эрсдэлийн хүлээн зөвшөөрөх хэмжээ, хязгаарыг тодорхойлох, батлуулах, хянах, мониторинг хийх; - Хамгаалалтын I бүсийн эрсдэлийн удирдлага, хяналтын зохион байгуулалт, үйл ажиллагаанд мониторинг хийх, заавар, зөвлөмжээр хангах.
III бүс Хараат бус баталгаажуулалтаар хангана.	Дотоод аудитын нэгж	<ul style="list-style-type: none"> - Хамгаалалтын I бүсийн хэрэгжүүлж буй хяналтын тогтолцоо, түүний гүйцэтгэлийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, дотоод хяналтын тогтолцоонд сайжруулах шаардлагатай сүл талуудыг тодорхойлох; - Хамгаалалтын II бүсийн тавьж буй хянан нийцүүлэлт, үнэлгээ, тайлагналын үр дүнтэй байдалд хараат бус үнэлэлт, дүгнэлт өгөх; - Эрсдэлд сууринсан үнэлгээ хийх, эрсдэлийн удирдлага, түүний засаглал, дотоод хяналтыг баталгаажуулж үнэлэх, ТУЗ-д тайлагнах.

Хүснэгт 12: Эрсдэлийн удирдлагын хамгаалалтын бүс

ЭРСДЭЛИЙН ТӨРӨЛ, АНГИЛАЛ

ЛэндМН ББСБ ХК-ийн үйл ажиллагаа, бизнесийн зорилтод сөрөг нөлөө үзүүлсэн эсхүл нөлөө үзүүлж болзошгүй эрсдэлийг, тэдгээрийн хүчин зүйл, үр дагавраас хамааруулан дараах төрөлд хуваана.

lendmn

МОНГОЛЫН ХУЧИНГИЙН САНГИЙН
МОНГОЛЫН БҮРТГЭВЭН БААНЫ АДС

2023 -07- 20

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

БҮРТГЭВ-02

Эрсдэлийн төрөл	Үүсгэх хүчин зүйл	Эрсдэлийн үйл явдал, үр дагавар
Зээлийн эрсдэл	<p><u>Дотоод хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Бодлого, журам, стандартууд, бүтээгдэхүүний нөхцөл; ▪ Зээлийн скоринг, зээлдэгчийн үнэлгээний загвар, аргачлал; ▪ Зээлийн төвлөрөл; ▪ Зээлийн хяналтын тогтолцоо; ▪ Зээл төлүүлэх ажиллагаа; <p><u>Гадаад хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Эдийн засгийн тогтвортгүй байдал; ▪ Зээлдэгчийн төлбөрийн чадвар алдагдах.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Зээлийн багцын чанар буурах; ▪ Зээл төлөгдөхгүй байх магадлал (PD) болон зээлийн алдагдал үүсэх (LGD) магадлал нэмэгдэх; ▪ Зээлийн болзошгүй эрсдэлийн сангийн хэмжээ өсөх; ▪ Зээл төлүүлэх ажиллагааны зардал нэмэгдэх.
Зах зээлийн эрсдэл	<p><u>Дотоод хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Гадаад валютын нээлттэй позицийг зохистой түвшинд барихгүй байх; ▪ Эх үүсвэр, активын удирдлага (хүүнд мэдрэг хөрөнгө, ер төлбөрийн зөрүү сөрөг байх); <p><u>Гадаад хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Эдийн засаг, зах зээлийн өөрчлөлтөөс үүдэх алдагдал; ▪ Гадаад валют, үнэт цаасны ханшийн хэлбэлзэл; ▪ Зах зээлийн хүүгийн түвшин өөрчлөгдөх, Зохицуулагч байгууллагаас зохицуулалт хийх.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Гадаад валютын ханшийн өөрчлөлтөөс санхүүгийн алдагдал хүлээх; ▪ Эх үүсвэр болон активын хүүгийн зөрөөгээс санхүүгийн алдагдал хүлээх.
Хөрвөх чадварын эрсдэл	<p><u>Дотоод хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Төлөвлөлт хангалтгүй байх; ▪ Тайлагнант хангалтгүй байх; ▪ Дотоод хяналт сул байх; ▪ Эх үүсвэр, активын удирдлага-эргэн төлөгдөх хугацааны хуримтлагдсан зөрөө сөрөг байх; ▪ Эх үүсвэрийн төвлөрөл; <p><u>Гадаад хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Эдийн засаг, зах зээлийн өөрчлөлт.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Зохистой харьцаа алдагдах; ▪ Төлбөрийн чадвар алдагдах буюу зээлдүүлэгч болон харилцагчийн мөнгөн хөрөнгийг анхны шаардлагаар буцаан төлөх боломжгүй болох; ▪ Зээлийн эрэлт, өсөлтийг хангахгүй болох.
Өөрийн хөрөнгийн эрсдэл	<p><u>Дотоод хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Төлөвлөлт хангалтгүй байх; ▪ Тайлагнант хангалтгүй байх; ▪ Дотоод хяналт сул байх; ▪ Үйл ажиллагааны ашиг, алдагдал; <p><u>Гадаад хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Эдийн засаг, зах зээлийн өөрчлөлт; ▪ Хөрөнгийн зах зээлийн нөхцөл байдал; ▪ Хөрөнгө оруулагчдын ашиг, сонирхол.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Өөрийн хөрөнгийн хүрэлцээний зохистой харьцаа үзүүлэлт алдагдах; ▪ Активын, ялангуяа зээлийн эрэлт, өсөлтийг хязгаарлах.

 lendmn

Үйл ажиллагааны эрсдэл	<p><u>Дотоод хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Дотоод үйл ажиллагааны тохиромжгүй, доголдолтой байдал (бодлого, журам, заавар, стандартгүй, эсхүл тохиромжгүй байх); ▪ Дотоод хяналтын тогтолцоо тохиромжгүй, эсхүл сул байх; ▪ Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний алдаа; ▪ Ажлын байр, хөдөлмөрийн аюулгүй байдлын зэрчил; ▪ Дотоод ашиглан; <p><u>Гадаад хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Байгалийн гамшиг; ▪ Үймээн самуун; ▪ Хууль эрх зүйн өөрчлөлт; ▪ Гадны залилан; ▪ Гэмт халдлага; ▪ Хамтрагч, ханган нийлүүлэгч байгууллагын үйл ажиллагаа (Банк, ЗМС, Оператор, Цахилгаан, Интернет, бусад). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Биет эд хөрөнгийн зардал; ▪ Бизнесийн үйл ажиллагааны тасалдал; ▪ Санхүүгийн хохирол (мөнгөн алдагдал); ▪ Санхүүгийн бус хохирол (мөнгөн дүнгээр хэмжих боломжгүй).
Мэдээллийн аюулгүй байдлын эрсдэл	<p><u>Дотоод хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Мэдээллийн аюулгүй байдлын бодлого, журам, тогтолцоо, түүний хэрэгжилт алдагдах; ▪ Програм болон техник хангамж дээр эмзэг байдал бий болох; ▪ Ажилтнуудын ёс зүйн зэрчил, мэдлэг, санаатай болон санамсаргүй алдаа дутагдал; <p><u>Гадаад хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Нийлүүлэгчийн эрсдэл (програм хөгжүүлэгч, интернет, үүрэн холбооны оператор, цахилгаан эрчим хүч, сервер); ▪ Цахим халдлага. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Мэдээлэл алдагдах, түүнийг буруугаар ашиглах; ▪ Мэдээллийн бааз гэмтэх, устах, мэдээлэлд хандах боломжгүй болох; ▪ Систем алдаатай ажиллах; ▪ Системийн онгорхой, эмзэг байдлыг ашиглах; ▪ Бизнесийн үйл ажиллагаа тасалдах зэргийн улмаас Компанид Санхүүгийн хохирол (мөнгөн алдагдал); ▪ Санхүүгийн бус хохирол (мөнгөн дүнгээр хэмжих боломжгүй) учрах.

СДХ
2023.08.11
БҮРТГЭВ

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

<p>Комплаенсийн эрсдэл</p>	<p><u>Дотоод хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Монгол Улсын хууль, тогтоомж, эрх зүйн акт, Санхүүгийн зохицуулах хороо, Монголбанк болон бусад зохицуулагч байгууллагын шаардлагыг хангаж ажиллаагүй; ▪ Харилцагч, гуравдагч этгээдэд гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхгүй байх; ▪ Харилцагчийг таньж мэдэх үйл ажиллагааг хангалтгүй хийх; ▪ Гүйлгээнд тавих хяналт алдагдах; ▪ Сэжигтэй гүйлгээ болон мөнгө угаалтын шинж чанар бүхий эрсдэл; ▪ Алдаатай бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ; ▪ Ажилтны ёс зүйн зөрчил, алдаа дутагдал; ▪ Ажилтан дотоод бодлого, журам, заавар, стандартыг мөрдөхгүй байх, зөрчих; <p><u>Гадаад хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Монгол Улсын хууль, тогтоомж, эрх зүйн актын ойлгомжгүй, зөрчилтэй байдал, эрх бүхий байгууллагын тайлбар; ▪ Зохицуулагч байгууллага, шүүхийн үйл ажиллагаа. 	<p>▪ Дотоод хяналт, дотоод болон хөндлөнгийн аудит, зохицуулагч байгууллагын хяналт шалгалт, харилцагчийн гаргасан гомдол, гэрээт байгууллагаас тавьсан шаардлагын дагуу Компанид:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Санхүүгийн хохирол (мөнгөн алдагдал, хохирол, нөхөн олговор, торгууль, анз, алданги, шийтгэл); ▪ Санхүүгийн бус хохирол (мөнгөн дүнгээр хэмжих боломжгүй) учрах.
<p>Нэр хүндийн эрсдэл</p>	<p><u>Дотоод хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Компанийн засаглал, удирдлага болон ажилтнуудын үйл ажиллагаа, нэр хүнд; ▪ Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, үнэ; ▪ Бизнесийн үйл ажиллагааны доголдол буюу Хөрвөх чадвар, Үйл ажиллагаа, Мэдээллийн аюулгүй байдлын эрсдэлийн хүчин зүйлээс хамаарч Компанийн нэр хүндэд сөрөг нөлөө учрах. <p><u>Гадаад хүчин зүйл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Сөрөг сэтгэгдэл, нийтлэл, үнэлгээ; ▪ Гуравдагч этгээдийн санаатай довтолгоо; ▪ Зохицуулалтын өөрчлөлт; ▪ Хэрэглэгчээс өөрөөс хамаарсан хүчин зүйл. 	<p>▪ Санхүүгийн хохирол (мөнгөн алдагдал+Хувьцааны ханш, үнэлгээ буурах, унах);</p> <p>▪ Санхүүгийн бус хохирол (мөнгөн дүнгээр хэмжих боломжгүй).</p>

84

lendmn

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

Стратегийн эрсдэл	<u>Дотоод хүчин зүйл:</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Компанийн засаглал, Гүйцэтгэх удирдлагын өөрчлөлт; ▪ Хэрэглэгчийн хэрэгцээ, шаардлагад нийцүүлэх; ▪ Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ; ▪ Нэгдэх, нийлэх үйл ажиллагаа. <u>Гадаад хүчин зүйл:</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Өрсөлдөгчдийн үйл ажиллагаа; ▪ Технологийн өөрчлөлт; ▪ Зах зээлийн хандлага, хэрэглэгчийн зан төлөв; ▪ Сонирхогч талуудын шаардлага, хэрэгцээ; ▪ Хууль, эрх зүй, зохицуулалтын өөрчлөлт. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Санхүүгийн хохирол (мөнгөн алдагдал-Орлого буурах, зардал өсөх, ашигт ажиллагаа буурах, алдагдал өсөх, борлуулалтын хэмжээ, зах зээлд эзлэх хувь хэмжээ, харилцагчийн тоо, хэрэглээ буурах гэх мэт); ▪ Санхүүгийн бус хохирол (мөнгөн дүнгээр хэмжих боломжгүй-алдагдсан боломжийн зардал өсөх гэх мэт).

Хүснэгт 13: Эрсдэлийн ангиалал

ЛэндМН ББСБ ХК-д учирч болзошгүй эрсдэлийг хамгаалалтын I болон II дугаар бүсийн түвшинд дараах албан тушаалтан, нэгж хянаж, удирдана.

Эрсдэлийн төрөл	I бүс	II бүс
Зээлийн эрсдэл	▪ Бүтээгдэхүүн хариуцсан нэгж	▪ Эрсдэлийн удирдлага
Зах зээлийн эрсдэл	▪ Санхүүгийн менежер	▪ Эрсдэлийн удирдлага
Хөрвөх чадварын эрсдэл	▪ Санхүүгийн менежер	▪ Эрсдэлийн удирдлага
Өөрийн хөрөнгийн эрсдэл	▪ Санхүүгийн менежер	▪ Эрсдэлийн удирдлага, Гүйцэтгэх захирал
Үйл ажиллагааны эрсдэл	▪ Бүх нэгж	▪ Эрсдэлийн удирдлага (үйл ажиллагааны эрсдэл)
Мэдээллийн аюулгүй байдлын эрсдэл	▪ Мэдээллийн технологи хариуцсан нэгж	▪ Аюулгүй байдал хариуцсан ажилтан
Хянан нийцүүлэлтийн эрсдэл	▪ Бүх нэгж	▪ Эрсдэлийн удирдлага (эрх зүй, хянан нийцүүлэлт)
Нэр хүндийн эрсдэл	▪ Бизнесийн нэгж	▪ Эрсдэлийн удирдлага, Гүйцэтгэх захирал
Стратегийн эрсдэл	▪ Гүйцэтгэх захирал	▪ Төлөөлөн удирдах зөвлөл

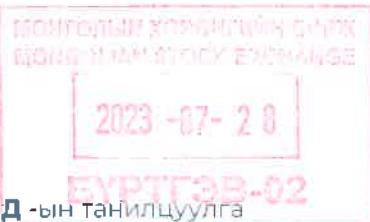
Хүснэгт 14: Эрсдэлийн удирдлага

Эрсдэлийн төрөл тус бүрийн хамгаалалтын I болон II дугаар бүст хамаарах нэгж, албан тушаалтыг “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн Эрсдэлийн удирдлага хариуцсан нэгж, түүний удирдлага нь бусад эрх бүхий албан тушаалтуудыг оролцуулан, жилд нэгзээс доошгүй удаа хянаж, шаардлагатай тохиолдолд нэмэлт, өөрчлөлтийг оруулах саналыг Эрсдэлийн удирдлагын хороогоор хянуулж, хэлэлцүүлсний үндсэн дээр ТУЗ-д танилцуулж, батлуулна.

85

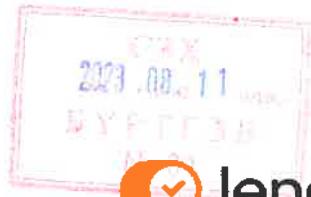
 lendmn

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГЫН ЗАРЧИМ

Эрсдэлийн удирдлагын зарчим	Агуулга
<u>Үнэ цэнийг бий болгох:</u>	Эрсдэлийн удирдлага нь ЛэндМН-ийн үнэт зүйлийг сахин хамгаалах, хууль ёсыг дээдлэн, сайн засаглалыг бүрдүүлэх, стратегийн зорилгыг хэрэгжүүлж, өрсөлдөх чадвартай, үр ашиг бүхий, олон нийтэд хүлээн зөвшөөрөгдсөн нэр хүндтэй байгууллагыг бий болгох хувь нэмрээ оруулдаг байх ёстой.
<u>Харилцагчийн өмнө хүлээх үүрэг:</u>	ЛэндМН нь өөрийн үйл ажиллагаанд учирч болох эрсдэлийг тооцоолохоос гадна хувьцаа эзэмшигч болон нийт харилцагч, түншүүдийн өмнө хүлээсэн үүргээ биелүүлэхийг эрмэлзэж ажиллана.
<u>Бүхий л үйл ажиллагааны салшгүй хэсэг байх:</u>	Эрсдэлийн удирдлага нь ЛэндМН-ийн Гүйцэтгэх удирдлага, эрх бүхий албан тушаалтнуудын хариуцах ажил байхын зэрэгцээ өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа мөрдөх, хянах үүрэгтэй байна.
<u>Шийдвэр гаргах үйл явцын нэг хэсэг байх:</u>	Эрсдэлийн удирдлага нь ажилтнуудад мэдрэмжээрээ бус мэдээлэлд тулгуурлан шийдвэр гаргах, эрсдэлийг эрэмбэлэн, нэн чухал эсвэл нэн эрсдэлтэйг эхлэн шийдэх боломжийг олгоход чиглэнэ.
<u>Шат дараалсан, уялдаа холбоотой, цаг хугацааны хэмжүүртэй байх:</u>	тууштай, найдвартай бөгөөд зөрөг үр дүнг бий болгоход чиглүүлж ажиллана
<u>Бодит байдалд суурилах:</u>	Эрсдэлийн удирдлага нь түүхэн мэдээлэл, бусад нэгжийн санал, ажиглалт, урьдчилсан таамаг болон, эрсдэлийн ажилтны дүгнэлт зэрэг бодит мэдээллийг үндэслэх ба хэрэгжих боломжтой байна.
<u>Уялдан зохицох:</u>	Гадаад болон дотоод орчны нөхцөл байдлаас шалтгаалж үйл явдал, эрсдэл өөрчлөгдөх магадлалтай. Иймд эрсдэлийг удирдах эрга барилаа шинэчилж, сайжруулж ажиллана.
<u>Ил тод байх:</u>	ЛэндМН ирээдүйд гарч болзошгүй эрсдэлийг урьдчилан тооцоолж, мэдэгдэж буй бүх эрсдэлийн талаар ажилтан бүр мэдэж байгаа эсэхийг баталгаажуулна.
<u>Бүх талуудын оролцоог хангах:</u>	Эрсдэлийн удирдагыг хэрэгжүүлэхэд Компанийн бүхий л ажилтнуудыг зохих байдлаар оролцуулна. Эрсдэлийн удирдлагыг Компанийн гишүүн бүрт хамаатай болгох нөхцөлийг бүрдүүлэн, эрсдэлийг тодорхойлоход ажилтан бүр санал бодол, дуу хоолойгоо илэрхийлэх нөхцөлийг бий болгоно.
<u>Эрсдэл, өгөөжийг тэнцвэржүүлэх:</u>	ЛэндМН нь бүхий л үйл ажиллагаандаа эрсдэл, өгөөжийн оновчтой харьцааг хадгалан, хяналт тавьж ажиллана.

<u>Хараат бус, бие даасан байх:</u>	Эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэхдээ хараат бус, хөндлөнгийн байр сууринаас үнэлж, дүгнэнэ.
<u>Тайлагнах:</u>	Нэгжийн ажилтан бүр олж илрүүлсэн эрсдэлийг шууд удирдлагадаа шуурхай мэдээлдэг байна. Бүх шатны удирдлагууд өөрийн хариуцсан нэгж болон түүнд хамаарах үйл ажиллагаанд хамаарах эрсдэлийн тайланг Хамгаалалтын II бүс болон Эрсдэл хариуцсан нэгжид тогтмол, үнэн зөв тайлagnана.
<u>Эрсдэлийн соёл:</u>	ЛэндМН-ийн нийт ажилтнууд нь эрсдэлийн удирдлагын бодлого, журам зааврыг дагаж мөрдөн* эрсдэлийн талаарх мэдлэг мэдээлэлтэй байх ба өөрийн хариуцсан ажил, чиг үүргийг хэрэгжүүлэхдээ учирч болзошгүй эрсдэлийг илрүүлэх, үнэлэх, удирдах үүрэгтэй. ЛэндМН нь эрсдэлийн соёлыг бий болгоход нийт ажилтнуудад эрсдэлийг удирдах техникийн арга барилаас гадна эрсдэлд хандах хандлагыг өөрчлөхөд чиглэсэн сургалтыг зохион байгуулна.

Хүснэгт 15: Эрсдэлийн удирдлагын зарчим

ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГЫГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ

ЛэндМН ББСБ ХК нь эрсдэлийн удирдлагыг дараах процессоор хэрэгжүүлнэ.

Схем 4: Эрсдэлийн удирдлагын процесс

Чиг хүрээг тодорхойлох (Establish Context): Эрсдэлийн удирдлагын чиг хүрээг тодорхойлж, эрсдэлийн төрөл, үйл ажиллагаанаас хамаарч эрсдэлийг хэрхэн илрүүлэх, үнэлэх, хариу арга хэмжээ авах, хянах төлөвлөгөө, чиг, хүрээг хамгаалалтын I болон II бүс хамтран тодорхойлно.

Эрсдэлийг илрүүлэх/тодорхойлох (Risk Identification): Хамгаалалтын I бүс өөрийн хариуцсан үйл ажиллагаа, чиг үүргийн хүрээнд үйл ажиллагаанд учирч болох эрсдэлийг тодорхойлох ба энэхүү үе шатанд i) Эрсдэлийн бүртгэл, ii) Эрсдэлийн тайлан гэсэн хоёр төрлийн бичиг баримтыг үйлдэнэ. Илрүүлсэн эрсдэл бүрийг Эрсдэлийн бүртгэлд бүртгэж, Хамгаалалтын II бүсэд тухай бүр мэдээлж, тайлагнана.

Эрсдэлийн үнэлгээ (Risk assessment-Analysis and Evaluation): Илрүүлсэн буюу тодорхойлсон эрсдэл бүрийг Компани удирдах боломжгүй тул Эрсдэлийг чанарын шинжилгээ болон тоон үзүүлэлтээр үнэлэн, Эрсдэлийн түвшинг тогтоож, Эрсдэлийг эрэмбэлэн, хариу арга хэмжээ авах зэрэглэлийг тогтооно.

Эрсдэлийн түвшин (Risk ranking): Илрүүлсэн эрсдэл тус бүрийг эрсдэл тохиолдох магадлал болон түүний бизнесийн үйл ажиллагаа, хөрөнгө, ашигт ажиллагаанд нөлөөлөх үр дагавраас хамааруулан дараах 4 ангилалд тодорхойлно.

Эрсдэлийн Түвшин	Үр дагавар, нөлөөлөл				
	Маш бага	Бага	Дунд	Өндөр	Ноцтой
Магадлал	Маш өндөр	Бага	Дунд	Өндөр	Аюултай
	Өндөр	Бага	Дунд	Дунд	Өндөр
	Боломжтой	Бага	Бага	Дунд	Өндөр
	Бага	Бага	Бага	Дунд	Дунд
	Маш бага	Бага	Бага	Бага	Дунд

Эрсдэлийг эрэмбэлэх (Prioritising risk): Эрсдэлийн түвшинг үндэслэн, Хавсралт 3-т заасны дагуу эрсдэлийн оноог тодорхойлох ба тухайн эрсдэлд хариу арга хэмжээ авах шаардлага, эрэмбийг эрсдэлийн оноон дээр үндэслэн дараах байдлаар тодорхойлно.

Эрэмбэ	Оноо	Шаардлагатай арга хэмжээ	Нөөцийн шаардлага
Ноцтой	20-25	Нэн даруй шуурхай арга хэмжээ авах шаардлагатай (Гүйцэтгэх удирдлага)	Эрсдэл хариуцагчийг томилох
Өндөр	10-19	Төлөвлөгөө боловсруулж, хэрэгжүүлэх, Гүйцэтгэх удирдлага анхаарал тавих шаардлагатай	Эрсдэл хариуцагчийг томилох
Дунд	5-9 ЛЭНД БОНД	Тусгай хяналт, журмын зохицуулалт шаардлагатай ба удирдлагын үүрэг, оролцоо, хариуцлагыг тодорхой болгох шаардлагатай (Эрх бүхий албан тушаалтан)	Эрсдэл хариуцагчийн томилох

lendmn

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

Бага	0-4	Компанид мөрдөгдж буй зохицуулалтын дагуу үйл ажиллагааг явуулах ба тусгай нөөц шаардлагагүй (Эрх бүхий албан тушаалтан болон тулхүүр ажилтнууд)	Хэвийн үйл ажиллагаа
------	-----	--	----------------------

Хяналтыг үнэлэх (Evaluate existing controls): Эрсдэл хариуцагч өөрийн нэгжийн үйл ажиллагаанд тогтмол хийгддэг дотоод хяналт, тэдгээрийн үр ашигтай байдлыг Олон Улсын COSO-ийн дараах 5 Бүрэлдэхүүн хэсгээр үнэлнэ. Шаардлагатай тохиолдолд Компанийн Дотоод аудитын нэгж дотоод хяналтын үр ашигтай байдлыг үнэлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.

- Дотоод хяналтын орчин / Control Environment /;
- Эрсдэлийн үнэлгээ / Risk Assessment /;
- Дотоод үйл ажиллагааны хяналт / Control Activities /;
- Мэдээлэл харилцаа холбоо;
- Хяналт тавих / Monitoring Activities /;

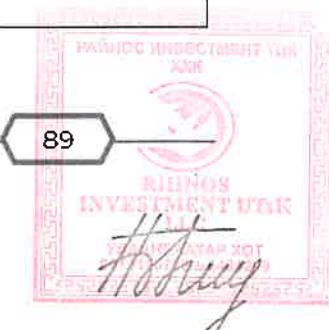
Эрсдэлийн үнэлгээг хянаж, батлах: Эрсдэл хариуцсан нэгж, түүний удирдлага Эрсдэл хариуцгчийн хийсэн эрсдэлийн үнэлгээг 7.4.3-т заасан Хяналтын үнэлгээтэй харьцуулан хянаж, эрсдэлийн түвшин, түүний эрэмбэ, авах арга хэмжээний зэрэглэлд шаардлагатай засварыг оруулан, Эрсдэлийн хороонд танилцуулж, эрсдэлийн үнэлгээ, түүний эрэмбийг батална.

Хариу арга хэмжээ (Risk Treatment): ЛэндМН нь олж илрүүлсэн эрсдэл, түүний үнэлгээнд үндэслэн эрсдэлээс хамгаалах хариу арга хэмжээг дараах чиглэлээр төлөвлөж, хэрэгжүүлнэ.

- Урьдчилан сэргийлэх (preventive actions) буюу эрсдэл гарахаас хамгаалах, учрах магадлалыг бууруулах, сааруулахад чиглэсэн арга хэмжээ
- Эрсдэлийг бууруулах (contingent actions) буюу эрсдэл учрахад түүний үр дагаврыг бууруулахад чиглэсэн арга хэмжээ.

Эрсдэлийг удирдахад эрсдэлийн хүлээн зөвшөөрөх хэмжээг харгалзан үзсэний үндсэн дээр дараах арга хэмжээний аль нэгийг эсхүл хэд хэдийг хамтад нь хэрэгжүүлж болно.

Хариу арга хэмжээ	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ
Эрсдэлээс хамгаалах	Эрсдэлээс зайлсхийх бус, Эрсдэлийг удирдах;

2023.06.11

2023-07-28

ЛЭНД БОНДЫН ТАНИЛЦУУЛГА

БҮРТГЭВ-02

	Үр дүн нь ижил байх арга хэмжээ, эсхүл бусад арга замыг сонгож хэрэгжүүлэхгүй байхад анхаарах;
Эрсдэлийг бууруулах	Удирдлагын хяналт, үйл ажиллагааг сайжруулж, тохиолдох магадлалыг бууруулах;
Эрсдэлийг шилжүүлэх	Серөг үр дагаврыг боломжит бага түвшинд хүргэж бууруулах стратегийг боловсруулж, хэрэгжүүлэх-Жишээлбэл, Нөөц төлөвлөгөө, Бизнесийн тасралтгүй ажиллагааны төлөвлөгөө, гэрээний хариуцлагын хамгаалалт;
Эрсдэлийг зөвшөөрөх	Гэрээний үндсэн дээр хариуцлагыг бүхэлд нь эсхүл хэсэгчлэн нөгөө талд/гуравдагч этгээдэд, эсхүл даатгалд шилжүүлэх;

Эрсдэлийн хариу арга хэмжээг төлөвлөх, түүнийг хянаж, баталгаажуулах ажлыг дараах этгээдүүд хэрэгжүүлнэ:

Эрсдэлийн түвшин	Төлөвлөх	Хянаж баталгаажуулах
Аюултай		
Өндөр	Эрсдэл хариуцагч нэгж болон, Эрсдэл хариуцсан нэгжийн эрх бүхий албан тушаалтан	Эрсдэлийн удирдлагын хороо, ТУЗ-ийн дэргэдэх Эрсдэлийн удирдлагын хороо (шаардлагатай тохиолдолд)
Дунд	Эрсдэл хариуцагч нэгжийн эрх бүхий албан тушаалтан	Эрсдэл хариуцсан нэгж
Бага		

ЭРСДЭЛИЙН ХЯНАЛТ, ТАЙЛАГНАЛ

Хамгаалалтын II бүс буюу Эрсдэл хариуцсан нэгж нь эрсдэлийн хяналт болон тайлagnalыг үр ашигтай бөгөөд үр дүнтэй зохион байгуулах үүрэгтэй.

Эрсдэлийн шинжилгээ болон хяналт: Хамгаалалтын I болон II бүс нь өөрийн хяналтад байх эрсдэлд хяналт тавих, шинжилгээ хийх үүрэгтэй. Эрсдэлийн төрөл тус бүрээр эрсдэлийн шинжилгээ, хяналтыг хийх аргачлал, давтамжийг тусад нь холбогдох бодлого, журам, заавраар зохицуулна.

ЛэндМН ББСБ ХК нь дараах төрлийн хяналт, үнэлгээ, шинжилгээг хийж, үр дүнг тайлagnана:

1. Эрсдэлийн нөхцөл байдлын үнэлгээ (Contingent risk analysis)

2. Урьдчилан төлөвлөөгүй эрсдэлийн үнэлгээ (Ad-hoc assessment)
3. Шийдвэр гаргахад эрсдэлийн бүрэн хэмжээний үнэлгээ шаардлагатай эсэхийг Эрсдэлийн хариуцсан нэгжийн удирдлага, эсхүл Гүйцэтгэх захирал шийдвэрлэх ба эрсдэлийн хяналт/үнэлгээний үр дүнг холбогдох эрх бүхий этгээд, эсхүл хороо шийдвэр гаргахдаа харгалзан үзнэ.
4. Тогтмол хяналт (Periodic assessment)
5. "ЛэндМН ББСБ" ХК нь төсөв боловсруулахдаа төлөвлөсөн санхүүгийн болон бусад тоон үзүүлэлт, зорилтууд нь эрсдэлийн хүлээн зөвшөөрөх хэмжээг хангах хэмжээнд төлөвлөх ба Эрсдэл болон Санхүү хариуцсан удирдлагууд хянаж, баталгаажуулна.
6. Эрсдэлийн тогтмол үнэлгээг Эрсдэл хариуцсан нэгжийн удирдлага, Санхүүгийн менежер, эсхүл Санхүү хариуцсан захиралтай хамтран хариуцан зохион байгуулах ба үр дүнг эрсдэлийн тайлангийн хамт Эрсдэлийн удирдлагын хороо болон ТУЗ-ийн дэргэдэх Эрсдэлийн удирдлагын хороонд тогтмол тайлагнана.

Эрсдэлийн тайлан (Risk report): Эрсдэл хариуцсан нэгжийн удирдлага Компанийн эрсдэлийн тайлан цаг хугацаандаа, үнэн зөв, бүрэн гүйцэд бэлтгэгдэн, Эрсдэлийн хороо болон ТУЗ-ийн дэргэдэх Эрсдэлийн удирдлагын хороонд тайлагнах асуудлыг хариуцан, хэрэгжүүлж ажиллана.

Компанийн эрсдэлийн тайлан нь зөвхөн эрсдэлийн хэмжигдэхүүн, тоон үзүүлэлтээр хязгаарлагдахгүй ба дараах бүтэцтэй байна:

1. Эрсдэлийн хянах самбар (Risk dashboard)
2. Эрсдэлийн онцлох сэдэв (Risk theme)
3. Эрсдэлийн дэлгэрэнгүй тайлан (Detail risk report)

Үнэт
цаасны
танилцуулга

III. ҮНЭТ ЦААСНЫ ТУХАЙ МЭДЭЭЛЭЛ

СЗХ
2023-07-28 11:00
БҮРТГЭВ
N 01

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА
БҮРТГЭВ-02

3.1 НИЙТЭД САНАЛ БОЛГОХ ӨРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

3.1.1 ӨРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ЕРӨНХИЙ НӨХЦӨЛ

ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧ	ЛэндМН ББСБ ХК
ҮНЭТ ЦААС	Нээлттэй арилжаалах өрийн хэрэгсэл "Лэнд Бонд"
АРИЛЖАА ЭРХЛЭХ БАЙГУУЛЛАГА	Монголын хөрөнгийн бирж ХК
ХҮҮГИЙН ТӨРӨЛ	Энгийн хүүтэй бонд
ЛЭНД БОНДЫН НЭРЛЭСЭН ҮНЭ	100,000 (нэг зуун мянга) төгрөг
ЛЭНД БОНДЫН ТОО, ШИРХЭГ	90,000 (ерэн мянга) ширхэг
ЛЭНД БОНДЫН НИЙТ ҮНИЙН ДҮН	9,000,000,000 (есөн тэрбум) төгрөг
ЛЭНД БОНДЫН ХУГАЦАА	24 сар /365 хоног * 2/
ЛЭНД БОНДЫН ХҮҮ	18 хувь /жилийн/
ХҮҮ ТӨЛӨГДӨХ ХУГАЦАА	Улирал тутамд /3 сар тутам/
ҮНДСЭН ТӨЛБӨР ТӨЛӨХ ХУГАЦАА	Лэнд Бонд хугацааны эцэст (24 сарын дараа)
ТАТАН ТӨВЛӨРҮҮЛСЭН ХӨРӨНГИЙН ЗАРЦУУЛАЛТ	Үнэт цаас гаргагчийн зээлийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх
БОНДЫН БАРЬЦАА/БАТАЛГАА	"АНД Системс" ХХК-ийн эзэмшиж буй 13,600,000,000 (арван түрүүн тэрбум зургаан зуун сая) төгрөгийн үнэлгээ бүхий 400,000,000 (дөрвөн зуун сая) ширхэг "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн хувьцаа
БОНДЫН ХАДГАЛАЛТ, БҮРТГЭЛ, ТӨЛБӨР ТООЦОО	Үнэт Цаасны Төвлөрсөн Хадгаламжийн Төв ХХК
НИЙТЭД САНАЛ БОЛГОН ГАРГАХ ХУВЬЦАА	2023 оны III улирал (Зохицуулагч байгууллагаас шалтгаалан өөрчлөгдөх боломжтой)

Хүснэгт 16: Өрийн хэрэгслийн ерөнхий нөхцөл

Компанийн ТУЗ-ийн 2023 оны 07 дугаар сарын 24-ний өдрийн 23/22 тоот тогтоолоор Лэнд Бондыг нийт 90,000 (ерэн мянга) ширхэг, 9,000,000,000 (есөн тэрбум) төгрөг, жилийн 18 хувийн хүүтэй нийтэд санал болгон

93

СЗХ
Он 2023. 07. 11 дугаар
ҮҮРТГЭВ

No. 01

lendmn

МОНГОЛЫН ХАРГАНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07- 28

ЛЭНД БОНД ын танилцуулга

13-02

арилжаалахаар баталгаажуулсан. Тус үнэт цаасны ерөнхий нөхцөлд өөрчлөлт оруулсантай холбогдуулан ТУЗ-ийн 2023 оны 06 дугаар сарын 27-ны 23/20 тоот тогтоолын хавсралтыг хүчингүй болгосон болно.

ТУЗ-ийн 2023 оны 06 дугаар сарын 27-ны 23/20 тоот тогтоолыг бондын танилцуулгын хавсралтаас харна уу.

3.2 ӨРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН БАРЬЦАА

Үнэт цаас гаргагч нь 2018 онд Монголын Хөрөнгийн Биржээр дамжуулан нийт хувьцааны 25 хувийг олон нийтэд санал болгон гаргах замаар нээлттэй хувьцаат компани болж хэлбэрээ өөрчилсөн. Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны "Компанийн өрийн хэрэгслийн бүртгэлийн журам"-ын 2.6-д "Бонд гаргагч нь нээлттэй хувьцаат компани бол тухайн компанийн хувьцаа эзэмшигч нь өөрийн эзэмшлийн хувьцаагаар батлан дааж болох бөгөөд батлан даах хувьцаа нь бонд гаргагчийн нийт гаргасан энгийн хувьцааны **50 хувиас дээшгүй байна**" гэж заасны дагуу компанийн нийт гаргасан энгийн хувьцааны 75 хувийг эзэмшигч "АНД Системс" ХХК нь өөрийн эзэмшлийн хувьцаанаас 400,000,000 ширхэг "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн энгийн хувьцааг барьцаалулахаар шийдвэрлэсэн.

Мөн журмын 2.7-д "батлан даасан хувьцааны үнэлгээг тогтоохдоо арилжаа эрхлэх байгууллагын албан ёсны мэдээнд тусгасан сүүлийн зургаан сарын жигнэсэн дундаж ханшийг харгалзах бөгөөд барьцаалах үнэлгээ нь тухайн хувьцааны үнэлгээний **70 хувиас илүүгүй байна**" гэж тусгасан ба Монголын Хөрөнгийн биржээс ирүүлсэн нэгж хувьцааны сүүлийн зургаан сарын жигнэсэн дундаж ханш 34 төгрөг байгаа ба барьцаа хөрөнгийн үнэлгээ дараах байдалтай байна.

Компанийн нийт гаргасан хувьцааны тоо	800,000,000 ширхэг
Сүүлийн 6 сарын жигнэсэн дундаж ханш	34 төгрөг /2023 оны 06 сарын 23-ны байдлаар/
"АНД Системс" ХХК-ийн эзэмшиж буй хувьцааны тоо	600,000,000 ширхэг
Барьцаалагдаж буй хувьцааны тоо	400,000,000 ширхэг /Нийт гаргасан хувьцааны * 50% /
Барьцаа хөрөнгийн үнэлгээ	400,000,000 ширхэг * 34 төгрөг = 13,600,000,000 төгрөг

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН СИРК
МОНГОЛЫН ЭТСЭГ БҮХАНДС

2023 -07- 20

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

ЛэндМН ББСБ ХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2023 оны 06 сарын 27-ний өдрийн 23/20 тоот тогтоол, АНД Системс ХХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2023 оны 06 сарын 27-ний өдрийн 23/09 тоот тогтоолын дагуу Үнэт цаас гаргагчийн олон нийтэд санал болгож буй Лэнд Бондын эргэн төлөлтөд толгой компани болох "АНД Системс" ХХК нь өөрийн эзэмшиж буй 13,6 тэрбум төгрөгийн үнэлгээ бүхий ЛэндМН ББСБ ХК-ийн 400,000,000 ширхэг хувьцааг барьцаалж, баталгаа гаргахаар шийдвэрлэсэн. Уг тогтоолыг хавсралтаас харна уу.

Үнэт цаас гаргагчийн толгой компани болох "АНД Системс" ХХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2023 оны 06 сарын 27-ний өдрийн 23/09 тоот тогтоолын дагуу охин компани болох "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн Монголын хөрөнгийн биржээр дамжуулан нээлттэй өрийн хэрэгсэл гаргахтай холбогдуулан Лэнд Бонд болон түүний хүүг эргэн төлөх үүргийн гүйцэтгэлийг өөрийн эзэмшиж буй 400,000,000 ширхэг, 2023 оны 6 сарын 23-ны өдрөөрх сүүлийн 6 сарын жигнэсэн дундаж ханшаар тооцоход 13,6 тэрбум төгрөгийн үнэлгээ бүхий энгийн хувьцааг барьцаалуулахаар шийдвэрлэсэн.

Хөрөнгө оруулагчдын эрх ашгийг төлөөлж үндсэн андеррайтер Райнос инвестмент УЦК ГХО ХХК (цаашид "барьцаалагч" гэх), ЛэндМН ББСБ ХК (цаашид "үүрэг гүйцэтгэгч" гэх) болон АНД Системс ХХК (цаашид "барьцаалуулагч" гэх) нар нь 2023 оны 06 сарын 27-ны өдөр 2023/44 тоот "Хувьцааны барьцааны гурван талт гэрээ" байгуулсан. Энэхүү гэрээний ерөнхий нөхцөлийг "Анд Системс" ХХК-ийн ТУЗ-ийн "Хувьцаа барьцаалах, гэрээ байгуулах эрх олгох тухай" 23/09 тоот тогтоолын хавсралтаар баталсан. Энэхүү тогтоол болон "Хувьцааны барьцааны гурван талт гэрээ"-г бондын танилцуулгын хавсралтаас харна уу.

Үүрэг гүйцэтгэгч нь Андеррайтерийн гэрээ болон өрийн хэрэгслийн дагуу хүлээсэн үүргээ зохих ёсоор биелүүлж, өрийн хэрэгслийн үндсэн төлбөр, хүү, алданги болон Андеррайтерийн гэрээтэй холбоотой бий болсон бусад төлбөр бүрэн төлөгдж дуусах хүртэл хугацаанд Барьцаалагчийн барьцааны эрх хүчинтэй байна.

Уг барьцааны зүйлийн зах зээлийн үнэлгээ буурч Лэнд Бондын үндсэн төлбөрийн зээл үнэлгээний харьцаа (Loan to Value) үзүүлэлт 70% (далан хувь)-аас хэтэрсэн тохиолдолд шаардлагатай хэмжээгээр хувьцаа нэмж барьцаалах нөхцөлтэйгээр гурван талт гэрээ байгуулагдсан болно.

95

Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны “Компанийн өрийн хэрэгслийн бүртгэлийн журам”-д заасны дагуу барьцааны зүйл болох үнэт цаас гаргагчийн хувьцааны үнэлгээг 2023 оны 06 сарын 23-ний өдрийн байдлаар сүүлийн 6 сарын жигнэсэн дундаж ханшаар баталгаажуулахад нэгж хувьцааны ханш 34 төгрөг, нийт барьцаа хөрөнгийн үнэлгээ 13.6 тэрбум төгрөг байна.

АНД СИСТЕМС ХХК-ИЙН ТУХАЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Монгол улсын хуулийн этгээд “АНД Системс” ХХК (Улсын бүртгэлийн дугаар: 9019084069, Регистрийн дугаар 6005861) нь 2015 оны 09 сарын 24-ний өдөр үүсгэн байгуулагдсан ба ЛэндМН ББСБ ХК-ийн Монголын биржид бүртгэлтэй 600,000,000 ширхэг энгийн хувьцааг эзэмшдэг.

Үйл ажиллагааны чиглэл: Менежментийн зөвлөгөө өгөх, Мэдээлэл технологийн үйл ажиллагаа явуулах

Хаяг: Монгол улс, Сүхбаатар дүүрэг, 5-р хороо, Нью Майнд групп ХХК-ийн байр

АНД СИСТЕМС ХХК-ИЙН САНХҮҮ БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

Нэгтгэсэн санхүү байдлын хураангуй тайлан /тэрбум төгрөг/

ХӨРӨНГӨ	2021 /аудитлагдсан/	2022
Мөнгө болон түүнтэй адилтгах хөрөнгө	7.45	7.65
Зээлийн багц (цэврээр)	32.43	69.59
Бусад хөрөнгө	9.83	11.03
Урьдчилж төлсөн тооцоо	-	0.09
Үндсэн хөрөнгө	0.57	0.98
Биет бус хөрөнгө	0.66	0.88
НИЙТ ХӨРӨНГӨ	50.94	90.22
ӨР ТӨЛБӨР	35.91	73.75
Эх үүсвэр	32.41	62.28
Бусад өглөг	3.49	11.47
ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	15.03	16.46
Хувьцаат капитал	13.00	13.00
Хуримтлагдсан ашиг/алдагдал	(2.71)	(2.54)
Хяналтын бус оролцоо	4.74	6.00
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БОЛОН ЭЗДИЙН ӨМЧ	50.94	90.22

Нэгтгэсэн орлого, үр дүнгийн хураангуй тайлан (тэрбум төгрөг)

ОРЛОГЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ	/аудитлагдсан/	2021	2022
Нийт орлого		13.33	21.51
Хүүгийн зардал	(5.23)	(4.80)	
Цэвэр орлого	8.10	16.71	
Зээлийн болзошгүй эрсдэлийн нөөцийн зардал	0.73	(1.44)	
Үйл ажиллагааны цэвэр орлого	8.83	15.27	
Удирдлага болон YA-ны зардал	(7.99)	(12.89)	
Татварын өмнөх ашиг	0.83	2.38	
Татварын зардал	(0.60)	(1.15)	
ЦЭВЭР АШИГ	0.23	1.23	

Хүснэгт 17: АНД Системс ХХК аудитлагдсан тайлан 2021-2022

3.3 ҮНЭТ ЦААСААР ГЭРЧЛЭГДЭХ ЭРХ, ҮҮРЭГ

Өрийн хэрэгсэл эзэмшигч, түүний хамтран эзэмшигчийн өрийн хэрэгслийг эзэмшихтэй холбоотой харилцааг Монгол Улсын Иргэний хууль, Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль, Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хууль, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хууль, Мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хууль, Хорооны Үнэт цаасны бүртгэлийн журам (Компанийн өрийн хэрэгслийн бүртгэлийн журам), Үнэт цаас гаргагчийн мэдээллийн ил тод байдлын журам, ҮЦТХТ-ийн Үнэт цаасаар гэрчлэгдсэн өмчлөх эрхийг бүртгэх үйл ажиллагааны журмын холбогдох зүйл заалтаар тус тус зохицуулна.

Өрийн хэрэгсэл нь түүний эзэмшигчийн дараах эрхийг гэрчилнэ:

1. Үнэт цаас эзэмшигч, түүний хамтран эзэмшигч нь компанийн санхүүгийн тайлан, үнэт цаасны танилцуулгыг хөрөнгө оруулалтын зорилгоор судлан үзэж, бүрэн танилцсаны үндсэн дээр өрийн хэрэгслийг худалдан авч, хөрөнгө оруулалт хийх шийдвэрийг бие даан гаргах эрхтэй;
2. Үнэт цаас эзэмшигч, түүний хамтран эзэмшигч нь өрийн хэрэгслийн хоёрдогч зах зээлийн үнийн мэдээлэлтэй танилцах эрхтэй;
3. Өрийн хэрэгслийг бирж дээрээс үнэт цаасны компаниараа дамжуулан чөлөөтэй худалдан авах, хоёрдогч зах зээл дээр худалдах эрхтэй;

4. Өрийн бичиг эзэмшигч, түүний хамтран эзэмшигч нь хугацааны эцэст өрийн хэрэгслийг нэрлэсэн үнээр Үнэт цаас гаргагчид эргүүлэн худалдах, худалдан авахыг шаардах, хүүг улирал тутам, үндсэн төлбөрийг Лэнд Бондын хугацааны эцэст төлөхийг шаардах эрхтэй;
5. Үнэт цаас гаргах тухай шийдвэрт зааснаар үнэт цаасны хүүг улирал тутамд төлөхийг шаардах эрхтэй;
6. Хэрэв үнэт цаас гаргагч нь дээрх 4, 5-д дурдсан үүргээ биелүүлээгүй буюу зохих ёсоор биелүүлээгүй бол андеррайтераар дамжуулан барьцаалуулагчаар үүргийн гүйцэтгэлийг хангуулах арга хэмжээ авахыг шаардах эрхтэй;
7. Өрийн бичиг гаргагч төлбөрийн чадваргүй болсон буюу үүргийн гүйцэтгэлийг хангах эд хөрөнгийн хэмжээ багассан, эсхүл эд хөрөнгөгүй болсон бол өрийн бичиг эзэмшигч нь тогтоосон хугацаанаас өмнө үүргээ нэн даруй гүйцэтгэхийг түүнээс шаардах (Иргэний хуулийн 208.6) эрхтэй;
8. Үнэт цаасаар хүлээсэн үүргийн гүйцэтгэлийг хангуулахаар хувьцааны барьцааны гэрээ байгуулсан гуравдагч этгээдийн талаарх мэдээлэлтэй танилцах (Компанийн өрийн хэрэгслийн бүртгэлийн журам);
9. Холбогдох хууль тогтоомж, гэрээгээр тодорхойлогдох бусад эрх.

Өрийн хэрэгсэл нь түүний эзэмшигчийн дараах үүргийг гэрчилнэ:

1. Мөнгөн хөрөнгөө урьдчилан байршуулах нөхцөлөөр өөрийн захиалсан өрийн хэрэгслийн төлбөрийг төлөх;
2. Мөнгөн хөрөнгөө урьдчилан байршуулах нөхцөлөөр өөрийн захиалсан өрийн хэрэгслийн төлбөрийг төлөөгүй бол захиалсан өрийн хэрэгслийг УЦК худалдах эрхтэйг хүлээн зөвшөөрөх;
3. Үнэт цаас эзэмшигч, түүний хамтран эзэмшигчийн өрийн хэрэгслийн төлбөрт төлсөн мөнгөн хөрөнгө нь түүний хууль ёсны үйл ажиллагаанаас олсон орлого бөгөөд “Мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хууль”-ийн дагуу холбогдох шалгуурыг хангасан, эрх зүйн аливаа доголдолгүй, маргаангүй мөнгөн хөрөнгө болохыг бүрэн баталж, эрсдэл болон өгөөжийг бүрэн тооцоолж хөрөнгө оруулалтын шийдвэрийг бие даан гаргасан талаар баталгаа гаргаж УЦК-аас гаргасан анхан шатны маягтыг үнэн зөв мэдээлэх болон түүнд орсон өөрчлөлтийг тухай бүр мэдэгдэх үүрэгтэй;

2023.08.11

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -67- 28

БҮРТГЭВ-02
ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

4. Монгол Улсын аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хууль, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуульд заасны дагуу татвар төлөх үүрэгтэй.

Үнэт цаас гаргагчийн үүрэг

1. Үнэт цаас гаргагч нь өөрийн санхүү болон бусад бодит байдлын талаар үнэн зөв мэдээлэх үүрэгтэй;
2. Өрийн хэрэгслийн үүргийн гүйцэтгэлтэй холбоотой асуудал үүссэн тохиолдолд барьцааны гэрээний дагуу зохих арга хэмжээг авч үнэт цаас эзэмшигчийн хүү болон үндсэн төлбөрийг барагдуулах;
3. Татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийг үнэт цаасны танилцуулгад тусгагдсан зориулалтын дагуу үр ашигтай захиран зарцуулах;
4. Үнэт цаасны танилцуулгад тусгагдсаны дагуу улирал тутамд хүүгийн төлбөрийг төлөх, хугацааны эцэст үндсэн төлбөрийг төлөх үүрэгтэй. Энэхүү үүргээ биелүүлэхэд шаардлагатай бүхий л арга хэмжээг авч ажиллах;
5. Үнэт цаас гаргагч нь холбогдох гэрээнүүдээр хүлээсэн үүргээ зохих ёсоор биелүүлээгүйн улмаас үнэт цаас эзэмшигчид учруулсан аливаа хохирлыг төлж барагдуулах үүрэгтэй;
6. Үнэт цаас гаргагч нь үндсэн болон хүүгийн төлбөрийг T+2 нөхцөлөөр ҮЦТХТ-д байрших өөрийн дансанд шилжүүлнэ. Шилжүүлсэн дүнг ҮЦТХТ нь хөрөнгө оруулагчийн үнэт цаасны данс руу үндсэн болон хүүгийн төлбөр хийгдэх өдөр татна;
7. Холбогдох хууль тогтоомж болон журамд заасны дагуу мэдээллийн ил тод байдлыг тогтмол хангах, хөрөнгө оруулагчдын өмнө хүлээсэн үүргээ хэрэгжүүлж ажиллах;
8. Баталгаа гаргагчийн талаар хөрөнгө оруулагчдад тодорхой үнэн зөв мэдээллийг өгөх;
9. Үнэт цаас гаргагч нь компанийн үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг үнэн зөв, агуулгын хувьд хоёрдмог утгагүй, бүрэн гүйцэд, тодорхой байх зарчмаар буюу хөрөнгө оруулалтын шийдвэр гаргахад хангалттай байдлаар ил тод болгож мэдээлэх;

ЛЭНДМН ББСБ ХК

УЧИНЭМЧЛТАР ХХК
5030754 Ф.11183/1200

99

РАЙНОС ИНВЕСТИМЕНТ УҮСК
XXICINVESTMENT UUJK
#Номж

МОНГОЛЫН ХОРЭНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023-07-28

ЛЭНД БОНД № 01 ТАНИЛЦУУЛГА

10. Үнэт цаас гаргагч нь бондын үнэ ханшид нөлөөлж болохуйц аливаа үйл явдлын мэдээллийг зохих журамд заасны дагуу нэн даруй олон нийт, Хороо, арилжаа эрхлэх байгууллагад хүргүүлэх;
11. Үнэт цаас гаргагч буюу нээлттэй бонд гаргагч нь дараах тохиолдолд зохих мэдээллийг Хороо, арилжаа эрхлэх байгууллагад хүргүүлж, олон нийтэд тухайн үйл явдал болсноос хойш ажлын гурван өдрийн дотор мэдээлнэ.
  - Бондын танилцуулгад заасан үйл ажиллагааны чиглэл, төсөл болон төслийн хэрэгжилтийн явцад өөрчлөлт орсон;
  - Бусад санхүүгийн байгууллага, хөрөнгө оруулагчаас зээл авсан, тэдний өмнө хүлээсэн нэмэлт үүрэг үүссэн;
  - Төлөөлөн удирдах зөвлөл, гүйцэтгэх удирдлагын бүтцэд өөрчлөлт орсон;
  - Хяналтын багц бүхий хувьцаа эзэмшигчийн бүтцэд өөрчлөлт орсон;
  - Эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр бонд гаргагчийн хөрөнгийг битүүмжилсэн, эсхүл хураасан;
  - Бонд гаргагч тусгай зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагаа эрхлэх болсон, хугацааг сунгуулсан, эсхүл түүнийг түдгэлзүүлсэн, хүчингүй болгосон;
  - Бонд гаргагч нь гуравдагч этгээдийн өмнөөс баталгаа, батлан даалт гаргасан.

3.4 ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧ БОЛОН АНДДЕРРАЙТЕРИЙН ХООРОНД БАЙГУУЛСАН БОНДЫН ГЭРЭЭ

Анддеррайтер нь үнэт цаас гаргагчийн хөрөнгө оруулагчдын өмнө хүлээх үүрэг, бондын нөхцөл, төлбөрийг тооцоолох арга, худалдах, худалдан авах нөхцөлийг тусгасан Бондын 2023/43 тоот гэрээг 2023 оны 06 сарын 27 өдөр байгуулсан. Уг гэрээгээр үнэт цаас гаргагч нь бондыг хугацаанаас нь өмнө эргүүлэн худалдан авах болон энгийн хувьцаанд хөрвөх нөхцөлгүй болохыг тусгасан.

Үнэт цаас гаргагчийн бонд нь толгой компанийн эзэмшиж буй ЛэндМН ББСБ ХК-ийн энгийн хувьцааг барьцаалахаар "Хувьцааны барьцааны гурван талт гэрээ"-г байгуулсан. Үнэт цаас гаргагч нь төлбөрөө

lendmn

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

хугацаандаа гүйцэтгэх боломжгүй нөхцөл байдал үүсэх тохиолдолд төлбөрийн тасалдал (дефолт) болсонд тооцно. Дефолт үүссэн тохиолдолд Андеррайтер нь барьцааны эрх хэрэгжүүлж үнэт цаас гаргагчийн төлбөл зохих төлбөрийг барагдуулахыг шаардах ба бондын гэрээний дагуу бусад шаардлагатай арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.

Үнэт цаас гаргагч нь СЗХ-ны "Өрийн хэрэгслийн бүртгэлийн журам"-ын 8 дугаар бүлэгт заасны дагуу өөрийн үйл ажиллагаатай холбоотой мэдээллийг Хороо болон арилжаа эрхлэх байгууллага, олон нийтэд хүргүүлж ажиллана.

3.5 ҮНЭТ ЦААСНЫ ХҮҮ ТОГТООСОН ҮНДЭСЛЭЛ

Үнэт цаас гаргагч нь өрийн хэрэгслийн хүүгийн түвшинг тогтоохдоо зах зээлийн нөхцөл байдал, инфляц, эдийн засгийн тодорхой бус байдал, ижил төстэй өрийн хэрэгслийн хүү, бодлогын хүү ба хөрөнгө оруулагчдын хүлээлтэд үндэслэн жилийн 18 хувийн хүүтэй өрийн хэрэгслийг санал болгож байна.

Инфляц, Хадгаламжийн хүүгийн түвшинтэй харьцуулахад

2023 оны 1 улирлын байдлаар системийн нөлөө бүхий 5 арилжааны банкнуудын 24 сарын хугацаатай хадгаламжийн жилийн дундаж хүү 12.8% байгаа бөгөөд Лэнд Бонд-ийн хүү даруй 5.2%-иар өндөр байна. Мөн Монгол банкны статистик мэдээллийн дагуу банкнуудын төгрөгийн нийт хадгаламжийн үлдэгдэлд жигнэж тооцсон хүү 19-24 сартай хадгаламжинд жилийн 13.34% байна.

Эх сурвалж: Арилжааны банкнуудын вэб хуудас

График 22: Банкнуудын иргэдийн 24 сарын хугацаатай хадгаламжийн жилийн хүү

101

lendmn

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

Хэрэглээний үнийн индексээр илэрхийлэгдсэн инфляцын төвшин 2023 оны I улирлын байдлаар жилийн 12.2%, оны эхнээс 3.4%-д хүрсэн байна. Төрөөс хэрэглээний үнийн индексээр илэрхийлсэн инфляцыг 2023 онд нэг оронтой тоонд, дунд хугацаанд (+2) нэгж хувийн интервалд 6 хувийн орчим тогтвортжуулахаар зорин ажиллаж байна. Хөрөнгө оруулагчдын хувьд инфляцийн төвшнөөс өндөр өгөөжөөр хөрөнгөө удирдах нь илэрхий бөгөөд үнэт цаас гаргагчийн санал болгож буй хүү тогтоох үндсэн нэг үндэслэл нь инфляцын төвшин билээ.

Лэнд Бондын хүү нь 24 сарын хугацаатай банкны хадгаламжийн хүү болон инфляцийн төвшнөөс 41%-ийн өндөр байгаа нь хөрөнгө оруулагч наарт хөрөнгийн үнэ цэнэ өсгөх, эрсдэл багатай аргыг санал болгож байна.

Нээлттэй үнэт цаасны өгөөжийн түвшинтэй харьцуулахад

Олон нийтэд нээлттэй санал болгосон үнэт цааснуудын дундаж хүүгийн төвшин 16.93%-ийн өгөөжтэй байгаа ба өнөөгийн нөхцөл байдал болон инфляцийн өсөн нэмэгдэж буй өнөө үед хөрөнгө оруулагч, олон нийтийн хөрөнгийн үнэ цэнийг хамгаалахын тулд харьцангуй өндөр өгөөжөөс гадна богино хугацаанд хүү төлөгдөх нөхцөлтэй, эрсдэл багатай бүтээгдэхүүн зах зээлд шаардлагатай байна.

График 23: Хүүгийн харьцуулалт

102

lendmn

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

Эх сурвалж: Монголын Хөрөнгийн Бирж

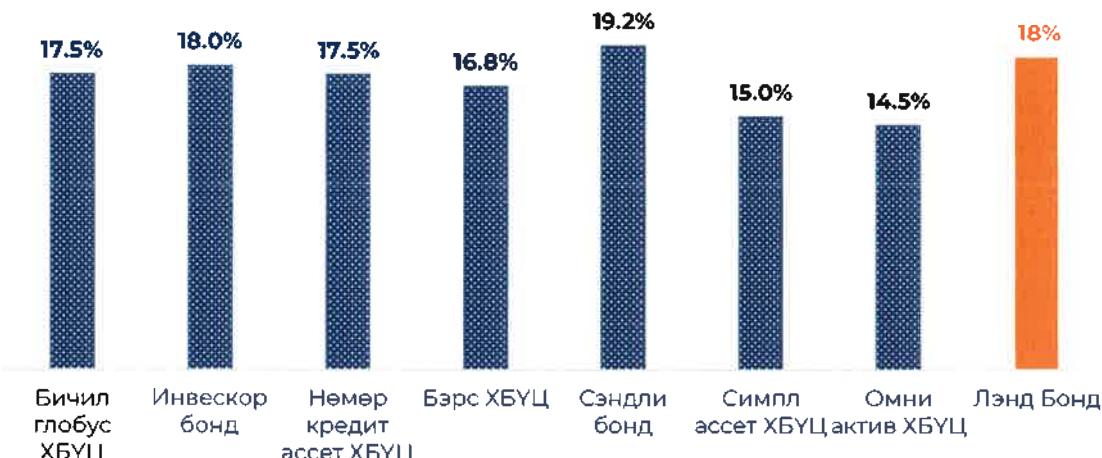

График 24: Нээлттэй үнэт цаасны өгөөжийн түвшингийн харьцуулалт

Үнэт цаас гаргагчийн санал болгож буй Лэнд Бондын нэрлэсэн хүү 18% байгаа нь зах зээл дээрх бусад нээлттэй үнэт цааснуудын хүүгийн хувьд өрсөлдөхүйц, эрсдэл багатай бүтээгдэхүүн гэж дүгнэж болохоор байна.

Лэнд Бондын давуу талууд

Хугацааны дундуур арилжих боломж

Лэнд Бонд нь барьцаалагдах зэргээр гуравдагч этгээдийн эрхээр хязгаарлагдаагүй, битүүмжлэгдээгүй бөгөөд хөрөнгө оруулагч нь анхдагч зах зээлээс үнэт цаасны арилжаанд оролцсоныхоо дараа өөрийн хэрэгцээтэй үедээ хоёрдогч зах зээл дээр үнэт цаасаа чөлөөтэй арилжих, элэглэх, худалдах болон хууль тогтоомжид заасны дагуу эрх залгамжлал хэрэгжих бүрэн боломжтой юм.

Татварын хөнгөлөлт

Нээлттэй өрийн хэрэгслийн хувьд хөрөнгө оруулагч нь хүүгийн орлогоос 5%-ийн албан татвар төлөх зохицуулалттай байгаа ба хөрөнгө оруулагч нь татварын хувьд өгөөжөө нэмэгдүүлэх боломжтой гэж үзнэ.

Ханшийн зөрүүгээр ашиг хүртэх боломж

Нээлттэй өрийн бичиг эзэмшиж байх хугацаанд зах зээл дээр хадгаламжийн хүү буурах юм уу эсвэл бондын эргэн төлөлтийн хугацаа

дөхөх тусам бондын үнэ өссөнөөр бонд эзэмшигч нарын хувьд арилжааны зэрөөний ашиг олох боломж бий болдог.

3.6 ТАТАН ТӨВЛӨРҮҮЛЭХ ХӨРӨНГИЙН ЗАРЦУУЛАЛТ

Үнэт цаас гаргагч нь нээлттэй санал болгож буй 90,000 (ерэн мянга) ширхэг, нэг бүр нь 100,000 (нэг зуун мянга) төгрөгийн үнэтэй, тогтмол хүүтэй, энгийн өрийн хэрэгслээр нийт 9,000,000,000 (есөн тэрбум) төгрөгийн санхүүжилтийг татан төвлөрүүлэхээр ажиллаж байгаа билээ. Энэхүү олон нийтээс татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийг Үнэт цаас гаргагч нь үндсэн үйл ажиллагаа болох зээлийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлэхэд зарцуулна.

Өрийн хэрэгслээр татан төвлөрүүлэх санхүүжилтийг зөвхөн зээлийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлэхэд зарцуулах бөгөөд тус санхүүжилтийн зардлыг татан төвлөрүүлэх хөрөнгөөс гаргахгүй болно.

3.7 ӨРИЙН ХЭРЭГСЛИЙГ АНХДАГЧ ЗАХ ЗЭЭЛД БАЙРШУУЛАХ ТУХАЙ

Схем 6: Анхдагч зах зээлд байршуулах тухай

Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 12.1-т заасны дагуу нийтэд санал болгохыг зөвшөөрсөн үнэт цаасны бүртгэл болон Монголын хөрөнгийн биржид бүртгэгдсэн үнэт цаасыг үнэт цаасны анхдагч зах зээлд худалдана.

Мөн хуулийн 12.2-т зааснаар Үнэт цаасны анхдагч зах зээлд үнэт цаасыг арилжих зөвшөөрлийг Санхүүгийн зохицуулах хороо олгох бөгөөд Хороо уг зөвшөөрлийг Монголын хөрөнгийн биржийн бүртгэлд бүртгэсэн болон холбогдох бэлтгэлийг хангасан тухай тус хөрөнгийн биржээс гаргасан тодорхойлолт, үнэт цаас гаргагчийн хүсэлтэд үндэслэн олгох бөгөөд Монголын хөрөнгийн биржийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2018 оны 10

СЭХ
2023.08.11 өдөр
БҮРГЭЗВ

lendmn

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023-07-28

БҮРГЭЗВ-02

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛАГА

сарын 25-ны өдрийн 15 тоот тогтоолоор баталсан "Үнэт цаасны анхдагч зах зээлийн арилжааны журам"-д /ТУЗ-ийн 2021 оны 03 сарын 26-ны өдрийн 05 тоот тогтоолоор өөрчлөлт оруулсан/ заасны дагуу Үнэт цаас гаргагч болон Андеррайтер компаниуд өрийн хэрэгслийг анхдагч зах зээлд байршуулах дэлгэрэнгүй төлөвлөгөөг танилцуулах болно.

Үнэт цаас гаргагчийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2023 оны 07 дугаар сарын 24-ний өдрийн 23/22 тоот тогтоолын дагуу нийт 90,000 /ерэн мянган/ ширхэг нэг бүр нь 100,000 /нэг зуун мянга/ төгрөгийн нэрлэсэн үнэ бүхий компанийн өрийн хэрэгслийг олон нийтэд нээлттэй санал болгон арилжаалах бөгөөд Монголын хөрөнгийн биржийн Анхдагч зах зээлийн арилжааны системээр дамжуулан олон нийтэд санал болгохоор шийдвэрлэсэн.

Үнэт цаас гаргагчийн олон нийтэд санал болгож буй бонд нь хөтөлбөрөөр хэрэгжихгүй тул худалдан авах захиалгын хугацааг Санхүүгийн зохицуулах хорооноос зөвшөөрөл олгосноор Үнэт цаас гаргагч болон Андеррайтерийн компаниуд харилцан зөвшилцсөний үндсэн дээр зохион байгуулна.

ЛЭНДМН ББСБ ХК

УГАНБААТАРХОТ
5030704 д. 1110267208

РАЙНОС ИНВЕСТМЕНТ УҮС
ХХК

105

Үнэт
цаасны
танилцуулга

IV. ҮНЭТ ЦААС ГАРГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ОРОЛЦСОН БАЙГУУЛЛАГУУД

Үнэт цаас гаргагчийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2023 оны 06 сарын 27-ны өдрийн 23/20 тоот тогтоолоор Лэнд Бондыг нийтэд санал болгон гаргах үйл ажиллагаанд мэргэжлийн зөвлөгөө, үйлчилгээ үзүүлэх байгууллагуудыг дараах байдлаар сонгон, гэрээг байгуулан ажилласан.

№	Байгууллагын нэр	Үзүүлэх үйлчилгээ	Гэрээний дугаар
1	Райнос Инвестмент УЦК ГХО ХХК	Үндсэн андеррайтер	2023/24
2	Өлзий энд Ко Капитал УЦК ХХК	Туслах андеррайтер	2023/24
3	Тэнгэр Капитал УЦК ХХК	Туслах андеррайтер	2023/24
4	Нийслэл Аудит ХХК	Санхүүгийн тайлангийн аудитын гэрээ	2023/22
5	Өмгөөллийн Эм Ди Эс Хаанлекс ХХН	Хууль зүйн зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэгч	2023/19

Дээрх оролцогч байгууллагуудын товч танилцуулгыг доор хавсаргав.

4.1 ҮНДСЭН АНДЕРРАЙТЕРИЙН ТУХАЙ

Байгууллагын нэр	РАЙНОС ИНВЕСТМЕНТ УЦК ГХО ХХК
Үйл ажиллагааны чиглэл	Андеррайтер, Брокер, Дилер, Хөрөнгө оруулалтын зөвлөх, номинал данс эзэмших, гадаад улсад үнэт цаасны зах зээлд үнэт цаас худалдах, худалдан авахад зуучлах,
Үүсгэн байгуулагдсан огноо	2019/10
Улсын бүртгэлийн дугаар	9019097033
Регистрийн дугаар	6481299
Хаяг	Монгол улс, Улаанбаатар хот 14200, Сүхбаатар дүүрэг-8, Д.Сүхбаатарын талбай-2, Сэнтрал тауэр, 13 давхар, 13086 тоот
Утас	7510-0575
Цахим шуудан	info@rhinosinvest.mn

Райнос Инвестмент УЦК ГХО ХХК нь БНСУ-ын хуулийн этгээд Райнос Эссет Менежмент ХХК-ийн 100 хувийн хөрөнгө оруулалттайгаар 2019 онд анх үүсгэн байгуулагдсан бөгөөд Монгол Улсын хөрөнгийн зах зээлд амжилттай үйл ажиллагаагаа явуулахаар зорин ажиллаж байна. Райнос Инвестмент УЦК ГХО ХХК нь Брокер, Дилер, Андеррайтер, Хөрөнгө оруулалтын зөвлөх, Гадаад улсын зах зээлд үнэт цаас худалдах, худалдан авахад зуучлах, Номинал дансаар дамжуулан үнэт цаасны брокерын цогц үйлчилгээг — Санхүүгийн зохицуулах хорооноос олгосон тусгай зөвшөөрлийн дагуу эрхэлж байгаа бөгөөд гадаадын хөрөнгийн зах зээлд бонд зуучлах, хөрөнгө оруулалтын зөвлөх үйлчилгээг үзүүлж эхлээд байна.

 lendmn

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАЙЛЦУУЛГА

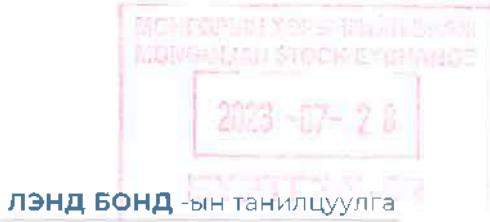
Үйл ажиллагаа явуулж эхлээд удаагүй боловч Райнос Инвестмент УЦК ГХО ХХК нь гадаадын зах зээлд арилжаалагдаж буй Монгол Улсын Засгийн Газрын Бонд болон санхүүгийн байгууллагын бондуудад гадаадын болон дотоодын хөрөнгө оруулагчдыг амжилттай зуучлан ажиллаж байна.

2019.01	Үүсгэн байгуулагдсан
2019.12	Брокер, гадаад арилжааны зуучлал, номинал данс эзэмших үйл ажиллагаа явуулах тусгай зөвшөөрлөө авсан
2020.06	ЛэндМН компанийн 5 тэрбум төгрөгийн нээлттэй бондын төсөлд Синдикатаар оролцсон
2020.12	Дилерийн үйл ажиллагаа явуулах тусгай зөвшөөрлөө авсан.
2021.01	Дүрмийн сангaa \$200,000-р нэмэгдүүлсэн
2021.03	МҮЦКлирингийн төвийн гишүүн болсон
2021.06	ЛэндМН компанийн 5 тэрбум төгрөгийн нээлттэй бондын төсөлд Синдикатаар оролцсон
2021.07	Дүрмийн сангaa \$200,000-р нэмэгдүүлсэн
2021.09	Биржийн Бус Зах Зээлийн шууд оролцогч болсон
2021.12	Андеррайтерийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлөө авсан

Райнос Инвестмент УЦК ГХО ХХК болон толгой компани болох Райнос Эссет Менежмент компанийн Монголд хийсэн томоохон хөрөнгө оруулалтууд:

- Монголын анхны финтек компани болон ЛэндМН ББСБ-ын IPO-д стратегийн хөрөнгө оруулалтыг гадаадын мэргэжлийн хөрөнгө оруулагчийн хувиар хийсэн.
- Монголын хөрөнгийн зах зээлийн түүхэнд анх удаа АНД Системс ХХК-ийн санхүүжилтэд зориулж хувьцаа барьцаалсан солилцох бондын 7 тэрбум төгрөгийн санг амжилттай байгуулсан.
- 2017 оноос хойш БНСҮ-ын хөрөнгө оруулалтын сантай хамтран нийт 14 сая ам.долларын хөрөнгө оруулалт хийж, Монголын компаниудыг өсөлт үзүүлэхэд нь дэмжиж ажилласаар ирсэн.
- Монголын Хөгжлийн Банкны гаргасан хадгаламжийн сертификатын (CD) бүтээгдэхүүнд 2017-2019 онуудад хуримтлагдсан дүнгээр нийт 210.0 сая ам.долларын хөрөнгө оруулалт хийжээ.
- 2021 онд Технологийн салбарын старт-ап компанийд 2.0 сая ам.долларын хөрвөх бондын санхүүжилт хийсэн байна.

- 2022 онд Олон улсын мөнгөн гүйвуулгын үйлчилгээг гар утасны аппликашнээр дамжуулан хялбар, түргэн шуурхай хэрэглэгчдэд хүргэж буй Сэндли ББСБ ХК-ийн 10.05 тэрбум төгрөгийн IPO-д туслах андеррайтераар ажилласан.
- ЛэндМН ББСБ ХК-ийн 4.8 тэрбум төгрөгийн Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаасыг олон нийтэд санал болгож, анх удаа андеррайтер төвтэй анхдагч зах зээлийн арилжааг амжилттай зохион байгуулсан.
- 2023 оны 1 дүгээр улиралд Сэндли ББСБ ХК-ийн анх удаа нээлттэй санал болгон гаргасан 8.5 тэрбум төгрөгийн өрийн хэрэгслийг арилжаалах үйл ажиллагаанд туслах андеррайтераар ажилласан.
- 2023 оны 2 дугаар улиралд ХасБанк ХК-ийн нийтэд санал болгон анх удаа гаргасан 35.7 тэрбум төгрөгийн хувьцааг Монголын хөрөнгийн биржээр дамжуулан арилжаалах үйл ажиллагаанд Үндсэн андеррайтераар ажилласан.

Өнөөгийн байдлаар "Райнос Инвестмент УЦК" ГХО ХХК нь:

• "Анд Глобал" ХХК	• "Гарнетон" ХХК
• "Анд Системс" ХХК	• "Эрхэт Монгол"
• "ОНДО" ХХК	• "Ган Хийц"
• "Хас Банк" ХХК	• "Beauty Secrets"
• "ЛэндМН ББСБ" ХХК	• "Томъёо" ХХК
• "Капитрон банк" ХХК	

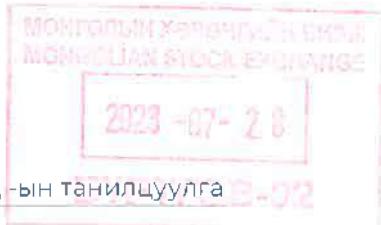
зэрэг дотоодын тэргүүлэгч банк, банк бус санхүүгийн байгууллагууд болон уул уурхай, үйлдвэрлэл, харилцаа холбоо, барилга, технологийн салбарын компаниудад андеррайтерийн болон зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэн нийт 45 гаруй тэрбум төгрөгийн санхүүжилтыг татан төвлөрүүлээд байна.

Андеррайтерийн гэрээний тухай

Андеррайтерийн үйлчилгээ

- Андеррайтер нь Гэрээний 2.1.2-т заасан Үйлчилгээг Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.4.3-д заасан Хөрөнгө оруулагчид тухайн үнэт цаасыг танилцуулах замаар түүнийг худалдахад шаардлагатай бүх хүчин чармайлт гаргах /Best Effort/ хэлбэрээр зохион байгуулна.

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

Андеррайтерийн хүлээх үүрэг

- Андеррайтер нь Гэрээний дагуу гүйцэтгэвэл зохих үүрэг болон үзүүлэх үйлчилгээг, Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль, Хороо болон Биржийн холбогдох журам болон үнэт цаас гаргах бэлтгэл ажлыг хангахад дагаж мөрдөх шаардлагатай холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн мэргэжлийн өндөр түвшинд зохион байгуулах;
- Андеррайтер нь Гэрээний дагуу гүйцэтгэвэл зохих үүрэг болон үзүүлэх үйлчилгээг нийтээр хүлээн зөвшөөрөгдсөн мэргэжлийн болон бодит жишигт нийцүүлэн үр ашигтай, хэмнэлттэй байдлаар гүйцэтгэх бөгөөд үр дүнтэй арга зүйг ашиглан үйл ажиллагааны шуурхай удирдлагыг ханган ажиллана;
- Гэрээ болон үйлчилгээтэй холбоотой ямарваа нэгэн асуудлаар ямагт Үнэт цаас гаргагчийн Андеррайтерийн хувиар хандан ажиллаж, гуравдагч этгээдтэй харилцах аливаа харилцаанд Үнэт цаас гаргагчийн хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах;
- Андеррайтер нь Үнэт цаас гаргагчийн ашиг сонирхлыг эн тэргүүнд тавих бөгөөд өөр төсөл арга хэмжээ болон өөрийн байгууллагын эрх ашигтай сонирхлын зөрчилд орохоос зайлсхийх;
- Гэрээг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан олж авсан Үнэт цаас гаргагчийн аливаа мэдээллийн нууцлалыг хадгалах, энэхүү үүргээ зөрчсөнөөс Үнэт цаас гаргагч болон аливаа гуравдагч этгээдэд учирсан бодит хохирлыг бүрэн хариуцах;
- Бондын анхдагч зах зээлийн арилжааг зохион байгуулах, анхдагч зах зээлийн тайланг Үнэт цаас гаргагч, эрх бүхий этгээдүүдэд хүргүүлэх, эрх бүхий этгээдийн зөвшөөрлийн дагуу хоёрдогч зах зээлийн арилжааг зохион байгуулах;
- Хөрөнгө оруулагч наарт бондын нөхцөл, түүний дэлгэрэнгүй мэдээллийг өгөх, бондыг олон нийтэд сурталчлах;
- Хөрөнгө оруулагчдын эрх ашгийг төлөөлөн Бондын гэрээ болон бондын үүргийн гүйцэтгэл хангуулах баталгаа болгон хувьцаа барьцаалах гэрээ байгуулах;
- Гэрээ болон хууль тогтоомжид заасан бусад.

110

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

Андеррайтерийн эрх

- Андеррайтерийн үйлчилгээг үр дүнтэй, шуурхай хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай байж болох зааварчилгаа, удирдамжийг Үнэт цаас гаргагчаас томилсон ажилтан болон удирдлагад гарган өгөх;
- Үнэт цаас гаргагчаас томилсон ажилтан нь үүргээ зохих ёсоор гүйцэтгэж чадахгүй байгаа тохиолдолд уг ажилтныг өөр чадвартай ажилтнаар солихыг Үнэт цаас гаргагчаас шаардах;
- Үнэт цаас гаргагч, түүний эрх бүхий этгээд нь нийтэд санал болгох үнэт цаасны үнийг үндэслэлгүйгээр тогтоосон эсхүл тус үнэ нь үнэт цаас гаргах үйл ажиллагааг амжилтгүй болгоход хүргэнэ гэж Андеррайтер үзсэн тохиолдолд Андеррайтер нь андеррайтерийн үйлчилгээ үзүүлэхээс татгалзах;
- Үнэт цаас гаргагчийн нийтэд санал болгон гаргаж буй үнэт цаасыг анхдагч зах зээлд байршуулах, хуваарилалт хийх зарчмыг тогтоох, хуваарилалтыг зохих ёсоор хийх;
- Өрийн хэрэгсэлтэй холбоотой үнэн зөв мэдээлэл гаргаж өгөхийг Үнэт цаас гаргагчаас шаардах;
- Үнэт цаас гаргагчаас хууль болон Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бүрэн гүйцэтгэхийг шаардах;
- Гэрээ болон хууль тогтоомжид заасан бусад.

Үнэт цаас гаргагчийн хүлээх үүрэг

- Үнэт цаас гаргагч нь Андеррайтер ажил, үүргээ гүйцэтгэхэд шаардагдах аливаа зөвшөөрөл, түүнчлэн үйлчилгээ үзүүлэхэд шаардлагатай гэж үзсэн Үнэт цаас гаргагчийн эрх бүхий этгээдийн тогтоол шийдвэр, мэдээ мэдээлэл, баримт бичгүүдийг Андеррайтераас тогтоосон хугацаанд түргэн шуурхай, бүрэн гүйцэд гаргаж өгөх бөгөөд Андеррайтерийг гагцхүү үнэн зөв мэдээллээр хангах;
- Үнэт цаас гаргагч нь Андеррайтертай харилцах үнэт цаас гаргах бэлтгэл ажлыг хангахтай холбоотой ажлыг хариуцан гүйцэтгэх ажилтан, мэргэжилтэнг томилон ажиллуулах ба тэдгээр ажилтнууд нь удирдамжийн дагуу холбогдох ажил үүргийг зохих ёсоор гүйцэтгэж чадаагүй тохиолдолд түүнийг солих шаардлагыг Андеррайтерийн зүгээс тавьж болох бөгөөд Үнэт цаас гаргагч энэхүү шаардлагыг биелүүлэх;

111

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

- Андеррайтерийн үйлчилгээ үзүүлэхэд шаардлагатай анхан шатны баримт бичиг, мэдээлэл, үйлчилгээ үзүүлэх явцад шаардсан бусад баримт бичиг, мэдээллийг Андеррайтерийн санал болгосон хугацаанд, хугацаа заагаагүй бол 14 хоногийн дотор гаргаж өгөх;
- Стратегийн хөрөнгө оруулагчид танилцуулга хийх болон Бондыг нийтэд санал болгохтой холбоотойгоор танилцуулах аянд оролцох, танилцуулга хийх удирдах албан тушаалтан болон шаардлагатай мэргэжилтнүүдийг тодорхойлж, Андеррайтертай хамтран ажиллуулах;
- Бонд гаргах үйл ажиллагааны маркетинг сурталчилгаа, танилцуулах аяны ажлыг Андеррайтертай хамтран боловсруулсан маркетингийн төлөвлөгөөний дагуу саадгүй явуулах бүх шаардлагатай нөхцөлийг хангах;
- Андеррайтерийг ажил үүргээ гүйцэтгэхэд шаардлагатай өөрийн байр, барилгад үнэ төлбөргүй, ямар нэгэн саадгүйгээр нэвтрэх, зорчих баталгааг гаргах ба Андеррайтерийн ажилтнуудыг Бонд гаргагчийн ажлын байранд ажиллах хугацаанд шаардлагатай оффисын тоног төхөөрөмж болон эд хөрөнгийг үнэ төлбөргүйгээр ашиглуулах;
- Гэрээг хэрэгжүүлэх явцад Андеррайтераас Бонд гаргагчид хүргүүлсэн нийтэд ил болоогүй бүх төрлийн мэдээлэл, зөвлөмж, тайлан мэдээ, төсөл төлөвлөгөөний загвар, агуулга, мэдээлэл зэргийг Бонд гаргагч нь зөвхөн өөрийн дотоод хэрэгцээнд, үнэт цаас гаргах бэлтгэл ажил хангахад ашиглах ба эдгээр мэдээлэл, баримт бичиг болон Андеррайтерийн үйлчилгээ үзүүлэх арга барил, ноу хau зэргийн нууцлалыг хадгалж, Андеррайтерийн бичгээр гаргасан зөвшөөрөлгүйгээр аливаа гуравдагч этгээдэд дамжуулахгүй байх;
- Гэрээ болон хууль тогтоомжид заасан бусад.

Үнэт цаас гаргагчийн эрх

- Андеррайтер нь Үйлчилгээг доголдолтой гүйцэтгэсэн бол доголдлыг өөрийн зардлаар арилгахыг шаардах;
- Андеррайтераас томилсон ажилтан нь үүргээ зохих ёсоор гүйцэтгэж чадахгүй байгаа тохиолдолд уг ажилтныг өөр чадвартай ажилтнаар солихыг Андеррайтераас шаардах;
- Андеррайтер нь Гэрээний дагуу хүлээсэн үүргээ зохих ёсоор биелүүлээгүй бол Үнэт цаас гаргагч нь Гэрээг түдгэлзүүлэх

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

мэдэгдлийг бичгээр үйлдэж, түүнд төлбөл зохих төлбөрийг түдгэлзүүлж болох бөгөөд энэхүү мэдэгдэлд (а) биелүүлээгүй үүргийн шинж чанарыг тодорхойлох ба (б) энэхүү мэдэгдлийг хүлээн авснаас хойш 30 хоногт багтаан тухайн зөрчлийг арилгах арга хэмжээ авахыг Андеррайтераас шаардах;

- Андеррайтерийн буруутай үйл ажиллагааны улмаас Бонд гаргагчийн нууц мэдээлэл задарсан бөгөөд Бонд гаргагчид бодит хохирол учирсан нь тогтоогдсон тохиолдолд тухайн бодит хохирлыг нөхөн төлөхийг Андеррайтераас шаардах;
- Гэрээ болон хууль тогтоомжид заасан бусад.

4.2 ТУСЛАХ АНДЕРРАЙТЕРИЙН ТУХАЙ

Байгууллагын нэр	ӨЛЗИЙ ЭНД КО КАПИТАЛ ҮЦК ХХК
Үйл ажиллагааны чиглэл	Андеррайтер, Брокер, Дилер, номинал данс эзэмших, гадаад улсад үнэт цаасны зах зээлд үнэт цаас худалдах, худалдан авахад зуучлах, мөнгөн хөрөнгийн орлого, зарлагын гүйлгээний үйлчилгээ үзүүлэх
Үүсгэн байгуулагдсан огноо	2017/12/06
Улсын бүртгэлийн дугаар	9011125147
Регистрийн дугаар	5283855
Хаяг	Монгол Улс, Улаанбаатар 14200 Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо Сити тауэр, 25 давхар, 2506 тоот
Утас	7777-6377
Цахим шуудан	info@ucc.mn

Өлзий энд Ко капитал ҮЦК ХХК нь Монголын тэргүүний үнэт цаасны компаниудын нэг бөгөөд хөрөнгө оруулалтын банкны үйлчилгээг үзүүлэх үндсэн зорилготойгоор 2007 онд байгуулагдсан билээ. Тус компани нь Санхүүгийн зохицуулах хорооны үнэт цаасны зах зээл дээр брокер, дилер болон андеррайтерийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй, Монголын хөрөнгийн бирж болон Монголын үнэт цаасны арилжаа эрхлэгчдийн холбооны гишүүн байгууллага юм.

Өлзий энд Ко капитал ҮЦК ХХК нь Монголын хөрөнгийн биржийн арилжаанд онлайнаар оролцох боломжийг харилцагч наарт олгож, мэдээ мэдээлэл, зөвлөгөөг өгч ажилладаг ба дотоодын үнэт цаасны арилжаа төдийгүй Хонгконг, Лондон, Австрали, НьюЙоркийн хөрөнгийн биржийн арилжаанд бодитсагийн горимоор хувьцаа болон бусад үнэт цаасыг

худалдах, худалдан авахад зуучилдаг ба энэхүү үйлчилгээг Монголд анх удаа нэвтрүүлсэн.

Хөгжлийн цоо шинэ шатандаа гарч байгаа Монголын компаниудад хөрөнгийн зах зээлээс хөрөнгө оруулалт татаж бизнесээ өргөжүүлэх боломжийг таниулан, бизнес болон санхүүгийн мэргэжлийн зөвлөгөө өгч хамтран ажилладаг. Мөн түүнчлэн салбартаа тэргүүлэгч томоохон компаниудын үнэт цаас гаргах үйл ажиллагаанд андеррайтерийн мэргэжлийн үйлчилгээг үзүүлж байна.

2008 он	Брокер дилер андеррайтерийн тусгай зөвшөөрөл авсан.
2009 он	Лондонгийн хөрөнгийн бирж болон АНУ-н банк Bank New York Mellonтой хөрөнгө босгох боломжтийн талаарх форумыг анх удаа зохион байгуулсан
2010 он	Монголд анх удаа HKEX, LSE, ASX, NYSE зэрэг биржүүдийн гадаадын арилжаанд оролцох үйлчилгээг нэвтрүүлсэн.
2010 он	Bank of China International-тай түншлэв.
2011 он	Шилдэг брокерийн компани
2011 он	Монголын Үнэт Цаасны Арилжаа Эрхлэгчдийн Холбооны гишүүн
2013 он	Монголын хөрөнгийн зах зээлийн дээд шагнал Grand Bull Awards "Шинийг санаачлагч байгууллага"
2015-2018 он	Япон улсын JICA хамтын ажиллагааны байгууллагад макро эдийн засгийн зөвлөх
2016 он	Австралийн CPS Capital УЦК-ийн Монгол дахь төлөөлөгч
2018 он	МООНТ-ийн "Ногоон сум" реалити шоуны ялагч
2018 он	Гүйцэтгэх захирал Б.Өлзийбаяр нь Монголын хөрөнгийн зах зээлийн дээд шагнал Grand Bull Awards "Шилдэг Мэргэжилтэн"
2019-2020 он	Үнэт цаасны арилжаанд голлох байр суурьтай оролцож, МХБ-ийн ТОП-5 УЦК-д багтсан
2019 он	"Ард Кредит ББСБ" ХК-ийн IPO-д үндсэн андеррайтераар ажиллаж хөрөнгийн зах зээлийн түүхэнд анх удаа захиалгын бүртгэлийн аргыг ашиглан, эрэлтэд үндэслэн хувьцааны үнийг тогтоов.
2020 он	"ЛэндМН" ББСБ ХК-ийн нээлттэй бондын үндсэн андеррайтер
2020 он	Монголын Үнэт Цаасны Клирингийн төвийн шууд гишүүн
2020 он	МООНТ-н "Цагийн хүрдийн баатар"
2020 он	Европын сэргээн босголт хөгжлийн банкны брокер
2021 он	Биржийн бус зах зээл /OTC/-ийн анхны гишүүн байгууллага
2021 он	Монгол банк, СЗХ, Сангийн яамны хамтарсан тушаалаар баталсан "Sandbox" төслийн анхны бүтээгдэхүүн болох "Монпэй" бондын андеррайтер
2021 он	Биржийн бус зах зээлийн /OTC/-ийн анхны "БИД" бондын андеррайтер

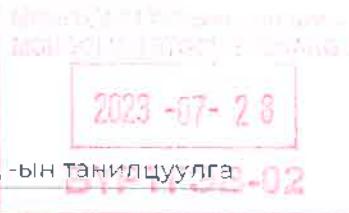
2023-07-11

он сар ядер

№ 01

lendmn

2023-07-28

№ 02

ЛЭНД БОНД

-ын танилцуулга

2022 он	Биржийн бус зах зээл /OTC/-д гаргасан "Ашид капитал ББСБ" ХХК хаалттай бондын үндсэн андеррайтер
2022 он	MYOHT-ийн орон даяарх "Ногоон сум" аянд хамтрагч компани
2022 он	"Төрийн банк" ХК-ийн IPO-д Үндсэн андеррайтераар ажиллаж, системийн нөлөө бүхий банкууд нээлттэй хувьцаат болох эхлэлийг тавьсан.
2022 он	"Сэндли ББСБ" ХК-ийн IPO-д Үндсэн андеррайтер
2022 он	"ЛэндМН" ХБҮЦ-д хамтрагч андеррайтер
2023 он	"Сэндли нээлттэй бонд"-д Үндсэн андеррайтер
2023 он	Биржийн бус зах зээл (OTC)-д гаргасан "Үйзэн-Ивээлт ББСБ" ХХК хаалттай бондын Үндсэн андеррайтер

Өнөөгийн байдлаар "Өлзий энд Ко Капитал УЦК" ХХК нь:

- "Мобифинанс ББСБ" ХХК
- "Бэрс финанс ББСБ" ХХК
- "Бичил Глобус ББСБ" ХХК
- "Ард Кредит ББСБ" ХХК
- "Соно финтек ББСБ" ХХК
- "ЛэндМН ББСБ" ХХК
- "Микрокредит ББСБ" ХХК
- "БИД ББСБ" ХХК
- "АБТС ББСБ" ХХК
- "Ашид Капитал ББСБ" ХХК
- Капитрон банк
- "Хүлэгү Инженеринг" ХХК
- "Монголчех Метал" ХХК
- "Ай Си Ти групп"
- "Монголиан мючүал финанс групп"
- "Эрхэт Монгол групп"
- "Монголын финтек групп"
- "ОНДО" ХХК
- "Мишээл лайф стайл" ХХК
- "Гарнетон" ХХК
- "Шарын гол" ХК
- "Сүү" ХК
- "Говь экайпмент рентал флийт"

зэрэг дотоодын тэргүүлэгч банк, банк бус санхүүгийн байгууллагууд болон уул уурхай, үйлдвэрлэл, харилцаа холбоо, барилга, технологийн салбарын компаниудад андеррайтерийн болон зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэн нийт 200.0+ тэрбум төгрөгийн санхүүжилтыг татан төвлөрүүлээд байна.

4.3 ТУСЛАХ АНДЕРРАЙТЕРИЙН ТУХАЙ

Байгууллагын нэр	ТЭНГЭР КАПИТАЛ УЦК ХХК
Үйл ажиллагааны чиглэл	Андеррайтер, Брокер, Хөрөнгө оруулалтын зөвлөх
Үүсгэн байгуулагдсан огноо	2007/08/10
Улсын бүртгэлийн дугаар	9011117009
Регистрийн дугаар	5157234
Хаяг	Монгол Улс, Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Жамъян гүний гудамж 18/2, Мерү тауэр барилга, 10 давхар, 1003 тоот
Утас	7011-0637
Цахим шуудан	admin@tengercapital.mn

ЛЭНДМН ББСБ ХК

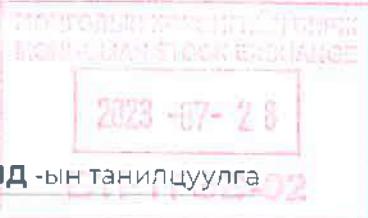

lendmn
УЛААНБААТАР ХОТ
50397-54 № 1118207-10

115

РАЙНОС ИНВЕСТИШН УЦК
ХХК
Нийшил
RAINOS INVESTMENT UTSK
LLC
УЛААНБААТАР ХОТ
9019120763 № 0481299

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

"Тэнгэр Капитал УЦК" ХХК нь 2007 онд байгуулагдсан ба Санхүүгийн зохицуулах хорооны үнэт цаасны зах зээл дээр Андеррайтер, Хөрөнгө оруулалтын зөвлөх, Брокерийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулах тусгай зөвшөөрөлтэй. Монголын хөрөнгийн бирж болон Монголын үнэт цаасны арилжаа эрхлэгчдийн холбооны гишүүн, Биржийн бус зах зээлийн шууд оролцогч байгууллага юм.

Монголын хөрөнгийн биржийн арилжаанд онлайнаар оролцох боломжийг харилцагч нартаа олгож, мэдээ мэдээллийг хүргэж ажилладаг ба Биржийн бус зах зээлийн арилжаанд үнэт цаас худалдан авах, худалдаад зуучилдаг.

"Тэнгэр Капитал УЦК" ХХК нь тогтвортой, ногоон санхүү, хөрөнгө оруулалт, үнэт цаасны андеррайтерийн үйлчилгээ, төслийн хөгжүүлэлтийн чиглэлээр мэргэшсэн чадварлаг баг, хамт олон бүхий байгууллага бөгөөд үүсэн байгуулагдсан цагаасаа хойш банк санхүү, эрүүл мэнд, худалдаа, үйлдвэрлэл, барилга, технологийн салбаруудад хэрэгжсэн томоохон хэлцлүүдэд оролцсоор ирсэн.

Үүнд:

- Эрүүл мэндийн салбарт 15.3 сая ам долларын өөрийн хөрөнгийн санхүүжилт
- Мэдээллийн технологийн салбарт 14.0 сая ам долларын өрийн санхүүжилт
- Цементийн зах зээлд 30.0 тэрбум төгрөгийн нэгдэн нийлэлт
- Үл хөдлөх хөрөнгийн зах зээлд 2.0 тэрбум төгрөгийн компанийн бонд
- Үл хөдлөхийн зах зээлд 10.0 сая ам долларын төслийн санхүүжилт
- Групп компанийн 2.5 тэрбум төгрөгийн үнэлгээтэй бизнес худалдах
- Даатгалын салбарт 6.0 тэрбум төгрөгийн нэгдэн, нийлэлт
- Уул уурхайн салбарт 2.5 тэрбум төгрөгийн татан буулгалт дээр тус тус ажилласан.

Тус компани нь дунд хугацааны стратеги төлөвлөлтөө Байгаль орчин, нийгэм, засаглалын стандартад нийцсэн тогтвортой ногоон санхүүгийн бүтээгдэхүүн хөгжүүлэх, харилцагчдыг тус чиглэлээр соён гэгээрүүлэх чиглэлд нийцүүлэн ажиллахаар тодорхойлсон бөгөөд байгаль орчин нийгэмд ээлтэй, эерэг нөлөөлөл үзүүлэхүйц төслүүдэд хөрөнгө татан төвлөрүүлэх, төслийн хөгжүүлэлтийг "ногоон, тогтвортой байдалд" нийцүүлэн гүйцэтгэх, харилцагчдын Байгаль орчин, нийгэм, засаглалын

стратеги төлөвлөлт, тайлагнал, үйл ажиллагааны гарыг авлагыг бэлтгэх, чадавх бэхжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх, бизнесийн нэгдэлт, нийлэлт (M&A)-ийн хэлцлийн хүрээнд бүх талын дэмжлэг үзүүлэх, санхүү, хөрөнгө оруулалт, үнэт цаасны андеррайтерийн үйлчилгээг тус тус үзүүлэн ажиллана.

4.4 АУДИТЫН КОМПАНИЙН ТУХАЙ

Байгууллагын нэр	НИЙСЛЭЛ-АУДИТ ХХК
Үйл ажиллагааны чиглэл	Аудитын үйл ажиллагаа, Хөрөнгийн үнэлгээ, Үнэт цаасны зах зээлд оролцогчдод үйлчилгээ үзүүлэх
Үүсгэн байгуулагдсан огноо	2005
Улсын бүртгэлийн дугаар	9011005110
Регистрийн дугаар	5009766
Хаяг	Сүхбаатар дүүрэг, 6-р хороо, НҮБ-ын гудамж, 44-р байр 1 тоот
Утас	318918, 70110095, 70120095
Цахим шуудан	info@niislaudit.mn

Нийслэл-Аудит ХХК нь 2005 онд санхүүгийн тайлангийн аудит, баталгаажуулалт, нягтлан бодох бүртгэл, мэргэжлийн зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх чиглэлээр байгуулагдсан. Нийслэл-Аудит ХХК нь үйл ажиллагаагаа Монгол улсын нягтлан бодох бүртгэлийн болон Аудитын тухай хууль, Санхүүгийн тайлагнал ба Аудитын олон улсын стандартыг мөрдлөг болгон мэргэжлийн ёс зүйн шаардлагад нийцүүлэн бие даасан, хараат бусаар үйл ажиллагаагаа явуулдаг үндэсний томоохон аудитын байгууллагуудын нэг юм.

Тусгай зөвшөөрлүүд

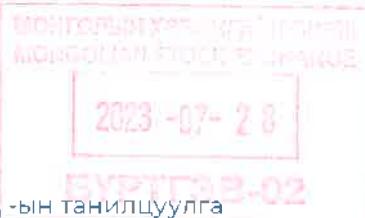
- Аудитын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл № 052-2005;
- Хөрөнгийн үнэлгээ хийх тусгай зөвшөөрөл № 081100093;
- Үнэт цаасны зах зээлд оролцогчдод аудитын үйлчилгээ үзүүлэх эрх (СЗХ-ны 2015 оны 4 сарын 1-ний өдрийн 157 дугаар тогтоол)

Үйл ажиллагааны чиглэлүүд

Аудитын үйлчилгээ

- Санхүүгийн тайлангийн аудит ба баталгаажуулалт;
- Тусгай зориулалтын хүрээнд бэлтгэсэн санхүүгийн тайлангийн аудит;
- Салангид санхүүгийн тайлан, санхүүгийн тайлангийн тусгай бүрдэл хэсэг, данс, үзүүлэлтийн аудит;

lendmn

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

2023-07-28

БҮРГЭЗ-02

- Гүйцэтгэлийн аудит;
- Санхүүгийн тайлангийн нягтлах үйлчилгээ;

Зөвлөх үйлчилгээ

- Санхүү нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх зөвлөгөө;
- Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын бичиг баримт боловсруулах арга зүй;
- Татвар, нийгмийн даатгалын тайлан гаргахад туслах;
- Татварын итгэмжлэгдсэн нягтлан бодогчийн зөвлөгөө;
- Байгууллагын дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгох;

Аутсорсингийн үйлчилгээ

- Байгууллагын нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан бэлтгэх;
- Татвар, нийгмийн даатгалын тайлан бэлтгэх;
- Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын бичиг баримт боловсруулах;
- Бизнес төлөвлөгөө, төсөл боловсруулах;
- Санхүүгийн тайланда шинжилгээ хийх;
- Байгууллагын хөрөнгийн тооллого хийх;
- Санхүүгийн баримтыг цэгцлэх; "Нийслэл Аудит" ХХК

Хөрөнгийн үнэлгээ

- Бизнесийн үнэлгээ;
- Үл хөдлөх хөрөнгийн үнэлгээ;
- Эд хогшил, машин тоног төхөөрөмжийн үнэлгээ;

Нийслэл-Аудит ХХК нь эзэмшиж буй тусгай зөвшөөрлийн дагуу 2022 оны 12 сарын 31-ний байдлаар давхардсан тоогоор өмчийн бүх төрлийн 4200 гаруй аж ахуй нэгж байгууллагад санхүүгийн тайлангийн аудит, баталгаажуулалт, 22 аж ахуй нэгжид хөрөнгийн үнэлгээ, 28 байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын бичиг баримтыг боловсруулж өгснөөс томоохныг нь дурдвал:

НЭГ. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ, БАТАЛГААЖУУЛАЛТЫН АЖИЛ

А. АЖ АХУЙН НЭГЖ БАЙГУУЛЛАГУУД (үйл ажиллагааны чиглэлээр):

Зам, барилга, тээврийн салбар

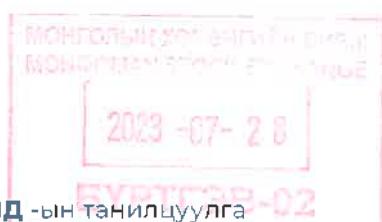
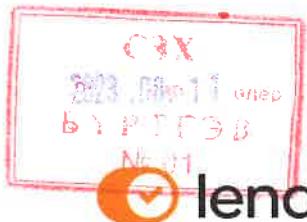
Зорчигч Тээврийн Нэгтгэл ОНӨААТУГ;
Нийслэлийн Нийтийн Тээврийн Газар;
Иргэний Нисэхийн Ерөнхий Газар;

Эрдэнэ Зам ХХК;
Улаанбаатар АЗЗА ХК

118

Банк, санхүү, даатгалын салбар

Төрийн Банк;

Капитрон Банк;

Ард Даатгал;

Монре Даатгал;

Боловсролын салбар

Монгол Улсын Их Сургууль;

Улаанбаатар Их Сургууль;

Сант Бүрэн Дунд Сургууль;

Мэдээлэл холбоо, шуудангийн салбар

Монгол Шуудан ТӨХК;

Мэдээлэл Харилцаа Холбоо Технологийн Газар;

Эрчим хүч, уул уурхайн салбар

Эрдэнэтийн Дулааны Цахилгаан Станц ТӨХК;

ТЭЦ II ТӨХК;

Үйлдвэрлэл, худалдаа үйлчилгээний салбар

Илч Түлш ХХК

Магнай трейд групп;

Ус Сувгийн Удирдах Газар;

Орон Сууц Нийтийн Аж Ахуйн Удирдах Газар;

Оол-Эм Групп;

Монгол Даатгал;

Соёмбо Даатгал;

Улаанбаатар Даатгал;

Нийслэлийн Нийгмийн Даатгалын Газар;

Монголын Хүүхдийн Ордон;

Улаанбаатар дахь Олон Улсын Дунд Сургууль;

Жет Дунд Сургууль;

Улаанбаатар Телевиз ХХК;

Ситинэтворкс ХХК

Б. ГАДААДЫН ЗЭЭЛ ТУСЛАМЖ БОЛОН ОЛОН УЛСЫН БАЙГУУЛЛАГААС САНХҮҮЖҮҮЛСЭН ТӨСЛҮҮД;

- Дэлхийн банкны санхүүжилтээр Монгол Улсад хэрэгжсэн төслүүд;
- Засаглалыг Дэмжих, Эдийн Засгийн Чадавхийг Хөгжүүлэх Төсөл;
- Хувийн Хэвшилийг Дэмжих Зээлийн Төсөл;
- Санхүүгийн Чадавхийгхөгжүүлэх Төсөл;
- Хөдөөгийн Цахилгаан Хангамжид Сэргээгдэх Эрчим Хүчийг Ашиглах Төсөл;
- Олборлох Үйлдвэрлэлийн Ил Тод Байдлыг Сайжруулах Төсөл;
- Шувууны Томуугийн Төсөл;
- Хөдөөгийн Боловсролыг Дэмжих Төсөл;
- Бүх Нийтийн Боловсролыг Дэмжих Төсөл;
- Олон Салбарыг Хамарсан Техник Туслалцааны Төсөл;
- Уул Уурхайн Техник Туслалцааны Төсөл;
- Боловсролын Чадавхийг Сайжруулах Төсөл;
- Хөдөө Аж Ахуйн Маркетинг, Бодлогын Дүн Шинжилгээ Мониторингийг Сайжруулах Төсөл;

119

- Алслагдсан Хөдөөгийн Малчдын Хүүхдүүдийн Бага Боловсролын Үр Дүнг Сайжруулах Төсөл;
- Боловсролын Чанарын Шинэчлэлийн Төсөл;
- Цахим Эрүүл Мэндийн Төсөл;
- Бодлогын Дүн Шинжилгээ, Мониторингийн Чадавхийг Бэхжүүлэх Төсөл;
- Улаанбаатар Хотын Цэвэр Агаар Төсөл;
- Орон Нутгийн Дулаан Хангамжийг Сайжруулах Төсөл;
- Улаанбаатар Хотын Эмзэг Бүлгийн Эрүүл Мэндийг Сайжруулах Төсөл;
- Хот Хөгжүүлэх Төсөл;
- НҮБ-ийн санхүүжилтээр Монгол улсад хэрэгжсэн төслүүд;
- Эмэгтэйчүүдийн эсрэг хүчирхийллийг бууруулах төсөл;
- Азийн хөгжлийн банкны санхүүжилтээр Монгол Улсад хэрэгжсэн төслүүд;
- Баруун бүсийн автозам сайжруулах төсөл;
- Боловсролын III төсөл;
- Эрүүл мэндийн III төсөл;
- Хот хөгжүүлэх төсөл;
- Иргэдийн оролцоонд тулгуурласан дулааны нийлүүлэлтийн үр ашгийг нэмэгдүүлэх төсөл;
- Улаанбаатар хотын эмзэг бүлгийхэнд үзүүлэх эрүүл мэндийн үйлчилгээний төсөл;
- Монгол улсын Засгийн газар, Япон улсын Засгийн газрын санхүүжилтээр хэрэгжсэн төслүүд;
- Тогтвортой амжиргаа-II төсөл;
- Алслагдсан хөдөөгийн малчдын хүүхдүүдийн бага боловсролын үр дүнг сайжруулах төсөл;

ХОЁР. ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ

Эрдэнэтийн Дулааны Цахилгаан Станц;
Онцгой Байдлын Ерөнхий Газар;
Патрикейн ХХК;
Эр И Эй Б ХХК;

Шижир Алт ХХК;
Сити Инвест ХХК;
Саусгоби Сэндс ХХК;
Кино Урлагийн Дээд Сургууль;

ГУРАВ. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГЫН БИЧИГ БАРИМТ

Нийслэлийн Хөрөнгө Оруулалтын Газар
Хөдөө Аж Ахуйн Давхар Даатгал

Сант Дунд Сургууль
Гадаадын Иргэн Харьяатын Газар

Аудитын үйлчилгээний гэрээгээр хүлээсэн эрх, үүрэг

Энэхүү гэрээний зорилго нь Монгол улсын “Иргэний хууль”, “Нягтлан бодох бүртгэл”, “Аудитын тухай” хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм, журам, заавар, олон улсын хэмжээнд дагаж мөрддөг санхүүгийн тайлагналын болон аудитын стандарт (“СТОУС”)-ын дагуу үнэт цаас гаргагчийн 2023 оны 03 сарын 31-ны өдрөөр тасалбар болгосон санхүүгийн тайлан, тэнцэлд аудит хийж, тайлан дүгнэлт гаргахад оршино.

- Аудитын явцад илэрсэн бүртгэл хөтлөлтийн болон санхүүгийн тайлантай холбоотой алдаа, зөрчлийг залруулах эсэх талаар зөвлөмж, санал өгөх үүрэгтэй.
- Аудитаар олж авсан хангалттай, зохистой нотлох баримтад үндэслэн хараат бус аудиторын тайлан, дүгнэлт гаргах, шаардлагатай бол нэмэлт тайлбар бичих;
- Аудитын үйл ажиллагааны гэрээнд заасан ажил үүргийг гүйцэтгэхтэй холбогдсон баримт, мэдээллийг гаргуулж авах, ажиглалт, асуулга, ярилцлага, тулган баталгаажуулалт хийх эрхтэй.
- Аудитор нь аудитын ажлыг хийж, гүйцэтгэхдээ Нягтлан Бодогчдын Олон Улсын Холбооны Аудит ба Баталгаажуулалтын Олон Улсын Стандартын Зөвлөл-өөс батлан гаргасан Аудитын Олон Улсын Стандарт, Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандартын Зөвлөл-өөс батлан гаргасан Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандартууд болон Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандартууд, Монгол Улсын Их Хурлаас баталсан Аудитын тухай хууль, Нягтлан Бодох Бүртгэлийн тухай хууль, бусад холбогдох хууль тогтоомжууд, Аудит, Нягтлан бодох бүртгэлийн талаарх Сангийн сайдын тушаалаар батлагдсан, бусад заавар журам, аргачлалуудыг мөрдлөг болгож ажиллана.

4.5 ХУУЛИЙН КОМПАНИЙН ТУХАЙ

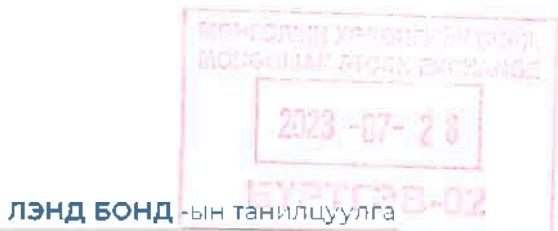
Байгууллагын нэр	ӨМГӨӨЛЛИЙН ЭМ ДИ ЭС ЭНД ХААНЛЕКС ХХН
Үйл ажиллагааны чиглэл	Хууль зүйн зөвлөх үйлчилгээ
Улсын бүртгэлийн дугаар	9022001010
Регистрийн дугаар	5495997
Хаяг	Улаанбаатар хот 14200, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Их эзэн Чингис хааны нэрэмжит талбай гудамж, Сентрал Тауэр, 13 дэвхар, 1301 тоот
Утас	11-330048
Цахим шуудан	info@mdsa.mn
Байгууллагын нэр	"Өмгөөллийн Эм Ди Эс энд Хаанлекс" ХХН

Өмгөөллийн Эм Ди Эс энд ХаанЛекс ХХН нь Монгол Улсын томоохон хуулийн фирмүүдийн нэг бөгөөд "Илүү сайн үйлчилгээ үзүүлэх" зорилготойгоор 2011 онд байгуулагдсан цагаасаа хойш гадаад, дотоодын бизнесийн байгууллагуудад дэлхийн стандартад нийцсэн хууль зүйн үйлчилгээг дотоодын туршлага, ур чадвартай хослуулан хүргэдэг.

121

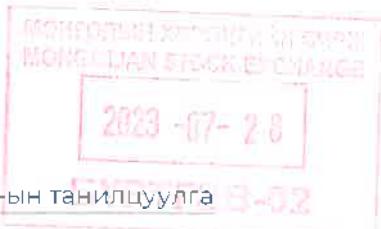

Өмгөөллийн Эм Ди Эс энд ХаанЛекс ХХН нь Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 33.2.1-д заасан үнэт цаасны зах зээлд хууль зүйн зөвлөгөө өгөх үйл ажиллагаа эрхлэх эрх бүхий этгээдээр бүртгэгдсэн, үнэт цаасны зах зээлийн зохицуулалттай этгээд бөгөөд тус зах зээлээс санхүүжилт татаж буй компаниудтай хамтран ажиллаж байсан арвин туршлагатай. Үүнд, тухайлбал:

- "Эрдэнэс Таван Толгой" ХК-ийн Монгол, Хонг Конг, Лондонгийн хөрөнгийн биржүүд дээр хувьцааг нийтэд анх удаа санал болгох Wolf Төслийн Монголын хууль тогтоомжтой холбоотой зөвлөгөөг өгөх, эрх зүйн магадлан шалгалт хийх, хууль зүйн дүгнэлтийн төсөл боловсруулах;
- Монгол Улсын Хөрөнгийн Бирж дээр гаргасан анхны 100% даатгагдсан Эрчим бонд гаргах ажилд хууль зүйн зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх, хууль зүйн магадлан шалгалт хийх, хууль зүйн дүгнэлт гаргах болон
- "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн IPO, 3 удаа бонд гаргаж олон нийтэд санал болгох, хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаасыг олон нийтэд санал болгон гаргах төслүүд;
- "Инвесткор ББСБ" ХК-ийн IPO, бонд, хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас гарган олон нийтэд санал болгох, нэмж хувьцаа гарган олон нийтэд санал болгох төслүүд, олон нийтэд нээлттэй өрийн хэрэгсэл гаргах, үнэт цаасны бүртгэлд өөрчлөлт оруулах, биржийн бус зах зээлд компанийн өрийн хэрэгсэл гаргах төслүүд;
- "Түмэн шувуут" ХК-ийн IPO;
- "Хөвсгөл Алтандуулга" ХК-ийн нэмэлт хувьцаа гаргах төсөл;
- "Сүү" ХК-ийн нэмэлт хувьцаа гаргах төсөл;
- Монголын ипотекийн корпорацийн 1-13, 21, 23, 24, 28, 29 дэх орон сууцны ипотекийн зээлээр баталгаажсан үнэт цаас гаргах төсөл;
- "Сэндли ББСБ" ХК-ийн IPO, олон нийтэд нээлттэй өрийн хэрэгсэл гаргах төсөл;
- "Бэрс Финанс ББСБ" ХХК-ийн 2 удаагийн хөрөнгөөр баталгаажсан баталгаат үнэт цаас гарган олон нийтэд санал болгох төсөл;
- "Төрийн банк" ХК-ийн IPO;
- "Монголын Хөрөнгийн Бирж" ХК-ийн IPO төсөлд хууль зүйн судалгаа шинжилгээ хийж, хууль зүйн дүгнэлт гаргах ажлуудыг тус тус гүйцэтгэсэн туршлагатай.

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

Хуульч, хуулийн фирмүүдийн чансаа тогтоодог Asia Law сэтгүүлээс “Өмгөөллийн Эм Ди Эс Энд Хаанлекс” ХХН-ийг 2021, 2022 оны “Монгол улсын шилдэг хуулийн фирм”-ээр шалгаруулсан бөгөөд тус фирмийн хөрөнгийн зах зээлд үзүүлсэн үйлчилгээг онцлон тэмдэглэсэн байдаг.

Хууль зүйн зөвлөхтэй байгуулсан гэрээний тухай

Хууль зүйн зөвлөхийн гэрээгээр хүлээсэн эрх, үүрэг

Хуулийн зөвлөх дараах эрх эдэлнэ.

- Гэрээнд заасан үүргээ гүйцэтгэхийг Үйлчлүүлэгчээс шаардах,
- Гэрээний төлбөрөө Гэрээнд заасан хугацаанд гүйцэтгэхийг шаардах,
- Үйлчлүүлэгч нь Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй, зохих ёсоор биелүүлээгүй тохиолдолд Гэрээг цуцлах,
- Гэрээнд заасан Зөвлөх үйлчилгээг гүйцэтгэхтэй холбоотойгоор тухай бүрт шаардлагатай мэдээ мэдээлэл, баримт бичгийг Үйлчлүүлэгчээс шаардан авах.

Хуулийн зөвлөх дараах үүрэг хүлээнэ. Үүнд:

- Хуулийн зөвлөх нь Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ зохих ёсоор, Гэрээнд заасан хугацаанд гүйцэтгэх,
- Хуулийн зөвлөх нь гаргасан хөндлөнгийн шинжилгээний тайлан, хуулийн дүгнэлттэй холбогдуулан шаардлагатай тохиолдолд зөвлөмж гаргах, шалгасан материалын хүрээнд тайлбар, тодруулга өгөх, танилцуулга хийх,
- Гэрээнд заасны дагуу үйлчилгээ үзүүлэхдээ үнэн бодит мэдээллэр хангах, үйлчилгээ үзүүлсэн талаар бүртгэл хөтлөх, тайлан гаргах, Үйлчлүүлэгчийн нууцыг чандлан хадгалах.

Хариуцлага

- Үйлчлүүлэгч нь Хуулийн зөвлөхөд Зөвлөх үйлчилгээтэй холбоотой байж болох аливаа бүх мэдээллийг бүрэн бөгөөд үнэн зөвөөр өгөх үүрэгтэй. Энэ зүйлд заасан “Мэдээлэл” гэдэгт бичгийн, аман, дуу, дүрс, ам дамжсан яриа, бодит таамаг гэх мэт үйлчилгээ авах асуудалтай холбоотой бүх хэлбэр, төрлийн мэдээ, мэдээлэл, мэдүүлэг зэрэг үйлчилгээ үзүүлэхэд ач холбогдолтой болон ач холбогдолтой байж болох Үйлчлүүлэгч, түүний ажилтан, албан хаагч, төлөөлөгч, Холбоотой этгээдийн мэдэж байгаа аливаа зүйлийг ойлгоно.
- Үйлчлүүлэгч дээрх заалтад заасан үүргээ биелүүлээгүй тохиолдолд үүсэх хариуцлагаас Хуулийн зөвлөх чөлөөлөгднө.

123

Үнэт
цаасны
танилцуулга

V. ДҮГНЭЛТҮҮД

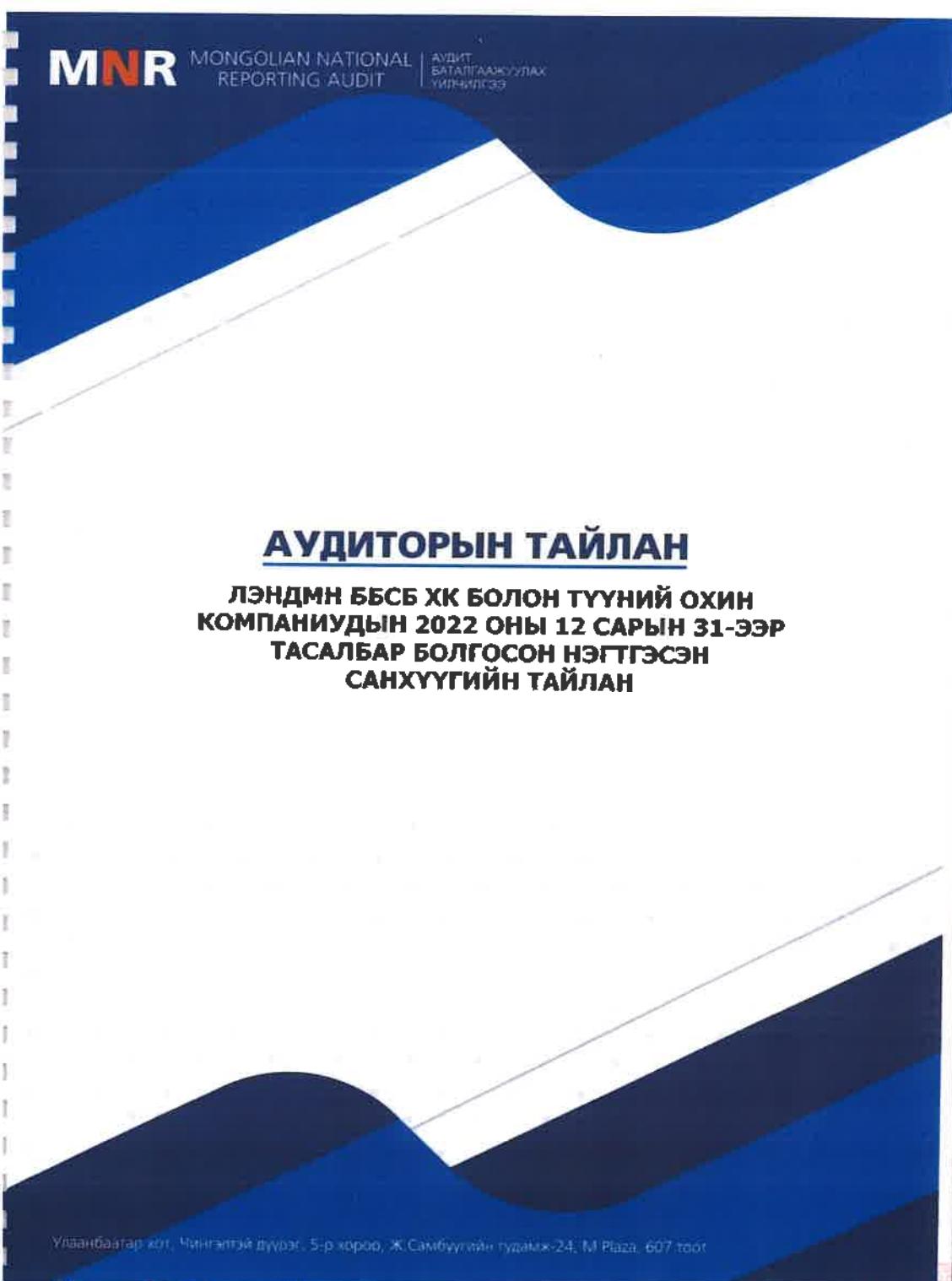

 lendmn

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

5.1 АУДИТЫН ТАЙЛАН, ДҮГНЭЛТ /2022 оны жилийн эцсийн байдлаар/

125

**“ЛЭНДМН ББСБ” ХХ БОЛОН ТУУНИЙ ОХИН КОМПАНИИ
НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГУУД**

АГУУЛГА

ХУУДАС

КОМПАНИЙН МЭДЭЭЛЭЛ	1
ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГЫН МЭДЭГДЭЛ	2
ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3-4
НЭГТГЭСЭН АШИГ АЛДАГДАЛ БА БУСАД ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ОРЛОГЫН ТАЙЛАН	5
НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН	6
НЭГТГЭСЭН ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН	7
НЭГТГЭСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН	8-9
НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД	10-33

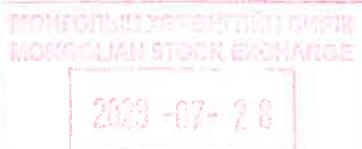

126

lendmn

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГЫН МЭДЭГДЭЛ

“ЛэндМИ ББСБ” ХК (нашад “Компани” гэх/ мөн түүний охин компани (хамтран “Групп” гэх)-ийн Гүйцэтгэх захирал Цэрэндорж овогтой Ууганбаяр би группийн гүйцэтгэх удирдлагын хувьд, ерөнхий иягтлан бодогч Ганболц овогтой Золжаргал би гүйцэтгэх удирдлагын хувь ард хавсаргасан I-ээс 31 хуудас дахь группийн санхүүгийн тайлантгуудыг холбогдох Санхүүгийн тайлагчны олон улсын стандартын дагуу балтгэсэн бөгөөд 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болгосон санхүүгийн байдлын тайлан, орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлан болон холбогдох тодруултуудыг шударгаар үзүүлж байна гэдгийг үүгээр мэдэгдэж байна. Энэхүү тайлант хүлээн зөвшөөрч батлав.

_____
Г. Золжаргал
Ерөнхий иягтлан бодогч

127

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИИ
КОМПАНИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА: О. Болшбаатар

ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ГИШҮҮД:
Б. Хос-Эрдэнэ
В. Баатарын
Ц. Ууганбаяр
Б. Итгэл
С. Энх-Амгалан

ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН С. Боргил
ХАРААТ БУС ГИШҮҮД:
Ж. Жаргалсүрэн
Д. Галхүү

ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ Ц. Ууганбаяр

АЛБАН ХАЯГ

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй
дүүрэг, 3-р хороо, Жуулчны гудамж 34, Сувд
төв

ХАРИЛЦАГЧ БАНКУУД

Худалдаа Хөгжлийн Банк, Голомт
банк, Төрийн банк, Хас банк, Хаан банк,
Капитрон банк

АУДИТОР

“Монголын Үндэсний Тайланпал Аудит”
ХХК

СЗХ

2023.06.11
БНД БОНДЫН
ЧАСТНАЯ ОГРН
БАНК

lendmn

МОНГОЛЫН УЧИЛЧЛЫГИЙН БИЛЖИК
МОНГОЛЫН БАНКЫН БИЛЖИК

2023-07-28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД -ЫН ТЭНГИРЛҮҮЛГЭЭ

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИИ
НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГУУД

АГУУЛГА

ХУУДАС

КОМПАНИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

1

ГҮЙЦЭГЭХ УДИРДЛАГЫН МЭДЭГДЭЛ

2

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДУГНЭЛТ

3-4

НЭГТГЭСЭН АШИГ АЛДАГДАЛ БА БУСАД ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ОРЛОГЫН
ТАЙЛАН

5

НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

6

НЭГТГЭСЭН ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

7

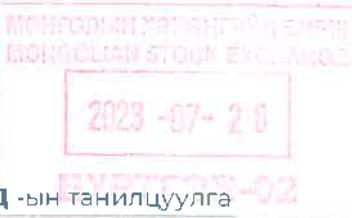
НЭГТГЭСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

8-9

НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД

10-33

lendmn

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАЙЛЦУУЛГА

MNR MONGOLIAN NATIONAL
REPORTING AUDIT

“ЛЭНДМН ББСБ”ХК-ийн
хувьцаа эзэмшигчид

**МОНГОЛЫН ҮНДЭСНИЙ ТАЙЛАГНАЛ
АУДИТ ХХК**

Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
5-р хороо, Сэргүүтийн гудамж, М Плаза
оффис 6 давхар, 607 тоот
Утас: 99117121; 89601000
И-мэйл: info@mtraudit.mn
2023.07.06 дугаар 29-01/30

Танай _____ - ны дугаар _____ -т

Г

7

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

Дүгнэлт

Бид “ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН ГРУППУУДАД (“Групп” гэх)-ийн 2022 оны 12 сарын 31-нээрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдлын тайлан, уг өдрөөр тасалбар болгосон нэгтгэсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, нэгтгэсэн өмчийн өөрийлтийн тайлан, нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан, нягтан бодох бүртгэлийн томоохон боллогуудын хураангуйг багтаасан нэгтгэсэн санхүүгийн тайлантгийн тэмдэглэлээс бүрдсэн нэгтгэсэн санхүүгийн тайланц аудит хийж гүйцэтгээл.

Бидний үзэж байгаагзар эдгээр санхүүгийн тайлантгүүд нь бүхий л материаллаг асуудлаар Группийн 2022 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, энэ өдрөөр тасалбар болсон жилийн нэгтгэсэн санхүүгийн гүйцэтгэл болон нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээг Монгол Улсын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн Тайллагналын Олон Улсын Стандарт (СТОУС)-уудын дагуу үзэн зөв толилуулж байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Бид аудитын олон улсын стандартыг (АОУС)-ын дагуу хийж гүйцэтгэв. Уг стандартуудын дагуу хүлээсэн үүрэг хариуцлага энхүү тайлантгийн Санхүүгийн тайлантгийн аудитын хүлээх үүрэг хариуцлага хэсэгт харуулсан. Бид Нийтлан бологчдын ёс зүйн олон улсын стандартын зөвлөл (НБЕЭЗОУСЗ)-вэс гаргасан Мэргэжлийн нягтлан бологчдын ёс зүйн дүрэм болон Аудитын тухай Монгол улсын хуулиар санхүүгийн тайлантгийн аудигад тавигддаг ёс зүйн шаардлагын дагуу группас хараат бус бөгөөд хууль болон НБЕЭЗОУСЗ-вэс гаргасан дүрмийн шаардлагын дагуу ташиндаш ёс зүйн үүрэг хариуцлагаа бүрэн биелүүлсэн болно. Бидний олж авсан аудитын баримт нотолгоо нь дүүцэлж түргиждэг хангаттай бичвээд зөхистэй үндэслэл болно гэж итгэж байна.

Аудитын гол асуудлууд

Бидний гаргасан тайлантгийн томоохон хэмжээний аудитын гол асуудал байжтуй гэж тодорхойлж байна.

Удирдлага болон Засаглах Эрх Мэдэл Бүхий Этгээдүүдийн Санхүүгийн тайлантгийн талаар зүйлэх үүрэг хариуцлага

Удирдлага нь СТОУС-уудын дагуу нэгтгэсэн санхүүгийн тайлантгийн бэлтгэх, үзэн зөв толилуулах хариуцлага хүзээх бөгөөд залилан эсвэл алдаанас үүдэх материаллаг алдаатай тайлантгийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайлантгүүдиг бэлтгэх боломжтой болгоход зайлшигүй чухал гэж өөрийн тодорхойлсон дотоод хяналтуудын талаарх хариуцлагыг хүлээнэ.

3 MNR-AUDIT

130

МОНГОЛЫН ХАРЧАНДЫГИЙН СИМВОЛ
MONGOLIAN BUSINESS SYMBOL

2023-07-11

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

ЛЭНДМИН ББСБ ХК

Хараат бус аудиторын тайлантгийн (үргэлжлэл)

Удирдлага болон Засаглах Эрх Мэдэл Бүхий Этгээдүүдийн Санхүүгийн тайлангийн талаар хүзэх үүрэг хариуцлага (Үргэлжлэл)

Нэгтгэсэн санхүүгийн тайланг гаргахдаа удирдлага Группийн үйл ажиллагааг зогсоох юм уу татаан буулгахаар төвлөслөн эсвэл ингэхээс өөр аргагүй байхад бусад тохиолдод санхүүгийн тайлангуудыг гаргахдаа удирдлага тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулах Группийн чамалжийг үзлэх, боломжтой бол тасралтгүй байх зарчимтай холбоотой асуултуудыг тодруулах, нягтлан болох бүртгэлийн тасралтгүй байх сууринт хэрэглэх үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүд нь Группийн санхүүгийн тайлагналын үйл явцад хянгалт тавих үүрэг хариуцлага хүлээдэг.

Нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн аудитад Аудиторын хүзэх үүрэг хариуцлага

Залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материалаг буруу илэрхийлэлээс нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан нь бүхэлдээ анги эсэх талаарх ул үндэслэлтэй нотолго олж авах, дүгнөлт бүхий аудиторын тайлан гаргах нь бидний зорилго юм. Ул үндэслэлтэй нотолгоо голг нь ондөр тувшиний нотолгоо боловч АОУС-ын дагуу хийгдсэн аудитар байгаа материалаг буруу илэрхийлийг байнга илрүүлэх гэсэн нотолгоо болохгүй. Буруу илэрхийлэх явдал нь залилангаас эсвэл алдаанаас үүсч болох ба хэрэв дангаараа эсвэл нийтээ санхүүгийн тайланц үндэслэн гаргасан хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх магадлалтай бол материалагаа гэж үзүү.

АОУС-ын дагуу бид аудитын хэсэг болгон иэргэжлийн үүзэлжмж ашнглаж, аудитын түрийн эргэжлийн үл итгэх байр суурийн баримталдаг. Түүнчлэн бид:

- Залилан эсвэл алдаанаас улмаас санхүүгийн тайлан материалаг буруу илэрхийлэгдэх эрэдэлтийг тодорхойлж, түүнийг үзүүлэн уг эрэдэлтэй тохирохуйц аудитын горимыг боловсруулан хэрэгжүүлж өөрдийн дүгнэлтийнхээ үндэслэл болохуйц хангалттай, тохиромжтой аудитын баримт нотолгоог олж авдаг. Залилангаас үүссэн материалаг буруу илэрхийлгийн илрүүлэхгүй байх тредэл нь алдаанаас үүссэн буруу илэрхийлийг илрүүлэхгүй байх эрэдэлээс харьшигүй их байдал, учир нь залиланц хуйвалдаан, бичиг баримт хурамчаар үйлдэх саналтайгаар орхигдуулах, буруу илэрхийлэх болон дотоод хянальтын үл ойшоо явалтууд багтсан байж болно.
- Нягтланц бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг удирдлагаа зохицой хэрэглэсэн эсэх, мен олж авсан аудитын баримт нотолгоонд үндэслэн Группийн тасралтгүй үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах чадамжийн мэдэгдхүүйцээ зргээзээ үүсүүхийг үйл явдал, нөхцөл байдалтай холбоотой материалагаа тодорхой бус байдал оршин байна гэж үзвэл аудиторын тайландаа санхүүгийн тайлангийн колбогдох тодруулцад шихшиг хандуулах эсвэл ийм тодруулга хийн нь хангалтгүй бол дүгнэлтэй өөрчлөх шаардлагатай болдог. Аудиторын тайлан гарах эдөр хүртэлх олж авсан аудитын баримт нотолгоондоо үндэслэн бид дүгнэлтэй гаргагддаг. Гэхдээ ирээдүүн үйл явдал, эсвэл нөхцөл байдал Групп тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажилшиши даа үргэлжлүүлэн явуулах боломжтой болгоход хүргж болно.

Бид аудитын төслийнэсэн шир хүрэг болон хутагтаа, зүйлтийн томоохон илрүүлж, түүчтэй явцад олон илрүүлжээ дотоод хянальтын томоохон душигийн өнөөдөр хийнчилж буйсц алдаараа Засаглах удирдлагатай хариуцдаг

Тайлангийн хэрэглээ

Энэхүү тайланг Монгол Улсын “Группийн тухай хууль” -ийн 94-р зүйлд заасан хуулийн этгээд болох “ЛЭНДМИН ББСБ”ХК-ийн хувьцаа зэмшигчтэй зориулж бэлтгэсэн. Бид энэхүү тайлангийн агууллын хүрээнд өөр албаны нэг түүвэрдэгч талын өмнө хариуцлага хүлээхгүй болно.

Монголын Үндэслний Тайлагнал Аудит ХХК
Уланбаатар хот, Монгол Улс
2023 оны 02 дугаар сарын 06

Г. ГАНБОЛД
Мэргэшсэн наягтан бодогч, Партер

4 MNR-AUDIT

lendmn

УЛААНБААТАР ХОТ
5012754 д/к 1118297208

131

“ЛЭНДМН ББС” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

**НЭГТГЭСЭН АШИГ АЛДАГДАЛ БА БУСАД ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ОРЛОГЫН ТАЙЛАН
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31**

		<i>/мийн.тог/</i>	
	Тодруулга	2021	2022
Үргэлжилж буй үйл ажиллагаа			
Хүү болон түүнтэй ашигтгах орлого	15	12,491,742	20,214,948
Хүүний зардал	15	(2,798,653)	(3,949,884)
Цэвэр хүү болон түүнтэй ашигтгах орлого		9,693,089	16,265,064
Зээлийн чинийн бууралтын зардал	16	725,556	(1,438,655)
Үнэ цинийн бууралтын зардлын дараах цэвэр хүү болон түүнтэй ашигтгах орлого		10,418,645	14,826,409
Удирдлага болон үйл ажиллагааны зардал	17	(5,843,135)	(7,656,249)
Бусад орлого/(зардал), цэвэр	18	(104,039)	(637,914)
Татварын өмчөх ашиг		4,471,471	6,532,246
Орлогын албан татварын зардал	19	(469,564)	(1,007,265)
Үргэлжилж буй үйл ажиллагааны тайланын ишвэр ашиг		4,001,907	5,524,981
Зогссон үйл ажиллагаа			
Татвар төлсний дараах үйл ажиллагаа зогссон жилийн алдагдал		(110,996)	-
Тайланын жилийн цэвэр ашиг буюу толгой компанийн хувьцаа эсэмшигчид ногдох нийт дэлгэрэн үй орлого		3,890,911	5,524,981
Нэгж хувьцаанд ногдох ашиг			
Толгой компанийн хувьцаа эсэмшигчид Нэгж хувьцаанд ногдох үндсэн болон шинээрсэн ашиг	22	5.17	7.47
Үрээжүүлж буй үйл ажиллагааны нэгж хувьцаанд ногдох үндсэн болон шинээрсэн ашиг	22	5.31	7.47

ЛЭНДМН ББС БХ

132

lendmn

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

		/мийн.тог/	
	Тодруулга	2021	2022
ХӨРӨНГӨ			
Эргэлтийн хөрөнгө			
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө	4	4,903,678	5,217,581
Харилцагчдад олгосон зээл болон урьдчилгаа	5	31,817,691	64,586,683
Бусад хөрөнгө	6	713,788	768,409
Хөрөнгө оруулалт			172,230
Урьдчилж телсэн төлбөр	7	18,796	45,437
Орлогын албан татварын авлага			-
Эргэлтийн хөрөнгийн дүн		37,453,953	70,790,340
Эргэлтийн бус хөрөнгө			
Харилцагчдад олгосон зээл болон урьдчилгаа	5	608,356	4,999,597
Биет бус хөрөнгө	8	447,838	401,095
Үндсэн хөрөнгө	9	392,047	373,470
Ашинглах эрхтэй хөрөнгө		371,235	217,592
Хоффшлодсон татварын хөрөнгө	21	33,133	76,663
Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн		1,852,609	6,068,417
НИЙТ ХӨРӨНГӨ		39,306,562	76,858,757
ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ			
Зээл	10	6,745,667	33,066,236
Түрээсийн өр төлбөр	11	243,626	285,772
Бусад өр төлбөр	12	956,227	2,622,414
Санхүүгийн үүсмэл хэрэглүүр		-	-
Орлогын албан (татварын үзүүлэлт)	20	38,221	815,146
Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн		7,983,741	36,789,588
Зээл	10	11,275,923	15,839,268
Түрээсийн өр төлбөр	11	233,025	-
Үрт хугацаат өр төлбөрийн дүн		11,508,948	15,839,268
Шийт өр төлбөрийн дүн		19,492,689	52,628,856
Эздийн өмч			
Хувьцасат капитал	13	10,756,859	10,756,859
Халаасны хувьцаат	14	(2,337,547)	(2,337,547)
Бусад нөөч		57,348	57,348
Хуримтлагдсан ашиг		11,337,213	15,753,241
Нийт цэвэр эздийн өмч		19,813,873	24,229,901
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БОЛОН ЭЗДИЙН ӨМЧ		39,306,562	76,858,757

2023 -07- 26

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

2023.08.11
БҮРГЭВ
БҮРГЭВ

lendmn

“ЛЭНДМИН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ
НЭТГЭЭСЭН БҮЧИЙН ФОРЧЛӨЛГИЙН ТАЙЛАН
2022 ОНЫ 12 ДУГАР САРЫН 31

Хувьшат капитал хувьшат	Хамгийн бусад хувьшат	Хүрээндигдсан ашиг	Иймийн тоо/ Нийт хувьшат
2021 оны 01 сарын 01-ний өдөртөн бийншадар	10,756,859 (988439)	57,348	7,986,550 17,713,818
Тайлант жинтийн цэвэр ашиг болон тайлант жинтийн нийт дэлгэрэнгүй орного Ногдоц ашиг Халасны хувьшат	-	-	-
2021 оны 12 сарын 31-ний өдрийн байдлаар	10,756,859 (2,337,547)	57,348	11,337,213 19,813,873
Тайлант жинтийн цэвэр ашиг болон тайлант жинтийн нийт дэлгэрэнгүй орного Ногдоц ашиг	-	-	-
2022 оны 12 сарын 31-ний өдрийн байдлаар	10,756,859 (2,337,547)	57,348	15,753,241 24,229,901

MINR-AUDIT

134

СЭХ
2021.06.21 өдөр

БҮРГЭВ

МОНГОЛИЙН САЛГААРЫН
МОНГОЛЫН БАНК ЕНИЧИЙН

2023 -07- 28

БҮРГЭВ-02

ЛЭНД БОНД ын танилцуулга

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

**НЭГТГЭСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31**

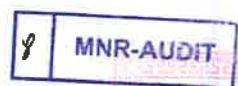
	<i>Линч.тог/</i>	
	2021	2022
Үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Татварын омних ашиг	4,471,471	6,532,246
Татвар төлсний дараах үйл ажиллагаа зогссон жилийн алдагдал	(97,818)	-
Тохируулга:		
Харилцагчад олгосон зээл болон урьдчилгааны үнэ цэнийн бууралтын зардал	(741,499)	1,381,057
Охин компани борлуусны олз	(9,538)	-
Ашиглах эрх бүсийн хөрөнгө болон үндсэн хөрөнгийн зээгээл	356,141	386,554
Биет бус хөрөнгийн хорогдуулга	51,851	46,743
Олгогдохоор батлагдсан зээлийн үүргийн үнэ цэнийн бууралт/(буцаалт)	15,943	57,598
Түрээсийн хөнгөлөлтийн олз	(21,855)	-
Түрээсийн еглэгийн хүримтлагдсан хүү	106,206	80,761
Зээлийн хүүний зардал	2,692,447	3,869,123
Санхүүгийн үүсмэл хэрэглүүрний бодит үнэ цэнийн (олз)/гарз	(124,549)	-
Гадаад валютын ханшийн өөрчлөлтийн бодит бус зардал	79	385,521
Үндсэн хөрөнгө давснаас хассаны алдагдал	-	4,419
Ажлын капиталийн өөрчлөлтийн омних үйл ажиллагааны опигт	6,698,879	12,744,022
Үйл ажиллагааны хөрөнгө, өр төлбөрийн өөрчлөлтүүд:		
Харилцагчад олгосон зээл болон урьдчилгааны цэвэр (олзт)/бууралт	(6,253,588)	(38,541,290)
Бусад хөрөнгийн цэвэр (өсөлт)/бууралт	305,016	(54,621)
Урьдчилж төлсон төлбөрийн цэвэр (өсөлт)/бууралт	(13,959)	(26,641)
Бусад өр төлбөрийн цэвэр өсөлт/(бууралт)	1,907,320	1,608,589
Үйл ажиллагааны өрсөн/(-ийн зарцуулсан) мөнгөн гүйлгээ	2,643,668	(24,269,941)
Орлогын албан татварын төлөлт	(359,823)	(269,808)
Гуравдагч элтээдийн суутгаж авсан албан татвар	-	(4,062)
Түрээсийн еглэгийн хүүний төлөлт	(106,206)	(80,761)
Хүүний төлбөр	(3,057,793)	(3,857,595)
Үйл ажиллагааныас өрсөн/(-ийн зарцуулсан) цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(880,154)	(28,482,167)

ЛЭНДМН ББСБ ХК

Лэндмн
УЛАМЗАЛАТАР ХОТ
5039154 д/1118257286

135

RHINO'S INVESTMENT LTD.

Л.Нямжаргал

Л.Нямжаргал

lendmn

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

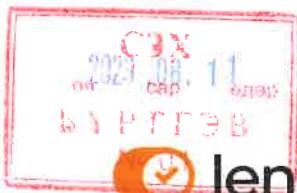
"ЛЭНДМН ББСБ" ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

НЭГТГЭСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН (УРГЭЛЖЛЭЛ)
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

/мийн.тог/

	2021	2022
Хөрөнгө оруулалтын мөнгөн гүйлгээ		
Санхүүгийн хөрөгсөл худалдан авалт	-	(172,230)
Үндсэн хөрөнгийн худалдан авалт	(97,983)	(112,435)
Бист бус хөрөнгийн худалдан авалт	(169,604)	-
Үндсэн хөрөнгийн борлуулалт	10,422	-
Охин компанийн борлуулалт	2,650,158	-
Охин компанийн борлуулахатай холбоотой мөнгөн ургсал	(1,409,167)	-
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаанд зарцуулсан мөнгөн гүйлгээ	983,826	(284,665)
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Халаасны хувцасны худалдан авалтын төлөлт	(1,348,608)	-
Хаалттай бонд гаргаснаас орсон мөнгө	7,500,000	7,779,662
Зээлийн эх үүсвэрээс орсон мөнгө	6,443,500	13,717,978
Итгэлшилийн үйлчилгээнээс орсон мөнгө	5,561,095	17,864,887
Хаалттай бондын эргэн төлөлт	(7,361,459)	(20,000)
Зээлийн эх үүсвэрэйн эргэн төлөлт	(6,458,500)	(4,881,238)
Итгэлшилийн үйлчилгээний эргэн төлөлт	(8,413,380)	(3,974,404)
Түрээсийн ер төлбөрийн үндсэн төлбөрийн төлөлт	(181,911)	(297,197)
Төлсөн ногдол ашиг	(442,248)	(1,108,953)
Санхүүгийн үйл ажиллагаанаас орсон/(-ид зарцуулсан) цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(4,701,511)	29,080,735
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн цэвэр осолтийн/(буурашт)	(4,597,839)	313,903
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үзүүлэлт	9,501,517	4,903,678
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эзслэхийн үзүүлэлт	4,903,678	5,217,581

lendmn

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАЙЛГААНЫ 02

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОИ ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

1. КОМПАНИЙН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЭЛ

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК (цаашид “Компани” гэх) нь Монголын Хөрөнгийн Биржид (цаашид “МХБ” гэх) бүртгэлтэй, тус улсын нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулдаг, хувь нийлүүлээн хувьцаат компани. Компани нь 2018 оны 3 дугаар сарын 14-ний өдөр МХБ дээр бүртгэлтэй болноор нээлттэй хувьцаат компани болсон. Компани нь Санхүүгийн Зохицуулах Хорооноос (цаашид “СЗХ” гэх) 2015 оны 6 дугаар сарын 24-ний өдөр олгосон 1/493 тоот банк бус санхүүгийн байгууллагын тусгай зөвшөөрлийн дагуу үйл ажиллагаа мен ондайн төлбөр тооцоо гүйцэтгэх үйл ажиллагаа явуулдаг. Түүчинэн Компани нь СЗХ-оос 2019 оны 3 дугаар сарын 20-ны өдөр олгогдсон 45 тоот дугаартай Итгээлийн болон Факторингийн үйлчилгээ, 2019 оны 5 дугаар сарын 23-ны өдөр олгогдсон 128 тоот дугаартай Гадаад валютын арилжаа эрхлэх үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлүүдийн дагуу үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

Компанийн албан ёсны хаяг нь: Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 3-р хороо, Жуулчны гудамж 34, Сувд төв

Компанийн үндсэн үйл ажиллагааны чиглэл нь: Компани болон түүний охин компани (хамтад нь “Групп” гэх) нь зоргэлдээ охин компани болох Монгол Улсад үүсгэн байгуулагсан Анд Системс Тех (“АНД Системс Тех”) -ийн хөгжүүлэн гаргасан ЛэндМН технологийг ашиглан зээлийн үйлчилгээ огт/хангалтай хэмжээнд авч чадлагтуй хүмүүст гар утсанд сууриссан санхүүгийн үйлчилгээ буюу 24/7 цахим зээлийн үйлчилгээг үзүүлдэг. ЛэндМН технологи нь Анд Системс Тех-ийн хөгжүүлэн гаргасан “финтек” шийдэл бүхий технологи бөгөөд технологийн лицензийг Анд Системс Тех эзэмшидэг. 2018 онд Компани нь ЛэндМН технологиор дамжуулан төрөл бүрийн төлбөр тооцоо, санхүүгийн гүйлгээ хийх “Лэнд Хэтэвч” шинэ бүтээгдэхүүнийг нэвтрүүлэн үйл ажиллагааны цар хүрээгээ өргөжүүлсэн.

Компанийн эцсийн толгой компани нь Сингапур Улсад бүртгэлтэй, финтек компани болох Анд Глобал Пти.Лтд.

Нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан дахь дүнгүүдийг тодруулгад өөрөөр зааснаас бусад тохиолддог мянганы орноор, Монгол төгрөгийн тайлгаргасан.

1. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД

2.1 Тайллан бүртгэх үүрэлжлил

Группийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан түүхэн өртгийн зарчмаар бэлтгэсэн. Нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан дахь дүнгүүдийг тодруулгад өөрөөр зааснаас бусад тохиолдод мянганы орноор, Монгол төгрөгөөр тайлгаргасан.

Нийтгэй байдлын модоглэл

Группийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайланууд нь Нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын зөвлөл (НББОУСЗХ)-оос баталж гаргасан санхүүгийн тайлгажнын олон улсын стандартууд (СТОУС)-ын дагуу бэлтгэгдсэн болно.

2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

 lendmn

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД 2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

2.1 Тайлтан болжэх үндэслэл (ургамжилэл)

Нэгтгэлийн үндэслэл

Группийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан нь Компани болон түүний охин компанийн санхүүгийн тайлангуудаас бүрдэнэ.

Нэгтгэгдсэй охин компани

Компаний нэр	Эзэмшил %
“Лэндмн Актив ТЗК” ХХК	100%

Охин компани нь Групп хяналт тавсан одроос эхлэн ут хяналтыг зогсоо хүртэлж хугацааны тайлан бүрэн нэгтгэсэн байна. Түүчүү Охин компанийн санхүүгийн тайлангууд нь түүний толгой компанийн санхүүгийн тайлантай ижил хугацааг хамарсан байх бөгөөд нягтлан бодох бүртгэлийн тууштай бодлогуудыг баримтлан бэлтгэсэн байна. Групп хоорондын бүх баланс, гүйлгээ, орлога, зардуудыг бүрэн хассан байна.

2.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын төвчөө

a. Эргэлтийн болон эргэлтийн бус ангилаал

Компани хөрөнгө болон ер төлбөрүүдийг нэгтгэсэн санхүүгийн байдлын тайландаа эргэлтийн болон эргэлтийн бус ангилаалын дагуу толижуулна. Дараах тохиолдолд хөрөнгө эргэлтийн хөрөнгө болло:

- Хэвийн үйл ажиллагааны явцад хэрэгжих болон борлуулах хандлагатай эсвэл хэрэгжжээр хүлээндэж байгаа
  - Худалдах үндсэн зорилгоор хөмшиж байгаа
  - Тайлант хугацаанаас хойш 12 сарын дотор хэрэгжинхээр хүлэсгдэж байгаа эсвэл
  - Тайлант хугацаанаас хойш хамгийн багадаа 12 сарын дотор солилцох эсвэл ер төлбөр барагдуулахыг хэлгэвэрэлтэй бэлэн монго, түүнтэй адилтгах хөрөнгө Бусад бүх хөрөнгө нь эргэлтийн бус хөрөнгө болно.
- Өр төлбөр нь дараах тохиолдуудад богино хугацаат ер төлбөр болно:
- Хэвийн үйл ажиллагааны явцад төлөгдөхөөр хүлээндэж буй
  - Худалдах үндсэн зорилгоор хөмшиж байгаа
  - Тайлант хугацаанаас хойш 12 сарын дотор толох хугацаатай, исэтийн
  - Тайлант хугацаанаас хойш хамгийн багадаа 12 сар ер төлбөр барагдуулалтыг хойшуулах похцолгүй

Компани бусад бүх ер төлбөрүүдийг эргэлтийн бус гэж ангилаадаг.

138

2023.06.11

МОНГОЛЫН МУРГААНДАА
БОНД БОНД STOCK EXCHANGE

2023-07-26

БҮРТГЭЛ-02

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД 2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛНИЙ БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

6. Гадаад валютын хөрвүүтэлт

Компанийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайлант Компанийн үйл ажиллагчны мөнгөн тэмдэгт болох Монгол төгрөгөөр илэрхийлийн. Гадаад валютын гүйлгээг анх бүртгэхээг гүйлгээг хүлээн зөвшөөрөх шаардлага хангасан өдрийн ханшаар мөнгөн нэгжирүү хөрвүүлж бүртгэнэ. Гадаад валютаар бүртгэгдсэн мөнгөн хөрөнгө, толборуудийн нэгтгэсэн санхүүгийн байдлын тайланийн өдрийн ханшаар дахин хөрвүүдэл. Бүх зоруут орлого, зардлын дансандаа бүртгэнэ.

Түүхэн өргөөр хэмжигдэх мөнгөн бус зүйлүүдийг тэдгээрийн аяхны гүйлгээ хийгдсэн өдрийн ханшаар хөрвүүлнэ. Бодит үз цэнэ нь гадаад валютаар хэмжигдэх мөнгөн бус зүйлүүдийг бодит үз цэнэ тодорхойлогдсон өдрийн ханшаар хөрвүүлнэ. Бодит үз цэнээр хэмжигдэх, мөнгөн зүйлсний хөрвүүлгээс үссэн олз, гарзыг бодит үз цэнийн өөрчлөлийн олз, гарзыг хүлээн зөвшөөрөхтэй адиллаар хүлээн зөвшөөрөнө(өөрөөр хэлбэл бодит үз цэнийн зоруу нь бусад дэлгэрэнгүй орлого, олз гарзын тайланд хүлээн зөвшөөрөгжсөн зүйлийн ханшайн зөрүүнээс үссэн олз, гарзыг мөн алж бусад дэлгэрэнгүй орлого, олз гарзын тайландаа бүртгэнэ).

в. Орлого болон зардлын хүлээн зөвшөөрөлт

Хүүний орлого эсвэл хүүний зардлыг чанаргүй төловт орсон хөргүүрээс бусад санхүүгийн хөргүүрүүрийн хувьд үр ашигт хүүний аргыг ашиглан аккруулж сууриар бүртгэнэ. Энэ аргын дагуу гэрээний талуудын хооронд тологдсон эсвэл хүлээн авсан бүх хураамж, гүйлгээний зардал болон бүх урамшуулалт, хөнгөлөлтийг үр ашигт хүүнд оруулан тооцож, цаг хутсааны хувьд хойшлуулан хүүний орлого эсвэл зардалд бүртгэдэг. Үр ашигт хүүний бүрэлэхүүн хэсэг болох хураамжид санхүүгийн хөрөнгийг худалдан авах эсвэл санхүүгийн өр төлбөрийг үүсгэхтэй холбоотойгоор нэмэгдэн гарсан, Группийн төлсөн эсвэл хүлээн авсан хураамжууд багтдаг ба жишээлбэл үүнд төлбөрийн чадварыг үзлэх, санхүүгийн хэрэглүүрийн нэмцэл толхирлих, холбогдох баримт бичиг боловсруулжтай холбоотойгоор нэмэгдэн гарсан алнаа хураамжууд орно. Зээлийн олголт бүрд ногдуулж буй ЛэндМН хураамжийн орлого нь хүүний орлого гэж нэрлэгдэхгүй боловч үр ашигт хүүний нэг хэсэг юм.

139

ЛЭНД БОНД - ҮНТНИЙЦУУЛГА

“ЛЭНДМН ББСЕ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИЯ

НЭГТГЭСЭН САНХҮҮТГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД 2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

2.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын товчоо (үргэлжлэл)

в. Орлого болон зардлын хүчин зөвшөөрөлт (үргэлжлэл)

Санхүүгийн хөрөнгө нь чанаргүй төлөвт орж, ЗҮЦХА-ын загварын 3-р шатлалын хөрөнгөөр антилгэгдсан тохиолцоад Групп нь хүүний орлогыг санхүүтгийн хөрөнгийн цэвэр хорогдуулсан өртөөс үр ашигт хүүний түвшинг ашиглан тооцдог. Хэрэв санхүүтгийн хөрөнгийн чанар сийжирч, чанаргүй төлөвт гарсан тохиолцоод хүүний орлогыг эргээд нийт дансны үнээс тооцно. Групп нь худалдааж авахад эсвэл аял олоход үнсэн цэнэний бууралттай байсан (ХАОҮЦБ) санхүүтгийн хөрөнгийн хүүний орлогыг хөрөнгийн хорогдуулсан өртөөс зээлийн тохируулсан үр ашигт хүүний түвшинг ашиглан тооцно. Зээлийн тохируулсан үр ашигт хүү гэдэг нь анхлан хүлээн зөвшөөрөлтийн өдрөөр тооцоосон ирээдүйн мөнгөн урсгалыг (зээлийн алдагдлыг оруулсан) ХАОҮЦБ хөрөнгийн хорогдуулсан өртөг рүү дискаунтид хүүний хувь юм.

Бусад бүх шимтэл, хураамж болон бусад орлого, зардлын зүйлүүдийг нийтлэг байгуулалт та ажилтуулж, суринг тухай нийтийн түйцэтгэлтэй уялдуулан хүлээн зөвшөөрөх бөгөөд гүйцэтгэлийг нийт үзүүлж үйлчилгээнд эзлэх болитоор үзүүлсэн үйлчилгээний хосогт үндэслэн тооцдог.

г. Ажиллагдын зардал болон холбогдох шийдвэрлүүд

Цаглийн хэлс болон цалинтай холбоотой бусад зардлуудыг Группийн ажиллагсад холбогдох ажил үйличилгээ үзүүлсэн жишээ зардлын хүчин зөвшөөрдөг. Цалинтай сэргээгийн амралт гэх мөт бөгөөн хуташааны, хуримтлагдах цалинтай чолоо-ирээдүйн цалинтай чөлөө авах эрхээ нэмэгдүүлэн, ажил үйлчилгээ үзүүлсэн тайланыг хутацаанд хүлээн зөвшөөрөн.

д. Татвар

Тайланыг хугацааны орлогын албан татвар

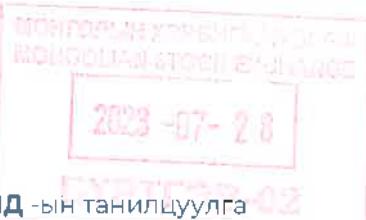
Тайлант хонлийн болон өмнөх хугацааны албан татварын хөрөнгө ба өр төлбөрийг татварын байгууллагаас буцаан авахаар хүлээн зөвшөөрдөг. Тайлант хонлийн тооцоолоход хэрэглэсэн татварын хувь хэмжээ, татварын хуулиуд нь нэгтгэсэн санхүүтгийн байдлын тайлангийн едрийн байдлаар хүчин төгөлдөр үйлчилж байсан болно.

Эдгээр зүйлд холбоотой тайлант хонлийн орлогын албан татварыг орлого үр дүнгийн тайланц биш шууд өөрийн хөрөнгөд хүлээн зөвшөөрөн. Удирдлага НББ-ийг хэрхэн хөтөхийг холбогдох татварын хууль, журмуудад тодорхой зааж өгөөгүй, ижмэлт тайлбар тодруулга шаардлагатай тийм шинэ нехцел байдал үүссэн эсэхийг тодруулахын тулд тодорхой хугацаа тутамд татварын тайлангаа хянаж үзүүг ба шаардлагатай бол сан байгуулдаг.

140

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

"ЛЭНДМН ББСБ" ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

ИЭГТГЭСЭН САНХҮҮТИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

2.2 Нягтлан бодох бүртгэлтэн гол бодлогуудын товчоо (үргэлжлэл)

д. Татвар (үргэлжлэл)

Хойшлогдсон албан татвар

Нэгтгэсэн санхүүтийн байдлын тайлангийн едрийн байдлаарх хөрөнгө, өр төлбөрийн татвар ногдох дүн ба тэлгээрийн нэгтгэсэн санхүүтийн тайлан дээрх бүртгэлийн хооронд гарах түр зөрүүнд "Тайлан тэнцлийн арга"-ыг ашиглан хойшлогдсон албан татварыг хүлээн зөвшөөрнө.

Хойшлогдсон албан татварын өр төлбөрийг дор дурдсанаас бусад бүх түр зөрүүна хүлээн зөвшөөрнө. Үүнд:

- Хойшлогдсон албан татварын өр төлбөр нь гүүдвилгийг анх хүлээн зөвшөөрөх үед эсвэл бизнесийн нэгдлийн бус хөрөнгө, өр төлбөрийн гүйлгээнээс үүссэн, уг гүйлгээ нь НББ-ийн ашиг (алдагдал), татвар ногдох ашиг (алдагдал) - ийн аль алийн нелөө утгыгүй байгаа үед;
- Түр зөрүү нь охин болон холбоотой компаниудад оруулсан хөрөнгө оруулалт ба хамтарсан компани дахь ашиг сонирхолт зэрэгтэй холбоотойгоор үүссэн, түр зөрүүг хэсээ арилгахыг толгой компани, хөрөнгө оруулагч эсвэл хамграгч тал хянаж байгаа, түр зөрүү нь ойрын хугацаанд арилахгүй байх магадлалтай байгаа үед

Дор дурдсанаас бусад тохиолдолда хойшлогдсон орлогын албан татварын хөрөнгийг татвар ногдох орлогоос хасгахаа бүх түр зөрүүнүүд, ирээдүйд шийлгүүлжн тооцох, ашиглаагүй татварын бүх хоноголт ба алдагдуудац (эдгээр түр зөрүү, хөнгөлөлт, алдагдуудыг хасах болох татвар ногдох орлогон ирээдүйд орж ирэх нь тодорхой болсон үед) хүлээн зөвшөөрнө. Үүнд:

- Татвар ногдох орлогоос хасгахаа түр зөрүүтэй холбоотой хойшлогдсон албан татварын хөрөнгө нь бизнесийн нэгдлийн бус хөрөнгө, өр төлбөрийн гүйлгээг анх хүлээн зөвшөөрөх үед үүссэн ба гүйлгээ гарах үед, НББ-ийн болоод татварын ашиг (алдагдал) - ийн аль алийн нелөө үзүүлэхгүй байгаа үед;
- Татвар ногдох орлогоос хасгахаа түр зөрүү нь охин болон холбоотой компаниудад оруулсан хөрөнгө оруулалт ба хамтарсан компани дахь ашиг сонирхолтой холбоотойгоор үүссэн бол хойшлогдсон албан татварын хөрөнгийг, түр зөрүү нь ойрын хугацаанд арилах магадлалтай, түр зөрүүг хасаж болох татвар ногдох орлого орж ирэх нь тодорхой болсон үед зөвхөн хүлээн зөвшөөрнө.

141

INVESTMENT FUND

Н.Нийжүүлжүүлэг

СЭХ
0400 000 11 11
БҮРТГЭВ

lendmn

ЛЭНД БОНД ын танилцуулга

2023-07-28

БҮРТГЭВ-02

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНТИЙН ТОДРУУЛГУУД
2022 ОНЫ 12 ДУТААР САРЫН 31

2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

2.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын товчоо (үргэлжлэл)

д. Татвар(үргэлжлэл)

Хойшлогдсон татварын хөрөнгийн бүртгэлийн дунг тайлант хугацаа бүрийн эцэст хянаж үзэх ба хойшлогдсон татварын хөрөнгийг хэсэгчлэн эсвэл бүхэлэр нь нөхөн олж авахад хүрэлцэхүйц хэмжээний татвар ногдох орлого шаанд орж ирэх нь тодорхойгүй болсон үед харгалзах хэмжээгээр хөрөнгийн дунг буурууяна.

Хүлээн зөвшөөрөөгүй хойшлогдсон татварын хөрөнгийг тайлант хугацаа бүрийн эцэст дахин үнэлж үзэх ба хойшлогдсон татварын хөрөнгийт нөхөн олж авахад хүрэлцэхүйц хэмжээний татвар ногдох орлого шаанд орж ирэх нь тодорхой болсон үед харгалзах хэмжээгээр хойшлогдсон татварын хөрөнгийг хүлээн зөвшөөрне.

Хойшлогдсон татварын хөрөнгө, ер төлбөрийн тайлант хугацааны эцсийн өдрийн байдалаар хучин төгөлдөр үйчилж буй татварын хувь хэмжээнүүд дээр үндэслэн хөрөнгийг борлуулах, ер төлбөрийг барагдуулах тайлант хугацаанд хэрэглэгдэхээр хүлээгдэж буй татварын хэмжээгээр хойшлогдсон татварыг тоошино.

Хэрэв өнөөгийн татварын хөрөнгийг татварын ер төлбөр сууттуулах хууль ёсны эрхтэй бөгөөд хойшлогдсон татварууд нь иżг татвар төлөгч аж ахуйн иżg ба иżg татварын байгууллагатай холбоотой байгаа бол хойшлогдсон албан татварын хөрөнгө ба ер төлбөрийг хөоронд нь цэвэршүүлж болно.

Нэмээдсэн өртгийн албан татвар

Орлого, зардал болон хөрөнгүүд нь доорхос бусад тохиолдолд Нэмээдсэн Өртгийн Албан Татвар (НОАТ)-гүй цэвэр дүнгээр хүлээн зөвшөөрэгддэг:

- Хөрөнгө эсвэл үйлчилгээж худалдан авахад төлсөн НОАТ-ыг татварын байгууллагаас бушан авах боломжгүй үед уг НОАТ-ыг хөрөнгө худалдан авахтын өртгийн иżg хэсгээр эсвэл зардлын иżg хэсгээр (аль тохиромжтойгоор) хүлээн зөвшөөрнө.
- НОАТ-ын дүн орсон дүнгээр илэрхийлэгдэх авлага ба өглөг.

Татварын байгууллагаас авах эсвэл татварын байгууллагад өгөх өглөгийн цэвэр дунгт нэгтгэсэн санхүүгийн байдлын тайланда авлага эсвэл өглөгийн иżg хэсэг болгон толилуулна.

15 MNR-AUDIT

РАЛЮС ИНВЕСТИМЕНТ УЛСТ

ХУУЧАН

INVESTMENT ULC

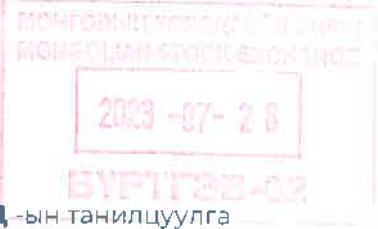
ХУУЧАН 2023-07-28

142

lendmn

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД 2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРГӨЛЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

2.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол боллогуудын төвчөө (үргэлжлэл)

а. Бэлэн мөнгө болон банкны дахь данс

Бэлэн мөнгө болон банкны дахь даясанд банкныц байршуулсан мөнгө орно.

Мөнгөн гүйлгээний тайлантгийн зорилгоор, дээр тодорхойлсоор бэлэн мөнгө болон банкны дахь харицах, хадгаламж дахь бэлэн мөнгө болон богино хугацаатай хадгалаамжийг оруулсан дүнгээр харин банкны овердрафтын үлдэгдлийг оруулаагүй.

б. Санхүүгийн хөрөнгө

(i) Аих хүчинээс зөвшөөрөх балын хэмжэлт

Харилцагчад олгосон зээл болон урьдчилгаа, бусад авлагаас бусад санхүүгийн хөрөнгө болон өр төлбөрүүдийг анхлан хүлээн зөвшөөрөхдөө арилжаа хийсн өдөр (Компани тухайн хэрэглүүрийн өзрээний нэг тал болсон өдөр) хүлээн зөвшөөрне. Үүнд “хэвийн ишчээлтийн арилжаа” буюу санхүүгийн хөрөнгө худалдан авах, худалдаач холбогдох хөрөнгийг зах зээлийн журам, хэлийээр тогтоосон хугацаанд зайлшгүй шилжүүлхийг шаардлаг арилжаа орно. Харилцагчад олгосон зээл болон урьдчилгаа, бусад авлагыг харилцагчдын дансанд мөнгө шилжсан үед хүлээн зөвшөөрне.

Анхлан хүлээн зөвшөөрч буй санхүүгийн хэрэглүүрийн ангилал нь тэдгээрийн гарзэний ишчээл болон уг санхүүгийн хэрэглүүрийг зөхижуулж буй бизнес загвараас хамаардаг. Санхүүгийн хэрэглүүрийг бодит үнэ цэнийн өөрчлөлт нь ашиг алдагдалд бүртгэгдэх санхүүгийн хөрөнгө болон өр төлбөрөөс бусад тохиолдолд ажлыг гүйлгээний зардлыг бодит үнэ цэнээс хассан дүнтээр анхлан бүртгэнэ.

(ii) Дараах үеийн хэмжэлт

Зээл да авлага

Анхны хөмжилгээс хойш санхүүгийн хөрөнгийг дараах үеүүдэд үнэ цэнийн буураалтыг хассаны дараах үр ашигт хүүгийн арга (YAXA) ашиглан хорогдуулсан өргтөөр нь хэмжээс. Хорогдуулсан өргтнүүд үр ашигт хүүний салшгүй хэсэг болох худалдан авалтын урамшуулалт, хөнгөлөлт болон зөрдлөл, шинжлэлийг оролцуулан тооцдог. Үр ашигт хүүгийн хорогдуулалт нь дэлгэрэнгүй орлогын тайлантгийн "Бусад орлого"-д багтана. Үнэ цэнийн буураалтаас үүссэн алдагдлыг дэлгэрэнгүй орлогын тайлантгийн "Бусад зордал" хэсэгт хүлээн зөвшөөрнө.

143

“ЛЭНД МН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНЦИЙ ОХИН КОМПАНИ

НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНТИЙН ТОДРУУЛГУУД
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

2.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын товчоо (үргэлжлэл)

б. Санхүүгийн хөрөнгө (үргэлжлэл)

(iii) Ул хүчин зөвлөвөрэлт

Дараах тохиолдоц санхүүгийн хөрөнгийг (хөрөгэх боломжтой бол, санхүүгийн хөрөнгийн хэсгийг эсвэл хоорондоо төсөөтэй нэг бүлэг санхүүгийн хөрөнгүүдийн хэсгийг) үл хүлээн зөвшөөрне. Үүнд:

- Тухайн хөрөнгөес менгэн урсгал хүлээн авах эрх нь дууссан, эсвэл
- Групп нь тухайн хөрөнгөес мөнгөн урсгал хүлээн авах эрхээ шилжүүлсэн эсвэл "дамжуулан онгөрөөх" хэлцэлдээ хэлцэлдээ хагийн дагуу хүлээн авсан менгээ нийт дүнгээр нь удаан хутаанаагаар салтуулалтуургээр гуравдагч талд төлөх үүрэг хүлээн, эсвэл (а) Групп нь хөрөнгийн бараг бүх эрдэлт ба өгөөжний шилжүүлсэн, эсвэл (б) Групп нь тухайн хөрөнгөтэй холбоотой эрдэлт ба өгөөжийг шилжүүлэгүй боловч хөрөнгийн хяналтыг шилжүүлсэн.

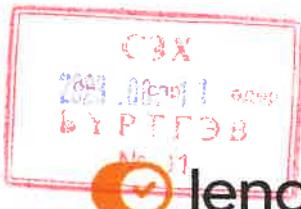
Групп хөрөнгөес менгэн хүлээн авах эрхээ шилжүүлсэн эсвэл "дамжуулан онгөрөөх" хэлцэл хийсон боловч хөрөнгөтэй холбоотой ихэнх эрдэл, өгөөж болон хяналтыг шилжүүлэгүй тохиолдолд хөрөнгийг Групп уг хөрөнгөнд үргэлжлүүлэн оролцсоор байх хэмжээтээр нь хүлээн зөвшөөрне. Энэ тохиолдолд Групп холбогдох өр төлбөрийг мөн хүлээн зөвшөөрне.

Шилжүүлсэн хөрөнгө ба холбогдох өр төлбөр Группийн хадгалиж үлдсэн эрх, үүргээг тусган харуулсан сууринар хэмжинэ. Энэхүү үргэлжилсэн оролцоо нь шилжүүлсэн хөрөнгийн беталгаа хэлбэртэй байвал оролцоог тус хөрөнгийн анхны бүртгэлийн дун ба Группийн төлөх шаардлагатай болох хамгийн их дүнгийн аль баагаар хэмжинэ.

144

 lendmn

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

НЭГТГЭСӨН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД 2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРГЭЛЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

2.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын төвчөө (үргэлжлэл)

Санхүүгийн хөрөнгө (үргэлжлэл)

(iv) Санхүүгийн хөрөнгийн үзүүлэлт бууралт

Групп санхүүгийн хөрөнгө эсвэл бүлэг санхүүгийн хөрөнгүүд нь үзүүлэлт бууралтад орсныг нотлох бодит нотолгоо байгаа эсхийг санхүүгийн байдлын тайлангийн одор бүр үзэлж үзэн.

Хэрэв хөрөнгийг анхлан хүлээн зөвшөөрсний дараа нэг буюу түүнээс олон тооны “Алдагдлын тохиолдол”-ын улмаас үзүүлэлт бууралтын бодит нотолгоо бий болсон ба уг “Алдагдлын тохиолдол” нь санхүүгийн хөрөнгө эсвэл бүлэг санхүүгийн хөрөнгийн үзүүлэлт бууралтад орсныг нотолгоонд ирээдүйн мөнгөн ургаслацайсан зээлэгч эсвэл бүлэг зээлэгчид нь санхүүгийн томоохон хүндрэлд орсон, зээлийнхүү болон үзэсэн талбар зарчилд орсон, дамжуурах эсвэл санхүүгийн өөр бусад дахин зохион байгуулалтад орх магадлалтай болсон, зарчилттай холбоотой эдийн засгийн нохцел байдал гарсан ёөрчилгээгээс мэт тооцоолсон ирээдүйн мөнгөн ургаслацайсан зээлийн хөмжлийг буруулж байгааг харуулсан бодит егэгдэл бий болох зэрэг ороно.

Хөрөдүүлсэн орлогод нь бүртгэх санхүүгийн хөрөнгүүд

Үзүүлэлт бууралтад алдагдал гарсан талаар бодит нотолгоо байгаа бол алдагдлыг тухайн хөрөнгийн бүртгэлийн дун ба ирээдүйд орж ирэхээр тооцоолсон мөнгөн ургаслын өнөөгийн үзүүлэлт (бодитоор тохиждоогүй ирээдүйд хүзээгдэж буй зээлийн алдагдлыг оруулахгүй) зөрүүтээр хэмжинэ. Орж ирээдүй тооцоолсон ирээдүйн мөнгөн ургаслын өнөөгийн үзүүлэлт санхүүгийн хөрөнгийн анхны, үр ашигт хүүний хувиар бууруулсан тооцдог. Зээлийн хүүний хувь нь кувьшил бийс ножцолц үзүүлэлт бууралтын алдагдлыг хэмжих хөнгөлөлтийн хувь нь өнөөгийн үр ашигт хүүний хувийн ганигууд бийна.

Хөрөнгийн бүртгэлийн дунг эрдэлэлийн сангийн дансаар бууруулах ба алдагдлын дунг орлого, үр дүнгийн тайланд хүлээн зөвшөөрсөн. Бүртгэлийн бууруулсан дун дээр Шатгал 3-т байгаа зээлүүдээс бусад зээлүүдэд хүүний орлогыг үргэлжлүүлэх хуримтлуулах ба үзүүлэлт бууралтын алдагдлыг хэмжих зорилгоор ирээдүйн мөнгөн ургаслыг бууруулахад ашиглалсан хүүт ашиглан хуримтлуулна. Хүүний орлогыг санхүүгийн орлогын нэг хэсэг болон орлого, зорилын дансанд бүртгэнэ. Цаашид эргэн төлөгдэх ямар нэг бодит чиг хандлага байхгүй байгаа, бүх барьцаа хөрөнгийг борлуулсан эсвэл бусдад шилжүүлсэн үед зээлийг холбогдох зээлийн эрдэлэлийн сангийн хамт данснаас хасна.

Хэрэв дараагийн тайлант хугацаанд үзүүлэлт бууралтыг хүлээн зөвшөөрсний дараах үйл явдлын улмаас тооцоолсон үзүүлэлт бууралтын алдагдал есөж эсвэл буурвал, сангийн дансыг замуулж замаар өмнө хүлээн зөвшөөрсөн үзүүлэлт бууралтыг есөжж эсвэл бууруулна. Данслас

145

ЛЭНД БОНДын танилцуулга

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД 2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

хассан хөрөнгө дараа нь эргэн төлөгдвэл дэлгэрэнгүй орлогын тайлангийн санхүүгийн зардал давсны кредитгэд бүртгэнэ.

2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

2.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын товчоо (үргэлжлэл)

ж. Санхүүгийн өр төлбөр

(i) Акциси хүчин зөвлөхөрөгжил ба хэмжилт

Санхүүгийн өр төлбөрийг аль зохицой ангилаад нь бодит үнэ цөннийн өөрчилж нь орлого, зарлагын дансанд бүртгэгдэх, ээз ба зээлтэг, эсвэл үр нөлөөтэй хейджинийн хорлоглуурээр анх хүлээн зөвшөөрне.

Бүх санхүүгийн өр төлбөрүүдийг анх бодит үнэ цөнэр хүлээн зөвшөөрөх ба ээзи, зээлтэг болон өр төлбөрийн хувьд шууд хамааралтай гүйлгэсний зардлыг хассаны дараах дүнгээр хүлээн зөвшөөрне.

Группийнсанхүүгийн өр төлбөрүүдэд дансны болон бусад өр төлбөр ба урьдчилж орсон орлого орно. Санхүүгийн өр төлбөрүүдийн хэмжилт дор дурдсан ангилаас хамаарна:

Зээт, ээзээг ба хойилогдсон орлогын өр төлбөр

Анх хэмжэсний дараа, зээлтэгүүд, хойшилгэсэн орлогын өр төлбөр, хүүгийн өглөг, дансны болон бусад өглөгийг дараагийн тайлант хугацаанд үр ашигт хүүний аргыг ашиглан хорлогдуулсан өргтөөр нь хэмжинэ. Өр төлбөрийг үл хүлээн зөвшөөрөх үед болох үр ашигт хүүг ашиглалт хорлогдуулах үсийн олз, гарзыг орлого, зардлын дансанд хүлээн зөвшөөрне.

Хорлогдуулсан өргтөйгүй үр ашигт хүүний салшгүй хэсэг болох тээл олголтын урамшуулалт, хөнгөлөлт болон шимитэл, холбоотой зардлуудыг оролцуулан тооцдог. Үр ашигт хүүгийн хорлогдуулалт нь дэлгэрэнгүй орлогын тайлангийн санхүүгийн зардац багтана.

(ii) Үзүүлж өгүүлжүүлэх

Санхүүгийн өр төлбөрийг төлөхөөс чөлөөлөгдсөн, өр төлбөр цүшлагдсан зэсэл хугацаа нь дууссан бол үл хүлээн зөвшөөрдэг. Хэрэв одоо байгаа санхүүгийн өр төлбөрийн зээлдүүлэгч нь хэвээрээ боловч ялгаатай нөхцөлтийн зээлийн гэрээгээр сольсон зэсэл одоо байгаа зээлийн нөхцөл эрс өөрчилгэсэн бол эдгээр өөрчилж шинжчлэлтийг анхны санхүүгийн өр төлбөрийн үл хүлээн зөвшөөрөлт ба шинэ өр төлбөрийн хүлээн зөвшөөрөлт гэж үзүүлж бүртгэлийн дүнгийн зөрүүг орлого, зардлын дансанд хүлээн зөвшөөрне.

3. Санхүүгийн хорлоглуурүүдийг цэвэршилжүүлэх

Хэрэв байгууллага хүлээн зөвшөөрсөн дунгүүдийг цэвэршилжүүлэх хуулиар олгогдсон эрхтэй, тооцоог цэвэр дүнгээр нь барагдуулах, эсвэл хөрөнгийг борлуулж өр төлбөрийг нь барагдуулах ажлыг нэгэн зэрэг хийхээр зэхж байгаа л бол санхүүгийн хөрөнгө ба өр төлбөрүүдийг хооронд нь цэвэршилжүүлэн, цэвэр дүнгээр тайлан тэнцэлд толижуулах эрхтэй.

ЛЭНДМН ББСБ ХК

М. Чандаа
lendmn

УЛААНБААТАР ХОТ
5039754 д.1118267206

19 MNR-AUDIT

СЭХ

2023.07.11. өдөр
БҮРТГЭВ

МОНГОЛЫН УДРЫН ИДЛИЙН БААН
БҮРТГЭЛИЙН АСДСИ, БОЛОН БААН

2023-07-28

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

БҮРТГЭВ-02

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮННИЙ ОХИН КОМПАНИ

**НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31**

2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

2.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын төвчөө (үргэлжлэл)

и. Бодит үндсэн цэвэрх хэмжилт

Хэмжилтийн едер зах зээлийн оролцогчдын хооронд зохих журмын дагуу хийгдэж буй гүйлгээний үед хөрөнгөе борлуулахад хүлээн авч буй эсвэл өр төлбөрийг шилжүүлэхдэд толж буй үнийг бодит үндсэн гэнэ. Бодит үндсэн хэмжилт нь дараах тохиолдлуулдад болж буй хөрөнгийг борлуулах болон өр төлбөрийг шилжүүлэх гүйлгээний таамаглалыг үндслэлээ. Үндсэн:

- Хөрөнгө, өр төлбөрийн үндсэн зах зээлд эсвэл
- Үндсэн зах зээл байхгүй үед хөрөнгө, өр төлбөрийн хамгийн давуу зах зээлд

Групп үндсэн болон давуу зах зээлд оролцох боломжтой байх ёстой.

Зах зээлийн оролцогчид нь хөрөнгө, өр төлбөрийн үнийг тогтоох үед өөртөө **эдийн** засгийн хувьд хамгийн ашигтай байхаар оролцно гэсэн төсөөлийг ашиглаан хөрөнгө болон өр төлбөрийн бодит үндсэн хэмжинэ.

Санхүүгийн бус хөрөнгийн бодит үндсэн хэмжилтэд хөрөнгийг хамгийн үр ашигтайгаар ашиглах эсвэл хөрөнгийг хамгийн үр ашигтайгаар ашиглах зах зээлийн өөр ньг оролцогчид хөрөнгийг борлуулсанар эдийн засгийн өгөөжийг бий болгох зах зээлийн оролцогчийн чадварыг харгалзаж үзэн.

Групп тухайн нехшэлд тохиорх үнэлгээний техникийн ашиглах ба уг нехшэл нь бодит үндсэн хэмжийн хувьд шаардлагдах хангалттай мэдээлэлтэй, холбогдох ашиглах болохуйц орцуудыг дээл зэрэг, ашиглах боломжтүүр орцуудыг хамгийн бага ашиглана.

Санхүүгийн тайланд хэмжиж, тодруулсан бүх хөрөнгө болон өр төлбөрүүдийг бодит үндсэн хувьд түвшинд дараах байлаар ангиласан ба ангилаадаа бодит үндсэн хэмжүүрт бүхлээрээ томоохон нөлөөтэй хамгийн бага түвшний орцод үндэлжсэн:

- Түүлийн 1 - хөрөнгө, өр төлбөрийн хорижийн бирж дээр бүртгэлийн (залжуулаагүй), идэвхтэй зах зээл дээрх үндсэн.
- Түүлийн 2 - шуул болон шууд бусаар ашиглах боломжтой шамтыйн бага түвшний орцууд нь бодит үндсэн томоохон нөлөө үзүүлэх үнэлгээний техникиуд
- Түүлийн 3 - ашиглах боломжтүүр хамгийн бага түвшний орц нь бодит үндсэн хэмжилтэл томоохон нөлөөтэй үнэлгээний техникиуд

Групп нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд байнгын сууринар хүлээн зөвшиөрдөг хөрөнгө болон өр төлбөрүүдийн хувьд тайлант үе бүрийн эхст ангилийг дахин үнэлж (бүхлээрээ бодит үндсэн хэмжилтэд томоохон нөлөөтэй хамгийн бага түвшний орцод сууринлан) үзснээр түвшний хоорондын шилжилт гарсан зэсхийг тодорхойлж.

ЛЕНДМН ББСБ ХК

УЛААНбаатар хот
5029754 д.1118257206

20 MNR-AUDIT

147

БААНЫ
ИНЕСТИДЕНТЧИЙН
ХААН

Н.Нийж

МОНГОЛЫН ХУРЭНИЙН СИРИК
МОНГОЛЫН STOCK БҮРЧААН

2023 -07- 28

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАЙЛЦУУЛТА

БҮРГЭЭВ-02

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД 2022 ОНЫ 12 ДУГЛАР САРЫН 31

2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

2.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын төвчөө (үргэлжлэл)

а. Урьдчилж төлсөн төлбөрүүд

Урьдчилж төлсөн төлбөр нь урьдчилж бэлэн мөнгө төлсөн боловч бодитоор гараагүй байгаа зардлуулыг хэлнэ. Урьдчилж төлсөн төлбөрүүд нь эхийэд хөрөнгө хэсэгт бүртгэгдэх ба төлсөн бэлэн мөнгөний дунгээр хэмжигдэнэ. Үүний дараа үйл ажиллагаанд хөрөглэгдсэн буюу хугацаа нь дуусахад орлогын тайланд тусгагддаг.

б. Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийт анхны өртгөөс хуримтлагдсан элэгдэл ба хуримтлагдсан үнэ цэнийн бууралтын алдагдлыг хассан дүнтээр илэрхийлдэг. Үндсэн хөрөнгөөр хүлээн зөвшөөрөх шаардлагууд хангагдсан тохиолдолд тухайн үндсэн хөрөнгийн сольсон хэсгийн өртөг болон зээлүүгийн өртгийт тухай бүрд нь энэ өртөгт орууна. Бусад бүх засвар үйлчилгээний зардлыг гарсан үед нь ашиг алдагдлыг тайланд тусгана.

Хөрөнгийн ашиглалт дуусч эсвэл өртөг болон холбогдох хуримтлагдсан элэгдэл болон үзүүлж буурах нь данснаас хасгадаад үүсэх олз болон гарз нь ашиг аллагалд кредитглэгдэнэ.

Хүлээн зөвшөөрсний дараах үед үндсэн хөрөнгийг хуримтлагдсан элэгдэл ба хуримтлагдсан үнэ цэнийн бууралтын алдагдлыг хассан бодит үнэ цэнэр илэрхийлдэг.

Үндсэн хөрөнгийн элэгдлийг татварын зорилгоор шулуун шугамын аргаар, дараах ашиглалтын хувацаанд элэгдүүлээ. Үнд:

Ангилал	Жил
Тавилга, оффисын тоног төхөөрөмж болон тээврийн хэрэгсэл	10 жил
Компьютер ба техник тоног төхөөрөмж	3 жил
Оффисийн түрээсийн сафкуулалт	5 жил

Үндсэн хөрөнгийг худалдан борлуулах үед эсвэл түүний ашиглалт, борлуулалтгаас ирээдүйн эдийн застийн үр ашиг хүлээндэж болсон үед үл хүлээн зөвшөөрнө. Хөрөнгийн үл хүлээн зөвшөөрэлтийг холбогдон үүссэн аливаа олз, гарзыг (хөрөнгө борлуулалтын цэвэр орлого ба бүртгэлийн дун хоёрын зөрүүгээр тооин) хөрөнгийг үл хүлээн зөвшөөрсөн тайлант жилийн орлого, үр дүгнэлийн тайланд тусгана.

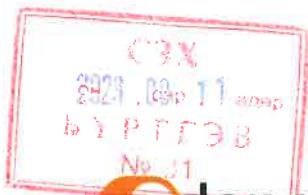
Үндсэн хөрөнгийн үлдэх өртөг, ашиглалтын хугацаа, элэгдлийн арга нь ёмне хийгдсэн тооцоолол ба үндсэн хөрөнгөнд агуулагдаж буй ирээдүйн эдийн застийн үр ашигийн хүлээндэж буй хэрэглээний хэв загварт нийцж байгаа эсэхийг баталгаажуулах үүдээс үндсэн хөрөнгийн үлдэх өртөг, ашиглалтын хугацаа, элэгдлийн аргыг санхүүгийн жилийн эцэс бүрд хянаж үзэг.

31 MNR-AUDIT

148

lendmn

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАЙЛЦУУЛГА

“ЛЭНДМИ ББСБ” ХК БОЛОХ ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

2.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын товчоо (үргэлжлэл)

a. Биет бус хөрөнгө

Тусад нь авсан биет бус хөрөнгийг анх хүлээн зөвшөөрөхдөө өртгөөр нь бүртгэдгээ. Бизнес изгдлийн үед авсан биет бус хөрөнгийг авсан өдрийн болдит үзүүлэхээр бүртгэнэ. Анх хүлээн зөвшөөрсний дараа биет бус хөрөнгийг хуримтлагдсан хорогдуулалт болон үзүүлэхээр бууралтын алдагдлыг хассан өртгөөр нь тайланд тусгадаг.

Дотоодоо хөгжүүлсэн биет бус хөрөнгийн хувьд хөгжүүлэлтийн зарлиас бусад зардал өртийг нэмэгдүүлэхгүй. Харин холбогдох зарлиуудыг зардал гарсан тайлант хугацаанд олз, гарзаар бүртгэнэ.

Биет бус хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа нь тодорхой эсвэл тодорхой бус эсхийг үзүүлэхээ. Группийн эзэмшиж байгаа бүх биет бус хөрөнгүүдийн ашиглалтын хугацааг тодорхойлсон.

Тодорхой ашиглалтын хугацаатай биет бус хөрөнгийг эдийн засгийн үр ашигтай хугацааны туршид нь хорогдуулах ба үзүүлэхээр бууралтын шинж тэмдэг илэрсэн тухай бураа үзүүлэхээр бууралтын үзүүлэхээр хийнэ. Ашиглалтын тодорхой хугацаатай биет бус хөрөнгийн хорогдуулах хугацаа болон аргыг хамгийн багадаа санхүүгийн жил бүрний эшээт хөнөөж үзэдэг. Хүлээгдэж буй ашиглалтын хугацаа эсвэл хүлээгдэж буй ирээдүйн үр өгөөжийн хэс загварт орсон өөрчлөлтийн хорогдуулалтын хугацаа эсвэл аргын аль тохиromжтойг нь өөрчлөх замаар бүртгэлд тусгах ба уг өөрчлөлтийг нягтлан бодох бүртгэлийн тооцоолын өөрчлөлтэйгээ үзүүлж.

Хязгаарлагдмал хугацаатай биет бус хөрөнгийн хорогдуулалтын зардлыг дэлгэрэнгүй орлогын тайланд биет бус хөрөнгийн үүрэгтэй нь нийтсэн зардлын бүлэгт хүлээн зөвшөөрнө.

Биет бус хөрөнгийг үл хүлээн зөвшөөрхөхтэй холбоотой үүссэн аливаа олз, гарзыг (хөрөнгийн борлуулалтын цэвэр орлого ба бүртгэлийн дун хоёрын зөрүүтээр тооцно) тухайн тайлант жилийн орлого, үр дүнгийн тайланд тусгана.

Группийн биет бус хөрөнгө нь нягтлан бодох бүртгэлийн програм хангамж болон бусад хөрөнгөөс бүрдэх ба эдгээрийг шулуун шугамын аргаар хорогдуулна.

m. Өөрийн хөрөнгө

Энгийн хувьцааг өөрийн хөрөнгөнд ашиглана. Энгийн хувьцааны ногдол ашигийг зарласан үедээ өөрийн хөрөнгөнд хүлээн зөвшөөрдэг. Өөрийн хөрөнгийн гүйлгээтэй холбоотой гүйлгээний зарлыг татвар суутгасан дунгээр нь өөрийн хөрөнгөнөөс хасна. Өөрийн хөрөнгийн гүйлгээний өртөгт зөвхөн өөрийн хөрөнгийн гүйлгээнд шууд холбоотой таднын нэмэгдүүлсэн өртөөс бусад өртийг оруулахгүй.

149

“ЛЭНДМН ББСБ” ХХ БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ**НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД**
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31**2. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН БОДЛОГУУД (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)****2.2 Нягтлан бодох бүртгэлтэйн гол бодлогуудын товчоо (үргэмжлэл)****и. Холбоотой талууллын гүйцээ**

Холбоотой тал гэдэг нь холбоотой хувь хүн эсвэл байгууллага байна.

(а) Хувь хүн эсвэл тухайн хүний гэр бүлийн ойрлын гишүүн доорх шаардлагуудыг хангасан тохиолдолд Группийн холбоотой талд тооцогдоно. Үүнд:

- (i) Группийн хянагт болон хамтын хянагт байдаг бол;
- (ii) Группид томоохон наелеелэл байдаг бол;
- (iii) Группийн гол удирдах ажилтан эсвэл Группийн толгой компанийн гишүүн бол.

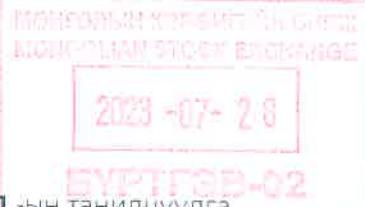
(б) Аж ахуйн нэгж байгууллага нь доорх шаардлагуудыг хангасан тохиолдолд Группийн холбоотой талд тооцогдоно. Үүнд:

- (i) Групп болон аж ахуйн нэгж нь нэг группын гишүүд бол (өөрөөр хэлбэл толгой компаний, охин компаний ба зэрэгдээ охин компаний бүр нь хоорондоо холбоотой юм);
- (ii) нэг байгууллага нь нэгээ байгууллагын хараат компани эсвэл хамтын үйлдвэр бол (эсвэл, өөр байгууллага нь гишүүн байх компанийн хараат компани эсвэл хамтын үйлдвэрлийн гишүүн бол);
- (iii) хоёр компаний хоёулаа нэг гуравдагч талын хамтын үйлдвэр бол;
- (iv) нэгээ тал нь нэгээ талын хараат компани эсвэл хамтын үйлдвэр бол (эсвэл, нэгээ тал нь гишүүн байх компанийн хараат компани эсвэл хамтын үйлдвэрлийн гишүүн бол);
- (v) Группийн эсвэл Групптай холбоотой талын ажилчдын тэтгэмжтэй холбоотой ажлаас гарсны дараах тэтгэмжийн хөтөлбөр бол. Хэрвээ Групп өөрөө тэр хөтөлбөр бол, ажил олгогчийн спонсор нь мөн Групптай холбоотой тал болно;
- (vi) (a)-д заасан хувь хүнд байгууллагын хяналт эсвэл хамтын хяналт байдаг бол;
- (vii) (a)(i)-д заасан хувь хүнд байгууллагын томоохон илээ байх эсвэл тулайм хүн нь группийн гол удирдах ажилтан бол
- (viii) Групп эсвэл Группийн толгой компанийн гол удирдах ажилтаныар хангаж үйлчилгээ үзүүлдэг байгууллага эсвэл группийн ямарваа гишүүн бол.

lendmn

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

“ЛЭНД МН ББСБ” ХК БОЛОН ТУУНИЙ ОХИН КОМПАНИ

НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД 2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

3. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ГОЛ ҮНЭЛЭМЖК БА ТООЦООЛОЛ

Нэгтгэсэн санхүүгийн тайлантгуудыг бэлтгэх ажлыг нь удирдлагас тайлангналын өдрийн байдлаарх хөрентэ, эр төлбөр, болзошгүй эр төлбөр, тайлант үеийн орлого, зардалд тайлантгасан дүйн нөлөө үзүүлэх үзэлжлий, ойролцоосон тооцоолол, төсөөллүүдийг хийхийг шаардлаг. Эдгээр төсөөлэл, тооцоолуудын тодорхой бус байдал нь ирээдүйд хөрөнгө, эр төлбөрийн бүртгэлийн дунд, материалыг дүнтэй залруулга хийж хүргж болно. Тухайлбал нэгтгэсэн санхүүгийн тайлант болттэхэд удирдлагын авч үзсэн томоохон тооцооллын тухай мэдээллийг дор үзүүлэв:

Бусад авлагын үнэ цэнийн бууралтыг тооцоолож

Компани нь ирээдүйд авлагас учрах боломжит алдагдлын хэмжээгээр үнэ цэнийн бууралтын сан байгуулдаг. Энэхүү сангийн дун нь удирдлагын түүхэн түршлага болон бусад эргэн төлөлтэд нөлөөлөхүүц хүчин зүйлүүдийн үнэлэмжээс шалтгаана. Тиймээс аль ч тайлант хугацаанд бүртгэсэн үнэ цэнийн бууралтын зардал нь тухайн жилийн үнэлэмж, тооцоолол болон төсөөллөөс хамааран еөрчлөгддөж байдал.

ЛЭНДМН ББСБ ХК

Ч. Чандаа
УЛААНбаатар хот
5039754 д.1118267206

24 MNR-AUDIT

151

Б. Н. Номтуяа
UNIVERSITY OF ULAANBAATAR
0017126703 2023-07-28

lendmn

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНЫ

НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

/mnn.mog/

4. МЕНГӨ ТҮҮНТЭЙ АДИЛГАХ ХӨРӨНГӨ

	2021	2022
Касс дахь мөнгө	29	330
Банкин дахь мөнгөн хөрөнгө	4,903,649	5,217,251
	4,903,678	5,217,581

Мөнгө түүнтэй адилгах хөрөнгө нь Голомт банк, Худалдаа хөгжлийн банк, Хаан банк, Төрийн банк, Хас банк, Капитрон Банкны харилцах дахь монгол төгрөг болон ам. долларын бүрдэж байна.

5. ХАРИЛЦАГЧДАД ОЛГОСОН ЗЭЭЛ БОЛОН УРЬДЧИЛГАА

	2021	2022
Хэрэглээний зээл	31,719,389	65,442,582
Байгууллагын зээл	773,797	22,656
Машини зээл	2,129,621	7,418,168
Хасах нь: ЗҮЦХА-ын сан	(2,196,760)	(3,297,126)
	32,426,047	69,586,280

6. БУСАД ХӨРӨНГӨ

	2021	2022
Бусад авлага	690,080	747,803
Хангамжийн материал	23,708	20,606
	713,788	768,409

7. УРЬДЧИЛЖ ТӨЛСӨН ТӨЛБӨР

	2021	2022
Урьдчилж төлсэн тооцоо	18,796	44,957
Хөрөнгө худалдан авалтын УТТ	-	480
	18,796	45,437

ЛЭНДМН ББСБ ХК

УЛААНБААТАР ХОТ
5030754 д/н 1118267205

152

МОНГОЛЫН ХУРСААЛЫН СҮРГҮҮ
MONGOLIA'S STOCK EXCHANGE
2023 -07- 28
БҮРТГЭВ-02
ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

**НЭГТГЭСЭН САНХҮҮТИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31**

/нийн.төгр/

8. БИНЕТ БУС ХӨРӨНГӨ

	2021	2022
Өртөг		
1-р сарын 1-нээр	571,413	610,818
Нэмэгдсэн	312,070	-
Охин компанийг борлуулсантай холбоотой данснаас хасалт	(272,665)	-
12-р сарын 31-нээр	610,818	610,818
Хүримтлагдсан хорогдол		
1-р сарын 1-нээр	168,268	162,980
Тайлант жилийн хорогдол	51,851	46,743
Охин компанийг борлуулсантай холбоотой данснаас хасалт	(57,139)	-
12-р сарын 31-нээр	162,980	209,723
Цэвэр дун	447,838	401,095

9. ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ

	2021	Өсвөлт	Буураалт	2022
Алихны өртөг				
Тавилга, оффисын хэрэгсэл	292,486	15,095	(34,058)	273,523
Компьютер,тоног техеөрөмж	313,174	97,340	(7,754)	402,760
Оффисын сайжруулалт	203,636			203,636
	809,296	112,435	(41,812)	379,919
Хүримтлагдсан зэрглэл				
Тавилга, оффисын хэрэгсэл	70,989	29,964	(33,872)	67,081
Компьютер,тоног техеөрөмж	242,536	55,944	(3,521)	294,959
Оффисын сайжруулалт	103,724	40,685	-	144,409
	417,249	126,593	(37,393)	506,449
Цэвэр дун				
Тавилга, оффисын хэрэгсэл	221,497	(14,869)	(186)	206,442
Компьютер,тоног техеөрөмж	70,638	41,396	(1,233)	107,801
Оффисын сайжруулалт	99,912	(40,685)	-	59,227
	392,047	(14,158)	(4,419)	373,470

26 MNR-AUDIT

153

lendmn

МОНГОЛЫМ ХУВЬСААНЫЙН БИРК
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07- 28

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

10. ЗЭЭЛ

2021 оны 12 дугаар сарын 31

	Жилийн хүү	Богино хугацаат	Урт хугацаат	Нийт
Бонд	14%	27,808	7,272,847	7,300,655
Хаалттай бонд	20%	20,997	-	20,997
Зээл	14%	101,544	2,845,000	2,946,544
Итгэлцлийн үйлчилтээ	6%-20%	6,595,318	1,158,076	7,753,394
Нийт зээл		6,745,667	11,275,923	18,021,590

2022 оны 12 дугаар сарын 31

	Жилийн хүү	Богино хугацаат	Урт хугацаат	Нийт
Бонд	14%-15%	7,740,064	3,029,518	10,769,582
Зээл	12%-21.8%	7,923,024	3,845,000	11,768,024
Итгэлцлийн үйлчилтээ	6-21%	17,403,168	4,285,089	21,688,257
Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас	17%	-	4,679,661	4,679,661
Нийт зээл		33,066,256	15,839,268	48,905,524

11. ТҮРЭЭСИЙН ӨР ТӨЛБӨР

	2021	2022
1-р сарын 1-нээр	573,727	371,235
Нэмэгдэл	-	106,318
Элэгдлийн зардал	(202,492)	(259,961)
12-р сарын 31-нээр	371,235	217,592

Тайлан хугацааны түрээсийн өглөг болон хөдөлгөөнийг доорх хүснэгтэд харуулав:

	2021	2022
1-р сарын 1-нээр	680,417	476,651
Хүүний зардал	106,206	80,761
Нэмэгдэл	-	106,318
Түрээсийн төлбөр	(288,117)	(377,958)
Түрээсийн хөнгөлөлт	(21,855)	-
12-р сарын 31-нээр	476,651	285,772
Богино хугацаат	243,626	285,772
Урт хугацаат	233,025	-

154

2023 -07- 28

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

САХ
БҮРЧТӨВ
БУРЧТӨВ

БҮРЧТӨВ-02

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ
НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

/мийн.тог/

12. БУСАД ӨР ТӨЛБӨР

	2021	2022
Бусад санхүүгийн өр төлбөр		
Хувь хүн, байгууллагад өгөх өглөг	609,367	1,978,802
Бусад өглөг	187,568	341,578
Нийт	796,935	2,320,380
 Бусад санхүүгийн бус өр төлбөр		
Бусад татварын өглөг/орлогын татвараас бусад/	130,231	215,375
Олгохоор баталсан зээлийн үүргийн үнэ цэнсо бууралтын сан	29,061	86,659
Нийт	159,292	302,034
 Нийт бусад өр төлбөр	956,227	2,622,414

13. ХУВЬЦААТ КАПИТАЛ

	2021	2022
Хувьцаат капитал	10,756,859	10,756,859
	10,756,859	10,756,859

Хувьцаа эзэмшигчид:

	2021	2022
Анд Системс ХХК	75.0%	75.0%
Олон Нийт	17.4%	17.4%
Халаасны хувьцаа	7.6%	7.6%
100.0%	100.0%	100.0%

14. ХАЛААСНЫ ХУВЬЦАА

	2021	2022
Халаасны хувьцаа	2,337,547	2,337,547
	2,337,547	2,337,547

28 MNR
РАИНОС КИНДС АУДИТ УЛС
JOIN

155

RIINOS
INVESTMENT LTD

Нийтийн

lendmn

МОНГОЛЫН ХЕРЕНГИЙН ОМСК
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07- 28

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

**“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ
НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31**

/мийн тоо/

15. ХҮҮГИЙН ОРЛОГО, ЗАРДАЛ

	2021	2022
Хүүний орлого		
Банксанд байршуулсан харилцах, хадгаламжийн хүү	101,141	40,619
Аж ахуй нэгжид олгосон зээл	247,726	10,626
Харилцагчдад олгосон зээл ба урьдчилгаа	12,142,875	20,163,703
Нийт хүү болон түүнтэй адилтгах цэвэр орлого	12,491,742	20,214,948
Хүүний зардал		
Зээлийн хүүний зардал	(2,692,447)	(3,869,123)
Түрээсний еглэгийн хүүний зардал	(106,206)	(80,761)
Нийт хүү болон түүнтэй адилтгах зардал	(2,798,653)	(3,949,884)

16. ЗЭЭЛИЙН ҮНЭ ЦЭНИЙН БУУРАЛТЫН АЛДАГДАЛ

Дараах хүснэгтэнд ашиг алдагдаар хүлээн зөвшөөрөгдсөн, санхүүгийн херентийн
үнэ цэнийн бууралтын алдагдлын зардлыг үзүүлэв:

	2021	2022
Үнэ цэнийн бууралтын алдагдал		
Харилцагчдад олгосон хэл болон урьдчилгааны үнэ цэнийн бууралтын алшагдал	(741,499)	1,381,057
Олгохоор бөгөөд авсаны үзүүлийн үнэ цэнийн бууралтын алдагдал	15,941	57,598
Нийт үнэ цэнийн бууралтын алшагдал	(725,556)	1,438,655

156

lendmn

**“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ
НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31**

/мийн тоо/

17. УДИРДЛАГА БОЛОН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ

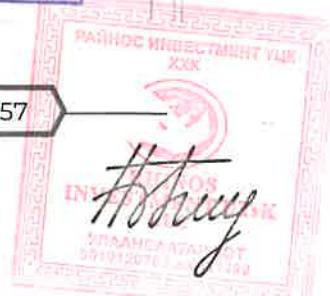
	2021	2022
Цалингийн зардал	2,263,662	2,558,332
ЛэндМН системийн техник үйлчилгээний зардал	974,442	1,197,607
Мэргэжлийн үйлчилгээний зардал	1,206,454	1,598,240
Түрээсийн болон үндсэн хөрөнгийн эзогдэл	348,697	386,554
Зар сургалчилгаа, маркетингийн зардал	203,225	423,714
Банкны шимтгэл	69,797	99,357
Нийгмийн двагтгалын шимтгэл	258,485	310,389
Биет бус хөрөнгийн хорогдол	34,323	46,743
Засвар үйлчилгээний зардал	18,251	51,196
Бусад зардал	465,799	984,117
	5,843,135	7,656,249

18. БУСАД ОРЛОГО(ЗАРДАЛ)/ЦЭВЭР ДУНГЭЭР/

	2021	2022
Данснаас хассан зээлийн эргэн телелтөөс олсон олз	224,652	226,271
Түрээсийн хөнтгөлтийн орлого	21,855	-
Бусад орлого	23,922	87,110
Охин компани борлуулсны олз	9,538	-
Бусад зардал	(193,693)	(224,670)
Гадаад валютын ханшийн өөрчлөлтийн болиг бус алдагдал, цэвэр	(79)	(185,521)
Гадаад валютын ханшийн өөрчлөлтийн болиг алдагдал, цэвэр	(314,783)	(336,685)
Санхүүгийн үүсмал хэрглүүрний болиг үзүүлийн өөрчлөлтөөс үүснэ олз/(гарз)	124,349	-
Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны алшигдал	-	(4,419)
	(104,039)	(637,914)

30 MNR-AUDIT

МОНГОЛЫН ХОРХРЭҮҮДИЙН
МОНГОЛСААН ЭТӨӨС БААНЧИЙН
2023 -07- 20
БҮРТГӨВЭЭ

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

НЭГТГЭСЭН САНХУҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

/мийн.тог/

19. ОРЛОГЫН АЛБАН ТАТВАРЫН ЗАРДАЛ

	2021	2022
Тайлант жилийн татвар:		
Тайлант жилийн орлогын албан татвар	461,290	1,050,795
Хойшлогдсон татвар:		
Түр зөрүүгийн үүсэлтэй холбоотой	8,274	(43,530)
Тайлант жилийн орлогын албан татварын зардал	469,564	1,007,265

20. ОРЛОГЫН АЛБАН ТАТВАРЫН ӨГЛӨГ/(АВЛАГА)

	2021	2022
1-р сарын 1-ний байдлаар	(73,786)	38,221
Тайлант жилийн орлогын албан татварын зардал	461,290	1,050,795
Тайлант жилийн орлогын албан татварын тололт	(359,823)	(269,808)
Зогссон үйл ажиллагааны орлогын албан татварын зардал	13,178	-
Гуравдагч этгээдийн суутгасан орлогын албан татвар	-	(4,062)
Охин компанийг худалдсан даянсаас хасалт	(2,638)	-
12-р сарын 31-ний байдлаар	38,221	815,146

31 MNR-AUDIT

158

RHINO'S INVESTMENT LTD.

Н.Түнүүс

lendmn

ЛЭНД БОНД

**“ЛЭНДМИН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ
НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНТИЙН ТОДРУУЛГУУД
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31**

/мийн.тогз/

21. ХОЙШЛОГДСОН ТАТВАРЫН ХӨРӨНГӨ

	2021	Эхийн үзлэгдэл	Ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрөгдсөн	Охин компанийг худалдсан дансанаас хасалт	Эцсийн үзлэгдэл
Хойшлогдсон татварын хөрөнгө:					
Гадаад валютын ханшийн өөрчлөлтийн бодит бус алдагдал	18,283		(15,829)	-	2,454
Түрээсийн хөрөнгийн элэгдэл болон хүүний зардал	10,669		(127)	-	10,542
Санхүүгийн үүсмэл хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийн алдагдал	12,455		(12,455)	-	-
Хуримтлагдсан зардал Ирээдүйн татвар ногоон орлоготой цэвэршигүүлэх татварын алдагдал	12,745		-	20,137	20,137
Хойшлогдсон татварын хөрөнгө	54,152		(8,274)	(12,745)	33,133
	2022	Эхийн үзлэгдэл	Ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрөгдсөн	Охин компанийг худалдсан дансанаас хасалт	Эцсийн үзлэгдэл
Хойшлогдсон татварын хөрөнгө:					
Гадаад валютын ханшийн өөрчлөлтийн бодит бус алдагдал	2,454		36,098	-	38,552
Түрээсийн хөрөнгийн элэгдэл болон хүүний зардал	10,542		(3,671)	-	6,871
Хуримтлагдсан зардал	20,137		11,103	-	31,240
Хойшлогдсон татварын хөрөнгө	33,133		43,530	-	76,663

32 MNR-AUDIT

159

Нийтийн
РАЙНОС ИНВЕСТИЦИЙН ТҮҮХ
РАЙНОС
ИНВЕСТИЦИЙН ТҮҮХ

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

**ЯЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31**

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

2023-07-28

БҮРТГЭВ-02

22. НЭГЖ ХУВЬЦААНД НОГДОХ АШИГ

/mnn.mn/

Группд шингэрүүлах боломжтой энгийн хувьцаа байхгүй учир нэгж хувьцаанд ногдох үндсан болон шингэрүүлсэн ашгийн дүн тэнцүү болно.

	2021	2022
Тайлант жилийн цэвэр ашиг буюу	3,890,911	5,524,981
Группийн хувьцаа эзэмшигчдэд ногдох нийт дэлгэрэнгүй орлого		
Үргэлжлиж буй үйл ажиллагааны тайлант жилийн цэвэр ашиг буюу хувьцаа эзэмшигчдэд ногдох нийт дэлгэрэнгүй орлого	4,001,907	5,524,981
Нэгж хувьцаанд ногдох үндсэн болон шингэрүүлсэн ашгийг тооцолоход ашиглах энгийн хувьцааны жигнэсэн дундаж тоо*	753,113,101	739,301,638

	2021	2022
Группийн хувьцаа эзэмшигчдийн тайлант хугацааны:		
Нэгж хувьцаанд ногдох үндсэн ашиг	5.17	7.47
Нэгж хувьцаанд ногдох үргэлжлэлж буй үйл ажиллагаа	5.31	7.47

*Энгийн хувьцааны жигнэсэн дундаж тоонд тайлант хугацаанд халаасласан хувьцааны нөлөөллийг харгалзан үзсэн.

160

5.2 АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ /2023 оны 1 улирлын байдлаар/

“НИЙСЛЭЛ АУДИТ” ХХК

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

“ЛЭНДМИ ББСБ” ХК

2023 оны 03 дугаар сарын 31-ний өдрөөр
тасалбар болгосон санкүүгийн тайлан

Улаанбаатар 2023

161

МОНГОЛЫН ХААНГИЙН ДЭМЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023-07-28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

“НИЙСЛЭЛ-АУДИТ” ХХК

НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛ, ХЯНАЛТЫН ИТГЭМЖЛЭГДСЭН БАЙГУУЛЛАГА

Улаанбаатар хот

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК-ЫН УДИРДЛАГАД

Бид танай байгууллагын 2023 оны 03 дугаар сарын 31-нээр Сангхүүгийн байдлын тайлан, Орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, Менгөн гүйлгээний тайлан бусад нэмэлт тайлбар тодруултыг багтаасан сангхүүгийн тайланд аудит хийж гүйцэтгээ.

Зорчилгүй дүгнэлт

Танай байгууллага 2023 оны 03 дугаар сарын 31-нээр тасалбар болгосон сангхүүгийн тайлангаа холбогдох Сангхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын хувьд үзүүлсэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Бид энэхүү аудитыг Аудитын олон улсын стандартын дагуу хийж гүйцэтгэв. Уг стандартын дагуу хүлээх хариуцлагаа энэ тайлангийн “Аудиторын сангхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага” хэсэгт харуулсан болно. Бид сангхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой зохиц ёс зүйн шаардлалын дагуу танай байгууллагасаа хараат бусаар ажиллах үүргээ бүрэн биелүүлсэн билээ. Бидний олж авсан аудитын нотолгоо нь аудитын дүгнэлт гаргахад хангантай бөгөөд зохистой үндэслэлтэй чадсан гэдэгт итгэлтэй байна.

Аудитын гол асуудлууд

Бидний мэргэжлийн үзэлэмжээр тайлант үеийн сангхүүгийн тайланд хамгийн их иелөөтгэй зүйлсийг аудитын гол асуудлууд гэж үзүүлэх. Сангхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд эдгээр асуудлыг иштгэсэн байвал авч үзсэн ба тусад нь дүгнэлт гаргаагүй болно.

Бусад мэдээлэл

Сангхүүгийн тайланд гаргасан бишний дүгнэлтэд бусад мэдээлэл хамраагүй тул түүнд баталгаажуулалт гаргахгүй.

Удирдлагын ба Засгийн удирдлагын сангхүүгийн тайланд хүрэх үүрэг

Сангхүүгийн тайланг Сангхүүгийн тайлагналын холбогдох олон улсын стандартын дагуу бэлтгэх ба үзүүлсэн зөв толилуулах нь байгууллагын удирдлагын хүлээх үүрэг юм. Энэхүү үүрэгт залилан, алдааны улмаас үүсч болох материаллаг буруу илэрхийлэлтүй сангхүүгийн тайлан бэлтгэх, толилуулах үүрэг бүхий дотоод хяналтыг бий болгох, хэрэгжүүлэх ажлууд багтана.

Сүхбаатар дүүрэг, 6 дугаар хороо, Бага тойруу 44-01, Улаанбаатар 21046, Монгол Улс
Утас: 316918, 70110095 Факс: 70120095 И-мэйл: info@nisslaudit.mn

162

СЗХ

2023 дэд 11-еийн

БҮРТГЭВ

lendmn

МОНГОЛЫМ ХУЧИГИЙН БИРД
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07- 26

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

Удирдлагыг санхүүгийн тайлант гаргахдаа байгууллагын үйл ажиллагааг цаашид тасралтгүй явуулах үүрэг хариуцлага хүлээн байна.

Аудиторын санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Хийсэн аудитдаа үндэслэн санхүүгийн тайлангийн талаар хэрэв бус дүгнэлт өгөх нь бидний үүрэг хариуцлага юм.

Бид танай байгууллагын санхүүгийн тайлант материалыг алдаагүй бэлтгэгдсэн тухай нийдвартай, хангалитай иотолгоо олих авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, түүнийг Аудитын олон улсын стандарт болон Аудитын дотоод стандартыг баримтлан хийв. Аудит хийхдээ аудитын горим (Шалгах, давтаа тооцоолох, тулган баталгаажуулах, тасалбар болголт, тулгах гэх мэт)-үүдлиг ашиглав.

Байгууллагын удирдлагыг нь нягтлан болох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг баримталсан бөгөөд цаашид ч уг зарчмыг баримтлах юм байна.

Тайлантгийн зориулалт

Энэхүү тайлант танай байгууллагын хувь нийлүүлэгчдэд зориулац болтгэв. Бид энэ тайлантгийн асуултын хүрээнд гуравдагч талын өмнө хариуцлага хүлээхгүй болно.

Аудиталсан санхүүгийн тайлантгийн хураангуйг хавсаргав.

2023 оны 5 сарын 26 өдөр

2023-07-28

СЗХ

2023.06.11
БААНЫН ОДОР

lendmn

БҮРТГЭВЭН ОДОР

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАЙЛАНЦУУЛГА

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ХУРААВГУЙ

Үзүүлэгчийн албан ёсны нэр: "ЛЭНД МН ББСБ" ХК		Гүйцэтгэл (млн тог)	
Санхүүгийн тайлланын одор: 2023-03-31		Аудитлагаагүй	Аудитлагдсан
А. САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН (Тайлант үеийн эцсийн үзүүлэлт)			
1	Мөнгөн хөрөнгө	4,246,643.4	4,246,643.4
1.1	Бэлэн мөнгө	871.9	871.9
1.2	Банк санхүүгийн байгууллагад байршиулсан харилцах	4,245,702.1	4,245,702.1
1.3	Банк санхүүгийн байгууллагад байршиулсан хадгаламж	69.3	69.3
1.4	Авлагын болзошгүй зредэлний сан	-	-
2	Зээл	73,719,436.0	73,719,436.0
2.1	Хэвийн зээл	77,709,798.6	77,709,798.6
2.1.1	Хугацаа хэтэрсэн зээл	71,584,791.5	71,584,791.5
2.1.2	Хугацаа хэтэрсэн зээл	2,650,407.2	2,650,407.2
2.1.3	Чаняргүй зээл	3,474,599.9	3,474,599.9
2.1.3.1	Хэвийн бус зээл	1,292,180.2	1,292,180.2
2.1.3.2	Эргэлзээтийн зээл	854,571.9	854,571.9
2.1.3.3	Муу зээл	1,327,847.9	1,327,847.9
2.2	Зээлийн зредэлний сан	3,990,362.6	3,990,362.6
3	Бусад авлагы	2,325,203.8	2,325,203.8
3.1	Бусад авлагы	195,698.0	195,698.0
3.2	Хуримтлуулж тооцсон зээлийн хүүгийн авлагы	2,129,505.8	2,129,505.8
4	Бусад хөрөнгө	195,994.7	195,994.7
4.1	Урьдчилж толсон зардал, тооцоо	177,715.6	177,715.6
4.2	Хугацаандав байгаа факторийгийн тооцоо авлагы	-	-
4.3	Хэвийн өмчүүс бусад ул хөхлөх хөрөнгө	-	-
4.4	Материал, үнсүүгүй зүйлс	18,279.1	18,279.1
4.5	Бусад хөрөнгө	-	-
	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	80,487,277.9	80,487,277.9
5	Үндсэн дөрөнүү	517,441.9	517,441.9
5.1	Баршига Байгуулмыж	1,099,081.5	1,099,081.5
5.1.1	Хуримтлагдсан элэгдэл	935,977.6	935,977.6
5.2	Эд хогшил	106,159.4	106,159.4
5.2.1	Хуримтлагдсан элэгдэл	37,003.6	37,003.6
5.3	Техник хэрэгсэл	584,039.5	584,039.5
5.3.1	Хуримтлагдсан элэгдэл	348,051.4	348,051.4
5.4	Дуусаагүй барилга	49,194.2	49,194.2
6	Биет бус хөрөнгө	389,641.6	389,641.6
	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	907,083.6	907,083.6
	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	81,394,361.4	81,394,361.4
7	Дансны өглөг	21,888,763.7	21,888,763.7
7.1	Банк, санхүүгийн байгууллагаас авсан богино хугацаат зээл	6,884,682.5	6,884,682.5
7.2	Өрийн бичгээрх өглөг	15,004,081.2	15,004,081.2
8	Бусад эх үүсвэр	22,112,669.5	22,112,669.5
8.1	Итгэлшийн үйлчилгээний өглөг	21,899,714.5	21,899,714.5
8.2	Мөнгөн гүйвууллын өглөг	212,955.0	212,955.0
9	Хуримтлуулж тооцсон хүүгийн өглөг	1,309,924.0	1,309,924.0
9.1	Хуримтлуулж тооцсон зээлийн хүүгийн өглөг	267,888.9	267,888.9
9.2	Хуримтлуулж тооцсон үзүүлэлт цасны хүүгийн өглөг	543,226.3	543,226.3
9.3	Хуримтлуулж тооцсон бусад хүүгийн өглөг	498,808.8	498,808.8

РАННОСЫН ДОКУМЕНТЫН

СЭХ
2023.07.11
ЧИМСААЛЫН
БҮРТГЭВ

lendmn

МОНГОЛЫН ХУГААСААН СҮЧИК
МОНГОЛЫН СТОК БААНДАС

2023 -07- 28

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

10	Бусад өглөг	3,848,361.1	3,848,361.1
10.1	Цолигчийн оглог	115,167.3	115,167.3
10.2	ЭМД, НДШ-ийн өглөг	14,189.6	14,189.6
10.3	ХАОАТ-ын өглөг	-	-
10.4	Орлогын албан татварын өглөг	1,405,620.1	1,405,620.1
10.5	Бусад	2,313,384.2	2,313,384.2
Богино хугацаат өр толборийн дүн		49,159,718.3	49,159,718.3
11	Банк бүс санхүүгийн байгууллагаас авсан урт хугацаат зээл	4,354,231.4	4,354,231.4
12	Төслийн эзэлийн урт хугацаат санхүүжилт	-	-
Урт хугацаат өр толборийн дүн		4,354,231.4	4,354,231.4
Өр толборийн шийт дүн		53,513,949.7	53,513,949.7
13	Энгийн хувьцаа	8,000,000.0	8,000,000.0
13.1	Халласны хувьцаа	2,337,546.7	2,337,546.7
	Хувьцаат капитализм дүн	5,662,453.3	5,662,453.3
14	Нэмж төлөгдсөн капитал	2,756,858.8	2,756,858.8
15	Хандивын капитал	57,348.2	57,348.2
16	Хуримтлагдсан ашиг (алдагдал)	19,403,751.5	19,403,751.5
16.1	Тайлантайн үеийн	3,650,510.8	3,650,510.8
16.2	Өмнөх үеийн	15,753,240.7	15,753,240.7
Эзлийн өмчийн дүн		27,880,411.7	27,880,411.7
ӨР ТӨЛБОР БА ЭЗЛИЙН ӨМЧИЙН ДҮН		81,394,361.4	81,394,361.4
Б.ОРЛОГЫН ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ТАЙЛАН (Тайлант үеийн гүйцэтгэл)			
1	Хүүгийн орлого	6,757,251.6	6,757,251.6
2	Хүүгийн зардал	1,114,418.0	1,114,418.0
3	Цэвэр хүүгийн орлого	5,642,833.6	5,642,833.6
4	Хүүгийн бус орлого	2,966,385.3	2,966,385.3
4.1	Гадаад валютын ханшиний тэгшитгэлийн орлого	77,450.4	77,450.4
4.2	Санхүүгийн үйлчилгээний шийнээс	2,888,934.9	2,888,934.9
5	Хүүгийн бус зардал	3,382,817.2	3,382,817.2
5.1	Гадаад валютын ханшиний тэгшитгэлийн зардал	358,996.1	358,996.1
5.2	Үйл ажиллагааны зардал	749,266.2	749,266.2
5.3	Бусад зардал	2,274,554.9	2,274,554.9
	Цэвэр хүүгийн бус орлого/зардлын дүн	(416,431.9)	(416,431.9)
6	Эрэдэлийн сан байгуулахаас өмнөх үйл ажиллагааны ашиг	5,226,401.7	5,226,401.7
7	Эзлийн эрэдэлийн сан	683,284.6	683,284.6
8	Ердийн үйл ажиллагааны ашиг/алдагдал	4,543,117.1	4,543,117.1
9	Үндсэн бус үйл ажиллагааны орлого	48,693.9	48,693.9
10	Үндсэн бус үйл ажиллагааны зардал	72,208.5	72,208.5
11	ҮНДСЭБ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ	4,519,602.5	4,519,602.5
12	Үндсэн бус үйл ажиллагааны цэвэр орлого		
13	ТАТВАР ТӨЛӨХИЙН ӨМПӨХ АШИГ /АЛДАГДАЛ	4,519,602.5	4,519,602.5
14	Татварын зардал	869,091.7	869,091.7
15	ТАЙЛАНТ ҮЕЙИН ЦЭВЭР АШИГ (АЛДАГДАЛ)	3,650,510.8	3,650,510.8
В.ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН (Тайлант үеийн эсийн үлээгдэл)			
1	Хувьшат капитал	5,662,453.3	5,662,453.3
3	Нэмж төлөгдсөн капитал	2,756,858.8	2,756,858.8
4	Хандивын капитал	57,348.2	57,348.2
5	Дахин үзүүлэлтийн нөөц		
6	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн нөөц		
7	Хуримтлагдсан ашиг	19,403,751.5	19,403,751.5
8	Нийт дүн	27,880,411.7	27,880,411.7

MUSLE-AUDIT LLC
CERTIFIED ACCOUNTING
AUDIT & APPRAISAL

РАЙНОС ИМПЛЕМЕНТЕЙК

ЛЕНД МН СЕСБ ХК

УЛААНбаатар хот
8039754 ф. 1118267206

165

РАЙНОС ИМПЛЕМЕНТЕЙК

RHINOS
INVESTMENT UTRK
LLC

САНКТА-ПЕТЕРБУРГ
+7 911 123 12 99

lendmn

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГҮҮЛГҮҮР
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07- 28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД-ЫН ТАНИЛЦУУЛГА -

Г. МОНГОЛ ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН (Тайлант усийн гүйшүүлэл)

1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн орлого	156,521,524.7	156,521,524.7
2	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн зарлага	157,502,119.9	157,502,119.9
3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(980,595.2)	(980,595.2)
4	Үндсэн бус үйл ажиллагааны мөнгөн орлого	43,675.5	43,675.5
5	Үндсэн бус үйл ажиллагааны мөнгөн зарлага	34,023.0	34,023.0
6	Үндсэн бус үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	9,652.5	9,652.5
7	Нийт цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(970,942.7)	(970,942.7)
8	МОНГОЛ ХӨРӨНГИЙН ЭХНИЙ ҮЛДЭГДЭЛ	5,217,586.1	5,217,586.1
9	МОНГОЛ ХӨРӨНГИЙН ЭЦСИЙН ҮЛДЭГДЭЛ	4,246,643.4	4,246,643.4

Үйлдэсэн: *Jakku*

Огноо: 2023.5.28.

NUSLEL-AUDIT LLC
CERTIFIED ACCOUNTING
AUDIT & APPRAISAL

СЭХ

2023 оны 03 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон
БҮРТГЭВ-02

lendmn

МОНГОЛЫН ХУВАНТЫН СИРИЙН
МОНГОЛЫН СТОК ЕЦСИЙН БҮРТГЭВ

2023-07-28

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

**"ЛЭНДМН ББСБ" ХК
2023 ОНЫ 03 ДУГААР САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨР ДУУСГАВАР БОЛСОН
САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН**

Үзүүлэлт	2022.12.31	2023.03.31	(мян.тог)
Эргэлтийн хөрөнгө			
МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	5,217,581.1	4,246,643.4	
Болон менге	330.4	871.9	
Банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулсан харилцах	5,217,182.6	4,245,702.1	
Банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулсан халтгаламж	68.1	69.3	
БОГИНО ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ /ЦЭВРЭЭР/	172,230.0	-	
Богино хугацаат хөрөнгө оруулалтын үнэт цас	172,230.0		
ЗЭЭЛ/ЦЭВРЭЭР/	67,800,901.7	73,719,436.0	
Нийт зээл	71,098,027.8	77,709,798.6	
Хэвийн зээл	66,588,487.7	71,584,791.5	
Хугацаа хэтэрсэн зээл	1,659,174.9	2,650,407.2	
Хэвийн бус зээл	844,993.3	1,292,180.2	
Эргэлзээтэй зээл	867,241.2	854,571.9	
Муу зээл	1,138,130.8	1,327,847.9	
(Эрсдлийн зээлийн сан)	(3,297,126.2)	(3,990,362.6)	
БУСАД АВЛАГА	2,609,843.7	2,325,203.8	
Бусад авлага	824,465.4	195,698.0	
Хуримтлуулж тооцсон хүүтийн авлага	1,785,378.3	2,129,505.8	
БУСАД ХӨРӨНГӨ	66,043.8	195,994.7	
Урьдчилж төлсөн зардал тооцоо	45,437.6	177,715.6	
Материал үнэ бүхий зүйлс	20,606.1	18,279.1	
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН НИЙТ ДҮН	75,866,600.2	80,487,277.9	
ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	591,061.9	517,441.9	
Барилга байгууламж	1,105,098.5	1,099,081.5	
Хуримтлагдсан элэгдэл (барилга байгууламж)	887,506.8	935,977.6	
Эд хогшил	102,067.4	106,159.4	
Хуримтлагдсан элэгдэл (эд хогшил)	34,466.8	37,003.6	
Техник хэрэгсэл	574,216.5	584,039.5	
Хуримтлагдсан элэгдэл (техник хэрэгсэл)	327,573.0	348,051.4	
Дуусагчийн барилга	59,226.0	49,194.2	
БИЕТ БУС ХӨРӨНГӨ	401,095.0	389,641.6	
Биет бус хөрөнгө	401,095.0	389,641.6	
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	992,156.9	907,083.6	
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	76,858,757.1	81,394,361.4	

"Нийстэл-Аудит" ХХК

РАЙНОС ИНВЕСТИЦИЙН ТҮҮХ
XXK

167

№1

lendmn

ЛЭНД БОНД ын танилцуулдга

ДАНСНЫ ӨГЛӨГ	22,705,955.1	21,888,763.7
Банк, санхүүгийн байгууллагаас авсан бодино хугацаат зээл	7,780,030.3	6,884,682.5
Өрийн бичгийн өглөг	14,925,924.9	15,004,081.2
БУСАД ЭХ ҮҮСВЭР	21,559,109.3	22,112,669.5
Итгэлийн үйлчилгээний өглөг	21,273,791.1	21,899,714.5
Мөнгөн гүйшүүлгүүн өглөг	285,318.2	212,955.0
ХУРИМТЛУУЛЖ ТООЦОН ХҮҮГИЙН ӨГЛӨГ	1,072,374.5	1,309,924.0
Хуримтлуулж тооцсон зээлийн хүүгийн өглөг	142,992.5	267,888.9
Хуримтлуулж тооцсон үнэт шаасны хүүгийн өглөг	523,319.0	543,226.3
Хуримтлуулж тооцсон бусад хүүгийн өглөг	406,063.1	498,808.8
БУСАД ӨГЛӨГ	3,446,416.8	3,848,361.1
Салбар хоорондын өглөг	-	-
Цаглангийн өглөг	310,453.3	115,167.3
ЭМД, НДШ өглөг	31,125.0	14,189.6
ААНОАТ-ын өглөг	1,025,891.7	1,405,620.1
ХАОАТ-ын өглөг	4,630.8	-
Бусад өглөг	2,074,316.1	2,313,384.2
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	48,783,855.7	49,159,718.3
Банк, санхүүгийн байгууллагаас авсан урт хугацаат зээл	3,845,000.0	4,354,231.4
УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	3,845,000.0	4,354,231.4
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	52,628,855.7	53,513,949.7
Эглийн хувьцаа	8,000,000.0	8,000,000.0
Халаасны хувьцаа	(2,337,546.7)	(2,337,546.7)
ХУВЬЦААТ КАПИТАЛЫН ДҮН	5,662,453.3	5,662,453.3
БУСАД ӨМЧ	18,567,447.6	22,217,958.4
Нэмж төлөгдсөн капитал	2,756,858.8	2,756,858.8
Хандивын капитал	57,348.2	57,348.2
Хуримтлагдсан эншиг /аддагдал/	15,753,240.7	19,403,751.5
Өмнөх үеийн эншиг /аддагдал/	10,228,260.5	15,753,240.7
Тайлчигт үеийн эншиг /аддагдал/	5,524,980.2	3,650,510.8
ЭЗЭМШИГЧИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	24,229,900.9	27,880,411.7
ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗЭМШИГЧИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	76,858,756.6	81,394,361.4

"Нийслэл-Аудит" ХХК

ЛЭНДМН ББСБ ХК

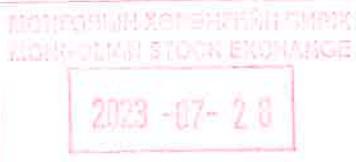
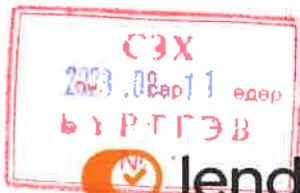
Улаанбаатар хот
5039754 д. 1118257206

NISSEL-AUDIT LLC
CERTIFIED ACCOUNTING
AUDIT & APPRAISAL

5

168

Нийслэл

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАЙЛЦУУЛГА

**"ЛЭНДМИН ББСБ" ХХК
2023 ОНЫ 03 ДУТААР САРЫН 31-НИЙ ОДРӨӨР ДУУСТАВАР БОЛСОН ОРЛОГО УР
ДҮНГИЙН ТАЙЛАН**

	Үзүүлэлт	2022.12.31	(мян.төг) 2023.03.31
ХУУТИЙН ОРЛОГО			
Хугацааныа байгаа зээлийн хүүтийн орлого	6,454,161.7	6,757,251.6	
Хугацаа хэтэрсийн зээлийн хүүтийн орлого	6,385,906.3	6,699,153.2	
Үзүүт шансны хүүтийн орлого	26,575.4	51,309.5	
Хугацаандадаа байгаа санхүүгийн түрээсийн орлого	1,061.7	3,431.6	
Хорилцаа дансны хүүтийн орлого	-	-	
Халгаламж дансны хүүтийн орлого	40,621.7	-	
Хүүтийн орлогын буваалт	3.4	241.3	
ХҮҮТИЙН ЗАРДАЛ	2,450,959.9	1,114,418.0	
Банкны байгууллагас авсан зээлийн хүүтийн зардал	198,701.0	157,151.6	
Бусад санхүүгийн байгууллагас авсан зээлийн хүүтийн зардал	531,134.3	307,542.5	
Өрийн бичгийн хүүтийн зардал	1,721,124.6	649,723.9	
ДЭЭВЭР ХҮҮТИЙН ОРЛОГО	4,003,201.7	5,642,833.6	
ХҮҮТИЙН БУС ОРЛОГО	13,851,421.0	2,966,385.3	
Гадаад валютын арилжаврын орлого	16,712.9	77,450.4	
Гадаад валютын хамшигийн тэгшитгэлийн орлого	-	-	
Мөнгөн гүйшүүлгэн орлого	26,651.2	8,681.2	
Санхүү чөвлөгөө, мэдээлэл сэргээгүүлэгчийн орлого	44,520.9	-	
Үйлчилгээний хувьсамж, шинийтэйн орлого	13,761,847.6	2,851,702.8	
Бусад үйлчилээ	1,689.4	28,550.9	
ХҮҮТИЙН БУС ЗАРДАЛ	9,859,132.9	3,382,817.2	
Гадаад валютын мийншигийн тэгшитгэлийн зардал	738,918.9	358,996.2	
Үндэсн болон ирмөнчдэл цэлнэн	2,081,937.4	541,947.5	
Ажилтнуудад пытгийн номогдол цэлнэн, урамшуулж	363,525.0	118,502.8	
Ажилтнуудад олагсон тээвэрж, ингэтийн хамсыж	10,547.0	5,119.5	
Гэрээгээр ажиллагдсан ажлын хэлс	14,970.2	-	
Нийтийн давтлыг, эрүүл мэндийн давтальны шийнжээл	309,030.2	83,696.5	
Аябан томалолт	506.8	-	
Зээл болон түүнтэй холбоотой авлагыг барагдуулжтай холбогдон гарсан зардал	33,821.5	8,681.3	
Итгэлжлийн үйлчилгээ болон түүнтэй холбогдои гарсан зардал	1,418,163.3	827,130.9	
Аудитын төлбөр, мэргэжлийн үйлчилтээ	3,194,475.8	1,064,030.1	
Дэлтгэл	41,801.3	9,543.7	
Ашиглалтын зардал /цахилгана, уур ус, дулаан, цэвэр, бокир ус/	8,942.7	3,432.3	
Үйлчилгээний зээлийн зардал	514,058.2	128,159.1	
Харуул, хамгаалалтын зардал	-	-	
Харилцаа холбоо, интернет	360,728.7	107,680.3	
Шатахуун болон тээврийн зардал	12,985.9	3,267.5	
Сэлбэг хэрэгсэд, засвар үйлчилгээ	51,197.1	1,603.5	
Зохицуулалтын хувьсамжийн зардал	10,460.5	1,301.8	
Автоматжуулалттай холбоотой ургсал зардал	2,341.5	251.2	

6

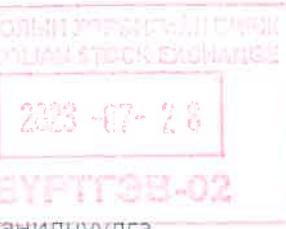
169

RAJNOS INVESTMENT UU
CH

2023.06.11
он сар өдөр
ҮҮРГЭВ
lendmn

ЛЭНД БОНД түн танилцуулга

2023-07-26

БҮРГЭВ-О2

Зор сургалчилгаа, маркетингийн судалгаа	440,987.2	42,277.1
Бичиг хэргийн зардал	43,023.9	14,480.7
Ариун цөврийн зардал	13,612.5	1,507.1
Харилцагчдын сургалт судалгавны зардал	2,590.1	2,914.5
Бусад	190,507.0	58,294.0
ЦЭВЭР ХҮҮГИЙН БУС ОРЛОГО/ЗАРЛАГЫН ДҮН	3,992,288.1	(416,431.8)
БОЛЗОШГҮЙ ЭРСДЭЛИЙН САН БАЙГУУЛАХААС ӨМНӨХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ АШИГ/АЛДАГДАЛ	7,995,489.9	5,226,401.7
БОЛЗОШГҮЙ ЭРСДЭЛИЙН ЗАРДАЛ	1,752,229.1	683,284.5
Зээлийн зредлийн зардал	1,079,299.1	666,969.0
Найцвергүй аллагын неешийн зардал	672,930.0	16,315.5
ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ АШИГ/АЛДАГДАЛ	6,243,260.8	4,543,117.2
ҮНДСЭН БУС ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГО	553,032.6	48,693.9
Тэнцлийн гадуурх тооцооноос хийгдсэн төлөгдлөт	226,270.9	47,479.9
Бусад	326,761.6	1,214.0
ҮНДСЭН БУС ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ	264,048.3	72,208.6
Зочиж төвлөгөгчийн зардал	53,531.0	17,782.8
Хөрөнгө данснаас хассаны гарз	4,419.4	-
Багр ёслол	109,186.6	29,430.7
Бусад	96,911.3	24,995.0
ЕРДИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ АШИГ/АЛДАГДАЛ	6,532,245.0	4,519,602.6
ТАТВАР ТӨЛӨХИЙН ӨМНӨХ АШИГ/АЛДАГДАЛ	6,532,245.0	4,519,602.6
ОРЛОГЫН ТАТВАРЫН ЗАРДАЛ	1,007,264.8	869,091.8
ЦЭВЭР АШИГ/АЛДАГДАЛ	5,524,980.2	3,650,510.8

"Нийслэл-Аудит" ХХК

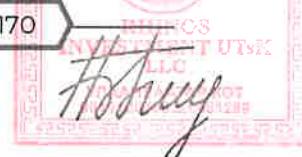
ЛЭНДМН ББСБ ХХК

УЛААНбаатар хот
5039754 ф.1118257206

MISLEL-AUDIT LLC
CERTIFIED ACCOUNTING
AUDIT & APPRAISAL

170

RANOS INVESTMENT LTD
LLC

INVESTMENT LTD
LLC

2023-07-28

БҮРГЭСЭН ОД

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

"ЛЭНДМН ББСБ" ХК
2023 ОНЫ 03 ДУГАР САЛЫН 31-НИЙ ӨДӨӨР ДУУСТАВАР БОЛСОН ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТГИЙН ТАЙЛАН

(МИЛ.ТОГ)

ҮЗҮҮЛЭЛТ	Хувьшалт капитали	Нийж голотсон капитали	Дахин үнэлгээний нөхцөл	Хуримтлагасан шийн / бийлигдэлийн	Нийт дүн
2022 оны 01-р сарын 01-ээрх үзүүлэгтэй	5,662,453.3	2,756,858.8	57,348.2	11,337,213.0	19,813,873.2
Бүргэсэн болготын өөрийнгөй	-	-	-	-	-
Зарчмын үзүүлэлт	5,662,453.3	2,756,858.8	57,348.2	11,337,213.0	19,813,873.2
Гадаад капиталин хөрөнгүүдийн зөрүү	-	-	-	-	-
Орлогын тайланын түүхээн зөвшилцөгдөгтэй	-	-	-	-	-
цэвэр ола, гэрээ	-	-	-	-	-
Тэйланын цэвэр ашиг	-	-	-	-	-
Хувьшигийн нийтийн өсөлт	-	-	-	-	-
2022 оны 12-р сарын 31-ээрх үзүүлэлт	5,662,453.3	2,756,858.8	57,348.2	15,753,240.7	24,229,900.9
Бүргэсний болготын өөрийнгөй	-	-	-	-	-
Зарчмын үзүүлэлт	-	-	-	-	-
Гадаад капиталин хөрөнгүүдийн зөрүү	5,662,453.3	2,756,858.8	57,348.2	15,753,240.7	24,229,900.9
Орлогын тайланын түүхээн зөвшилцөгдөгтэй	-	-	-	-	-
цэвэр ола, гэрээ	-	-	-	-	-
Тайланын цэвэр ашиг	-	-	-	-	-
Хувьшигийн нийтийн өсөлт	-	-	-	-	-
Хувьшигийн нийтийн өсөлт	-	-	-	-	-
2023 оны 03-р сарын 31-ээрх үзүүлэлт	5,662,453.3	2,756,858.8	57,348.2	19,403,751.5	27,880,411.7

"Ланджин-Аудит" ХХК

171

lendmn

МОНГОЛЫН ХӨСӨНДӨРЛӨХ
МОНГОЛЫН STOCK EXCHANGE

2023 -07- 28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД-ын танилцуулга

**"ЛЭНДМН ББСБ" ХК
2023 ОНЫ 03 ДУГААР САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨР ДУУСГАВАР БОЛСОН
МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН**

Үзүүлэлт	2022.12.31	(мян.тог)
	2023.03.31	
Үндсэн юл алжиллагааны мөнгөн орлогод	332,676,753.2	156,521,524.7
Зээлийн хүүгийн орлогод	4,649,111.8	6,467,124.2
Үнэт шавьсын хүүгийн орлогод	10,228.5	-
Харилцах дансны хүүгийн орлогод	9,716.0	3,598.4
Хадгаламж дансны хүүгийн орлогод	3,100,000.0	-
Гадаад валютын ханшийн зөрүү	-	-
Санхүү турээсийн орлогод	-	-
Итгэлцэлийн үйлчилгээний орлогод	17,704,308.7	3,349,941.4
Үйлчилгээний хураамж, шинэгээний орлогод	-	-
Гадаад валютын арилжааны орлогод	-	-
Гадаад валютын ханшийн зөрүү	88,235.1	65,230.3
Үнэт шавьсын арилжааны орлогод	-	-
Мөнгөн гүйвуулгын орлогод	10,459,891.3	2,463,568.0
Санхүүгийн зөвлөө, мэдрэлэл өгөх үйлчилгээний орлогод	7,519.1	-
Үйлчилгээний хураамж, шинэгээний орлогод	10,773,087.5	2,767,548.5
Хүүгийн орлогын буцалт	-	(3.1)
Бусад үйлчилгээний орлогод	285,874,655.2	141,404,517.1
Үндсэн юл алжиллагааны мөнгөн зорлогдох	332,403,683.7	157,502,119.9
Банк, санхүүгийн байгууллагасаас авсан эзслийн хүүгийн зардал	465,622.4	135,123.8
Өрийн бичгийн хүүд телсен мөнгө	885,356.7	524,077.3
Хүүтийн зордлын буцалт	585,974.7	(26,670.0)
Үндсэн ба гэмдэл шалтан	526,482.6	121,574.2
Алжилтуулдад олгосон некен олговор, тэгтэмж	4,557.4	3,330.0
Нийгмийн даатгал, ЭМД-ийн зардал	541,086.3	181,500.2
Ашиглалтын зардалаа телсен мөнгө	8,942.7	3,432.0
Шатахуун, холбоо, интернет, сэлбэр хэрэгсээд телсен мөнгө	260,015.9	65,051.1
Бичиг, кураг, иргүүн цэвэрийн зардал	47,105.8	74,959.5
Төтвар, даатгалын телсен мөнгө	881,417.1	761,265.1
Зориулалтын талсанд чинигэ	301,111.7	14,287.2
Үнэт цас болон түүнтэй холбоотой авлагыг барагдуулахтай холбоотой гарсан мөнгө	20,272.0	-
Зээл болон түүнтэй холбоотой авлагыг барагдуулхтай холбогдон гарсан мөнгө	82,732.6	127,975.1
Итгэлийн үйлчилгээ болон түүнтэй холбогдон гарсан мөнгө	3,426,899.8	3,175,736.6
Аудитын тайлбар, мэргэжлийн зөвлөгөө үйлчилгээний мөнгө	183,428.2	125,979.4
Зохицуулалтын үйлчилгээний хураамжид телсэн мөнгө	5,260.5	1,301.8
Бэлтгэн нийлүүлэгчийн талсанд бусад мөнгө	74,485,576.1	3,756,491.9
Ногдол ашгар олгосон мөнгө	997,608.6	-
Бусад үйлчилгээнд телсэн мөнгө	248,691,202.6	148,456,704.9
ҮНДСЭН ҮЙЛ АЛЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	273,069.5	(980,595.2)

"Нийслэл-Аудит" ХХК

РАЙНОС ИМПЕРМЕНТ УҮК
ХХК

172

lendmn

МОНГОЛЫН ИДЭВЧИЛГЭЭН МААНЯН
БҮРТГЭЛИЙН СИСТЕМЭН БҮРТГЭЛ

2023 -07- 20

БҮРТГЭВЧ

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

Үндсэн бүл ажиллагааны мөнгөн ортого	139,887.2	43,675.5
Бусад	149,887.2	43,675.5
Үндсэн бүл ажиллагааны мөнгөн зарлагы	109,048.6	34,023.0
Баяр ёслол, зочин телоологчийн зардал	99,009.4	32,147.3
Торгууль хандив	500.0	
Бусад	9,539.2	1,875.8
ҮНДСЭН БҮС ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	40,838.6	9,652.5
БҮХ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	313,908.1	(970,942.7)
МӨНГӨН ХӨРӨНГИЙН ЭХНИЙ ҮЛДЭГДЭЛ	4,903,678.0	5,217,586.1
МӨНГӨН ХӨРӨНГИЙН ЭЦСИЙН ҮЛДЭГДЭЛ	5,217,586.1	4,246,643.4

Nisler
Gravlag
МААНЯНТАР ХОТ
+976 11 111 02 02

173

H. Nisler

5.3 ХУУЛЬ ЗҮЙН ДҮГНЭЛТ

“ЛЭНДМИН ББСБ” ХК-ИАС ӨРИЙН ХЭРЭГСЭЛ ГАРГАН НИЙТЭД САНАЛ
БОЛГОХТОЙ ХОЛБОГДУУЛАН БЭЛТГЭСЭН

ХУУЛЬ ЗҮЙН ДҮГНЭЛТ

ХААНА: “ЛЭНДМИН ББСБ” ХК

ХАЯГ: МОНГОЛ УЛС, УЛААНБААТАР ХОТ, ЧИНГЭЛТЭЙ ДУУРЭГ, 3-Р ХОРОО,
ЖУУЛЧИНЫ 34, СУУД ТӨВ, 1,2 ТООТ

УТАС/ФАКС: (976-11) 77070101

ХААНАС: “ӨМГӨӨЛЛИЙН ЭМДИ ЭС ЭНД ХААНЛЕКС” ХХН

ХАЯГ: УЛААНБААТАР ХОТ, СУХБААТАР ДУУРЭГ, СУХБААТАРЫН ТАЛБАЙ 2
СЭНТРАЛ ТАУЭР, 13 ДАВХАР, 1301 ТООТ

УТАС/ФАКС: (976-11) 330048, (976-11) 330049

ОГНОО: 2023 ОНЫ 6 ДУГААР САРЫН 30-НЫ өдөр

174

lendmn

МОНГОЛЫН ХУГАЦАНД НӨМЖИК НӨХЧИЙН МАСУУ СТОСК ЕХОИАНДЭ	
2023 -07- 28	
БҮРТГЭВ-02	
ЛЭНД БОНД	—ЫН ТАЙЛЦУУЛГА

MDS KhanLex

ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛ
ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛ
ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛ

Утас: +976 11 329848
Факс: +976 11 309428
Олон утс: +976 9933573

2023.06.30 8-23/169

**"ЛЭНДМН ББСБ" ХК-ИЙН
ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛ,
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ
НАР ТАНААЛ**

"ЛЭНДМН ББСБ" ХК-ИАС ӨРИЙН ХЭРЭГСЭЛ ГАРГАН НИЙТЭД САНАЛ БОЛГОХТОЙ ХОЛБОГДУУЛАН БЭЛТГЭСЭН ХУУЛЬ ЗҮЙН ДУГНЭЛТ

Тус "Өмгөөлийн Эм Дн Эс энд Хаанлек" ХХН нь (цаашид "МДСХ" гэх) нь "Лэндмн ББСБ" ХК (цаашид "Компани", эсчүү "Үзүүл цас гаргыгч", эсчүү "ББСБ" гэх)-ийн өрийн хэрэгсэл гарган нийтэд санал болгохтой холбогдуулсан бэлтгэсэн энэхүү хууль зүйн дүгнэлт (цаашид "Дүгнэлт" гэх)-ийг гаргаж байгаа болно. Энэхүү Дүгнэлт нь тухайлсан зориулж гаргасан этгээдүүдээс бусад этээзийн омог ямар ногийн үүрэг хариушлага бил болгохгүй. Дүгнэлтийг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу гүйцэтгэгдсэн бөгөөд энэ нь албанаа турвалдагч этгээдэд ашигтай байх, эсчүүлавуу байдалыг бий болгох мээрээлээ, баталгаа егөх зорилгүй болно.

Энэхүү Дүгнэлтийг боловсруулахад ирүүлсэн бүрдүүлбэр материал, баримтуудад агуулагдсандаа враахаа всуудлаар МДСХ нь хариушлага хүлээхгүй ба Дүгнэлт гаргаагүй болно. Үүнд:

1. Дүгнэлт нь зөвхөн хууль зүйн асуудлаар хийгдсэн бөгөөд албанаа тоон мэдээлэл, хөрөнгийн болон бизнесийн үзүүлэлтээ зэрэг тусгай мэргэжлийн хүрээний мэдээллийн талаар бий нарийн мэшлэггүй, тэдгээрийн үнэн зөв байдлын тогтоохгүй болно;
2. Дүгнэлтийг өөрөөр лурсланаас бусад тохиолдолаа бидний хийсэн ажлын энэхүү Дүгнэлтийн тайббар хэсгийн судалгаас шинжилгээний ажлын хүрээгээр хэзгяялагдаж байгаа болно;
3. Нотариатын тэрчилсэн, улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн үйлдэл нь бодит эсэх;
4. Бусад улсын хууль тогтоомж буюу бусад эрх зүйн харьяаллын хүрээнд хийгдсэн, куульд нийцэн, хүчин төгөлдөр эсэх талаар;
5. Үзүүл цасын зах зээлийн тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.6 дахь эсэргүүт "...санхүүгийн мэдээлэл нь үзүүл зөв эсэхийг аудитын үйл ажиллагаа эрхийн хуулийн этгээдээр тус тус хянуулж, лүгнэлт гаргуулна." гэж заасны дагуу санхүүгийн мэдээлэл, андеррайтерын судалгаа, дүгнэлт, таамаглал болон нийтэд илэрхий мэлзэлний талаар;
6. Дүгнэлтийг тусгайлан дурдсаныг бусад албанаа судалгаа, шинжилгээ, асуулга хийгээгүй болно. Тийнхүү хийгээгүй судалгаа, шинжилгээ, асуултын үндэс болсон албанаа мэдээлэл, бүртгэл нь бүрэн биш, шинжилгээгүй, жишээ нь, тухайн баримт бичиг нь холбогдох эрх бүхий байгууллагад бүртгээгүй, хувийн хөргөс устсан, алга болсон, эсчүүл бусад байдлаар хувийн хөргөт байхгүй болсон байж болно;
7. Компанийн бүх баримт бичиг, гэрээ, төлөвлөгөө, харилцаа холбоо, зөвшөөрөл, хувийн хэрэгтэй танилцсан, тэдгээрийн судалсан гэх алмалтыг энэхүү Дүгнэлтийн холбоотой бил гаргахгүй болно;
8. Дүгнэлтийг боловсруулахад үед хүчин төгөлдөр хөрөгжиж байгаа Монгол Улсын хуулийн хүрээнд хийгдсэн бөгөөд бид бусад эрх зүйн тогтолцооны холбоо, хамаарал, нелөөллийн талаар ямар илэгэн үзэл бодол илэрхийлээгүй болно.

МДСХ нь Дүгнэлтийг өөрөөр тусгаяагүй бол Компанийн үйл ажиллагааны хүрээнд байгуулагдсан ач холбогдол бүхий гэрээ, их хэмжээ болон сонирхлын зэрчилтэй хэлцэл, Компанийн хувь нийтийн хөрөнгийн 5% ба түүнээс дээш үнийн дүн бүхий гэрээ, хэлчилүүд, дүрэм журмыг

2023 оны 4 дүгээр сарын 15-ны өдрөөр тасалбар болгон хянасан багаад түүнчсэс бусад цүрэм, журам, байгуулагдсан тэрээг энэхүү Дүгнэлтэд оруулаагүй болно.

Мөн Компанийн зүгээс ич холбогдол бүхий баримт, мэдээлийн нуусан, орхигдуулсан, Дүгнэлт гаргах явцад танилцуулаагүй, буруу, дутуу танилцуулсан тохиолд үүсч асуудлаар МДСХ кариушлага хүлээжгүй.

“Өмгөөллийн Эм Ди энд Хаанлекс” ХХН нь Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны 2021 оны 6 дугаар сарын 11-ний одрийн 226 тоот тогтоолоор батлагдсан Компанийн өрийн хэрэгслийн бүртгэлийн журмын 3 дугаар зүйлийн 3.4 дахь хэсэгт заасныг удирдлага болгон Үзэг шаас гаргагч “Лэндмн ББСБ” ХК, үндсэн андеррайтер “Райнос Инвестмент УЦК” ГХО ХХК, гуслах андеррайтер “Өлзий энд Ко Капитал УЦК” ХХК болон “Тэнгэр Капитал УЦК” ХХК, аулит “Нийслэл аудит” ХХК-тай аливаа сонирхлын зөрчилгүй болохоо үүгээр мэргэдэж байна.

Холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу та бүхний мэдээлэл, тайллан гаргаж хүргүүлэх ёстой төрийн болон өөрийгөө зохицуулах байгууллагад өгөхөөс бусад тохиолдолд бидний бичсээр өгсөн зөвшөөрөлгүйгээр энэхүү Дүгнэлтийг ашиглах, ишлэл авах, бусад баримт бичигт оруулан дурдах, бусад хувилан хүргүүлэхийг хориглоно.

Дүгнэлтийг дээрх хаягласан этгээдүүдэд хүргүүлсэн өдрөөс хойш хууль тогтоомжид өөрчилт орсон болон бусад үйл ажиллагаатай холбогдуулан бид нэмэлт хууль зүйн дүгнэлт хийх үүрэг хүзээхгүй болно.

Энэхүү албан бичиг нь Дүгнэлтийн салшгүй хэсэг байна.

Хүндэтгэсэн,

“ӨМГӨӨЛЛИЙН ЭМ ДИ ЭС ЭНД ХААНЛЕКС” ХХН-ИЙН

ГИШҮҮН, ХУУЛЬЧ

3 - 55

176

 lendmn

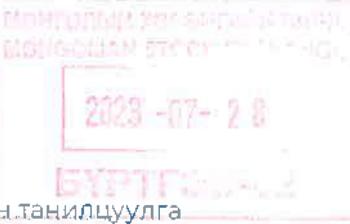
ЛЭНД БОНД-ЫН ТАЙЛЦУУЛГА

АГУУЛГА

Үндиртгал.....	5
1. Компани хууль тогтоомжийн дагуу үүсгэн байгуулагдаж бүртгэгдэн эсх, үнэт цаас гаргах шийдвэр нь хуулийн дагуу гарсан эсх	7
2. Компаний Төлөөлөн улирдах зөвлөл, Гүйцэтгэх удирдлага, Эрх бүхий албан тушаалтуул нь холбогдох хууль тогтоомж, Хорооноос баталсан Компанийн засаглалын кодекст заасан шаардлагыг хангаж байгаа эсх, тэдгээрийн улирдах чадвар, дадлага туршлагын талаар мэдээлэл	10
3. Үнэт цаас гаргагчийн лотоод дүрэм, журмууд нь холбогдох хууль тогтоомж, Хорооны баталсан "Компанийн засаглалын кодекс"-т ийнцэн эсх	22
4. Бусадтай байгуулсан худалдах худалдан авах, бэлтгэвшийн эзэлийн зэрэг үнэт цаас гаргагчийн үйл ажиллагаанд чухал ач холбогдол үзүүлэх бусад гэрээ нь холбогдох хууль тогтоомжид ийнцэж байгаа эсх.....	28
5. Сүүлийн 3 жилийн дотор хийсэн их хэмжээний болон сонирхлын зорчилтэй холцэл нь холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хийгдсэн эсх.....	39
6. Үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрөл, лиценз, зөхигчийн эрх, патент, бараз, үйлчилгээний тэмдэг нь хүчин төгөлдөр эсх, тэдгээрийн хугацаа дусах, цувслагдах, алкаваа үүргийн гүйцэтгэлийг хангуулах үүрэг хүлээсэн эзргээр үнэт цаас гаргагчийн үйл ажиллагаанд нь бодитой нөлөөлж болохуйц нахцом буй эсх	44
7. Үнэт цаас, үл хөдлөх болон бусад эд хөрөнгө омчлох эрх нь хүчин төгөлдөр эсх, алкаваа үүргийн гүйцэтгэлийг хангах үүрэг хүлээсэн эсх.....	46
8. Үнэт цаас бүртгүүлэх танилцуулгын тусгагдсан хууль зүйн мэдээлэл нь хүчин төгөлдөр баримтаар ноглогдож байгаа эсх	49
9. Компанийн толгой, охин, хараат, зорилдоо компанийн талаарх мэдээлэлд үндэслэх Үнэт цаас гаргагч компанийн хяналтыг хэрэгжүүлэгч, эцсийн омчлэгч этгээдийг тодорхойлох	51
10. Үнэт цаас гаргагч нь аж ахуйн үйл ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг, иргэн, захирагаашы хэрэгт хариуцагчаар татагдаж байсан эсх	53
11. Татвар, ийгмийн давтгал болон шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газарт өр талбартай эсх.....	55

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

MDS KhanLex

"Өмчөллийн Эм Ди Эс энд Хаантекс" ХХК (цаашид "МДСК", эсхүл "Бид" гэх) нь Санхүүгийн зохицуулак хороо (цаашид "СЗХ" гэх)-ны 2014 оны 01 дүгээр сарын 29-ний одрийн 25 тоот тогтоолоор Үзтэй цасны зах зээлийн тухай хуулийн 33.2.1 дахь хэсэгт зааснаар Үзтэй цасны зах залал хууль зүйн зөвлөх үйлчилгээг үзүүлэж үйл ажиллагаа эрхтэй эрх бүхий этгээдээр анх бүртгэгдсэн бөгөөд СЗХ-ны 2016 оны 02 дугаар сарын 24-ний одрийн 42 тоот тогтоолоор тус бүртгэлээ ворчилж оруулан шинийнчийн бүртгүүлсэн Үзтэй цасны зохицуулалттай этгээдээ (Хавсралт 1.1)-ийн хувьд энэхүү хууль зүйн үйлчилгээг үзүүлэх эрхтэй болно.

Монгол Улсын хуулийн этгээд болох "Лэндмн ББСБ" ХК (Регистрийн дугаар: 5039754), (цаашид "Компани", эсхүл "Үзтэй цас гаргагч" гэх) нь ерийн хөргөсөл гарган нийгэд санал болгох гэж буйтай холбогдуулан Хууль зүйн дүгнэлт гаргахыг бизнесээ хүч, улмаар бид 2023 оны 5 дугаар сарын 9-ны өдөр "Хууль зүйн зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх сарын" (Хавсралт 1.2) байгуулан. тус гэрээний дагуу энэхүү Хууль зүйн дүгнэлт (цаашид "Дүгнэлт" гэх)-ийг гаргаж байна.

Энэхүү Дүгнэлтийг зөвхөн Монгол Улсад хүчин тогтолцд мөрдөгдөж буй хууль тогтоомж, түүний дотор Компанийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.3 дахь хэсэг, 41 дүгээр зүйл, 76 дугаар зүйлийн 76.1.5, 76.1.18 дахь хэсэг, Үзтэй цасны зах зээлийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 дахь хэсэг, 16 дугаар зүйлд заасны дагуу Компани нь ерийн хөргөсөл гарган олон нийтэд санал болгох эрх зүйн үндэслэлтэй гэж үзсний үндэснээ дээр гаргаж байна.

Үзтэй цас гаргагч нь Компанийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйл (Компанийн оржин бичиг), 42 дугаар зүйл (Үзтэй цас гаргах тухай шийдвэр), Үзтэй цасны зах зээлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.9 (Өрийн хөргөсөл), 5 дугаар зүйл (Үзтэй цас), 6 дугаар зүйл (Үзтэй цас гаргах) 7 дугаар зүйл (Үзтэй цас гаргагч), 8 дугаар зүйл (Нийтэд санал болгон үзтэй цас гаргах журам), 9 дүгээр зүйл (Үзтэй цас гаргах, нийтэд санал болгохыг зөвшөөрөх), 10 дугаар зүйл (Үзтэй цасны танилуулга), 11 дүгээр зүйл (Үзтэй цасыг нийтэд санал болгох), 16 дугаар зүйл (Өрийн хөргөсөл гаргах)-д заасны дагуу ерийн хөргөсөл гарган СЗХ, Монголын хөрөнгийн бирж (цаашид "МХБ" гэх)-д бүртгүүлж, нийтэд санал болгон арилжихаар төлөвлөсөн байна.

Хангагдсанад тооchoх нохцел

Энэхүү Дүгнэлтийг боловсруулахаас Бид дараах нохцел хангагдсан гэж үзсэн болно. Үүнд:

1. Бидний судлан шинжилсэн бүх баримт бичгийн хуулбар, эсхүл маягтууд нь үнэн зөв, тэдгээр дээрх аливаа тэмдэглэгээ, гарын үсэг, тамга тэмдэг нь үнэн;
2. Бүх баримт бичгүүд нь тэдгээрийг үйлдэсэн талуудын бүрэн эрхийн хүрээнд үйшэгдсэн;
3. Бидэнд өгөгдсөн аливаа баримт бичгийн хуулбар нь тухайн баримт бичгийн эх хувьтайгаа нийцсэн бөгөөд тэдгээрийг бүрэн хуулбарласан, үнэн зөв;
4. Бидэнд өгөгдсөн баримт бичгийн дагуу үүсэх аливаа үүрэг нь Монгол Улсаас бусад эрх зүйн тогтолцоойд хүчин төгөлдөр байх ба тэдгээр үүргийн хэрэгжжинт хууль бус, хүчин төгөлдөр бус, эсхүл хөрөгжих боломжгүй биш байна;
5. Монгол Улсаас өөр улсад үйлдэгдсэн аливаа баримт бичиг нь тийнхүү үйлдэгдсэн улсын хуулийн шаардлагыг хэлбэрийн болон агуулгын хувьд бүрэн хангасан, хүчин төгөлдөр баримт бичиг ба тэдгээрийн хэрэгжжилт нь тийнхүү хэрэгжих улсын хуулийн шаардлагыг мөн хангасан;
6. Загвар хувилбаарыг ирснээ баримт бичиг нь тухайн хувилбаарыг үндэс болгон беталгааждаг;
7. Компани, түүний ажилтнуудаас аливаа хэлбэрээр хүлээн авсан аливаа мэдээлэл нь үнэн зөв, бодитой;

5 - 55

178

lendmn

MDS KhanLex

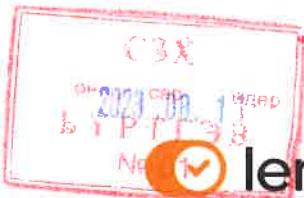
8. Шүүх, төрийн эрх бүхий болон бусад байгууллагаас авсан мэдээлэл, баримт бичиг нь үнэн зөв;
9. Үнэт цаасны танилцуулгат тусгасан андеррайтер, аудитор, хөрөнгийн үнэлгээчний хийсэн судалгаа, дүгнэлт, санхүүгийн мэдээлэл нь үнэн зөв;
10. Бидний судалж ашигласан бичиг баримтыг бэлтгэсэн болон түүнэ гарын үсэг зурсан этгээд нь тийнхүү уг баримт бичийг бэлтгэх, гарын үсэг зурах бүрэн эртэй;
11. Компанийн ТУЗ, Гүйцэтгэх захирал нь СЗХ-ны токиоромжтой этгээдийн шадралага хангасан, холбогдох мэдээллийг өгч зөвшөөрөл авсан;
12. Үнэт цаас гаргагч ёсцэлтэй хувьцаат компани болж компанийн хэлбэрээ өөрчилсний улмаас хязгарагдмал хариуцлагатай компани байх үед байгуулсан гэрээ, хэлцэл, баталсан журмууд нь эрх залгамжлалын дагуу хүчин төгөлдөр үйлчилнэ.

Энэхүү үнэт цаасны арилжаа нь Үнэт цаасны зам зээлийн тухай хуулийн 10.6, 10.7 дахь юсэг, СЗХ-ны 2021 оны 06 дугаар сарын 11-ний өдрийн 225 тоот тогтоолоор батлагдсан "Үнэт цаасны бүртгэлийн журам", СЗХ-ны 2021 оны 06 дугаар сарын 11-ний өдрийн 226 тоот тогтоолоор батлагдсан "Өрийн хөргөлийн бүртгэлийн журам", МХБ-ийн ТУЗ-ийн 2018 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 2018/01 тоот тогтоолоор батлагдсан "Үнэт цаасны бүртгэлийн журам" болон МХБ-ийн ТУЗ-ийн 2018 оны 10 дугаар сарын 26-ны өдрийн 15 тоот тогтоолоор батлагдсан МХБ-ийн "Үнэт цаасны анхдагч зах зээлийн арилжааны журам"-ын дагуу явуулна гэж бид ойлгох байна.

Бид Дүгнэлт гаргах зорилгоор Компаникаас түүний Гэрчилгээ, Дүрэм, Хувьцаа эзэмшигчийн курлын шийдвэр болон бидний хувьд шаардлагатай гэж үзсэн бусад бичиг баримтын эх хувь болон хуулбарыг гаргуулан авч, хууль зүйн үндэслэл болон мэдээллийг тулган шалгаж, судалсан болно. Түүничтэн Компанийн үйл ажиллагааны талаар шүүх, төрийн эрх бүхий байгууллагуудаас шаардлагатай гэж үзсэн хөндлөнгийн мэдээллийг гаргуулж судалсан болно.

Бид нийхүү судалгаа шинжилгээ (due diligence) хийж, Дүгнэлт гаргах өдрийн байллаар хүчин төгөлдөр мөрдөгджө байгаа Монгол Улсын хууль тогтоомжид ийнцүүлэн дор дурдсан Дүгнэлтийг гаргаж байна:

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

Компани хууль тюгээжийн дагуу үүсгэн байгуулгадаж бүртгэсэн эсэх татаар.

Компани нь "Компанийн тухай" хуулийн дагуу анх 2006 оны 01 дүгээр сарын 13-ны өдөр "Дуусашгүй-Ундарга" ХХК нэрээр улсын бүртгэлд бүртгэсэн (Улсын бүртгэлийн дугаар: 9010002001, Регистрийн дугаар: 5039754) (Хавсралт 1.7).

"Дуусашгүй-Ундарга ББСБ" ХХК-ийн оноосон ийрийг "ЛэндМН ББСБ" ХХК болгон өөрчлөхийг СЗХ-ны даргын 2016 оны 12 дугаар сарын 23-ны өдрийн 326 тоот тушаал (Хавсралт 1.3)-аар зөвшөөрөц, мөн өөрчилтийг 2016 оны 12 дугаар сарын 23-ны одор Улсын бүртгэлээ бүртгэсэн байна.

Компанийн анхны хувьцаа эзэмшигч иргэн ХХ нь Компанийн шийт энгийн хувьцааг 100 хувь, хувьцаагаар төрчлэгдсэн бүх эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг Компанийн удирдлагын эрхийн хамт Монгол Улсын хуулийн этгээд болох гадаадын хөрөнгө оруулалттай "Анд системс" ХХК-д бүрэн шилжүүлснийг СЗХ-ны даргын 2017 оны 09 дүгээр сарын 27-ны өдрийн 428 тоот тушаал, түүний хавсралт (Хавсралт 1.4)-аар зөвшөөрөц, үүнтэй холбоотойгөөр дүрмэд оруулсан өөрчилтийг 2017 оны 11 дүгээр сарын 28-ны өдөр Улсын бүртгэлээ бүртгэсэн байна.

Компанийн мэдээлэл:

Улсын бүртгэлийн гарчилгээ дугаар: 000166216;

Улсын бүртгэлийн дугаар: 9010002001;

Регистрийн дугаар: 5039754;

Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцалын хэлбэр:

Үндсэн эрхтэх үйл ажиллагааны чиглэл:
Хүснэгтэй, Төлбөр тооцооны хэрэгсэл гаргах, Цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн гүйвууллын үйлчилгээ, Факторингийн үйлчилгээ, Итгэлийн үйлчилгээ, Гадавад валютын арилжаа;

Хугацаа:
Хувьцаа эзэмшигчийн тоо:
6,875 (2023 оны 5 дугаар сарын 17-ны өдрийн хувьцаа эзэмшигчийн тархалтын судалгаагаар);

Хувь нийгүүлэсэн хөрөнгийн хэмжээ (төгрөгөөр):

Хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг:
Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 3 дугвар хороо, Жуулчны 34, Сүед төв, 1, 2 тоот;

Гарчилгээ олгосон огноо:
Гүйцэтгэх захираг:

2018.06.28;

Ц.Уугамбаяр

Энэхүү Дүгнэлт гаргах өдрийн байдлаар 2006 оны 01 дүгээр сарын 13-ны өдөр улсын бүртгэлд бүртгэсэн тухай 2018 оны 06 дугаар сарын 28-ны өдөр олгогдсон Улсын бүртгэлийн тэрчилгээ (Гэрчилгээний дугаар 000166216, Улсын бүртгэлийн дугаар 9010002001, Регистрийн дугаар

7 - 59

lendmn

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАЙЛЦУУЛГА

5039754) (Хавсралт 1.5, Хавсралт 1.6) бүхий "ЛэндМН ББСБ" ХК нь хууль түйн дагуу үүсгэн байгуулагж бүртгэгдсэн байна.

Үндэсний цаас гаргах тухай шийдвэрийн тайлбар.

"ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн 2023 оны 6 дугаар сарын 27-ны өдрийн Толоөлон удирдах зөвлөлийн эмжит хурлаар Үндэсний цаас нийтэд санал болгох гаргах, түүний нийтийн тоогоо тухай 23/20 тоот тогтоол (Хавсралт 1.8)-оор "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн ээллийн үйл ажиллагааг санхүүжүүэх зорилгоор дараах тохиолдоор "Лэнд Бонд" орчин хөргөслүү гаргасан нийтэд санал болгохоор шийдвэрлэсэн.

1.	Үндэсний цаас	Нийтийн тогтолцоогийн ажиллагаалах орчин хөргөслүү гаргасан "Лэнд Бонд"
2.	Ариялжаа эрхийн байгууллагын нийтийн тогтолцоогийн ажиллагааг санал болгох гаргах	Монголын хөрөнгийн бирж
3.	Лэнд Бондын нийтийн үнэ	100,000 (нэг зуун мянга) төгрөг
4.	Төхөн ширхэг	90,000 (срэн мянга) ширхэг*
5.	Олон нийтэд санал болгох нийтийн дүн	9,000,000,000 (есен тэрбум) төгрөг*
6.	Хүү (жилийн буюу 365 хоног)	18% (арван найман хувь)*
7.	Бондын төрөл	Энгийн хүүтэй бонд
8.	Лэнд Бондын хугацаа	24 (хорин дөрөв) сар
9.	Хүү төлгөсөх давгамж	Улирал тутамд
10.	Үндсэн төлбөрийг төлж хугацаа	Лэнд Бондын хугацааны эцэст (24 сарын дараа)
11.	Лэнд Бондын барьцаа/Баталгаа	"АНД Системс" ХХК-ийн эзэмшик буй 13,600,000,000 (арван түүрвэн тэрбум зурсган зуун сая) географийн үзүүлгээ бүхий 400,000,000 (дорвон зуун сая) ширхэг "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн хувьшад
12.	Татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийг зарниулах зарниулаат	Үндэсний цаас гаргагчийн ээлжийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлж
13.	Нийтэд санал болгох гаргах хугацаа	2023 оны III улирал (Зохицуулагч байгууллагас шалтгаалан өөрчлөгдхөх боломжтой)
14.	Лэнд Бондын хадгалалт, төлбөр тооцоо	Үндэсний цаасын төвлөрсөн хадгаламжийн төв

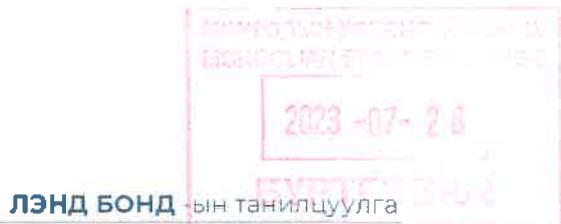
*Үндэсний цаас гаргагчийн Толоөлон удирдах зөвлөлийн 2023 оны 6 дугаар сарын 27-ны өдрийн хурлын 23/20 тоот тогтоол (Хавсралт 1.8)-оор олон нийтэд санал болгох орчин хөргөслийн тоо ширхэгийг 95,000 (ерэн таван мянга) ширхэг хүргэж, олон нийтэд санал болгох нийт дүнг 9,500,000,000 (есен тэрбум таван зуун сая) төгрөг хүргэж, хүүгийн хэмжээг 18.0-18.5%-ийн хооронд гүйцэтгэх замжилж андеррайтертай зөвшүүлж тогтоондо гэж шийдвэрлэсний дагуу Үндэсний цаас гаргагчийн Гүйцэтгэх замжилрын 2023 оны 06 дугаар сарын 29-ний өдрийн А-2023/28 тоот тушаалт (Хавсралт 1.11)-аар орчин хэрэгслийн тоо ширхэг, нийт үнийн дүн, хүүгийн хувь хэмжээг дээрх хүчинтэд засны дагуу тогтоосон болно.

Компанийн ТҮЗ-ийн тус тогтоол (Хавсралт 1.8) нь Компанийн тухай хуулийн 4.3 дахь хэсэг, 41.2, 41.3 дахь хэсэг, 42.1 дахь хэсэг, 55.9 дахь хэсэг, 76.1.5, 76.1.18 дахь заалт, 80.7 дахь хэсэг, Үндэсний цаасын тухай хуулийн 5.1.2 дахь заалт, 6.1 дахь хэсэг, 16 дугаар зүйл. Компанийн дүрмийн 9.6.2 дахь заалташ тус гус нийцэж байна.

Компанийн Гүйцэтгэх замжилрын 2023/28 тоот тушаалт (Хавсралт 1.11) нь ТҮЗ-ас олгогдсон бүрэн эрхийн хүрээнд хамаарах багод холбогдох хууль тогтоомжид нийцсэн байна.

Санхүүгийн зохицуулалт хорооны 2021 оны 06 дугаар сарын 11-ний одрийт 226 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан "Өрийн хэрэгслийн бүртгэлийн журам"-ын 2.5-д "Бонд гаргагч нь бондын үүргийн гүйцэтгэлийг хангах гуравдагч этгээдээс тусгайлан гаргасан баталгаа, батлан

даалтгай байж болох бэгээд бонд гаргасч компанийн хувьд энэ журмын 2.6-д зааснаас бусад тохиолдогаа барьцаа хөрөнгө нь бонд гаргагчийн гаргасан, энгийн хувьцаа эскул түүнд хөрөөх ихцэолтэй үнэт цааснаас бусад төрлийн эд хөрөнгө болон эдийн бус хөрөнгийн хэлбэртэй байна”, 2.6-д “Бонд гаргагч нь нээлгээний хувьцаагаар баглан дааж болох бөгөөд батлан даах хувьцаа нь бонд гаргагчийн шийт гаргасан энгийн хувьцааны 50 хувиас дээшгүй байна”, 2.7-д “Энэ журмын 2.6-д заасны дагуу батлан давасан хувьцааны үнэлгээг тогтоохдоо арилжаа эрхлэх байгууллагын албан ёсны мэдээнд тусгасан сүүлийн түргаан сарын жигисэн дундаж ханшийг харгалзах бөгөөд барьцаалах үзүүлэлт нь тухайн хувьцааны үнэлгээний 70 хувиас илүүгүй байна” гэж тус тус заасан.

Үүний дагуу “Анд системс” ХХК нь ТУЗ-ийн 2023 оны 06 лугаар сарын 27-ны өдрийн 23/09 тоот тогтоол ([Хавсралт 1.9](#))-оор өөрийн эзэмшиж буй, 2023 оны 06 сарын 26-ны өдрөөрх сүүлийн б сарын жигисэн дундаж ханш ([Хавсралт 1.10](#))-аар тооцоход 13,600,000,000 төгрөгийн үнэлгээ бүхий 400,000,000 ширкэг “Лэндмн ББСБ” ХК-ийн хувьцааг бондын үндстн болон хуримтлагдсан хүүгийн төлбөр төлөгджүүлж дуусах хүртэл хугацаагаар барьцаалуулжсаар шийдвэрлэсэн байна.

“Лэндмн ББСБ” ХК нь дүгнэлт төргөх өдрийн байдлаар нийт 800,000,000 ширхэг энгийн хувьцаа гаргасан, үүнээс “Анд системс” ХХК нь 600,000,000 ширхэг энгийн хувьцааг эзэмшиж байгаа ба 400,000,000 ширхэг энгийн хувьцааг барьцаалахаар шийдвэрлэсэн кь холбогдох шаардлагыг хангана гэж үзэв ([Хавсралт 1.7, 9.1](#)).

“Анд системс” ХХК-ийн хувьцаа барьцаалах, гэрээ байгуулах эрк олгох тухай шийдвэр ([Хавсралт 1.9](#)) нь Компанийн тухай хууль болон Үнэт цаасны зах эсээний тухай хуульд нийцэж байна.

Нэгтгэн дүгнэвэл, Компанийн өрийн хэрэгсэл гарган иййтэд санал болгох тухай шийдвэр нь хууль тогтоомжид гүйцэсн байна.

ЛЭНД БОНДын танилцуулга

2023 -07- 26

СҮРГЭВ-02

MDSKhanLex

Дүгнэлт таргах алдартай хүчин төгөлдөр үйлийж буй Компанийн дүрмийн 21.1-т тус Компанийн эрх бүхий албан тушаалтынг тодорхойлсон бөгөөд энэ нь Компанийн тухай хуулийн 84-р зүйлийн 84.2, 84.3 дахиа заагтал “Компанийн олонцогт тохируулан эрх бүхий албан тушаалтын жэгсаалтыг компанийн дүрмийт зассан байна” гэж зассан шаардлагад нийцсэл байна. Иймд Компанийн тухай хууль болон Компанийн дүрэмд¹ үндэслэн тус Компанийн Эрх бүхий албан тушаалтан гээдэг ТҮЗ-ийн дарга, гишүүд, ТҮЗ-ийн нарийн бичгийн зарга, Гүйцэтгэх захирыл, Ерөнхий наягтлан бодогч. Санхүү үйл ажиллагааны газрын захираг, Бизнес хөгжлийн газрын захираг, парыг компанийн эрх бүхий албан тушаалтанд хамруулан авч үзлээ (Хөөрөлтийн 12.7.).

ТҮЗ-ийн гишүүдийг 2023 оны 04 дүгээр сарын 15-ны өдрийн Компанийн Хувьцаа эхэмшигчийн эсэлжт хурлын 23/02 тоот тогтоол (Хөөрөлтийн 12.2)-оор улируулан сонгосон бөгөөд ТҮЗ-ын дарга, хороодын бүрэлдэхүүнаа өөрчлөлт ороогүй байна.

ТҮЗ-ийн үйл ажиллагааны журмын 10 дугаар бүлэгт зааснаар Компанийн ТҮЗ нь Эрдээлийн улирлагага. Засаглас, нэр давшигүүлэх болон цалин, урамшууллын, Аулитын хороотой байхаар захицуулсан байна (Хөөрөлтийн 5.1.). ТҮЗ-ийн 2023 оны 4 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 22:06 тоот ТҮЗ-ийн хурлын тогтоол (Хөөрөлтийн 11.1)-оор О.Болдбаатарыг ТҮЗ-ийн даргаар, ТҮЗ-ийн 2023 оны 4 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 22:08 тоот тогтоолоор ТҮЗ-ийн дэргэдэх аудитын хорооны даргаар Ж.Жаргалсүрэн, гишүүдээр С.Боргил, О.Болдбаатар нар, Засаглас, нэр давшигүүлэх болон цалин урамшууллын хорооны даргаар С.Энх-Амгалан, гишүүнээр С.Боргил, Д.Гаикүү нар, Эрдээлийн удирдлагын хорооны даргаар Б.Игээл, гишүүнээр С.Энх-Амгалан, В.Баярсайхан, Д.Гаихүү, Ц.Ууганбаяр, Б.Хос-Эрээн нар тус томилогдох ажиллах (Хөөрөлтийн 1.3.4) байна. Энэ нь Компанийн тухай хуулийн 81 дүгээр зүйлийн 81.2-т ТҮЗ-ийн засаглас, нэр давшигүүлэх болон цалин урамшууллын, аудитын хорооны гишүүдийн гуравны хоёрөос доошгүй нь телохолын удирдах зөвлөлийн харяат бус гишүүн байна, Компанийн засаглалын колекцийн 2.2 дугаар зүйлд аудитын хорооны дарга нь ТҮЗ-ийн дарга бус байх шаардлагыг тус тус хангаж байх бөгөөд ТҮЗ-ийн аудитын хорооны дарга (Ж.Жаргалсүрэн), гишүүн (С.Боргил, О.Болдбаатар) нь санхүүгийн тайллагналын зохих мэдлэг, чадвартай байх шаардлагыг хөнгүж байни. ТҮЗ-ийн аудитын хорооны дарга (Ж.Жаргалсүрэн) нь Монгол Улсын хууль тогтоомжид заснаар Компанийн хөндөнгүйн аудит (Нийслэл Аудит ХХК, Эртэт энд янг монголын аудит ХХК, Монголын Үндэсний Тайллагнал Аудит ХХК)-д сүүлийн 3 жилийн хугацаанд ажиллаж байгаагүй байна. ТҮЗ-ийн гишүүдийн боловсрол, ажлын түршилгэг дараах хүснэгтээр харуулав:

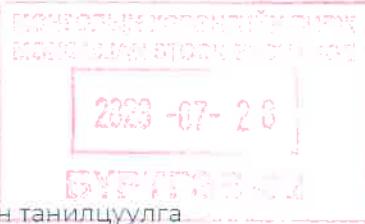
№	Нэр	Боловсрол	Ажлын түршиллага
Ердийн гишүүд:			
1.	Очирсүрэнгийн Болдбаатар (Хөөрөлтийн 2.2)	1999-2004 онд Турк Улсын Босфорус их сургуулийн Бизнесийн удирдлагын бакалавр; 2010 онд АНУ, олон улсын мэргэшсэн наягтлан бодогч;	2004-2005 онд Турк Улсын Denge Denetim/Mazars-т аудитор; 2005-2006 онд Далайван Аудитад Ахлах аудитор;

¹ Компанийн дүрмийн 21.1: Компанийн эрх бүхий албан тушаалтанд ТҮЗ-ийн дарга, гишүүд, Гүйцэтгэх захираг, Дээв захираг, Ерөнхий наягтлан бодогч, ТҮЗ-ийн нарийн бичгийн зарга болон гэлгээртэй ашиглагч албан тушаалтан хамаарна.

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

MDS KhanLex

		2014 онд Мэргэшэн нягтлан бодогчдын институт, мэргэшэн нягтлан бодогч; 2014 онд Мэргэшэн нягтлан бодогчдын институт, мэргэшэн аудитор.	2006-2009 онд Эрнст энд Янг Монголиад Ахлах аудитор; 2009-2010 онд Малайз Улсын KPMG-д Ахлах аудитор; 2010-2015 онд PwC Монголиад Ахлах менежер; 2015-2016 онд Их Британи улсын Их Британийн менежер; 2017-2019 онд Анд Глобалд компанийн Захирал; 2017 оноос одоог хүртэл Анд ЭфЭсЖи компанийн Гүйцэтгэх захирал; 2019.08.15-2021.07.30 хүртэл ЛэндМН ББСБ ХК-д Гүйцэтгэх захирал; 2021 онд ЛэндМН ББСБ ХК-д ТҮЗ-ийн дарга.
2.	Болдын Итгэл (Хавсралт 2.4)	2008 онд АНУ-ын Жорж Мэсон Их Сургуулийн Салхуугийн чиглэлээр бусалав.	2009-2010 онд Хан банкинд Теллер, зээлийн мэргэжилтэн, хамтын ажиллагааны менежер; 2010-2013 онд Ньюком Групп ХХК-д Хөрөнгө оруулалтын шинжээч, портфолио менежер; 2013-2018 онд "Новатерра" ХХК-д санхүүгийн менежер, гүйцэтгэх захирал, Гэйтвай Девелопмент ХХК-д гүйцэтгэх захирал, санхүү эрхалсан захирал; 2018-2021 онд "Мобиком Корпораци" ХХК-д санхүү удирдаагаа, нягтлан бодох бүртгэлийн захирал, байгууллагын төлөвлөлтийн захирал; 2021-2023 онд "АНД Глобал Пти.Лтд"-д хөрөнгө оруулалт хариусан захирал; 2022-одоог хүртэл "ЛэндМН ББСБ" ХК-д ТҮЗ-ийн срдийн гишүүн; 2022-одоог хүртэл "АНД Системс" ХХК-д ТҮЗ-ийн гишүүн; 2023-одоог хүртэл "АНД Глобал Пти.Лтд"-д гадаад хариуцаа хариусан дэд захирал.
3.	Цэрэндоржийн Уугамбаяр (Хавсралт 2.5)	2010 онд Болгар улсын Америкийн Их Сургуульд Бизнесийн удирдаагаа (Нягтлан	2008 онд Марта Вайналард Хадгаламжийн банкинд теллер; 2009 онд Америкийн Нэгдсэн

11-55

САХ

2023.07.11-ийн

БҮРТЭЛ

12.01

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

MDS KhanLex

		бодох бүртгэл), Эдийн засгийн ухааны бакалавр.	Улс. Элгартайи Уидэстийн Банкныд нягтлан бологч дэллагас; 2010-2018 онд Эм Си Эс Холаниг ХХК-д санхүүгийн ахлах ажилтан; 2018 оноос одоог хүртэл "АНД Глобал Птк.Лтд"-д Санхүүгийн менежер/ Санхүү эрхэлсэн; 2022 оноос одоог хүртэл АНД Системе ХХК-д ТҮЗ-ийн гишүүн; 2023 оноос одоог хүртэл "Лянши ББСБ" ХК-д Гүйцэтгэх захирал; 2022 оноос одоог хүртэл "Лянши ББСБ" ХК-д ТҮЗ-ийн гишүүн.
4.	Володъяагийн Баярсайхан (Хавсралт 2.6)	2004 онд Турк улсын Измир хотын Ege их сургуулийн Компьютерийн инженер мэргэжлээр бакалавр; 2016 онд Вашингтоны Сиэтл хотын, Вашингтоны их сургуулийн Foster бизнесийн сургуулийг бүтээгдэхүүний мөркетинг, Энтрепризийн мэргэжлээр бүтээгдэхүүний менежментийн магистр.	2004-2006 онд Турк Улс, Истанбул, Yaz Информэши Системс компанийд Программын кангамж хөгжүүлэгч; 2006-2007 онд ISC Монголия/Е-империумда Төслийн менежер; 2007-2012 онд Сингатон ХХК-д үүсгэн байгуулагч болон Гүйцэтгэх захирал; 2012-2014 онд Бизнетворк.ми сайтыг үүсгэн байгуулагч болон Гүйцэтгэх захирал; 2015 онд АНУ, Вашингтон, Amazon компанийд Ахлах бүтээгдэхүүни хөгжүүлэлтийн менежер; 2015-2016 онд АНУ, Вашингтон, Microsoft ХХК-д МВА зөвслөх; 2016-2017 онд Dell EMC компанийд Big data streaming & real-time analytics; 2017-2019 онд Ana Global, Уйл ажиллагаа хариуцсан захирал; 2019.11.01-с одоог куртгэл Tomé Эдтек ХХК-д Ерөнхий захирал.
5.	Баатархүүгийн Хос-Эрдэнэ (Хавсралт 2.7)	2008-2009 онд Япон Улс, Токёгийн гадаад судалын их сургууль, Япон холийн бэлтгэл; 2009-2013 онд Япон Улс, Хитоцушибashi их сургууль, Хөрөнгийн зах зээл, санхүү бакалавр;	2014-2016 онд Япон дахь Швейцари Улсын хөрөнгө оруулалтын банк UBS Секьюритис компанийд хөрөнгийн зах зээлийн зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэгч; 2016-2018 онд Япон Улс,

ЛЭНД БОНД ын тайлцуулга

		2012-2014 наа Япон Улс, Хигтоцубаши их сургууль, Бизнесийн удирдлагын магистр.	Мизуко бакалы Байтууллагын судалгааны газарт бизнесийн шинжээч; 2018-2020 онд АНД Глобал Пти.Лтд, Хөрөнгө оруулалт харинчсан захирал; 2020-одоог хүртэл АНД Глобал Пти.Лтд-д гүйцэтгэх захирал; 2021-одоог хүртэл АНД Дэнеул ХХК, ТҮЗ-ийн дарга; 2022-одоог хүртэл ЛэндМН ББСБ ХК-д ТҮЗ-ийн гишүүн.
6.	Сэнгээгийн Энх-Амгалан (Хавсралт 2.8)	1993-1997 онд МУИС-ийн Олон улсын харилцааны дээд сургуулийг гадаад харилсааны бакалавр; 1999-2001 онд АНУ, Калифорни муж, Монтерейн Олон улс судалалын дээд сургуулийг Олон улсын бодлого судалал мэргэжлийн хүмүүнлэгийн ухааны магистр.	2004-2010 онд М-Си-Эс Группын охин компаниудад дэд захирал, гүйцэтгэх захирал 2010-2012 онд Mongolian Mining Corp ба Энержи ресурс ХХК-д Дэд ерөнхийлөгч 2012-2013 онц Кини Энержи ХХК-д Гүйцэтгэх захирал 2013-2015 онд Southgobi Sands & Southgobi Resource ХК-д Ерөнхийлөгч бөгөөд Гүйцэтгэх захирал 2015-2016 онц Сэргээс Монгол ХХК-ийн завlex 2017 оноос 2021 онц Петровис ойн ХХК-ийн Ерөнхий захирал 2021 оны 03 сарыас одоог хүртэл Мэргэн инвестмент ХХК-ийн захирел

Хараат бус гишүүд:

7.	Даваасамбуугийн Галхүү (Хавсралт 2.9)	1993-1997 онд МУИС-ийн Эдийн засгийн дээд сургуулийг нягтлан бодогч, эдийн засагч бакалавр; 2005 онд Япон Улсын Кобе их сургуулийн Эдийн засгийн ухааны магистр.	1997 – 2013 онц Жагар Интернэшил ХХК, Гэрэл Интернэшил ХХК-д нягтлан бодогч, Ерөнхий нягтлан бодогч; 2006 – 2007 онд НҮБ-ынхөгжлийн хөтөлбөр/Даян дэлхийн байгаль хамгаалах сан Байгаль орчны яаманд Захиргаа, санхүү харинчсан мэргэжилтэн; 2007-2011 онд Байгаль орчин, алал жуулчлалын яамнаас хэрэгжүүлж буй Дэлхийн Банкны төслийдээд санхүүгийн
----	---	--	---

СЭХ
2009.08.11 онон
БАНК ГАЗАА

МОНГОЛЫН
МОНАД

2023-07-26

БҮРЖИСЧИЛГЭЭ

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАЙИЛЦУУЛГА

MDS KhanLex

			<p>менежер/мониторингийн хянаагч; 2006-2009 онд Актив Аудит ХХК-д аудитор; 2011-2012 онд Дэлхийн банк, Сангийн яамд дотоод аудитор, Монголбанкны Хяналтын эзлэгийн төсөвд менижер, техникийн дотоод зөвлөх; 2012- одоог хүртэл ПрайсвотерхаусКуперс Аудит ХХК болон ПрайсвотерхаусКуперс Такс ТМЗ ХХК-д Туслах менежер, Аудитор.</p>
8.	Сүрэнхүүгийн Боргил (Хавсралт 2.10)	1991-1995 онд Монгол Улсын Униссий Их Сургуульд санхүүч эмийн засагч мэргэжлээр эдийн засгийн бакалавр; 1999-2003 онд АНУ, Колорадогийн их сургуулийн Эдийн засгийн мэргэжлээр хүмүүнлэгийн ухвани магистр	<p>1995-1997 онд МУ, Сангийн яам, Санхүүгийн байгууллагуудын хэлтэс, Эдийн засагч 1997-1999 онд МУ, Сангийн яам, Төсийн зарлагын хэлтсийн дарга 2003-2004 онд АНУ, Ваймонг муж, Шайенн, Community First National Bank, Зээлийн шинжээц 2004-2012 онд АНУ, Ваймонг муж, Жишиг, Жиллет банк, Дэд ерөнхийлөгч, Ерөнхийлөгч 2013-2015 онд МУ, УУХҮЯ, Эрдэнэ Оюу Толгой ХХК, Зөвлөх 2013-2015 онд МУ, Ирээдүйн ёв сангийн тухай хуулийн төслийн хэсгийн гишүүн 2015-2017 онд МУ, Сангийн яам, Зөвлөх 2017 оноос одоог хүртэй Сэргэлт Консалтинг Групп ХХК, Захирал</p>
9.	Жигдээгийн Жаргалсүрэн (Хавсралт 2.11)	1998 онд Машдах бүртгэл дээд сургуулийг нягтлан бодох бүртгэлийн бакалавр; 2000 онд Санхүү эдийн засгийн дээд сургуулийг Бизнесийн удирдахын магистр; 2000 онд Монголын мэргэшсэн шигтлан бодогчдын институтыг Мэргэшсэн шигтлан бодогч; 2011 онц Англи улс, Лондон хот, Олон улсын мэргэшсэн шигтлан бодогчдын нийгэмлэгийг Олон	<p>1998-2003 онд Санхүү эдийн засгийн дээд сургуульд Нягтлан бодох бүртгэлийн тэнхимийн багш; 2003-2005 онд "Далайван аудит" ХХК-д аудиторч; 2005-2015 онд "Далайван аудит" ХХК-д аудитын менежер; 2015-одоог хүртэл "Далайван аудит" ХХК-д Удирдахын партнер</p>

14 - 35

СЗХ

2023 сарын 11-дэй
БҮРТГЭВ

lendmn

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07- 28

БҮРТГЭВ-02
ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

MDS KhanLex

		УЛСЫН МЭРГЭШСЭН НЯГТЛАН БОДОГЧ; 2015 онд Татварын мэргэшсэн ЗӨЛХӨХНИЙ НИЙГЭМЛЭГИЙГ Татварын мэргэшсэн зөвлөх	
--	--	--	--

Компанийн засаглалын кодексийн 2 дугаар зарчмын заасны дагуу ТУЗ-ийн аудитын хорооны үйл ажиллагааны журам, ТУЗ-ийн аудитын хорооны бүрэлзэхүүний мэдээллийг нийтэд мэдээлэх буюу Компанийн цахим хуудаст байршуулахыг зөвлөх байна.

Компанийн ТУЗ-ийн дарга, гишүүд, ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга нар нь Компанийн тухай хууль болон Компанийн засаглалын кодекст заасан эрх бүхий албан тушаалтын шаардлагыг хангаж байгаа эсэхийг даравх күснэгтээр харуулаа;

КОМПАНИЙН ТУЗ-ИЙН ГИШҮҮД, НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГАД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА

№	Нэр/Шаардлаг а	Төрийн болон орон нутгийн захиргааны байгууллага, цөрэг, цагдаа, прокурорын байгууллагад удирдах албан тушаал хашдаг эсэх	Ял шийтгэл эдэлж байгаа эсэх (КтХ- ийн 84.3.2)*	Компанийн засаглалын чиглэлээр сургалтад хамрагдаж, гэрчилгээ авсан эсэх (КтХ-ийн 75.8)	Хувь хүн байх (КтХ-ийн 77.3, 83.2, 83.3)
1.	О.Бодбаятар (ТУЗ-ийн дарга)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2017.12.04-ний өдөр, Дугаар 0130848/ (Хавсралт 2.24)	Тийм
2.	Б.Итгэм (ТУЗ- ийн гишүүн)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2018.04.04-ны өдөр, Дугаар 0730768/ (Хавсралт 2.25)	Тийм
3.	В.Баярсайхан (ТУЗ-ийн гишүүн)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2019.02.24-ний өдөр, Дугаар 0520839/ (Хавсралт 2.26)	Тийм
4.	Ц.Угамбаев (ТУЗ-ийн гишүүн, Гүйцэтгэх захирал)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2022.02.21-ний өдөр, Дугаар 0131874/ (Хавсралт 2.27)	Тийм

15 - 55

188

СЭХ
2023.07.11-өдөр

ҮҮРГҮГЭВ

МОНГОЛЫН ХАРЧИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023-07-26

ҮҮРГҮГЭВ-02

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

MDS KhanLex

5.	Б.Хос-Эрдэнэ (ТҮЗ-ийн гишүүн)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2022.02.21-ний өдөр, Дугаар 0131873/ (Хавсралт 2.28)	Тийм
6.	С.Энх-Амгалан (ТҮЗ-ийн гишүүн)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2019.02.24-ний өдөр, Дугаар 0520840/ (Хавсралт 2.29)	Тийм
7.	С.Боргил (ТҮЗ- ийн хараат бус гишүүн)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2018.08.31-ний өдөр, Дугаар 0130985/ (Хавсралт 2.30)	Тийм
8.	Ж.Жаргалсүрэ ^н (ТҮЗ-ийн хараат бус гишүүн)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2018.04.13-ны өдөр, Дугаар 0230323/ (Хавсралт 2.31)	Тийм
9.	Д.Галхүү (ТҮЗ- ийн хараат бус тур гишүүн)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2021.10.02-ны өдөр, Дугаар 0731306/ (Хавсралт 2.32)	Тийм
10.	Б.Оюунболд (ТҮЗ-ийн нарийн бичгийн дарга)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2022.03.28-ны өдөр, Дугаар 0131951/ (Хавсралт 2.33)	Тийм

*Монгол Улсын Хууль эрүүл сайдын 2017 оны 07 дугаар сарын 21-ний өдрийн А/195 тоот тушаалтын б
дугаар эрүйд заслын дагуу Ял шийтгэлийн эзж хөвөөнээг амьсгалын нийтийн олгодоггүй түү
Компанийн тухай хуулийн 84.3.2-т зассан шийтгэн эзлэсэгүй байх шаардлагыг ТҮЗ-ийн гишүүд, нарийн
бичгийн дарга, түүнтэгэх хамрах, эрх бүхий албан тушаалтуурд хангаж байгаа эсэхийг бидний гарчаг
эсси мэдүүлэх, баталгааг ундэслэх дүгээр.

Компанийн ТҮЗ-ийн хараат бус гишүүд нь Компанийн тухай хууль болон Компанийн
засгийн кодекст зассан ТҮЗ-ийн хараат бус гишүүнд тавих нэмэлт шаардлагыг хангаж байгаа
эсэхийг дарах хүснэгтээр харуулав:

ТҮЗ-ийн хараат бус гишүүнд тавигдах нэмэлт шаардлага		
№	Шаардлага	ТҮЗ-ийн хараат бус гишүүдийн нэрс

16 - 55

189

2023-07-28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

MDS KhanLex

		С.Боргил	Ж.Жаргалсүрэн	Д.Галхүү
1.	Өөрөө эсхүл компанийн нэгдмэл сонирхолтой этгээдэй хамгийн компанийн энгийн хувьгаатын 5-ас дээш хувийг эзэмшилжүүгүй байх (КтХ-ийн 79.1.1)	Тийм**	Тийм**	Тийм**
2.	Өөрөө эсхүл нэгдмэл сонирхолтой этгээд нь компаний болон компаний оролцогч нь болж байгаа компанийн нэгдлийн бусад оролцогчид ажил, албан тушаал эрхэлдэггүй, сүүлчийн 3 жилийн хугацаанд алнаа ажил, албан тушаал эрхэлж байгаагүй байх (КтХ-ийн 79.1.2)	Тийм**	Тийм**	Тийм**
3.	Торийн үйлчилгээнийхэс бусад торийн алба хашдагтгүүгүй байх (КтХ-ийн 79.1.3, 84.3.1)	Тийм**	Тийм**	Тийм**
4.	Компанитай бизнесийн гэрээ холбоогүй байгуулагчийгүй байх, тийм холбоогүй байх (КтХ-ийн 79.1.4)	Тийм**	Тийм**	Тийм**
5.	Компани нэгдмэл сонирхолтой этгээд болж байгаагүй байх	Тийм**	Тийм**	Тийм**
6.	Компани эсхүл түүний нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй зөвлөх үйлчилгээ үзүүлдэггүй байх	Тийм**	Тийм**	Тийм**
7.	Компани эсхүл түүний нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй ханган нийлүүлэгч ба харилцагч биш байх	Тийм**	Тийм**	Тийм**
8.	Компани эсхүл түүний нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ хийбэгүй байх	Тийм**	Тийм**	Тийм**
9.	Компанийн ТУЗ, гүйцэтгэх захидал болон гүйцэтгэх удирдлагын багийн гишүүн, дотоод аудитын ажилтын нэгдмэл сонирхолтой этгээд биш байх	Тийм**	Тийм**	Тийм**
10.	Хувьцаа эзэмшигч эсхүл түүний нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн ойрын хамаатан биш байх	Тийм**	Тийм**	Тийм**

**Компанийн тухай хуулийн 79.1.1-79.1.4 зүйл, Компанийн засгийн кодексийн ТУЗ-ийн харахад бус сишигжнд тавивсаар шаардлагыс тус компанийн ТУЗ-ийн харахад бус сишигждэг хангаж байсан эзэмшигчийн гаргаж мэдүүлэхээ, баталгааг үндэслэж дүснээ.

Компанийн ТУЗ-ийн дарга, гишүүд, нарийн бичгийн даргын мэргэжил, боловсрол, өрхөтж байсан байгаа ажлын туршлага эзрэгээс үзвэл Компанийн үйл ажиллагааг

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

яvuулахад шандлагатай мөдлэг, туршилагатай, хууль болон Компанийн засаглалын журмаар тогтоосон шаардлагыг хангаж байна гэж дүгнэв.

Компанийн бусад эрх бүхий албан тушаалтai

Компанийн бусад эрх бүхий албан тушаалтнууд болох Гүйцэтгэх захирал Б.Улаадыг ТҮЗ-ийн 2022 оны 12 дугаар сарын 22-ны өдрийн хурлын 22/31 тоот тогтоол (Хавсралт 2.12)-оор чөлөөлж, ТҮЗ-ийн 2022 оны 12 дугаар сарын 22-ны өдрийн хурлын 22/32 тоот тогтоол (Хавсралт 2.13)-оор Ц.Ууганбаатрыг 2023 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхэн томилсон байна. Компанийн гүйцэтгэх захирал оорчогдсонийг Сашүүгийн Зохицуулж Хорооны 2023 оны 01 дүгээр сарын 6-ны өдрийн 05/12 тоот тогтооюур зөвшөөрсөн (Хавсралт 2.14) бөгөөд ТҮЗ-ийн парийн бичгийн дарга Б.Окуунбодл нь ТҮЗ-ийн 2022 оны 4 дүгээр сарын 19-ний өдрийн хурлын 22/07 тоот тогтоол (Хавсралт 2.15)-оор томижж, Санхүү, үйл ажиллагчны газрын захирал М.Түншинжаргал нь 2018 оны 06 дугаар сарын 13-ны өдрийн 2018/82 тоот Гүйцэтгэх захирлын тушаал (Хавсралт 2.16)-дэр. Бизнес хөгжлийн газрын захирал Д.Бассандорж нь 2023 оны 1 дүгээр сарын 2-ны өдрийн 03/2023/03 тоот Гүйцэтгэх захирлын тушаал (Хавсралт 2.17)-аар. Ерөнхий ияглал болдог Г.Золжаргал нь 2021 оны 9 дүгээр сарын 8-ны өдрийн 2021/85 тоот Гүйцэтгэх захирлын тушаал (Хавсралт 2.18)-аар тус тус томилогдсон ажилласан байна.

Компанийн бусад эрх бүхий албан тушаалтнуудын боловсрол, ажлын туршилагын мэдээлэл:

№	Нэр	Боловсрол	Ажлын туршилага
1.	Цэрэндоржийн Ууганбаяр (Гүйцэтгэх захирал) (Хавсралт 2.19)	2010 онд Болгар улсын Америкийн Их Сургуульд Бизнесийн удирдлага (Нийтлан бодох бүртгэл), Эдийн засгийн ухааны бакалаар.	2008 онд Марта Вайньярд Хадгаламжийн банкннд тэллэр; 2009 онд Америкийн Нэгдсэн Улс, Эдгартаун Үндэсний Банкннд нийтлан бодогч /адалга/; 2010-2018 онд Эм Си Эс Холдинг ХХК-д санхүүгийн ахлах ажилтан; 2018 оноос одоог хүртэл “АНД Глобал Пти.Лтд”, Санхүүгийн менежер/ Санхүү эрхэлээ; 2022 оноос одоог хүртэл АНД Системс ХХК-д ТҮЗ-ийн гишүүн; 2023 оноос одоог хүртэл “ЛэндМН ББСБ” ХК-д Гүйцэтгэх захирал; 2022 оноос одоог хүртэл “ЛэндМН ББСБ” ХК-д ТҮЗ-ийн гишүүн.
2.	Батсүлдний Оюунбодл (ТҮЗ-ийн нарийн бичгийн дарга) (Хавсралт 2.20)	2012-2018 онд Монгол Улсын Их Сургуулийн Хууль зүйн сургуульд БНСУ-ын KOOKMIN их сургуулийн хамтарсан эрх зүйн хөтөлбөр, эрх зүйн бакалавр;	2017-2019 онд Өмгөөллийн “Цогт энд Наадин” ХХН-д туслах хуульч; 2019-одоог хүртэл “АНД Системс” ХХК-д ылаах хуулийн зөвлөх, хууль, эрх

МОНГОЛЫН ХОРЧИЙН БОРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023-07-20

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

MDS KhanLex

			зүйн асуудал хариуцсан захирал; 2022-одоог хүртэл "ЛэндМН ББСБ" ХК-д ТҮЗ-ийн нарнын бичгийн дарга.
3.	Махвэлтийн Түвшинжаргал (Санхүү, уйл ажиллагааны газрын захирал) (Хөвсргэлт 2.21)	1999 онд Монгол Улсын Техникийн Их сургуульд усан барилгын бакалавр; 2005 онд Санхүү эдийн засгийн дээд сургуульд бизнесийн удирдлагын бакалавр; 2013 онд Удирдлагын академид бизнесийн удирдлагын магистр.	2001-2005 онд "Ус инженер" ХХК-д инженер, энгийн засагч, менежер; 2005-05-2005.11 онд "Дэлхийн зөн" олон улсын байгууллагад хяналтын инженер; 2006-2016 онд "Ньюфонд ББСБ" ХХК-д эзэлийн ахлах мэргжилтэн; 2016 оноос ЛэндМН ББСБ гүйцэтгэх захирал, Санхүү, уйл ажиллагааны газрын захирал.
4.	Даваасүрэнгийн Бавсандорж (Бизнес хөгжлийн газрын захирал) (Хөвсргэлт 2.22)	2013-2017 онд АНУ-ын Ютагийн их сургуулийн Бизнесийн сургуулийн Компьютер сургуулийн бакалавр.	2013-2013 онд ЗӨ Сольюши ХХК-д туслах менежер; 2014-2017 онд Юта их сургуулийн хөгжлийн төвд харилцагчийн менежер, ерөнхий менежер; 2018-2020 онд Эм Си Эс Холдинг ХХК-д бүтээгдэхүүний менежер; 2020-одоог хүртэл Асан Кэйр ХХК-д гүйцэтгэх захирал; 2021-одоог хүртэл Супер Ап ХХК-д гүйцэтгэх захирал; 2022-одоог хүртэл Аян Глобал Пти.ЛтД-д Бизнес хөгжлийн газрын захирал.
5.	Ганболдын Золцэвэрэл (Ерөнхий нагтлан) (Хөвсргэлт 2.23)	2008 онд Санхүү Эдийн засгийн Их Сургуулийн бизнес удирдлагын бакалавр.	2008-2019 онд "ХасЛизинг" ХХК-ийн ахлах нагтлан болотч

Компанийн бусад эрх бүхий албан тушаалтны нар нь Компанийн тухай хууль болон Компанийн засаглалын кодекст зассан эрх бүхий албан тушаалтны шаардлагыг хангаж байгаа эсэхийг дараах хүснэгтээр харуулав:

**КОМПАНИЙН БУСАД ЭРХ БҮХИЙ АЛБАН ТУШААЛТАНД ТАВИГДАХ
ШААРДЛАГА**

19 - 55

192

СЗХ
2023.08.11
оны 2023-ралын 11-р сар

БҮРГЭВ

 lendmn

МОНГОЛЫН ХОРЧИГЫН БАРГ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023-07-28

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

БҮРГЭВ-02

 MDS KhanLex

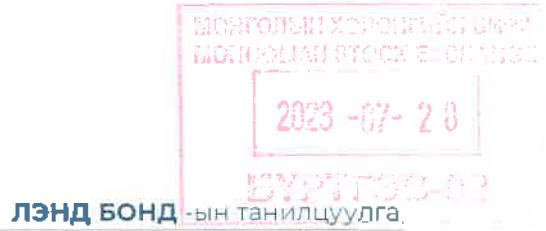
№	Нэр/Шаардлаг а	Төрийн болон орон нутгийн захиргааны байгууллага, цргэ, цагдаа, прокурорын байгууллагад уулдрах албан тушаал захирагч эсэх	Ян шийтгэл эзлж байга эсэх (КтХ- ийн 84.3.2)*	Компанийн засаглалын чиглэээр сургалтад хамрэгдэж, гэрчилгээ авсан эсэх (КтХ-ийн 75.8)	Хувь хүн байх (КтХ-ийн 77.3, 83.2, 83.3)
1	Ц.Уугамбаяр (ТУЗ-ийн гишүүн, Гүйцэтгэх захирал)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2022.02.21-ний өдөр, Дугаар 0131874/ (Хавсралт 1.27)	Тийм
2	Б.Оюунболд (ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга)	Үгүй	Үгүй*	Тийм /2022.03.28-ны өдөр, Дугаар 0131951/ (Хавсралт 2.33)	Тийм
3	М.Түвшинжарг ал (Санхүү, үйл ажиллагааны захирал)	Үгүй	Үгүй*	Үгүй	Тийм
4	Д.Баяандорж (Бизнес хөгжлийн газрын захирал)	Үгүй	Үгүй*	Үгүй	Тийм
5	Г.Золжаргал (Ерөнхий нагллан бодлогч)	Үгүй	Үгүй*	Үгүй	Тийм

*Монгол Улсын Хувь 2-р сарын 2017 оны 07 дугаар сарын 21-ийн орчинд, 1795 тоот тушаалтын б
дугаар зүйлж гавсан докзуу Ян шийтгэлээтийг эсхүгэвэл ашиглалтад олгодогчийн тул
Компанийн тухай хуудайн 84.3.2-т заасан шийтгэлээ эхижүүгийн байх шаралдаас ТУЗ-ийн санчлээ, нарийн
бичгийн дараагаа сүтгэгдэх захираг, эрг бүрний албан тушаалтууд хансаж байгаа эсэхийн бийрхээ гаргаже
өсөн мэдэгжүүсээ, баталсаны үндэслэлж дэгээв.

Компанийн Гүйцэтгэх захирлын 2023 оны 2-р сарын 7-ны өдрийн А-2023/04 тоот тушаалаар
баталсан Компанийн зохион байгуулалтын шинчилсэн бүтэц (Хавсралт 2.33)-ээс үзээл
Гүйцэтгэх захирлын дор Ерөнхийнээгээ гэх албан тушаалыг оруулсан болон Компанийн дүрэм,
ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам. Компанийн газар хэлтэс, албадын чиг үүргийг тодорхойлсон
баримт бичигт түүний албан тушаалын чиг үүргэг тусгагдаагүй байгааг харгалзан
Ерөнхийнээгээний Компанийн эрг бүхий албан тушаалтан гэж узсгүүгий болно (Хавсралт 12.1).
Толгой компанийн санал болгосноор ажиллах Ерөнхийнээг нь гадаадын хөрөнгө оруулалт татах,
шинэ бүтээгдэхүүн үзүүлигээ, технологи хөгжүүлэхэд зөвлөх чиг үүрэгтэй, компанийн үйл
ажиллагааг уулдрах, шийдвэр гаргахад оролцогчтуй болохыг Гүйцэтгэх захирал билээд
мэдэгдэсэн болно.

20 - 35

Дүгнэвэл, Компанийн Төлоөлөн удирдах зөвлөлийн дарга, гишүүн, нарийн бичгийн дарга, Гүйштгэх захирал, бусад эрх бүхий албан тушаалтнууд нь хууль болон Компанийн засаглалын кодекст зөвсөн шаардлагыг хангах байгава бөгөөд тэдгээр нь Компанийг удирдах чадвар, дэллаага туршилагчтай гэж дүгнэв.

23 - 55

194

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

MDS KhanLex

Бид үнэт цаас гаргагчийн нийт б5 журмын жагсаалт түүчинээс Компанийн үндэсн үйл ажиллагаанд ач холбогцодтой сэж үзсэн журмуудыг түүхэрлийн нийт 33 журмыг дараах антлагын дагуу хянасан болно.

1. Концессийн засаглалт хамаарах дүрэм, журам
2. Зээлийн үйл ажиллагаатай холбоотой журам
3. Зээлжэс бусал үйл ажиллагаатай холбоотой журам
4. Хөдөлмөрийн харилцатай холбоотой дүрэм журам
5. Мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлжхээс сэргийсх болон эрсдлийн улиралагатай холбоотой журам
6. Мэдээллийн ил тод. аюулгүй байдал, хяналттай холбоотой дүрэм, журам

Компанийн засаглалт хамаарах дүрэм, журам:

Компанийн дүрэм. Компанийн кувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлын 2018 оны 05 дугаар сарын 10-ны өврийн 01 тоот тогтоолоор баталж, хамгийн сүүдл 2023 оны 4 дугаар сарын 15-ны 23/04 тоот тогтоолоор нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийг дүрэм (цаашид "Дүрэм" гэх)-ийг ([Хансрагт 1.0](#)) хүчин тогтолцох мөрдөж байна. Дүрэм нь нийт 5 бүлэгтэй бөгөөд Компанийн иноосон нэр, оршина байгаа хаяг, Компанийн эрхэм зорилго, үйл ажиллагааны чигээлийг тодорхойлох. Компанийн кувьцаа эзэмшигч, кувьцаа эзэмшигчдийн хурал, төлөөлөн удирдах зөвлөл, түүний дарга, нарийн бичгийн дарга, гишүүд, төлөөлөн удирдах зөвлөлний дэргэдэх хороод, тэлжээрийн дарга, гишүүд, гүйцэтгэх удирдлага, эрх бүхий албан тушаалтан, тэдний эрх, үүрэг хариуцлагыг тодорхойлох. Компанийн дотоод болон хондлонгийн аудит, Компанийн санхүүгийн үйл ажиллагаа, бүртгэл, тайллан, их хэмжээний хэцүүл, сонирхлын төрчил бүхий эгээгдтийн хийх хэцүүл хийх, үнэт цаас худалдаа, эргүүлж авах, ногдол ашиг хуваарилан олгох, Компанийг верчилж байгуулах, татан буулгахтай холбогчсон харилцааг зохицуулсан байна.

Үнэт цаас гаргагчийн Дүрэм нь Компанийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйл, Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хууль болон бусад холбогдох зохицуулалтад нийцсэн байна.

ТҮЗ-ийн үйл ажиллагааны журам. Компанийн ТҮЗ нь өөрийн үйл ажиллагааг Компанийн засаглалын кодекст нийцүүлж зориулаар нийт 15 бүлэгтэй "Төлөөлэн удирдах зөвлөлийн үйл ажиллагааны журам"-ыг 2018 оны 06 дугаар сарын 04-ны одрийн 18/13 тоот тогтоолын хавсралт I-ээр батлан ([Хансрагт 3.1](#)) мөрдөж байна. Тус журмаар ТҮЗ-ийн гишүүдэд тавигдах шаардлага, гишүүдийн үүргэг хариуцлага, ТҮЗ-ийн дарга болоо ТҮЗ-ийн нарийн бичгийн даргын бүрээн эрх, хариуцлага, ТҮЗ-ийн хороодын чиг үүргийг тодорхойлж, ТҮЗ-ийн гишүүнэд нэр дэвшүүлжэх, шалгаруулах, гишүүдийн үйл ажиллагааны дүгнэлт өгөх, ТҮЗ-ийн хурлыг зарлах, түүнд бэлтгэх, хурадалдуулах, шийдвэрээр гаргах, шийдвэрийн мэдээлэх, биселэгтэй хяналт тавих, ТҮЗ-ийн гишүүдийн иадэх санаачилга, үр бүтээлтэй ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэхүйц цалин урамшуулалт олгох, хариуцлага хүжээлгэхтэй холбогчсон харилцааг зохицуулсан байна.

Компанийн дүрмийн 9.2, уг журмын 2.3-т ТҮЗ нь 9 болон түүнээс дээш гишүүнтэй байхаар зохицуулсан нь Компанийн тухай хуулийн 75 дугаар зүйлийн 75.2-т заасан кувьцаат компани нь төлөөлөн удирдах зөвлөл нь ёс буюу түүнээс дээш гишүүнтэй байна гэсэн шаардлагад нийшүж байна. ТҮЗ-ийн үйл ажиллагааны журамын 10 дугаар бүлэгт ТҮЗ нь Эрээлний удирдлага, Засаглал, нэр дэвшүүлэх болон цалин, урамшууллын хороо, Аудитын хороолтой байхар зохицуулсан нь Компанийн тухай хуулийн 81 дугаар зүйлийн 81.2-т заасан кувьцаат компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөл нь аудитын, цалин, урамшууллын, нэр дэвшүүлэх хороолтой байх гэсэн шаардлагад нийцсэн байна.

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

ТҮЗ-НИЙ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЖУРАМ НЬ Компанийн тухай хуудийн 76.1, 80.4, Компанийн засагланы Кодекст зассан холбогдох шаардлагыг тус тус хангасан байна.

Компанийн ногдол ашгийн бодлага. ТҮЗ-өөс ногдол ашгийн бодзого, ногдол ашиг хувцарилах нюхцүүлж журмыг Компанийн тухай хууль, Монголын компанийн засаглалын Кодекст ийнчүүлэн нийт 4 бүрэгтэй “Ногдол ашгийн болдого”-ыг 2017 оны 12 дугаар сарын 1-ний өдрийн 17:02 тоот тогтоолын хавсралтад батлан ([Хавсралт 3.0](#)) мордож байна. Тус бодлогод ногдол ашгийг хувцарилах нюхцүүлж, ногдол ашиг хувцарилах тухай шийдвэр, ногдол ашиг хувцарилак, тайлангаахтай холбоотой харилааг зохицуулсан байна. ТҮЗ-НИЙ 2017 оны 12 дугаар сарын 07-ны өдрийн “Ногдол ашгийн хязгаар тогтоох тухай” 17:04 тоот тогтоолоор “... тайлант үеийн агууллагасан цэвэр ашгийн 20-оос багаж үхвийг...” ногдол ашиг хувцарилна гэж зохицуулсан.

Шүүэт үзүүх журам. Гүйцэтгэх захирлын 2021 оны 1 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 2021/04 тоот тушаалын Хавсралт I-ээр Компанийн нэр төр, бүтээгдэхүүн үйлчилгээ, өмч хөрөнгө, үйл ажиллагатай холбоотой Монгол Улсын кууль тогтоомж, компанийн дотоод болдого, журмын талаар ёс зүйн дүрэм зэргийг зарчсан ажилтан болон холтөмөрний гэрээнээс бусад төрлийн гэрээгээр ажилтаж байгаа ажилтнууд мэдээлэх буюу шүгэл үзүүх, мэдээллийг хүлээн авах, шийдвэрлэх, мэдээлэх ягсэн ажилтыг нууцыг хадгалах, хамгаалалтай холбогдок үүссэн харилааг зохицуулах зорилгоор нийт 4 бүлэг, шүгэл үзүүх журмын процесс тураллас бүхий I хавсралтас бүрдсэн Шүгэл үзүүх журмыг батлан ([Хавсралт 3.0](#)) мордажуулж байна. Энэ журмаар журуны зорилго, зохицуулах үйл ажиллагас, хамрах хүрээ, мэдээллийг гаргах, түүний агуулга, мэдээллийг хүлээн авах, түүний чөрөөр ажиллас үйл яву, хариуцлагатай холбоотой харилаааны талаар зохицуулсан нь Компанийн засаглалын кодексийн зарчмытай нийцэж байна.

Дүгнээл, Компани нь СЗХ-ноос баталсан Компанийн засаглалын кодекст зассанар “Компанийн засаглалын кодекс”-ийн зарчмын зүйл тус бүрээр үзтэй цасас таргач нь жилийн үйл ажиллагасын тайланг холбогдох маягтын дагуу гарган ажиллаж байна. Түүнчлэн, Монголын хөрөнгийн бирж ([Хавсралт 10.8](#))-с ирүүсэн албан бичигт “Лэнд МН ББСБ” ХХ нь компанийн засаглалын кодекстийг хөргүүлжин ажилласж байна гэж дурдажэ.

СЗХ-ны 2022 оны 03 дугаар сарын 23-ны өдөр Компанийн засаглалын кодексийг шинэчилэн баталсан багаад Хууль зүй, логоод хөргийн яаманд бүртгэгдсэн 2022 оны 4 дүгээр сарын 15-ны өдөрөс хучин төгөлдөр мордогдож эхэлсэн. Шинэчилсэн кодексийн 1.2 (залгамж халааны болдого), 1.4 (ТҮЗ-д хүйсийн тэнцивэрний хангах), 1.5 (чиглүүлэх сургалт), 2.1 (Төлөөлөн удираах зөвлөлийн дарга болоод төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийн олонх нь хараат бус гишүүн байх), 2.3 (эрх бүхий албан тушаалтын цалин урашишуулын болдого) 5.3 (байгаль орчин, ийгээгүйн хариушлага, эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын эрсээлийн үзүүлэгээ хийж, хэрхэн удирдах байгааг тайлбарлах)-д зассан шинэ нөхцөл, шаардлагыг харгалзан зөхж бодиогин баримт бичигүүдийг баталж, хөрөнгүүлэх зоргүй кодексийн хөргүүлтийг хангах талаар тусгай төвлөгөө гаргаж ажиллахыг Үзтэй цасас гаргагчид зөвлөж байна.

Зээлийн үйл ажиллагасын холбоотой журам:

Зээлийн үйл ажиллагасын журам. Гүйцэтгэх захирлын 2022 оны 5 дугаар сарын 19-ний өдрийн 2022/111 тоот тушаалын Хавсралт I-ээр компанийн бүх төрлийк зээлийг авах хүсэлтэй нргэн болсон хуудийн стгээдийн кредит скор болон зээлийн судалтанд сууринад тогтоосон зээлийн эрхийн хүрээнд зээлийн бүтээглэхүүний зориулалтын лагуу тээл олгох үйлчилгээг үзүүлэхтэй холбогдом үүсэх срецкий харилааг зохицуулах зорилгоор нийт 15 бүлэг бүхий Зээлийн үйл ажиллагасын журмыг батлан ([Хавсралт 3.0](#)) мордажуулж байна. Энэхүү журмаар зээлийн бүтээгдэхүүний төрөл, аягилал, хариуцагчийн бүртгэх, кредит скор тооцох, хариуцагчтай гэрээ байгуулах, зээл олгох үйл ажиллагас, зээлийн эргэн төвлөлт, хяналт, авах арга хэмжээ, зээлийн гэрээнд өөрчлөлт оруулах нөхцөл, барьцаа хөрөнгөд тавигдах шаардлага, нөхцөл, зээлийн үйл ажиллагасанд хорилж лүүс, зүйлийн мэдээүүлийн сан, хариуцагчийн кувийн изээгээл, түүний ашиглалт, нууцал, аюулгүй байдал, хяналт хариуслагаа зэрэгтэй холбоотой харилаааны талаар зохицуулсан байна.

2023 -07- 20

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

lendmn

MDS KhanLek

№	Журмын нэр	Огноо	Дугаар	Баталсан
1.	Факторингийн үйлчилгээний журам (Хавсралт 3.8)	2018.12.05	2018/184	Гүйцэтгэх захираг
2.	Монгол гүйвуулгын үйлчилгээний журам (Хавсралт 3.9)	2019.04.01	2019/80	Гүйцэтгэх захираг
3.	Цахим төлбөр тооцоны үйлчилгээний журам (Хавсралт 3.10)	2018.10.19	2018/153,	Хавсралт 1
4.	Итгэлийн үйлчилгээний журам (Хавсралт 3.11)	2019.03.01	2019/44а	Гүйцэтгэх захираг
5.	Гадаад валютын арилжааны журам (Хавсралт 3.11)	2019.03.25	2019/60,	Хавсралт №1
6.	Цахим төлбөр тооцоны хөрсөн гаргах журам (Хавсралт 3.16)	2017.10.18	2017/18	Гүйцэтгэх захираг
7.	Монгол хөрниге, төлбөр тооцо, тохиолдох хяналтын журам (Хавсралт 3.22)	2021.01.29	2021/13	Гүйцэтгэх захираг

Факторингийн үйлчилгээний журамда факторингийн бүртгэлийн үйл ажиллагаа явуулахаар тусгасан нь СЗХ-ноос баталсан Банк бус санхүүгийн байгуулшагын иягтлан бодох бүртгэлийг хөтөх үлтэрчилсэн зааварт нийцж байна.

Компанийн цахим төлбөр тооцоо, монгол гүйвуулгын үйл ажиллагааг эрхлэх зөвшөөрлийн дагуу цахим төлбөр тооцооны үйлчилгээний нехцэл, үйлчилгээний шимтгэл, хураамжийн нехцэл, гэрээ байгуулах, дуусгавар болгох нехцэл, иягтлан бодох бүртгэл, тайллан мэдээ хөтөвлөлт, тоног төхөөрөмж, программаан хангамж, аюулгүй байдал, эрсээлийн хяналт, түүнтэй холбоотой эрх, үүрэг, хяналт карнишлагатай холбоотой харилцааг зохицуулсан байна. Компани нь Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн хүрээнд цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн гүйвуулга хийх болон төлбөр тооцооны хэрэгзээ гаргах үйл ажиллагаагаа эрхэлж байна. Дүгнэлт гаргах өдрийн байдлаар уүлчилгээг Лэнд хэтэвчээр дурьсан тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд явуулахтай холбоотой Цахим төлбөр тооцооны үйлчилгээний журам нь Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 7.1.5 (төлбөр тооцооны хэрэгзээ гаргах), 7.1.6 (цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн гүйвуулгын үйлчилгээ), тухайн үед хүчин төгөлдөр мөрдөж байсан СЗХ-ны 2011 оны Банк бус санхүүгийн цахим мөнгөний үйлчилгээний журамыг² тус тус ийнцөн, уг тусгай зөвшөөрдүүдийг олгосон СЗХ-ны тусгай зөвшөөрөл хүчин төгөлдор байна.

Дээрх журмуудын үндэслэх хэсэгт заасан хуулийн иэршигийт 2021 онд батлагдсан “Банк, эрх бүхий хуулийн этгээдийн мөнгөн хадгаламж, мөнгөн хөрөнгийн шилжүүлэг эсээнийн үйл ажиллагааны тухай хууль” болгон бөрчлөх шаардлагатай. Эдгэр журмууд нь агуулгын хувьд Иргэний хууль, Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хууль, Валютын зохицуулалтын тухай хууль, Банк, эрх бүхий хуулийн этгээдийн мөнгөн хадгаламж, мөнгөн хөрөнгийн шилжүүлэг, эсээнийн үйл ажиллагааны тухай хуульдаа нийцсэн гэж үзэв.

Хөдөлмөрийн харилцаатай холбоотой дүрэм, журам

Үнэт цаас гаргагч нь хөдөлмөрийн харилцаатай холбоотой дараах 3 журмыг батлан мөрдөж байна. Эдгэр нь Хөдөлмөрийн тухай хууль, Жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хууль.

² Үндэсллийн төлбөрийн системийн тухай хууль шинжлэх баталжшиг 2018 оны 01 дугаар сарын 01-ний өдөр хүчин төгөлдөр болсон, Монголбанкны Ерөнхийлөгчийн 2018 оны 02 дугаар сарын 13-ны өдрийн А-45 дугаар тушаалтар “Цахим мөнгөний журам” баталжсан эрхийн холбогдуулсан СЗХ-ны 2019 оны 12 дугаар сарын 16-ны өдрийн 376 тоот төслийөөр “Банк бус санхүүгийн цахим мөнгөний үйлчилгээний журам”-аа хүчингүй болсон. Дүгнэлт гаргах өврийн байдлаар Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 7.1.5 (төлбөр тооцооны хэрэгзээ гаргах), 7.1.6 дахь звант буюу “цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн гүйвуулгын үйлчилгээ” эрхээд хуулийн эзлэх хүчин төгөлдөр хэзэртэй байж тул тус хуулийн эзлэх болсон өврийн баталжсан хуулийн эзлэх хүчин төгөлдөр тооцооны үйлчилгээгээс Кочижин нь үргэлжлүүлж байгааг хүчээг бүхэс тэж үзжүүлж байсан. Үндэсллийн төлбөрийн системийн тухай хуулийн шинжлэх баталжшиг хүчин төгөлдөр үйлчилгээг бүх хуулийт улдуулжшигийн төслийн төрөлийн тогтолцоогоо үйл ажиллагаанд орохын чийн үзүүжилжшигийн тогтолцоогоо боловсруүгээ тутамд үзжүүлж байна.

2023-07-11
оны 11-р сар
БҮРГЭВ

lendmn

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

Компанийн засаглалын кодексийн 8 дугаар зарчмын, хавсралт 3-д засан “Ес зүйн дүрмийн үзгэрчилсэн загвар” агуулгатай ийнцээн ба зорчсон заалт агуулаагүй байна.

№	Журмын нэр	Огноо	Дугаар	Баталсан
1.	Хөдөлмөрийн дотоод журам (Хавсралт 3.15)	2023.01.17	A-2023/01	Гүйштгэх захирал
2.	ЛэндМН ББСХ ХК-ийн ёс зүйн дүртм (Хавсралт 3.16)	2019.10.23	19/54 Хавсралт I	Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурал
3.	Ялтавариалт, дарамт, хүчирхийлэл, бэлжийн дарамтыг хориглох, урьдчилан сэргийлэх, шийдвэрлэх журам (Хавсралт 3.17)	2022.08.24	2022/177	Гүйцэтгэх захирал

Мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхээс сэргийлэх болон эрсдэлийн удирдлагатай холбоотой журам

Компанийн үйл ажиллагаанд учирч болзошгүй эрсээлийг тодорхойлох, үнэлэх, урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, хянах замаар компанийн хүзээж болзошгүй хохирлыг бууруулах эрсээлийн удирдлагын үр ашигтай тогтолцоог бий болгох, Мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхээс сэргийлэх, харилцагчийг танъж мэдэх, сэжигтэй гүйлгээг илрүүлэхтэй холбоотой харилцааг зохицуулсан ийт 6 бодлогын баримт бичис, журам батлан мөрдүүлж байгааг МДСХ-д ирүүлснийг бид хянасан. Үүнд:

№	Журмын нэр	Огноо	Дугаар	Баталсан
1.	Мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхээс сэргийлэх, харилцагчийг танъж мэдэх үйл ажиллагааны журам (Хавсралт 3.18)	2022.04.26	2022/91 Хавсралт I	Гүйцэтгэх захирал
2.	Мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхээс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааны дотоод хяналт болон эрдээлийн удирдлагын хөтөлбөр (Хавсралт 3.19)	2020.06.04	2020/64 Хавсралт 3	Гүйцэтгэх захирал
3.	Эрдээлийн удирдлагын бодлого (Хавсралт 3.20)	2021.12.24	21/45 Хавсралт I	Төлөөлөн Удирдах Зөвлөл
4.	Үйл ажиллагааны эрсээлийн удирдлагын журам (Хавсралт 3.21)	2022.12.05	2022/278 Хавсралт I	Гүйцэтгэх захирал
5.	Зээл түүнтэй адилтгах актив ангилах, эрсээлийн сан байгуулах, заршуулах бодлого (Хавсралт 3.23)	2021.12.23	21/46	Төлөөлөн Удирдах зөвлөл
6.	Харилцагчийг танъж мэлх, төлбөр тооюуны эрсээлийн үзүүлээ хийх, эрдээлт хяналт тавих үйл ажиллагааны журам (Хавсралт 3.24)	2019.03.22	2019/64 Хавсралт №1	Гүйцэтгэх захирал

Бонд гаргах бэлтгэл ажлын хүрээнд МДСХ нь мөнгө угаах терроризмыг санхүүжүүлэхээс сэргийлэх, харилцагчийг танъж мэдэх үйл ажиллагааны журам (Хавсралт 3.18) болон Мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхээс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааны дотоод хяналт болои эрсээлийн удирдлагын хөтөлбөр (Хавсралт 3.19)-ийг хянаж, зарим нэг үл нийшинийг илрүүлж, зөвлөмж хүргүүлсний дагуу Үүсвэр шийснээ гаргагч нь журомдай зохиж борчилж оруулж

ЛЭНД МИН БВСХ ХК

УЧААНБААТАР ХОТ
5039764 44110287206

Райнос Инвестмент УКК
Raineos
INVESTMENT LLC

2023 -07- 28

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

БҮРТГЭС-02

MDSKhanLex

бишээш төслийр ирүүлсэн. Журам, хотолборг оруулахаар төлөвлөсөн оврчлолт нь бидэнд ирүүлсэн төслийр бэялагдана гэж үзэл холбогдох хууль тогтоомжийн зорилтууд болно.

Хотолборийн 1.3-т зааснаар хотолберийг сабжруулах, хэрэгжинийг удирдан зохион байтуулах, шаардлагатай арга хэмжээ авч ажиллах уург бүхий эжилтэй нь Компанийн хууль, хяланжийн цүүцүүгээ хариуцсан мөргжилтнээр Х.Олончимэг томилуулсан ажиллаж (Хансралт 3.18) байна,

Энээр бодлогын баримт бичиг, журам, зашвар, аргачлаа нь дээр тусгайлан дурсанаас бусдаар Монгол Улсаас, терроризмыг санхүүжүүлэхийг ГЭМСХ тухай хуулийн 4, 5, 9, 13, 14, 15 дугаар зүйл, Монголбанкны Ерөнхийлөгчийн 2019 оны А/26 дугаар тушаалаар баталсан Монгол Улсаас, терроризмыг санхүүжүүлэхийг сурьжилсан сэргийлэх үйл ажиллагааны журамд нийцж байна.

Мэдээллийн ил тод, аюулгүй байдал, хяналтыг холбоотой дүрэм, журам

Компаниас эрх бүхий байгууллагад болон хөрөнгө оруулагч, хувьцаа эмчилгэчид, олон ийтгэд хөрөнгө оруулалтын шийдвэр гаргахад шаардлагатай мэдээллийн төрөл, хэлбэр, давтамж, мэдээллийн ил тод байдлыг хангах, ийтгэд хүргэх, аюулгүй байдлыг хангах, дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой ийнт 8 бодлогын баримт бичиг, журам батлан мөрдүүлж байгааг МДСХ-я ирүүлсний дагуу ийншийг хянаасан. Үүнд:

№	Журамын нэр	Огноо	Дутаар	Баталсан
1.	Дотоод аудитын дүрэм (Хансралт 3.25)	2021.02.05	21/01 Хавсралт	Төлөөлөн Удирдах Зөвлөл
2.	Дотоод хяналтын бодлого (Хансралт 3.26)	2020.12.23	20/58 Хавсралт I	Төлөөлөн Удирдах Зөвлөл
3.	Мэдээллийн ил тод байдлын тухай журам (Хансралт 3.27)	2022.11.16	2022/249 Хавсралт I	Гүйцэтгэх захирал
4.	Мэдрэллийн аюулгүй байдлын удирдлагын бодлого (Хансралт 3.28)	2021.02.05	21/02 Хавсралт I	Төлөөлөн Удирдах Зөвлөл
5.	Бист бус мэдрэллийг иөнөхөн, иөнөхөн сэргээх журам (Хансралт 3.29)	2022.08.24	2022/177 Хавсралт I	Гүйцэтгэх захирал
6.	Зохицуулалтын баримт бичиг боловсруулах, хэрэгжүүлэх журам (Хансралт 3.30)	2022.12.06	2022/283 Хавсралт №1	Гүйцэтгэх захирал
7.	Харилцагчийн хүснэгт, гомдолын журам (Хансралт 3.31)	2022.01.31	2022/20 Хавсралт №1	Гүйцэтгэх захирал
8.	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг (Хансралт 3.32)	2022.04.19	22/16 Хавсралт №1	Төлөөлөн удирдах зөвлөл

Нэгтгэн дүгнэвэл, Үнэт цас гаргагчийн дотоод дүрэм, журмууд нь холбогдох хууль тогтоомж, СЗХ-ны баталсан “Компанийн засаглалын кодекс”-т ийнисөн байна.

МОНГОЛЫЧ СҮРГЭВЧИЙН
МОЛДОЛЫН БААНЫН БАСК ЕРШААНЫ

2023 -07- 28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

MDS KhanLex

Бид Компанийн ирүүлсэн нийт 244 гарснын Компанийн үндсэн үйл ажиллагаанд ач холбогдолтой тэж үзсэн гэрээнүүдийг түүвэрлэн нийт 89 гарээ, гарсний загварыг дараах ангиллын дагуу хянасан болно.

1. Компанийн банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаатай холбоотой загвар гарээ
2. Компанийн үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой гарээ
3. Зээлийн гарээ
4. Үнэт цаас гаргахтай холбоотой гарээ, хэмжэл
5. Компанийн хувь нийтийн хөгжлийн тав болоо түүнчсээ дээш хувьтай түнчэх хэмжээний үүний дүн бүхий үүргээ хүлэсэн гарээ, хэмжэл

I. Компанийн банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаатай холбоотой загвар гарээ:

МДСХ нь Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуульд заасны дагуу дараах 11 гэрээний загвар баримт бичгүүдийг хянасан. Үүнд:

№	Баримт бичгийн нэр	Огноо, Дугаар, тайлбар
1.	Гүйцэтгэх захирагтай байгуулсан хөлсөөр ажиллах гарээ (Хавсралт 4.1)	2023.01.02, Цэрэнзорж овогтой Ууганбаяр
2.	Хөдөлмөрийн гарсний загвар (Хавсралт 4.1)	-
3.	Нуушалын гарсний загвар (хамтрагч байгууллагатай байгуулах) (Хавсралт 4.2)	-
4.	Нуушалын гарсний загвар (ажилтантай байгуулах) (Хавсралт 4.3)	-
5.	Эд хөрөнгийн бүрэн хариушлагын гарсний загвар (Хавсралт 4.4)	-
6.	Хөрөнгө итгээмжлэн удирдах гарсний загвар (Хавсралт 4.5)	-
7.	Цахим эрх нээх зээлийн гарсний загвар (Хавсралт 4.6)	-
8.	Зээлийн гарсний загвар (Хавсралт 4.7)	-
9.	Цахим төлбөр тоошооны гарсний загвар (Хавсралт 4.8)	-
10.	Үүргийн гүйцэтгэлийг хангуулахаар эд хөрөнгө омчлола шилжүүлэх гарсний загвар (Фудишийн гарээ) (Хавсралт 4.9)	-
11.	Хамтран ажиллах гарсний загвар (Хавсралт 4.10)	-

Хөдөлмөрийн гарсний загвар. (Хавсралт 4.1) Компани нь ажилтнуудтайгаа байгуулааг хөдөлмөрийн гарсний загварыг Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 49 дүгээр зүйлийг хянасан гарсны тусгах гол нөхцөлүүд болох ажлын байрны буюу нэр, ажлын байрны тодорхойлтод заасан гүйцэтгэх ажил үүргээ, ажил гүйцэтгэх байршил, цалин хөлслүүний хэмжээ, хөдөлмөрийн нөхцөллийг тусгасан байна.

Хөдөлмөрийн гарснын 4.5.2-т "... Ажилтан эзлжин амралтыг хэсэгчилсэн байдлаар эдэх бол хэсэгчилгээнд омрах эзлжилбийн амралтынг албан ёсны хувьшад нь олон янзийн 10 одортай түвшүү байна" гэснийг Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 99.8-т ажлын 10 одроос доошигүй байхаар заасанд ишигүүлж, мөн загварын 4.9.3-т ажилтасан нь ажилтасан эзлжилбийн амралттай ажилтшиг

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

MDSKhanLex

Үүргийг түр орлон гүйцэтгэсэн бол нэмэгдэл хэлс олгохгүй байхаар зохицуулсныг Хөдөлмөрийн тухай хуузиийн 56.1, 56.2-т заасанд нийцүүлж, эзгүй байгаа ажилтын үүргийг түр орлон гүйцэтгүүлж...тохиолдолд гүйцэтгэх ажил үүрэгт нь тохирх цалин хөслийг нэмж олгохоор уг загварг өөрчилжт оруулсан хуулийн нийтийг хангах нь зүйтгэг зөвлөл. Энэхүү үл нийцэн илтгээж байгуулжсан ёсхиийг үтүйсгэх, гэрээг хүчин төгөлдөр бусад тооцох нөхцөл боловхгүй болохыг тэмдэглэж байна.

Зөвлөмжийн дагуу гэрээний загварт зохиц өөрчилжт оруулахаа Гүйцэтгэх захидал билэнд мэдэгдсэн болно. (Хавсралт 12.1).

Нүүцтэлэлийн гэрээний загвар. (Хавсралт 4.2) Компани нь уг гэрээгээр бусад компанийн бизнесийн хамтын ажиллагаа явуулах үед үүсэн эсхүл үүсэн ажлын нийтийн хамаарах мэдээллийн хадгалах, бусад задруулжтэй байхтай хөлбогдох хариулсан талуудын эдэх эрх, хүзэх үүрэг хариушлыг зохицуулсан байж бөгөөд гэрээний үндэслэлж буй хууль тогтоомжид Хувь хүний нууцин тухай хууль тусгасдсан байна. Хувь хүний нууцин тухай хууль нь 2021 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдөр Хүний хувьбын мэдээлэл хамгаалах тухай тухай хүчин төгөлдөр болсонор эрх зүйн үйлчилгүй болсон тул хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжийг гэрээний үндэслэл болгож нь зүйтгэж байна. Энэхүү үл нийцэн илтгээж нь гэрээний хүчин төгөлдөр байдагд нөлөөлөхгүй болохыг тэмдэглэж байна.

Гүйцэтгэх захиралтай байгуулсан хөлсөөр ажиллах гэрээ. Компанийн ТҮЗ-ийн 2022 оны 12-р сарын 22-ны өдрийн хурлын 22/32 тоот тогтоог (Хавсралт 2.15)-оор Ц.Ууганбаатрыг 2023 оны 1-р сарын 1-ний одроеэхон гүйцэтгэх захиралтар томилсаны дагуу ТҮЗ-ийн давга Болдбаатар нь гүйштгэх захиралтай 2023 оны 1-р сарын 2-ны өдөр Хөлсөөр ажиллах гэрээ (Хавсралт 4.11) байгуулсан байна. Гэрээгээр гүйштгэх захирал тавигдах шаардлагатай, гүйн чиг үүрэг, ТҮЗ-ийн зөвшөөрөлтэйгээр шийдвэрлэх асуудлууд, цалин хэлс, ажиллах нөхцөлийг тодорхойлж, үл өрсөдлөх, нууц хадгалах, сонирхлын зорчилын аянгид байх, компанийн үзүүл зүйл, изэр хүндийг хунаатгаж, захирагдах ёс баримтлах зэрэг үүрэг ногдуулж гэрээг дүгнэхтэй холбоотой хариулсан зохицуулсан байна.

Гүйцэтгэх захиралын бичгийн дагуу гэрээний загварт өөрчилжт оруулсан гэж үзсэн нийтийн дээр Компанийн банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа болон хөдөлмөрийн хариулсаатай холбоотой гэрээ, гэрээний загвар нь холбогдох хууль тогтоомжид нийцэн байна.

2. Компанийн үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой гэрээ:

Энэ хэсэгт Компани үйл ажиллагаагаа явуулах үндсэн похзолийг бүрдүүлж буй түрэсийн, программын хамгамжийн болон томоохон түвшүүдтэй байгуулсан хамтран ажиллах нийт 35 гэрээг хамруулав. Үүнд:

№	Баримт бичгийн нэр	Гэрээний огноо, дугаар	Гэрээлэгч талууда
1.	Түрээний гэрээ (Хавсралт 4.12)	2018.10.23 2018/150	Монгол Улсын иргэн ХХ
2.	Түрээний гэрээний нэмэлт өөрчилж (Хавсралт 4.13)	2022.01.10	Монгол Улсын иргэн ХХ
3.	Түрээний гэрээний нэмэлт гэрээ (Хавсралт 4.14)	2022.01.24	Монгол Улсын иргэн ХХ
4.	Түрээний гэрээний нэмэлт өөрчилжт (Хавсралт 4.15)	2023.01.02	Монгол Улсын иргэн ХХ
5.	Ажилын байр түрээний гэрээ (Хавсралт 4.16)	2023.04.14 MI-23/25	“Монгол Групп” ХХК

29 - 55

202

СЗХ
2023.08.01-ийн
БҮРТГЭВ

№ 1

lendmn

МОНГОЛЫН УДРЫН СИСТЕМЫ
MONGOLIAN STATE INFORMATION SYSTEM

2023 -07- 28

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

MDS KhanLex

6.	Үйлчилгээний гэрээ (Хөвсргэлт 4.17)	2017.07.03 2017/20	"АНД Системс" ХХК
7.	Программ хангамж түрээсээр ашиглуулах, ашиглах гэрээ (Хөвсргэлт 4.18)	2017.01.02 I_002	"АНД Системс" ХХК
8.	Үйлчилгээний тэрээний эрх үүрэг шилжүүлэх гэрээ (Хөвсргэлт 4.19)	2017.11.20 2017/51-17/10-2017/07	"АНД Системс" ХХК "АНД Системс Тех" ХХК
9.	Зохиогчийн эрх ашиглуулах онцгой эрх (лиценз)-ийн тэрээ (Хөвсргэлт 4.20)	2017.07.03 2017/19	"АНД Системс" ХХК
10.	Зохиогчийн эрх ашиглуулах онцгой эрх (лиценз)-ийн тэрээний эрх үүрэг шилжүүлэх гэрээ (Хөвсргэлт 4.21)	2017.11.20 2017/50-17/09-2017/06	"АНД Системс" ХХК "АНД Системс Тех" ХХК
11.	Зохиогчийн эрх ашиглуулах онцгой эрх (лиценз)-ийг ишмэлт гэрээ (Хөвсргэлт 4.22)	2018.11.01 2018/263	"АНД Системс" ХХК
12.	Үйлчилгээ үзүүлэх гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах гэрээ (Хөвсргэлт 4.23)	2021.08.03 2021/37	"АНД Системс Тех" ХХК "АНД солиошин" ХХК
13.	Үйлчилгээ үзүүлэх гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах гэрээ (Хөвсргэлт 4.24)	2021.08.03 2021/38	"АНД солиошин" ХХК
14.	Хоёрдогч өглөг байршиулах гэрээ (Хөвсргэлт 4.25)	2021.08.06 2021/39	"АИД Системс" ХХК
15.	Төрийн мэдээлэл солилцооны систем ашиглах гэрээ (Хөвсргэлт 4.26)	2021.01.05, ХУР/21-183	"Үндэсний Дата Төв" УТУГ
16.	Төрийн мэдээлэл солилцооны систем ашиглах гэрээний нэмэлт өөрчлөлт (Хөвсргэлт 4.27)	2021.08.27 2021/01-1	"Үндэсний Дата Төв" УТУГ
17.	Танилт нэвтрэгтийн исэцээн систем ашиглах гэрээ (Хөвсргэлт 4.28)	2022.02.18 2022/03	"Үндэсний Дата Төв" УТУГ
18.	Корпорэйт гэйтвой үйлчилгээний гэрээ (Хөвсргэлт 4.29)	2022.06.29 ДБХ/КГВ 22/90	"Голомт банк" ХХК
19.	Программ болон эд хөрөнгө ашиглуулах гэрээ (Хөвсргэлт 4.30)	2022.08.15 2022/03	"ЛэндМН Актив ТЭК" ХХК
20.	Хэрэглэгчийн гэрээ (Хөвсргэлт 4.31)	2022.09.27 2022/105	"Титан Си Ар Эй Зээлийн ийзээллийн сан" ХХК
21.	Менежментийн тогтолцооны баталгаажуулалт болон магадлах аудит хийх, тэрчилгээ эзэмшиүүлэх гэрээ (Хөвсргэлт 4.32)	2022.11.22 2022/120	"МонСертиф" ХХК "QFS Certification Limited LLP"
22.	Хамтран ажиллах гэрээ (Хөвсргэлт 4.33)	2022.11.01 M-22/143	"Мин-дагтал" ХХК

30 - 55

203

СЭХ
2023.06.11
адар

БҮРТГЭВ

 lendmn

МОНГОЛЫН ГАЗУУНД БАЙНАГАА
БОНДЫН ЭРСДС СИСТЕМЭН
2023-07-20

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАЙЛЦУУЛГА

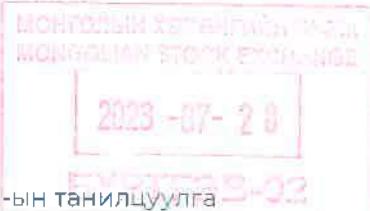
 MDS KhanLex

23.	Бизнес цахим зээлийн үйлчилгээгэр хамтран ажиллах гэрээ (Хавсралт 4.34)	2021.10.07 2021/62 B-21/039	"Бетастар" ХХК
24.	Бизнес цахим зээлийн үйлчилгээгэр хамтран ажиллах гэрээнд нэмэлт оөрчилэлт (Хавсралт 4.35)	2022.02.25 2021/62-01	"Бетастар" ХХК
25.	Худалдаа, хулаалдаа авах мастер гэрээ (Хавсралт 4.36)	2023.03.28 23/07	"Нэксц Диистрибуши" ХХК
26.	Менежментийн зөвлөх үйлчилгээний гэрээ (Хавсралт 4.37)	2020.02.19 AS20/27 2020/07	"Анд Системс" ХХК
27.	Менежментийн зөвлөх үйлчилгээний гэрээний нэмэлт, оөрчилэлтийн гэрээ (Хавсралт 4.38)	2022.04.19 XA-22/12	"Анд Системс" ХХК
28.	Менежментийн зөвлөх үйлчилгээний гэрээний нэмэлт, оөрчилэлтийн гэрээ (Хавсралт 4.39)	2023.02.07 XA-23/01	"Анд Системс" ХХК
29.	Зээл авахад нууцлах, репо зээлийн мастер гэрээ (Хавсралт 4.40)	2022.06.02 2022/69	"Мони маркет фанд" ХХК
30.	Зээл олгоход зуучлах, репо зээлийн мастер гэрээ (Хавсралт 4.41)	2022.06.02 2022/70	"Мони маркет фанд" ХХК
31.	Зарим зориулалтаар бүтээл ашиглах гэрээ (Хавсралт 4.42)	2022.06.06 2022/71	"Мони маркет фанд" ХХК
32.	Репо зээл олгох мастер гэрээ (Хавсралт 4.43) 2023.01.16-ны өдрийн 23/01 тоот мэдэгдээсээр репо зээлийн лимитыг шинжүүлж тогтоосон	2022.06.09 2022/77	"Мони маркет фанд" ХХК
33.	Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ (Хавсралт 4.87)	2023.04.13 01/23	"Мирэ Эссе Секьюритис Монгол УЦК"
34.	Итгэлшийн үйлчилгээний мастер гэрээ (Хавсралт 4.88)	2023.03.27 ИУМГ 23/01	"Анд Алтернатив Финанс" ХХК "Анд ДЭНӨҮД" ХХК
35.	Мэдээлэл солилцох, нууц хадгалах гэрээ (Хавсралт 4.89)	2023.03.27 Г-23/09-1	"Анд Алтернатив Финанс" ХХК "Анд ДЭНӨҮД" ХХК

Түрээсийн гэрээ. (Хавсралт 4.12) Компани нь Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 3-р хороо, Жуулчны гудамж 34 хаягт байрлах Барилгын 1, б давхрын нийт 449.9 мкв талбайг 5 жилийн хугацаатайгаар түрээслэх зорилгоор Монгол Улсын иргэн ХХ-тэй 2018 оны 10 дугаар сарын 23-ны өдөр №2018/150 тоот "Түрээсийн гэрээ"-г байгуулжээ. Энэхүү гэрээгээр талуудын эрх, үүрэг, хариуцлага, түрээсийн төлбөр, хугацаа, түрээсийн талбай хүлээшэх, түрээсийн талбайн засвар тохижилт, сайжруулалт, эвдээ гомтэл, барьцаа, түрээсийн талбайг дахин түрээлүүлэх,

31 - 35

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАЙЛЦУУЛГА

шилжүүлэх, гарсг оөрчлөх, цулах, дуусгавар болох, гэнэтийн болон давагдалигүй хүчин зүйл, маргаан шийдвэрлэх журам тэрэгийг захицуулсан байна. Энэхүү гарссаа 2022 оны 1 дүгээр сарын 10-ны өдөр (**Хавсралт 4.13**), 2022 оны 1 дүгээр сарын 24 (**Хавсралт 4.14**), 2023 оны 1-р сарын 2-ны өдөр (**Хавсралт 4.15**) тус тус нэмэлт, оөрчлөйт оруулж түрээсийн талбай, түрээсийн төлбөрийн хэмжээнд оорчлон оруулсан. Энэхүү гарс нь одоогоор хүчин тогтолцоо хэрэгжжин байгаа бөгөөд Монгол Улсын Иргэний хуульд нийтсэн байна. Элгээр гэрзэнүүд дээр улсын бүртгэгчийн бүртгэсэн тамга дарагдан, Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газрын Эд Хөрөнгийн Бүртгэлийн Газрын 2023 оны 5 дугаар сарын 16-ны одрийн лавлагаса (**Хавсралт 7.10**)-нд түрээсийн гарс бүртгэлтэй байгаа зэрэгээ үзвэл тус түрээсийн гарс Иргэний хуульд заасны дагуу эрх бүхий байгууллагад бүртгүүлсэн байна.

Энэхүү гарзэнүүд нь холбогдох хууль тогтоомжийн зерчилгүй байна.

3. Зээлийн гарзэнүүд:

Энэ хэсэгт Компанийн арилжааны банк болон Мони Маркет Фанд ХХК-ас авсан зээл, эзэлийн эрх нээх 5 гарсогт авч хялав.

Капитрон банк ХК болон "ЛэндМН ББСБТ" ХК нарын хооронд 2021 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдөр байгуулагдсан 3096-2021/163 тоот Зээлийн гарс/Зээлийн шугам/. (**Хавсралт 4.44**)

Гэрээний мэдээлэл:

- Зээлийн шугамын эрхийн хэмжээ: 1,000,000,000 (нэг тэрбум) төгрөг
- Зээлийн зориулалт: Эргэлтийн хөрөнгө
- Зээлийн хүү: жилийн ХХ хувь
- Нэмэгдүүлсэн хүү: эзэлийн нийт хүүний 20 хувь
- Зээлийн хугацаа: 24 сар
- Хариуцлага: Зээлдэгч, хамтран зээлдэгч, хамтран үүрэг гүйштгэгчийн Капитрон банк болон бусад банксан дахь бүхий л данс, цаашаа шинээр нээгдэсэн аливаа данс дахь мөнгөн хөрөнгийг болон тухайн данслал орхуулнаар суу тахын хориглоогүйнээс бусад орлогос зээлийн үл моргах журмын төлж барагдуулна
- Эргэн төлөлт: Зээлийн гэрээний хавсралт 1-т зассан хуваарийн дагуу үндасон төлбөр, зээлийн хүү, ашиглаагүй эзэлийн шинчтэйлийг сар бүрийн 17-ны өдөр төлнө.

Гэрээнд зээл олгох нехцел, үндсэн хүү, нэмэгдүүлсэн хүүгүйн хэмжээ, эзэлийн хугацаа, зориулалт, зээл толох хэлбэр, эргэн тололтийн хувьтэр, эзэлдэгч болон эзэлдүүлэгчийн эрх, үүрэг, талуудын хүлээх хариуцлага, үүргийн биелэлтийг хягдах арга хэлбэр, хариуцлага, гарс дуусгавар болох цулах нехцел, журам, давагдашгүй хүчин зүйл, маргаан шийдвэрээх заалтуудыг тусгасан байх ба эдгээр нехцэвүүг нь Иргэний хууль, Банк, эрх бүхий хуулийн этгээдийн мөнгөн хадгаламж, төлбөр тооцоо, эзэлийн үлжиллагааны тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомжид нийтсэн байна.

3096-2021/163 тоот зээлийн гарзний үүргийн гүйцэтгэлийг хангах зорилгоор Компани нь Капитрон банктай 2021 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдөр 3096-2021/163-1 тоот (Хавсралт 4.45**) хөдлөх эд хөрөнгө болон эдийн бус хөрөнгийн барьцааны гарс байгуулжээ. Гэрээнд барьцааны зүйлийн үнзэгээ 2,000,000,000 түгрэг (тэж зассан бөгөөд Барьцааны гарс нь Зээлдэгч зээлийн гэрээний дагуу хүлээсэн үүргийг бүрэн бисгүүлэх хүртэл хугацаани хүчинтэй байна.**

Капитрон банк ХК болон "ЛэндМН ББСБТ" ХК нарын хооронд 2022 оны 09 дүгээр сарын 08-ны өдөр байгуулагдсан 3096-2022/117 тоот Зээлийн гарс/Зээлийн шугам/. (**Хавсралт 4.46**)

Гэрээний мэдээлэл:

- Зээлийн шугамын эрхийн хэмжээ: 1,250,000 (нэг сая хоёр зуун тавин мянга) ам. доллар
- Зээлийн зориулалт: Эргэлтийн хөрөнгө
- Зээлийн хүү: жилийн ХХ хувь

СХ
209 дэсийн 1 здер
ҮҮРГГЭВ

lendmn

ЛЭНД БОНДЫН ТАЙЛЦУУЛГА

MDS KhanLex

- Номэгдүүлсэн хүү: ээслийн нийг хүүний 20 хувь
- Зээлийн хугацаа: 12 сар
- Хариуцлага: гэрээний салшгүй хэсэг болох үүргийн түйцэтгэлийг хангахтай холбогдуулан байгуулсан ашигваа гэрээ, барьцаа, батлан даалтын гэрээнд заасан хөрөнгө, эх үүсвэрээс үл маргаан журмыар толж барагдуулаа
- Эргэн төлөлт: Зээлийн гэрээний хавсралт 1-т заасан хуваарийн дагуу зээлийн хүү болон ашиглаагүй ээслийн шинтэлэний сар бүрийн 08-ны өдөр төлөв.

Гэрээнд зээлийн шугамын иөхцөл, ундсан хүү, номэгдүүлсэн хүүгийн хэмжээ, зээлийн хугацаа, иөхцөлт, эзэл төлөх хэлбэр, эргэн төлөлтийн хувцар, зээлдэгч болон зээлдүүлгчийн эрх, үүрэг, талуудын хүлээн хариуцлага, үүргийн бисэлэгтийн хангас арга хэлбэр, хариуцлага, гэрээ дуусгавар болох цувлах иөхцөл, журам, давагдашгүй хүчин зүйл, маргаан шийдвэрлэх шийтуудыг тусгасан байх ба эдгээр нөхцөлүүд нь Иргэний хууль, Банк, эрх бүхий хуулийн этгээдийн мөнгөн хадгаламж, төлбөр тооцоо, зээлийн үйл ажиллагааны тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомжид ийнцэн байна.

3096-2022/117 тоот зээлийн гэрээний үүргийн түйцэтгэлийг хангах зорилгоор Компани нь Капитрон банктай 2022 оны 09 дугаар сарын 08-ны өдөр 3096-2022/117-1 тоот (Хөөрчилт 4.47) хөвлөх дэд хөрөнгө болон эдийн бус хөрөнгийн барьцааны гэрээг байгуулжээ. Гэрээнд барьцааны зүйлийн үнэлгээг 8,000,000,000 төгрөг гуж заасан бөгөөд барьцааны гэрээ нь Зээлдэгч зээлийн гэрээний дагуу хүлээсэн үүргээс зохих ёсоор биелүүлж дусах хүртэл хугацаанд хүчинтэй байна.

"Анд Системс" ХХК болон "ЛэндМН ББСБ" ХК нарын хөрөнгө 2022 оны 8 дугаар сарын 24-ны өдөр байгуулжсан 2022/111 тоот Санхүүжилтийн гэрээ. (Хөөрчилт 4.48)

Гэрээний мэдээлэл:

- Санхүүжилтийн дүн: 10,000,000,000 (арван тэрбум) төгрөгөөс хэтрэхгүй
- Санхүүжилтийн зорилтуулт: Компанийн ёба ажиллагааг эрчимжүүлэхэд туслахаа үзүүлэх зорилгоор шаардлагатай санхүүжилтийг олгох
- Санхүүжилтийн хүү: Санхүүжилт авах үеийн Монголбанкин зарласан бодлогын хүү ХХ хувь
- Санхүүжилтийн шугамын хугацаа: 12 сар
- Хариуцлага: гэрээгээр хүлээсэн үүргээс зохих ёсоор биелүүлэхгүйн улмаас Хөрөнгө оруулагчид учирсан хөхирол, зэрдлыг барагдуулах
- Эргэн төлөлт: Аvasan санхүүжилтийн дүн, эсхүл түүний үлдэгдлийг, хуримтлагдсан боловч төлөгдөөгүй хүүгийн хамт 2023 оны 8 сарын 24-ны өдрийн дотор төлнө.

Гэрээнд санхүүжилтийн хэмжээ, хүү, санхүүжилтийн шугамын хугацаа, зориулалт, эргэн төлөх хугацаа, талуудын эрх, үүрэг, талуудын хүлээн хариуцлага, гэрээ дуусгавар болох цувлах үндэслэл, давагдашгүй хүчин зүйл, маргаан шийдвэрлэх заалтуудыг тусгасан байх ба эдгээр нөхцөлүүд нь Иргэний хууль, Банк, эрх бүхий хуулийн этгээдийн мөнгөн хадгаламж, төлбөр тооцоо, зээлийн үйл ажиллагааны тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомжид ийнцэн байна.

Репо зээлийн гэрээнүүд:

Үндэг шанс гаргач нь дүгнэлж гаргах өдрийн байдлаар одоогоор хэвийн хэрэгжиж байгаа 2 репо зээлийн гэрээ, тэгээр үүргийн түйцэн эмийн хангас зорилгоор хөвлих эд хөрөнгө болон эдийн бус хөрөнгийн барьцааны гэрээг тус тус байгуулсан байна. МДСХ тасалбар болгон авсан өдрөөс хойш хийгдсэн дараах гэрээг онцгойлон авч мэдээллийг нэмж оруулж байна. Үүнд:

Гэрээ байгуулагч	Зээлийн гэрээний огноо, дугаар	Зээлийн хугацаа	Зээлийн үнийн дүн / төгрөг	Барьцаа
------------------	--------------------------------	-----------------	----------------------------	---------

33 - 35

206

МОНГОЛЫН ИЖРӨӨГҮҮЛСИД
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE
2023-07-28
ЛЭНД БОНДЫН ТАЙЛЦУУЛГА

MDS KhanLex

Мони маркет фонд ХХК. Туркайс Финанс ББСБ ХХК	2023.05.04, 20230504-39- 73/35-54 (Хавсралт 4.83)	29 хоног	200,000,000	№В-20230504- 39-73/35-54 тоот хөдлөх эд хөрөнгө болон зийн бус хөрөнгийн барьцааны гэрээ (Хавсралт 4.83)
Мони маркет фонд ХХК, Нэг шивээско ББСБ ХХК	2023.05.18, 20230518-40-23/ 35-55 (Хавсралт 4.85)	28 хоног	300,000,000	№В-20230518- 40-23/35-55 тоот хөдлөх эд хөрөнгө болон зийн бус хөрөнгийн барьцааны гэрээ (Хавсралт 4.85)

Зээлийн мэдээллийн сангийн 2022 оны 05-р сарын 27-ний өдөр олгосон лавлагаанаас үзвэл, 2023 оны 12-р сарын 17-ны өдөр төлөгчжүүлсүүс нөхцөлтэй 1,000,000,000 төгрөгийн зээлийн үлдэгдэл 1,000,000,000 төгрөг, 2022 оны 09-р сарын 09-ийн өдөр авсан, 2023 оны 09-р сарын 08-ийн өдөр төлөгчжүүлсүүс нөхцөлтэй 1,250,000 ам.долларын зээлийн үлдэгдэл 750,000 ам.доллар, 2023 оны 05-р сарын 04-ийн өдөр авсан, 2023 оны 06-р сарын 02-ны өдөр төлөгчжүүлсүүс нөхцөлтэй 197,442,978.20 төгрөгийн зээлийн үлдэгдэл 197,442,978.20 төгрөг бусад зээлийн үлдэгдэл 0 төгрөг (Хавсралт 11.4) байна.

Энэхүү гарзээний дагуу хүлээсэн үүргээ зоких ёсоор гүйцэтгэж байгаа, эдгээр гарзэтэй холбоотой аливаа зөрнил бий болоогүй бөгөөд гарзэнүүд "Хэвнийн" хэрэгжик байгаа талаар Компанийн Гүйцэтгэх захирагал албан бичгээр мэдэгдсэн болно (Хавсралт 12.1).

Дээр дурдсан зээлтэй холбоотой гарзсанууд нь Монгол Улсын хууль тогтоомж, СЗХ-осс олгосон тусгай зөвшөөрлийн хурзанд байгуулагдсан гэж үзэв.

4. Үзүүт цаас гаргахтай холбоотой гарзээ, халицэл:

Энэ хэсэгт Компани үзүүт цаасын хадгаламжийн болон үзүүт цаастай холбогдолтой төлбөр гүйцэтгэх гарзээ (Хавсралт 4.49)

хэрэгжик буй гарзэнүүдийг авч үзлээ. Гэрзэнүүдийг энэхүү дүгнэлт гаргахаас а) өмнөх хугацааны гарссы болон б) Комиави олон нийтийн нийтийн өрийн хэрэгжэл гаргахтай холбоотой гарссы гэж ангилан 16 гарзээг дүгнэв.

a. Дүгнэлт гаргахаас өмнөх хугацааны гарзээ

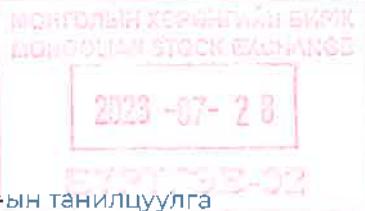
№	Баримт бичгийн нэр	Гэрээний огноо, дугаар	Гэрзэлэгч талууд
1.	Үзүүт цаасын хадгаламжийн болон үзүүт цаастай холбогдолтой төлбөр гүйцэтгэх гарзээ (Хавсралт 4.49)	2021.06.30 2021/27	"ҮЦТХТ" ХХК
2.	Бондын гарзээ (Хавсралт 4.50)	2021.10.08 2021/60	"Өлзий энд хо капитал ҮЦК" ХХК
3.	Хөрөнгийн биржид мэдээлэл нийтийн гарзээ (Хавсралт 4.51)	2022.07.03 2022/89	"Монголын хөрөнгийн бирж" ТӨХК

34 - 55

lendmn

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАЙЛЦУУЛГА

MDSKhanLex

4.	Үнэт цасны халгалахийн болон үнэт цаастай холбогдолтой төлбөр гүйцэтгэх гэрээ (Хавсралт 4.52)	2021.12.01 2021/79	"ҮЦТХТ" ХХК
5.	Үнэт цасны халгалахийн болон үнэт цаастай холбогдолтой төлбөр гүйцэтгэх гэрээ (Хавсралт 4.53)	2022.04.04	"ҮЦТХТ" ХХК
6.	Анасралтад болон зөвлөх үйлчилгээний гэрээ (Хавсралт 4.54)	2022.05.20 2022/79	"Райнос Инвестмент УЦК"
7.	Хэлцлийн зөвлөх үйлчилгээний гэрээ (Хавсралт 4.55)	2022.06.16 2022/80	"Юнайтед Айр Файнэнс" ХХК
8.	Барьцааны гэрээ (Хавсралт 4.56)	2022.08.16 Г/2022/04	"ЛэндМН Актив ТЗК" ХХК
9.	Хөрөнгө худалдах, худалдан авах гэрээ (Хавсралт 4.57)	2022.08.16 Г/2022/05	"ЛэндМН Актив ТЗК" ХХК
10.	Төлбөр цуглуулах, үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ (Хавсралт 4.58)	2022.08.16 2022/96	"ЛэндМН Актив ТЗК" ХХК "Юнайтед Айр Файнэнс" ХХК
11.	Захиргааны үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ (Хавсралт 4.59)	2022.08.16 Г/2022/08	"ЛэндМН Актив ТЗК" ХХК
12.	Зээлийн эргэн төлөлтийн дансны барьцааны гэрээ (Хавсралт 4.60)	2022.08.16 Г/2022/09	"ЛэндМН Актив ТЗК" ХХК "Юнайтед Айр Файнэнс" ХХК

Дээрх гэрээ нь холбогдох хууль тостоомжийн зорчилгүй байна.

б. Компанийн олон нийтэд ижлийтэй өрийн хэрэгсэл гаргагчтай холбоотай гэрээ

Бондын гэрээ (Хавсралт 4.61). Энэхүү гэрээ нэг талаас Үнэт цас гаргагч, негээ талаас хөрөнгө оруулагчдын эрх ашгийн төлөвлөн "Райнос Инвестмент УЦК" ГХО ХХК-ийн хуоронц 2023 оны 06 дугаар сарын 29-ний өдөр бондын нөхцөл, төлбөрийг тооцоолох аргачлал, худалдах, худалдан авах нөхцөл, Бонд гаргагч хөрөнгө оруулагчдын өмнө үүргээ гүйцэтгхэй холбогdon үүсэх харилсаа зохицуулхаар байгуулсан байна. Энэхүү гэрээ нь Санкүүгийн Зохицуулхын Хорооны 2021 оны 6 дугаар сарын 11-ний өдрийн 226 дугаар тогтооюур батлагдсан "Компанийн өрийн хөрөгслийн бүртгэлийн журам"-ын 3.6, 3.7 дахь зохицуулалтад нийисэн байна.

Хувьшины барьцааны гурван түүх гэрээ (Хавсралт 4.62). Компанийн Төлиөвлөн удирдах зөвлөлийн 2023 оны 6 дугаар сарын 27-ны өдрийн 23/20 тоот тогтоол (**Хавсралт 1.8**-ын дагуу нэг талаас Үнэт цас гаргагч, негээ талаас хөрөнгө оруулагчдын эрх ашгийн төлөвлөн "Райнос Инвестмент УЦК" ГХО ХХК болон барьцааны зүйлийн өмчилгэч "Аид Системс" ХХК нарын хуоронц 2023 оны 06 дугаар сарын 27-ны өдөр ХА-23/13 Үнэт цас гаргагчийн нийтэд санал болгон гаргах өрийн хөрөгслийн үндсэн болон хүүгийн төлбөр төлөх үүргийн биелэлтийг хангахтай холбогдуулан энэхүү гэрээг байгуулсан байна.

Монголын Хөрөнгийн Биржийн 2023 оны 6 дугаар сарын 26-ны одрийн албан бичиг (**Хавсралт 1.10**-ыг зассан сүүлийн 6 сарын жигнэээн дундаж ханшигийг үндэслэн эзэхүү гэрээний 2.4-д

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

Барысааны үйлийн үзүүлэгч "...2023 оны 6 сарын 25-ны одрийн байдлаарх сүүлийн 6 сарын жигнэсэн зундаж ханшаар тооцсон ба үүний дагуу нэж хувьцааны үзүүлэгч 34 тогрог, иййт барысаа хөрөнгийн үзүүлэгч нь 13,600,000,000 тогрог байна" хэмжээ зохицуулсан нь СЗХ-ны "Өдрийн хөргөлийн бүртгэлийн журам"-ын 2.7-л арилжаа тэрхөх байгуулагын сүүлийн 6 сарын жигнэсэн дундаж ханшийн харалжана гэж заасанд шийнээн байла.

Мон "Аид Системс" ХХК-ийн ТҮЗ-ийн 2023 оны 06 дугаар сарын 27-ны өдрийн хурлын 23/09 тоот тогтоол (Хавсралт 1.9)-оор өөрийн үзүүлэгч буй. 13,600,000,000 тогрогийн үзүүлэгч бүхий "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн хувьцааг барьцаалахаар төвшөөрсөн, гэрээ байгуулах эрхийг сүйцэтгэх захирал (Б.Хос-Эрдэнэ), Компанийн ТҮЗ-ийн 2023 оны 06 дугаар сарын 27-ны өдрийн 23/20 тоот тогтоол (Хавсралт 1.8)-оор барысаа хөрөнгөтэй холбоотой гэрээ байгуулах эрхийг Компанийн Гүйцэтгэх захирал (Ц.Ууганбаатар)-д олгосон байх тул Компанийн тухай хуулийн 12 дугаар бүлэгт зассан сонирхлын зөрчилтэй хэлэлт хийх журмыг баримталсан гэж дүгнэв.

Иймээ, гус хувьцаа барьцаалах гурван талт гэрээ нь Иргэний хуулийн 156 дугаар зүйл. Ходлөх ээ хөрөнгө блэон эдийн бус хөрөнгийн барьцааны тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1 дох хасг, Санхүүгийн Зохицуулалт Хорооны 2018 оны 382 дугаар тогтоолын хавсралтад баталсан Үнэт цаас барьцаалах тухай журам, Өрийн хөргөслийн бүртгэлийн журамд тус тус ийнцэн байна. Барысаа хөрөнгийн үзүүлэгчийн талаар бид дүгнэлт гаргагчий болохыг тэмдэглэж байна.

Санхүүгийн тайллангийн аудитын гэрээ (Хавсралт 4.6). "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн 2023 оны 1 дүгээр улирлын санхүүгийн тайлаа, тэнцэл нь Санхүүгийн тайллагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв, болдитой илэрхийлгэсэн эсэхд аудит хийж, тайланд дүгнэжт гаргахтай холбоотой хариуцаг "Нийслэл-аудит" ХХК-ийн 2023 оны 05 дугаар сарын 23-ны өдөр байгуулсан "Санхүүгийн тайллангийн аудитын гэрээ"-ээр зохицуулсан байна. Уг төгрөгнөд талуудын хариуцан хүлээгүүрээ, хариуцлага, ажлын хэрээ, гүйштгэх хугацаа, хэлс, үр дүнг хүлээгэн өгөх, гэрээг дууставар болгох журмыг тусгасан нь Аудитын тухай хуулийн 13-т эзассан шаардлагачаа ийнцэн байна. Мон Нийслэл аудит ХХК на 2026 оны 4-р сарын 28-ны одрийг хүртэл аудитын үйл ажиллагааг эрхлэх тусгай зөвшөөрөл (Хавсралт 4.6)-тэй бөгөөд СЗХ-ны 2015 оны 4-р сарын 1-ний одрийн 157 тоот тогтоолын дагуу³ үнэт цаас гаргагчдад аудитын үйлчилгээ үзүүлэх зөвшөөрөлтэй байна.

Андеррайтер болон зөвлөх үйлчилгээний гэрээ (Хавсралт 4.6). "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн олон ийнгээ нээлттэй гаргах бондын төсөлд Андеррайтерийн үйлчилгээ үзүүлэхтэй холбогдсон хариуцааг үндсэн андеррайтер "Райнос Инвестмент УЦК" ГХО ХХК, туслах андеррайтер "Өлзий энд Ко Капитал УЦК" ХХК болон "Тэнгэр Капитал УЦК" ХХК-тай 2023 оны 06-р сарын 27-ны өдөр байгуулсан гэрээгээр зохицуулсан байна. Гэрээ нь ийнгэлэг үндэслэл, андеррайтерийн үйлчилгээ, гэрээний хугацаа, үйлчилгээний төлбөр, талуудын эрк, үүрэг (үндсэн болон туслах андеррайтерийн үүргийг тусал шийдвэрхүчин), дотоод мэдээлэгээ үзүүлж, түүний үүрэг, маргаан шийдвэрлэх, бусад гэсэн 8 бүлгээс бүрдэх зохицуулалттай байна. Энэхүү горээ нь Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.5 дахь хэсэгт зассан иехийн хангасан, үндсэн андеррайтер нь СЗХ-ны 2021 оны 12-р сарын 8-ны өдрийн 558 дугаар тогтоол (Хавсралт 4.6)-оор, туслах андеррайтер "Өлзий энд Ко Капитал УЦК" ХХК на СЗХ-ны 2007 оны 4-р сарын 18-ны өдрийн 86 дугаар тогтоол (Хавсралт 4.6)-оор, туслах андеррайтер "Тэнгэр Капитал УЦК" ХХК на СЗХ-ны 2007 оны 12-р сарын 06-ны 205 дугаар тогтоол (Хавсралт 4.6)-оор үнэт цаасны зохицуулалттай зах зээлд андеррайтерийн үйлчилгээ үзүүлэх тусгай зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагааг эрхэндэг, Компанийн ТҮЗ-ийн 2023 оны 06-р сарын 27-ны өдрийн 23/20 тоот тогтоол (Хавсралт 1.8)-ын дагуу гэрээ байгууласан нь аливаа хууль зүйн зорилтуй байна. Гэрээний 2 дугаар бүлэгт андеррайтерийн үйлчилгээний талаар толорхойлсон нь андеррайтер бонлын танилцуулга бэлэнэх, харин груулагчил тухайн бонлыг

<http://www.lc.mn/0/6730>

36 - 55

ЛЭНД БОНД -ын ДАНИЛЦУУЛГА -02

MDSKhanLex

ганилцуулах замаар түүнийг худалдахад яваадлагатай бүх хүчин чармайлг гаргах /Best Effort/ хэлбэрээр зохион байгуулахаар андеррайтгүй үйлчилгээг үзүүлжээр төхиролисон байна.

Андеррайтер болон зөвлох үйлчилгэсний гэрээг "Тэнгэр Капитал УЦК" ХХК-ийг төвлөрж Б.Наранцаацал гарын үсэг зурсан байв бөгөөд СЗХ-ны даргин 2023 оны 06 дугаар сарын 21-ний өдрийн 332 дугаар тушаалт (Хавсралт 4.6)-ийн төгрөгийн түүнчлийг "Тэнгэр Капитал УЦК" ХХК-ийн гүйнцэтгэх захирагаар Б.Наранцаацасыг томилохыг зөвшөөрсөн байж тул гарын үсэг зурах бүрээн эрхтэй байна. Энэхүү гэрээ нь холбогдох хууль тогтоомжийн зөрчилгүй байна.

Дээрх гэрээнүүд нь холбогдох хууль тогтоомжийн зөрчилгүй байна.

5. Компанийн хувь ийнчилгэсэн хөрөнгийн тав болон түүнээс дээш хувьтай тэнцэх хэмжээний үнийн дун бүхий үүрэг хүзүүсэн гэрээ:

Бидэнд ирүүлсэн мэдрэгэлээр Компани нь сүүлийн 3 жилийн хугацаанд Компанийн хувь ийнлүүлжсан хөрөнгийн тав болон түүнээс дээш хувьтай тэнцэх хэмжээний үнийн дун (Хувь ийнлүүлжсан хөрөнгийн хэмжээ 8,000,000,000 төгрөг бөгөөд үүний 5 хувь нь 400,000,000 төгрөг) бүхий үүрэг хүзүүсэн нийт 21 гэрээ байгуулсан. Тэдгээрээс 2021 оны 2 гэрээ, 2022 оны 12 гэрээ, 2023 оны 4 гэрээ буюу нийт 18 гэрээ тус тус хэвийн хэрэгжиж байна. Бусад 3 гэрээ нь бүрэн хэрэгжжих дууссан. (Хавсралт 12.1) Үүнд:

№	Гэрээний дугаар	Гэрээний нэр	Үүийн дун /төгрөг/	Хэрэгжиж буй эсэх
1.	ХИУГ 21/03	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ <small>(Хавсралт 4.65)</small>	\$11,100,000	Хэрэгжиж байгаа
2.	ХИУГ 21/08	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ <small>(Хавсралт 4.66)</small>	\$42,000,000	Хэрэгжиж дууссан
3.	ХИУГ 22/10	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ <small>(Хавсралт 4.67)</small>	\$700,000 (2,432,990,00 0 төгрөг)	Хэрэгжиж байгаа
4.	ХИУГ 22/16	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ <small>(Хавсралт 4.68)</small>	\$500,000,000	Хэрэгжиж байгаа
5.	ХИУГ 22/17	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ <small>(Хавсралт 4.69)</small>	\$500,000,000	Хэрэгжиж байгаа
6.	ХИУГ 22/19	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ <small>(Хавсралт 4.70)</small>	\$500,000,000	Хэрэгжиж байгаа
7.	ХИУГ 22/26	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ <small>(Хавсралт 4.71)</small>	\$130,000 (451,841,000 төгрөг) ⁴	Хэрэгжиж байгаа
8.	ХИУГ 22/38	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ <small>(Хавсралт 4.72)</small>	\$50,000,000	Хэрэгжиж байгаа
9.	ХИУГ 22/45	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ <small>(Хавсралт 4.73)</small>	\$1,200,000,000	Хэрэгжиж дууссан
10.	ХИУГ 22/47	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ <small>(Хавсралт 4.74)</small>	\$50,000,000	Хэрэгжиж байгаа
11.	ХИУГ 22/52	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ <small>(Хавсралт 4.75)</small>	\$60,000,000	Хэрэгжиж байгаа

⁴ 2022.07.18-ны өдрийн хливийн 409,518,200

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

MDS KhanLex

12.	ХИУГ 22/58	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ (Хавсралт 4.76)	600,000,000	Хэрэгжиж дүссэн
13.	ХИУГ 22/62	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ (Хавсралт 4.77)	\$ 1,000,000 (3,475,700.00 0 төгрөг) ³	Хэрэгжиж байгаа
14.	ХИУГ 22/63	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ (Хавсралт 4.78)	\$ 1,000,000 (3,475,700.00 0 төгрөг)	Хэрэгжиж байгаа
15.	ХИУГ 23/15	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ (Хавсралт 4.79)	500,000,000	Хэрэгжиж байгаа
16.	ХИУГ 23/16	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ (Хавсралт 4.80)	1,500,000,000	Хэрэгжиж байгаа
17.	ХИУГ 23/20	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ (Хавсралт 4.81)	1,000,000,000	Хэрэгжиж байгаа
18.	23/18	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ (Хавсралт 4.82)	400,000,000	Хэрэгжиж байгаа
19.	2022/111	Санхүүжилтийн гэрээ (Хавсралт 4.48)	10,000,000,00 0	Хэрэгжиж байгаа
20.	3096- 2021/163	Зээлийн гэрээ /Зээлийн шугам/ (Хавсралт 4.44)	1,000,000,000	Хэрэгжиж байгаа
21.	3096- 2022/117	Зээлийн гэрээ /Зээлийн шугам/ (Хавсралт 4.16)	\$ 1,250,000 (4,024,975.00 0 төгрөг)	Хэрэгжиж байгаа

Дээр дурдсан гэрээнүүд нь Монгол Улсын хууль тогтоомж, СЗХ-ос олгосон тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд байгуулагдсан гэж үзэв.

Үндэстний цавс гаргагчийн байгуулсан, түүний үйл ажиллагаанд голлох ач холбогдолтой дээр дурласан гэрээ, гэрээний тагвар нь хууль тогтоомжид нийцсэн байна.

³ 2022.12.14-ны өдрийн ханшаар 3,428,870,000

38 - 55

МОНГОЛЫН ХОРЧИЛГААНЫ БИРЖА
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023-07-20
БУХГАЛТГАЗ-02
ЛЭНД БОНД -ЫН ТАЙЛЦУУЛГА

MDSKhanLex

Хуулийн дүгнэвч таргах явцад бид тус компанийг албан ёсоор хандсаныар сүүлийн 3 жилийн байгуулсан их хэмжээний болон сонирхлын зорилттай дор дурдсан хэлцүүдийг ирүүлснийг хянах.

№	Гэрээний негee тал	Гэрээний нехаан	Их хэмжээний, сонирхлын зорилттай алих балок	Хэрэгжсэн, хөргөсж буй эсэх
1.	"Бүүминг Трейд" ХХК	Компанийн ТУЗ-ийн 2021 оны 02 сарын 05-ны өдрийн 21/09 тоот тогтоолоор (Хавсралт 5.1) Сонирхлын зорилттай хэлцэх хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "Бүүминг Трейд" ХХК-тай зээя болон барьцааны гэрээ байгуулах эрх олгосон бөгөөд 2021 оны 02 сарын 09-ийн өдрийн 3Г/202101 тоот Зээлийн гэрээ, ЗБ202101 тоот Ул хөдлөх хөрөнгө барьцаалах барьцаа (ипотек)-ын гэрээ (Хавсралт 5.2) байгуулсан.	Сонирхлын зорилттай хэлцэл	Хэрэгжсэн
2.	"Өлзий энд Ко Капитал УЦК" ХХК, "Райнос Инвестмент УЦК" ХХК	Компанийн ТУЗ-ийн 2021 оны 05 дугаар сарын 20-ны өдрийн 21/20 тоот тогтоолоор (Хавсралт 5.3) Сонирхлын зорилттай хэлцэх хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "Өлзий энд Ко Капитал УЦК" ХХК-г хамтран ажиллах ерөнхий андеррайтераар сонгосон бөгөөд "Өлзий энд Ко Капитал УЦК" ХХК болон "Райнос Инвестмент УЦК" ХХК-тай 2021 оны 05 сарын 20-ны өдрийн 2021/13 тоот Андеррайтер болон зөвлөх үйлчилгээний гэрээ (Хавсралт 5.4) байгуулсан.	Сонирхлын зорилттай хэлцэл	Хэрэгжсэн
3.	"Райнос Инвестмент УЦК" ХХК	Компанийн ТУЗ-ийн 2021 оны 05 сарын 20-ны өдрийн 21/21 тоот тогтоолоор (Хавсралт 5.5) Сонирхлын зорилттай хэлцэх хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "Райнос Инвестмент УЦК" ХХК-тай ажил гүйцэтгэх гэрээ байгуулах эрх олгосон бөгөөд 2021 оны 05 сарын 20-ний өдрийн 2021/11 тоот Ажил гүйцэтгэх гэрээ (Хавсралт 5.6) байгуулсан.	Сонирхлын зорилттай хэлцэл	Хэрэгжсэн
4.	"Райнос Инвестмент УЦК" ХХК	Компанийн ТУЗ-ийн 2021 оны 05 сарын 20-ны өдрийн 21/22 тоот тогтоолоор (Хавсралт 5.7) Сонирхлын зорилттай хэлцэх хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "Райнос Инвестмент УЦК" ХХК-тай зөвлөх үйлчилгээний гэрээ байгуулах эрх олгосон бөгөөд 2021 оны 05 сарын 20-ны өдрийн 2021/12 тоот дугаартай Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ (Хавсралт 5.8) байгуулсан.	Сонирхлын зорилттай холцла	Хэрэгжсэн

39 - 55

212

lendmn

МОНГОЛЫН ХӨГЖЛИЙН БАНК
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07- 28

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

СУМЧАГЧИЛГЭЭН-02

MDS KhanLex

5.	"Ай Эн Мобайл Нэтворк" ХХК	Компанийн ТҮЗ-ийн 2021 оны 05 сарын 20-ны өдрийн 21/23 тоот тогтоолоор (Хавсралт 5.9) Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "Ай Эн Мобайл Нэтворк" ХХК-тай эзл болон зөвлөх үйлчилгээний чиглэлээр хамтран ажиллах гэрээ байгуулах эрх олгосон бөгөөд 2021 оны 05 сарын 31-ний өдрийн 2021/17 тоот дугаартай Хамтран ажиллах гэрээ (Хавсралт 5.10) байгуулсан.	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл	Хэрэгжиж байгаа
6.	"Дижитал Молл" ХХК	Компанийн ТҮЗ-ийн 2021 оны 05 сарын 20-ны өдрийн 21/24 тоот тогтоолоор (Хавсралт 5.11) Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "Дижитал Молл" ХХК-тай хамтран ажиллах гэрээ байгуулах эрх олгосон бөгөөд 2021 оны 07 сарын 01-ний өдөр 2021/32 тоот дугаартай Хамтран ажиллах гэрээ (Хавсралт 5.12) байгуулсан.	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл	Хэрэгжиж байгаа
7.	"Райнос Инвестмент УЦК" ХХК	Компанийн ТҮЗ-ийн 2021 оны 06 сарын 04-ний өдрийн 21/25 тоот тогтоолоор (Хавсралт 5.13) Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "Райнос Инвестмент УЦК" ХХК-тай зөвлөх үйлчилгээ үзүүлж, гэрээ байгуулах эрх олгосон бөгөөд 2021 оны 06 сарын 04-ний өдрийн 2021/18 тоот дугаартай Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх гэрээ (Хавсралт 5.14) байгуулсан.	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл	Хэрэгжсэн
8.	"АНД Системс" ХХК	Компанийн ТҮЗ-ийн 2021 оны 07 сарын 30-ны өдрийн 21/27 тоот тогтоолоор (Хавсралт 5.15) Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "АНД Системс" ХХК-тай Хөөрдөгч өглөг байршуулах гэрээ 2021 оны 08 сарын 06-ны өдрийн 2021/39 тоот дугаартай Хөөрдөгч өглөг байршуулах гэрээ (Хавсралт 4.25) байгуулсан. <i>(Дэлхэрэгүүд 4-р хэсэгээс харна уу)</i>	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл	Хэрэгжиж байгаа
9.	"АНД Системс Tex" ХХК, "АНД Сольююнс Пти.Лтд"	Компанийн ТҮЗ-ийн 2021 оны 07 сарын 30-ны өдрийн 21/28 тоот тогтоолоор (Хавсралт 5.16) Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "АНД Системс Tex" ХХК болон АНД Сольююнс Пти.Лтд" компанийтай 2021 оны 08 сарын 03-ны өдрийн 2021/38 тоот Программ хангамжийн үйлчилгээний гэрээ (Software services agreement) (Хавсралт 4.23) байгуулсан. <i>(Дэлхэрэгүүд 4-р хэсэгээс харна уу)</i>	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл	Хэрэгжиж байгаа
10.	"АНД Системс" ХХК	Компанийн ТҮЗ-ийн 2021 оны 08 сарын 11-ны өдрийн 21/34 тоот тогтоолоор (Хавсралт 5.17) Сонирхлын зөрчилтэй	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл	Хэрэгжсэн

40 - 55

213

2023 -07- 28

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

Б-02

MDSKhanLex

		хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "Супер Ап Хэгэвч" ХХК-ийг толгой компани болох АНД Системс ХХК-я худалдахыг зөвшөөрсөн багаад 2021 оны 08 сарын 26 -ны өдөр Хувьцаа худалдах, худалтав авах гарын, Эрх шилжүүлэх гэрээ (Хавсралт 5.18) байгуулсан.		
11.	"Өлзий энд Ко Капитал УЦК" ХХК	Компанийн ТУЗ-ийн 2021 оны 10 сарын 08-ны өдрийн 21/39 тоот тогтоолоор (Хавсралт 5.19) "Олий энд Ко Капитал УЦК" ХХК-тай андеррайтерийн гэрээ байгуулах эрх, 21/40 тоот тогтоолоор (Хавсралт 5.20) андеррайтерийн гэрээнд синдикат "Райнос Инвестмент УЦК" ХХК-ийг оролцуулан гурвалсан хэлбэрээр гэрээ байгуулах эрх олгосон багаад ийнхүү Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу 2021 оны 10 сарын 08-ний өдрийн 2021/59 тоот дугаартай Андеррайтер болон Зөвлөх үйлийнээ үзүүлэх гэрээ (Хавсралт 5.21) байгуулсан.	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл	Хэрэгжсэн
12.	"АНД Системс" ХХК	Компанийн ТУЗ-ийн 2022 оны 04 сарын 19-ний өдрийн 22/13 тоот тогтоолоор (Хавсралт 5.22) Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "АНД Системс" ХХК-тай 2020 оны 2 сарын 19-ний өдөр аянх байгуулсан AS20/27, 2020/07 тоот дугаартай Менежментийн зөвлөх үйлчилгээний гарын (Хавсралт 4.37 -ший үргэлжилж худалдааг сунгах 2022 оны 04 сарын 19-ний өдөр ХА-22/12 тоот дугаартай Менежментийн зөвлөх үйлчилгээний гарын нэмэлт сөрчлөлтийн гэрээ (Хавсралт 4.38) байгуулсан. (Дэлгэрэнгүйг дүгнэлтийн 4-р хэсэээ харна уу)	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл	Хэрэгжсэн
13.	"Томё Эд Тек" ХХК	Компанийн ТУЗ-ийн 2022 оны 04 сарын 19-ний өдрийн 22/14 тоот тогтоолоор (Хавсралт 5.23) Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "Томё Эд Тек" ХХК-тай 2022 оны 07 сарын 25-ны өдөр MX2022/196 LendHay" үйлчилгээнд хамтран ажиллах гэрээ (Хавсралт 5.24) байгуулсан.	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл	Хэрэгжиж байгаа
14.	"АНД Сольюшис Пти.Лтд"	Компанийн ТУЗ-ийн 2022 оны 04 сарын 19-ний өдрийн 22/15 тоот тогтоолоор (Хавсралт 5.25) эрх олгосны дагуу "АНД Сольюшис Пти.Лтд" компанид зарим программын хамгамжийг хязгарагдмал хүрээнд ашиглуулахаар болсон.	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл	Хэрэгжиж байгаа
15.	"Ондо Нэтворк" ХХК	Компанийн ТУЗ-ийн 2022 оны 08 сарын 01-ний өдрийн 22/20 тоот тогтоолоор (Хавсралт 5.27) Сонирхлын зөрчилтэй	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл	Хэрэгжиж байгаа

41 - 55

214

 MDSKhanLex

		хэлээр хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "Ондо Нэтворк" ХХК-тай 2022 оны 08 сарын 01-ний өдөр ИУГ 22/01, 2022/92 тоот дугаартай Интернет үйлчилгээний гэрээ (Хавсралт 5.28) байгуулсан.		
16.	"АНД Системс" ХХК	Компанийн ТУЗ-ийн 2022 оны 12 сарын 22-ны өдрийн 22/33 тоот тогтоодоор (Хавсралт 5.29) Сонирхлын зорчилтэй хэлээр хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "АНД Системс" ХХК-тай 2022 оны 08 сарын 24-ний өдөр 2022/111 тоот дугаартай Санхүүжилтийн гэрээ (Хавсралт 4.48) байгуулсан. (Дэлгэрэнгүйгээ дүгнэлтийн 4-р хэсээс харна уу!)	Сонирхлын зорчилтэй хэлээр	Хэрэгжиж байгаа
17.	"АНД Системс" ХХК	Компанийн ТУЗ-ийн 2023 оны 02 сарын 06-ны өдрийн 23/13 тоот тогтоодоор (Хавсралт 5.30) Сонирхлын зорчилтэй хэлээр хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "АНД Системс" ХХК-тай байгуулсан Менежментийн үйлчилгээний гэрэнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж, 2023 оны 02 сарын 07-ны өдөр ХА-23/01 тоот дугаартай Менежментийн үйлчилгээний гэрээний нэмэлт, өөрчлөлтийн гэрээ (Хавсралт 4.39) байгуулсан. (Дэлгэрэнгүйгээ дүгнэлтийн 4-р хэсээс харна уу!)	Сонирхлын зорчилтэй хэлээр	Хэрэгжиж байгаа
18.	"АНД Дэньеү" ХХК, "АНД Альтернатив Финанс" ХХК	Компанийн ТУЗ-ийн 2023 оны 03 сарын 27-ны өдрийн 23/16 тоот тогтоодоор (Хавсралт 5.36) Сонирхлын зорчилтэй хэлээр хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу "АНД Дэньеү" ХХК, "АНД Альтернатив Финанс" ХХК-тай 2023 оны 03 сарын 27-ны өдрийн ИУМГ 23/01 тоот дугаартай Итгэлшилийн үйлчилгээний мастер гэрээ (Хавсралт 4.88), Г-23/05-1 тоот дугаартай Мэдээлэл солилцох, итуу хадгалах гэрээ (Хавсралт 4.89) байгуулсан.	Сонирхлын зорчилтэй хэлээр	Хэрэгжиж байгаа
19.	"Анд системс" ХХК, "Райнос инвестиент УЦК" ХХК	"Анд системс" ХХК-ийн ТУЗ-ийн 2023 оны 6 дугаар сарын 27-ны өдрийн хурмын 23/09 тоот тогтоол (Хавсралт 1.9), Компанийн ТУЗ-ийн 2023 оны 06 дугаар сарын 27-ны өдрийн 23/20 тоот тогтоол (Хавсралт 1.8)-өөр Сонирхлын зорчилтэй хэлээр хийх зөвшөөрөл олгосны дагуу 2023 оны 06 сарын 27-ны өдөр ХА-23/13 тоот дугаартай Хувьцааны барьцваны гурван талт гэрээ (Хавсралт 4.62) байгуулсан (Дэлгэрэнгүйгээ 4-р хэсээс харна уу!)	Сонирхлын зорчилтэй хэлээр	Хэрэгжиж байгаад

Сонирхлын зорчилтэй хэлээрийн тайлбар:

42 - 35

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАЙЛЦУУЛГА

Бидээл ирүүлсэн мэдээлээр Компани сүүлийн 3 жилийн сонирхлын зөрчилтэй 19 хэлцэл хийсэн бөгөөд 8 нь бүрэн хөргжиж дууссан. Дүгнэлт гаргах өдрийн байдлаар ямар ногэн зөрчилт маргаан гараагүй байна. Сонирхлын зорчилтэй хэлцэл байгуулахын эмнэ Компанийн тухай хуулийн 12 лутгаар бүлэгт заасан журам болон Компанийн дүрэмд заасны дагуу ТҮЗ-ийн хурлаар хөлөнж, зөвшилж байна. Элгээр 19 хэлцэлээс Дүгнэлт гаргах өдрийн байдлаар 11 хэлцэл нь хөвийн хөргөжжиг байгаа, бусад нь хөргөжжиг дууссан байна ([Хавсралт 12.1](#)).

Их хэмжээний хэлцэлийн талаар:

Компанийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн сэнхүүгийн тайллангаар актив нь 76,858,757,000 тогрог байна. Компанийн тухай хуулийн 87-д зааснаар их хэмжээний хэлцэл нь сүүчиний балансын активын нийт дүнгийн 25%-ийг дараах байдлаар тоошлоо.

№	Санхүүгийн тайлан/ хэлцлийн хугацаан	Тухайн жилийн балансын актив (тогрогтөр)	Тухайн жилийн балансын активын 25% (тогрогтөр)	Гэрээ байгуулагдсан эсэх
1.	2019 оны жилийн эцэс (2020 оны 4 дүгээр сарын 15-ны өдрөөс хойш байгуулсан хэлцэл)	58,100,953,000	14,525,238,250	Үгүй
2.	2020 оны жилийн эцэс (2021 оны хэлцэл)	40,735,460,000	10,183,865,000	Үгүй
3.	2021 оны жилийн эцэс (2022 оны хэлцэл)	39,306,562,000	9,826,640,500	Үгүй
4.	2022 оны жилийн эцэс (2023 оны 4 дүгээр сарын 15-ны өдөр хүртэлх байгуулсан хэлцэл)	76,858,757,000	19,214,689,200	Үгүй

Компани сүүлийн 3 жилийн дотор их хэмжээний хэлцэл байгуулаагүй болохыг Компанийн Гүйцэтгэх захирагд бидонд мэдэгдсэн болно. ([Хавсралт 12.1](#))

Үнэт цаас гаргагч нь их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл байгуулах талаар Компанийн тухай хуульд заасан журмыг мөрдөж ажилласан гэж дүгнэв.

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

“ЛэндМН ББСБ” ХХ нь дүгнэлт гаргах өдрийн байдлаар Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны 2015 оны 06 дугаар сарын 24-ны өдрийн 293 тоот тогтоолоор Банк бус санхүүгийн эзслийн үйл ажиллагаа эрхэх Т3101/493 тоот тусгай зөвшөөрөл, 2018 оны 05 дугаар сарын 23-ны өдрийн 193 тоот тогтоолоор Банк бус санхүүгийн толбөр тооцооны хэрэгсэл гаргах болон цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн гүйвуулгын үйлчилгээ эрхэлж тусгай зөвшөөрөл, 2019 оны 03 дугаар сарын 20-ны өдрийн 45 тоот тогтоолоор Факторингийн үйлчилгээ. Итгэлийн үйлчилгээ эрхэлж тусгай зөвшөөрөл, 2019 оны 05 дугаар сарын 23-ны өдрийн 128 тоот тогтоолоор Банк бус санхүүгийн гадаад валютын арилжааны үйл ажиллагаа эрхэлж тусгай зөвшөөрөл, 2020 оны 03 дугаар сарын 11-ний өдрийн 107 тоот тогтоолоор Банк бус санхүүгийн хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн чиглэлээр зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх” үйл ажиллагаагаа эрхэлж тусгай зөвшөөрөл, (Хавсралт 6.1) тус тус авсан.

Зөвшөөрлийн тухай хууль батлагдсантай холбогдуулсан 2023 оны 01 сарын 06-ны өдөр Банк бус санхүүгийн байгууллагын тухай хуулийн 7.1.10-д заасан “хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн чиглэлээр зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх” үйл ажиллагаагаа хассан. Үүний дагуу Компанийн дүрэм, Хуулийн этгээдийн дэх эрэngийн наасанаа дахь үйл ажиллагаанас “хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн чиглэлээр зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх” үйл ажиллагаагаа хассан боловч Санхүүгийн зохицуулах хорооноос олгосон тусгай зөвшөөрлийн өргөнчлөгч зохих өөрчлөлтийг тусгагчийг байв.

Компанийн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрөл нь Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 3.2.1.1 хэсэгт заасны дагуу эрх бүхий этгээд болох Санхүүгийн Зохицуулах Хорооноос олгогдсон байх болоед Компанийн Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1.2.2.7-д заасан банк бус санхүүгийн гадаад валютын арилжаа эрхэх, 8.1.2.2.8-д заасан банк бус санхүүгийн итгэлийн үйлчилгээ эрхэх, 8.1.2.2.9-д заасан банк бус санхүүгийн эзэл олгох үйл ажиллагаа эрхэх, 8.1.2.2.10-д заасан банк бус санхүүгийн цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн гүйвуулгын үйлчилгээ эрхэх, 8.1.2.2.11-д заасан банк бус санхүүгийн факторингийн үйлчилгээ эрхэлж тусгай зөвшөөрлийг, 8.2.2.2.30-д заасан банк бус санхүүгийн төлбөр тооцооны хэрэгсэл гаргах энгийн зөвшөөрлийг тус тус авсан байна. Эдгэр нь Зөвшөөрлийн тухай хууль, Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 9.1 дахь хэсэгт заасан банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаагаа эрхэлж зөвшөөрөл олгоход тавигдах шаардлагад нийцэн гэж үзлээ (Хавсралт 6.1).

“ЛэндМН ББСБ” ХХ-ийн СЗХ-оос авсан дээр дурссан тусгай зөвшөөрлийг нь хүчинтэй эсэх, тэлгээрийн түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох нохцөл байдал үүссэн эсэх талаар СЗХ-ноос годруулжасад 2023 оны 06 дугаар сарын 09-ний өдрийн 9/2371 тоот албан бичгээр тус өдрийн байдларь тусгай зөвшөөрлийг нь түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох нохцөл бүрдээгүй талаар билэнд мэдэгдсэн (Хавсралт 10.10).

Домайн нэр, Компанийн www.lend.mn домайн нэр нь Дүгнэлт гаргах өдрийн байдлаар хүчинтэй байна (Хавсралт 6.5, Хавсралт 12.1).

Барааны төмдэг. Компанийн нэр дээр 2017 оны 11 дүгээр сарын 02-ны өдрийн анхдагч огноотой, 40-0018383 тоот улсын бүртгэлийн дугаар, 201800613 тоог гэрчилгээний дугаартай 2027 оны 11 дүүрэг сарын 02-ны өдөр хүргэх хүчингэй барааны төмдгийн гэрчилгээ (Хавсралт 6.2) авсан байна:

Ангилал 36: Санхүүгийн үйлчилгээ

44 - 55

217

МОНГОЛЫН ХОРЧИГИЙН БАРДА
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023-07-20

ЛЭНД БОНДЫН ТАЙЛЦУУЛГА 3-02

MDS CharLex

Оюуны омчийн газрын аж үйлдвэрийн омчийн мэдээллийн сан <https://publish.ipom.mn/wopublish-search/public/home?6> (Хавсралт 6.3), зохиогчийн эрхийн хэлтэшиистем <http://copyright.ipom.mn/> (Хавсралт 6.4)-с тус тус хайлтийн хийхол “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн нэр дээр эрхийн хамгаалалт хийгдсэн шинэ бүтээл, ашигтай затвар, зохиогчийн эрхийн албанаа бүтээх байхгүй, эрхийн хамгаалалт хийгдсэн хүчингийн барааны гэмжгээ 1 байгаа бөгөөд Компанийн нэр дээр байх тээрх барааны тэмдгийн омчлох, эзшиших эрх нь Дүүчин гаргах өдрийн байдлаар хүчин төгөллөр бөгөөд хугацаа дуусах, цушигдах, барьцаалгадах эзргээр өрхөн хорхижуулжээд нь болинтой ногоолж болох, эсхүл бусдын эрхээр хязгаарлагдсан шохцол илрээгүй болно.

Компани нь “LendMN” /application, core system/ бүтээлийг 2017 оны 7 дугаар сарын 03-ны өдрийн 2017/19 тоог “Зохиогчийн эрх ашиглуулах онцгой эрх (лиценз)-ийн горз” (Хавсралт 4.20) болон 2017 оны 01 дугаар сарын 02-ны өдрийн 1.002 тоот “LendMN” Программ хангамж, түрээсээр ашиглуулах, ашиглах горзо (Хавсралт 4.18)-г шийгчилсэн горзо болох 2017 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдрийн 2017/20 тоог “Үйлчилгээний горз” (Хавсралт 4.19)-с тус тус “Анд Системс” ХХК-тай байгуулж ашигладаг бөгөөд мен “LendMN” ашиглалт, түүний системийг ашиглах, түүнтэй холбогдсон гарах нөвтрүүлэхийн ажил, хэрэгжгүйн хүргэх, лагалдах засвар үйлчилгээг авах, мэдээллийн нууцал, системийг төлбөр тооцоо хийн зэрэг үйлчилгээг авдаг.

“Анд Системс” ХХК нь “Ана Системс Tex” ХХК-д “LendMN” /application, core system/ бүтээлийн омчийн эрхийг шилжүүлэн өгсөн. Улмаар “Анд Системс” ХХК, “Ана Системс Tex” ХХК болон “ЛэндМН ББСБ” ХХК наар “Үйлчилгээний эрх үүрэг шилжүүлэх горз” (Хавсралт 4.19) болон “Зохиогчийн эрх ашиглуулах онцгой эрх (лиценз)-ийн горзийн эрх үүрэг шилжүүлэх горз” (Хавсралт 4.21)-г тус тус 2017 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдөр байгуулсан.

Дээрх 2017 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдрийн 2017/19 тоог “Зохиогчийн эрх ашиглуулах онцгой эрх (лиценз)-ийн горз”-ийн 12.1-т Бүтээл ашиглалт нь Бүтээл омчлогчийн бүтээсэн бусад бүтээлийг тэргүүн зөлжид ашиглах эрхтэй гэж заасны дагуу Компани нь “Анд Системс Tex” ХХК-тай 2018 оны 11 дүгээр сарын 01-ны өдрийн 2018/263 тоог “Зохиогчийн эрх ашиглуулах онцгой эрх (лиценз)-ийн номцэлт горз” (Хавсралт 4.22)-г байгуулсан.

Түүнчлийн “Анд Системс Tex” ХХК нь өөрийн омчилдсан “LendMN” /application, core system/ бүтээлийн тохиромжийн I/FAAS төхөөрөмж ашиглах лиценз 2/ FAAS төхөөрөмжийн дэд лицензийн эрхийг албанаа хязгаарлалтгүйгээр 2021 оны 05 дугаар сарын 21-ний өдөр Анд солиошиис Пти.Лтд компанийтай байгуулсан “Мастер үйлчилгээний горз”-гээр шилжүүлжээ. Ийнхүү “Анд Системс Tex” ХХК-тай 2017 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр байгуулсан “Үйлчилгээний горз” болон “Зохиогчийн эрх ашиглуулах онцгой эрхийн горз”-г тус тус өөрийн оруулжаар 2021 оны 08 дугаар сарын 03-ны одрийн 2021/38 тоог “Программ хангамжийн үйлчилгээний горз (Software services agreement)”—г 50 жилийн хугацаатай “Анд солиошиис Пти.Лтд” компанийтай байгуулжээ. Уг горзтэйрээр Компани программ хангамжийн нийблүүлэх, программ хангамжийн одоогийн болон ирээдүйн хөгжүүлэлт, тогтолц техникийн үйлчилгээг авах, хариу төлбөр төлөхтэй хөлбөлтөй харилцааг зохицуулсан байна.

Дээр дурасаны загуу Компанийн үйл ажиллагаалын тусгай зөвшөөрөл, лиценз, зохиогчийн эрх, патент, бараа, үйлчилгээний томдэг нь хүчин төгөлдөр, тэдгээрийн хугацаа дуусах, цушигдах, албанаа үүргийн гүйштгэлийг хангуулах чураг хүчээх эзргээр үнэт цаас гаргагчийн үйл ажиллагаанд нь болитой ногоолж болохуйн шохцол бий болоогүй байна.

45 - 55

218

2. Улсын төхөөрөмжийн бүтэцчилдэг хувь нийтийн цэвэртүүлэгийн тохиолдлын
түрүүлсүүдийн саналын түүрээс хувь нийтийн цэвэртүүлэгийн тохиолдлын

Хувьцаа:

Компани нь дараах компанийн хувьцааг эзшидэг ба алнаасаа өөр үзүүлэлт цэвэртүүлэгийн тохиолдлын
Компанийн Гүйцэтгэх захидал албан ёсоор бидэнд мэдэгдсэн болно (**Хавсралт 12.1**). Үүнд:

ОХИН КОМПАНИ			
№	Хувьцаа эзшигчийн нэрс	Эзших хувь	Зээлийн гэрээний дагуу барьцаалагдсан эсэх
1.	"ЛэндМН Актив ТЗК" ХХК /РД: 6688895, 2022 оны 08-р сарын 14-ний өдрийн Компанийн дурэм, 000259538 тоот Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ/ (Хавсралт 7.2, 7.3)	100%	-

Өрийн цэргэсэл:

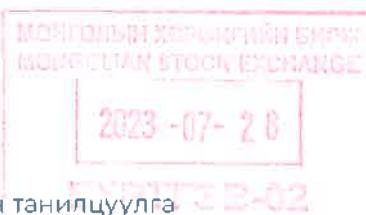
Монголын үзүүлэлтийн арилжааны эрхлэгчдийн хөтөөнөн 2023 оны 5 дугаар сарын 16-ны өдрийн 190
тоот албан бичиг (**Хавсралт 10.9**)-т тусгаснаар Компани нь МҮЦАЭХ-ны биржийн бус зах зээла
өдрийн хэрэгсэл гаргаж байгаагүй байна.

Үзүүлэлтийн арилжааны эрхлэгчдийн хөтөөнөн 2023 оны 5 дугаар сарын 17-ны өдөр гаргасан 01/1000
тоот албан бичиг (**Хавсралт 7.1**)-т тусгаснаар "ЛэндМН ББСБ" ХК нь 2023 оны 5 дугаар сарын 17-
ны өдрийн байдлаар дараах өрийн хэрэгсэл гаргасан ба дараах үзүүлэлтийн арилжааны эрхлэгчдийн хөтөөнөн
хэрэгсэл гаргасан ба дараах үзүүлэлтийн арилжааны эрхлэгчдийн хөтөөнөн өдийн бус хөрөнгө (**Хавсралт 7.4**)

№	Үзүүлэлтийн төрөл	Хадбар	Нийт дун	Дуусах огноо	Гэрээний хүргижилт
1	Бонд	Нээлттэй	5 тэрбум	2023.06.30	Өр төлбөргүй
2	Бонд /транч-1/	Нээлттэй	2,5 тэрбум	2023.12.02	Өр төлбөргүй
3	Бонд /транч-2/	Нээлттэй	3,1 тэрбум	2024.04.03	Өр төлбөргүй
Хадлах эд хөрөнгө, эдийн бус хөрөнгийн изр		Хадлах эд хөрөнгө, эдийн бус хөрөнгийн изр төрөл, дугаар		Зээлийн Гэрээний дагуу Барьцаалагдсан эсэх	
1.	"ЛэндМН ББСБ" ХК- ийн эмчилгээний албан бичиг бүрдүүлэгч орж ирж менгэн хөрөнгө	Ирээдүйд болон дансаар, борлуулалтас орж ирж менгэн хөрөнгө		Нэг инвеско ББСБ ХХК, Мони Мариет Фандтай байгуулсан 20230518-40-23/35-55 тоот рело зээлийн гэрээний дагуу	

46 - 55

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

			№В-20230518-40-23/35-55 тоот хөдлөх эд хөрөнгө болон эдийн бус хөрөнгийн барьцааны гэрээ (Хансрагт 4.85, 4.86)
2.	"ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн дансаар болон борлуултаас орж ирэх мөнгөн хөрөнгө	Ирээдүйд болои дансаар болои борлуулалтаас орж ирх мөнгөн хөрөнгө	Мони Маркет Фанд, Туркайс Финанс ББСБ ХХК-тай байгуулсан 20230504-39-73/35-54 тоот репо зээлийн гэрээний дагуу №В-20230504-39-73/35-54 тоот хөдлөх эд хөрөнгө болон эдийн бус хөрөнгийн барьцааны гэрээ (Хансрагт 4.85, 4.84)
3.	Авлага/төлбөрийн бусад эрхүүд	Автомашины зээл	"ЛэндМН Актив ТЗК" ХХК-тай байгуулсан 2022 оны 09-р сарын 13-ны өдрийн Г/2022/10 тоот хөрөнгө худалдах, худалдан авах гэрээ, түүний нэмэлт өөрчлөлтөөр 285 ширхэг автомашин (Хансрагт 7.5, 7.6) барьцаалсан.
4.	Авлага/толборийн бусад эрхүүд	Хэвийн ангилалтай автомашины зээл	"ЛэндМН Актив ТЗК" ХХК-тай байгуулсан 2022 оны 09-р сарын 13-ны өдрийн Г/2022/10 тоот хөрөнгө худалдах, худалдан авах гэрээний дагуу Г/2022/11 тоот фидушийн барьцааны гэрээ, түүний нэмэлт өөрчлөлт (Хансрагт 7.7, 7.8)-өөр 285 ширхэг автомашины барьцааны гэрээ
5.	Авлага/төлбөрийн бусад эрхүүд	ББСБ-ын актив, ЛэндМН ББСБ ХК Зээлийн багш	Капитрон банктай байгуулсан 2022 оны 09 сарын 08-ны одрийн 3096-2022/117 тоот зээлийн гэрээний дагуу 3096-2022/117-1 тоот хөдлөх эд хөрөнгө болон эдийн бус хөрөнгийн барьцааны гэрээ (Хансрагт 4.46, 4.47)
6.	Зээлийн багш	Зээл авсан болон авч буй иргэдийн зээлийн багш	Капитрон банктай байгуулсан 2021 оны 12 сарын 17-ны өдрийн 3096-2021/163 тоот зээлийн гэрээний дагуу 3096-2021/163-1 тоот хөдлөх эд хөрөнгө болон эдийн бус хөрөнгийн барьцааны гэрээ (Хансрагт 4.44, 4.45)

Дүгнэлт гаргах өдрийн байдлаар дээр дурдсан хөдлөх эд хөрөнгө, эргэлтийн хөрөнгө, ирээдүйд орж ирх мөнгөн хөрөнгө нь дээрх тэрээний дагуу барьцаалагдсан байна.

Тээврийн хэрэгсэл. Компани нь 2023 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдрийн байдлаар нийт 409 гээврийн хэрэгслийг өмчилжээ (Хансрагт 7.9) багаад "ЛэндМН Актив ТЗК" ХХК-тай байгуулсан 2022 оны 09-р сарын 13-ны өдрийн хөрөнгө худалдах, худалдан авах гэрээгээр 285 ширхэг автомашин барьцаалагдсан (Хансрагт 7.5, 7.6) байна. Үүнээс Компанийн өөрийн өмчилэлийн 2 тээврийн хэрэгсэл (Хансрагт 7.11, 7.12), бусад нь фидушийн гэрээний дагуу өмчилж байна.

Газар эзэмших эрх. Компанийн гүйцэтгэх эзэмшилтийн шийдвэрийн шийдвэрийн бичиг (Хансрагт 12.1)-ээс үзвэл Компани нь аливаа газар эзэмших эрх эзэмшилдэггүй болно.

МОНГОЛИЙН ХОРСЫН БААНЫ БАЗАР
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07- 28

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

БҮРТЭЛСЭН БААНЫ БАЗАР

Ия хөдлөх эд хөрөнгө. Компанийн гүйцэтгэх захирлын албан бичиг (Хансгалт 12.1) болон Улсын
Бүртэлийн Ерөнхий Газрын 2023 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдрийн лаалагч (Хансгалт 7.10)-аар
Компани нь оливаа үл хөдлөх хөрөнгө эзэмшижгүй байна.

48 - 55

221

МОНГОЛЫН ЖУРГЭЛТНЭЙ БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE
2023 - 07 - 28
ГҮҮСТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

MDS KhanLex

Үнэт цасны зах зээлийн тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.6 дахь хэсэгт "Үнэт цасны танилцуулгад тусгасан мэдээллийн үнэн зөв, хүчин төгөлдөр зээхийн энэ хуулийн 33.2.1-л заасан хууль түүн зөвлөгөө үзүүлэх үйл ажиллагаа эрхтэх хуулийн шүгрээр, санхүүгийн мэдээлэл нь үнэн зөв зээхийн энэ хуулийн 33.2.3-г заасан аудитин үйл ажиллагаа эрхтэх хуулийн шүгрээр тус тус хянуулж, дүгнэхт гаргуулна" гэж Сангүүгийн Зохицуулах Хорооны Үнэт цасны бүртгэлийн журмын 11 дүгээр зүйлийн 11.14.8-д үнэт цасыг бүртгүүчэх танилцуулгад тусгагсан хуулийн зөвлөл нь хувьнадаар баримттай ноглогдож байгаа эсэх гэж тус засны дагуу МДСХ нь Үнэт цасны танилцуулгад тусгагсан мэдээллийн нягталж нийтэд ил болсон мэдээлэл, төрийн болон эрх бүхий байгууллага. Үнэт цас гаргагчийн түгээс гаргаж өгсөн баримт бичигт харьцуулсан дун шинжилгээ хийсн.

МДСХ нь Үнэт цасны танилцуулгад тусгагсан хууль зүйн ач холбогдол бүхий дараах мэдээлэл Үнэт цас гаргагч, төрийн болон бусад эрх бүхий байгууллагаас гаргуулж авсан баримт материалтай нийтийг байл тул үнэн зөв тусгагсан байна гэж үзээ. Үнэт:

- Үнэт цас гаргагчийн үүсэхийн байгуулгасан огноо, оноосон нэр, оршиг байгаа газрын шуудангийн болон холбоо барих хаяг, эрхэлж байгаа үйл ажиллагаа;
- Үнэт цас гаргагч хуулийн шүгрээний улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар, улсын бүртгээсн огноо;
- Үнэт цас гаргагчийн хувьцаа эзэмшигчийн мэдээлэл, хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ, түүний хувьцаа эзэмшигч нарын энэхүү хувь, зарласан болон гаргасан үнэт цасны тоо, төрөл, нэрлэсэн үнэ болон оорийн хөрөнгийн хэмжээ;
- Үнэт цас гаргагчийн холбогдох шүгрээний тухай;
- Үнэт цас гаргагчийн бүтцэ, захион байгуулалт, эрх бүхий албан тушаалтын талаарх мэдээлэл, тэдгээрний ёмчилд дэх хувьшаваны тоо, хувь хэмжээний талаарх мэдээлэл;
- Үнэт цас гаргагчийн үнэт цасны тоо, хэлбэр, цэвэрсон үнэ, нийтэд сапал болгох үнэ, нохцел, татаян төвлөрүүлэх хөрөнгийн зориулалт г.м.;
- Үнэт цас гаргагчийн Төлөөлен удирдах зөвлөл, удиралагын баг. Төлөөлен удирдах зөвлөлийн лэргээдэх хороод, эрх бүхий албан тушаалтын мэдээлэл;
- Үнэт цас гаргагчийн эзэмшиг бүй тусгай зөвлөрөөр;
- Ихэлтэй күрээнд санал болох байгаа үнэт цасаар гэрчилгээдэх эрх, үүрэг. Үнэт цас гаргагчийн эрх үүрэг;
- Үнэт цас гаргагчийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн тав болон түүнээс дээш хувьтай тэнцэх хэмжээний үүнбүү дун бүхий үүрэг хүлээсэн гэрээ, хэлцэл, тэдгээрийн хөрөгжилтийн тухай мэдээлэл;
- Компанийн эрх бүхий байгууллагаар батлуулсан нөгөлдөр ашигийн болдого;
- Тухайн үнэт цасыг исаатгэй хүрээнд санал болгох ажиллагаванд оролцож байгаа зохицуулалттай шүгрээ, мөргжлийн үйлийн үзүүлж буй (үнасан андеррайтер, аудит, хууль, үзүүлэлтийн байгууллага) шүгрээний тухай, шүгрээрэй байгуулсан гэрээгээр хүлээсэн эрх, үүрэг, хариуцлагын тухай талаарх;
- Үнэт цас гаргагч болон мэргэжлийн үйлийн үзүүлсэн хуулийн шүгжүүдийн хуорона үүсж болзошгүй аливаа сонирхлын зөрчилөөс сэргийлэх талаар гаргасан мэдэгдэл.

Дээр дурдсан хууль зүйн ач холбогдолтой мэдээлэлээс бусад Үнэт цас гаргагчийн санхүүгийн үзүүлэлт, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, эзэлжих эзрэгээл, борлуулалтын хэмжээ, ашиг, алдагдал эзрэг бизнесийн үйл ажиллагаа, Үнэт цас гаргагчийн үйл ажиллагаваны үндэснээ чиглэлд хамаарах зах зээлд эзэж буй байр суурь, орсөдөгч байгууллагуудын тухай мэдээлэл, Үнэт цас гаргагчийн үйл ажиллагаваны тухай болон Үнэт цас гаргагчийн зах эзэлийн судалгаа, төвлөгөө эзрэгт агуулагасан эдийн засгийн ерөнхий мэдээлэл, салбарын үзүүлэлт, санхүүгийн төсөөлөл, Үнэт цас гаргагчийн талаар олон нийтэд ил, тодорхой үйл баримт, түүхийн заман, ололт, амжилт, үйл ажиллагаваны болон санхүүгийн тайлана тусгагсан баталгаажуулах боломжтүй тоон үзүүлэлт

болов хараат бус байгууллагуудын хийсн дүн шинжилгээ, санхүүгийн тооцоолол, үнэлгээ, Үзт цас гаргаж хуримтуулсан хөрөнгийг зарцуулах бизнесийн төлөвлөгөө, дунд хугацааны бизнес төлөвлөгөөний тойм, үзт цасыг анхдагч зах зээлд байршуулах, захиалга авах, худалдах, арилжих нөхцөл, Үзт цас гаргагчийн үйл ажиллагаанд учирч болох эрсдэл, зредэлнийн удирдлагын төлөвлөгөө зэрэг мэдээлэлд МДСХ дүн шинжилгээ хийгээгүй болохыг дурдож байна.

Нэгтгэн дүгнэж үзвэл Үзт цас гаргагчийн үзт цасны танилцуулгад тусгасан хууль зүйн мэдээлэл нь үзүүлэх, хууль зүйн хувьц хүчин төгөлдөр байна гэж дутгизв.

50 - 55

МОНГОЛЫН ХУУЛИЙН
ДАЛГЭРЛЭЛТЭЭС СТОК ЕХСАНД
2023 -07- 28
ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга
ЛБ-02

MDSKhanLex

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын Хуулийн этгээдийн улсын бүрггэлийн газраас 2023 оны 5 дугаар сарын 17-ны одрийн 23900002002534 тоот Компанийн хуулийн этгээдийн дэлгэрэнгүй лавлагадаа (Хавсралт 1.7)-г судалсан. Түүнчлэн бид энэхүү дүгнэлтийг гаргахдаа 2023 оны 5 дугаар сарын 17-ны өдрийн байдлаарх гархалтын судалгаа (Хавсралт 9.1)-г гаргуулан авч судалсан. Тархалтын судалгын болон хуулийн этгээдийн дэлгэрэнгүй лавлагагаанаас үзээл Компанийн саналын эрхтэй эсгийн хувьцааны 75 хувийг "Анд Системс" ГХО ХХК, үлдээн хувьшагт Компанийн бусад хувьцаа эзэмшигчид эзэмшиж байна. ("ЛэндМН ББСБ" ХК нь оорийн иййт хувьцааны 7.587 хувь буюу 60,698,317 ширхэг хувьцааг хадгалсаныг байна.) (Хавсралт 9.1)

Дүгнэлт гаргах өлрийн байдлаар Компанийн иййт эсгийн хувьцааны 75 хувийг эзэмшиж байгаа Монгол Улсын хуулийн этгээд "Анд Системс" ГХО ХХК-ийн Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын 2021 оны 8 дугаар сарын 31-ийн өдрийн ХЭ-21/1 тоот шийдвэрээр шинэчлэн баталсан дүрэм (Хавсралт 9.2, 9.3)-ийн 8.1-д засгнаар дээрх компанийн хувьцааг Сингапур улсын хуулийн этгээд "Анд Эф Эс Жи" ПиТиИ ЭлТиДи 100 хувь эзэмшиж байна.

Сингапур улсын хуулийн этгээд болох "Анд Эф Эс Жи" ПиТиИ ЭлТиДи-ийн хувьцааг мөн Сингапур улсын хуулийн этгээд "Анд Глобал" ПиТиИ ЭлТиДи (Хавсралт 9.4, 9.5) 100 хувь эзэмшиж байна.

Харин "Анд Глобал" ПиТиИ ЭлТиДи-ийн эсгийн хувьцааг иййт 10 этгээд хувваан эзэмшиж байна. Үүнээс иййт хувьцааны 67.24 хувийг 9 хувьцаа эзэмшигч хувваан эзэмшиж байх буюу хамгийн bagadaa 1.82 хувийг, хамгийн ихэдээ 23.39 хувийг холбогдох хувьцаа эзэмшигч эзэмшиж байна. Эдгэр 9 хувьцаа эзэмшигч нарыг нэгдмэл сонирхолтой этгээдүүд биш тэж үзээл үлдэх 32.76 хувийг Сингапур улсын хуулийн этгээд "Иро Консалтинг Сингапур" ПиТиИ ЭлТиДи дангаар эзэмшиж байна. (Хавсралт 9.6, 9.7)

"Иро Консалтинг Сингапур" ПиТиИ ЭлТиДи-ийн хувьцааг иййт 15 хувь хүн эзэмшиж байгаагаас 10 хувьцаа эзэмшигч тус бүр 1 хувийн хувьцааг, 1 хувьцаа эзэмшигч 10 хувийн хувьцааг тус тус эзэмшиж байна. Харин үлдэх 80 хувийг 4 хувьцаа эзэмшигч тэнцүү хэмжээгээр хувваан эзэмшиж байна.

Ийнхүү "Иро Консалтинг Сингапур" ПиТиИ ЭлТиДи-ийн дийлчных хувьцаа буюу 80 хувийн хувьцааг дор дурдсан хувьцаа эзэмшигчид/хувь хүмүүс/тус бүр тэнцүү хэмжээгээр эзэмшиж байна. (Хавсралт 9.8) Үүнд:

№	Овог, нэр	Эзэмшиж буй хувь
1	Чинбаатарын Амар	20%
2	Үүсэгийн Отгонбаар	20%
3	Очирсүрэнгийн Бодбаатар	20%
4	Пүрэвсүрэнгийн Отгонбаар	20%

Иргэний хуулийн 26.4-т: "Хуулийн этгээд удирдах байгууллагаараа дамжуулан иргэний эрх зүйн харилцаана орно" гэж заасан тул бид эдгээр компанийн хувьцаа эзэмшигч, ГУЗ, Гүйштэх удирдлагыг хэрэгжүүлж шийдвэр гаргахад хамгийн нөлөө бүхий хувь хүн (хүмүүс) Үнэт цас гаргагчийн хялалтыг хэрэгжүүлэгч байна гэж үзэв. Ингэхдээ Компанийн тухай хуулийн компанийн нотагийн талаар зохицуулсан 6 дугаар зүйл, нэгдмэл сонирхолтой этгээдийг тодорхойлсон 99.1-д дурдсан зохицуулалтыг анхааралдаа авсан болно.

Дээрх бүх лүн шинжилгээний үндсэн лээр Дүгнэлт гаргах өлрийн байдлаар.

51 - 53

224

МОНГОЛЫМ ХЕРСИРИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07 - 28

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

ЛЭНД БОНД-02

- "Иро Консалтинг Сингапур" ПиТиИ ЭлТиДи-ийн 20 хувийг эзэмшигч, "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн ТУЗ-ийн дарга, "Анд Эф Эс Жи" ПиТиИ ЭлТиДи-ийн Гүйцэтгэх захирал, "Анд Глобал" ПиТиИ ЭлТиДи-ийн Захирал Очирсүрэнгийн Болбаятар;
- "Иро Консалтинг Сингапур" ПиТиИ ЭлТиДи-ийн 20 хувийг эзэмшигч, "Анд Глобал" ПиТиИ ЭлТиДи-ийн Захирал Чинбаатарын Аанэр;
- "Иро Консалтинг Сингапур" ПиТиИ ЭлТиДи-ийн 20 хувийг эзэмшигч Пүрэвсүрэнгийн Отгонбаяр;
- "Иро Консалтинг Сингапур" ПиТиИ ЭлТиДи-ийн 20 хувийг эзэмшигч Үүзэгийн Отгонбаяр; нар нь хамтдаа "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн жинхэнэ хяналтыг хэрэгжүүлэгч байна гэж үзэв.

Эцсийн өмчлөгч

Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 10.1.14 дахь залт, Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлд зааснаар аливаа хуулийн этгээд эцсийн өмчлөгчөө бүртгүүлсэн байж үүрэгтэй. Мен Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 4.1.1-т "Эцсийн өмчлөгч" гэж Мөнгө угсах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуулийн 3.1.6-д засныг обилгоно гэж зассан.

Хуулийн этгээдийн дэлгэрэнгүй лавлаганаас үзэл, "Иро Консалтинг Сингапур" ПиТиИ ЭлТиДи-ийн тус бурдээ 20 хувийг эзэмшигч Үүзэгийн Отгонбаяр, Чинбаатарын Аанэр, Очирсүрэнгийн Болбаятар, Пүрэвсүрэнгийн Отгонбаяр нарыг тус компанийн эцсийн өмчлөгчөөр 2022 оны 10 дугаар сарын 31-ний өдөр улсын бүртгэлд бүртгэсэн байна. ([Хамраалт 1.7](#)) Энэ нь бидний дээр тодорхойлсон Үнэт цаас гаргагчийн "хяналтын жинхэнэ хэрэгжүүлэгч"-тэй юкил байна.

Энэхүү Дүгнэлт нь бусад хүчин зүйлийн наалеогчоор өөрчлөгдхөх боломжтойг дурдах байна.

52 - 35

225

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАЙЛЦУУЛГА
БААН СЗХ-02

Эрүүгийн хэрэг

Цагдаагийн ерөнхий ерөнхий газрын Мэдээлэл, дүн шинжилгээ, шуурхай улирлагын албаны 2023 оны 5 дугаар сарын 18-ны одор 136/1626 (Хавсралт 10.1) тоот албан бичигт зааснаар “Лэнд ми ББСБ” ХК-ийг эрүүгийн хариушлага хүлээж байсан эсэх болон эрүүгийн хэрэг шалгагдж байсан эсэх талаар цагдаагийн байгууллагын мэдээллийн сангаас шалгахад бүртгэгдээгүй байна” гэжээ.

Иргэний хэрэг

Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн Шүүхийн тусгай архиваас 2023 оны 5 дугаар сарын 17-ны өдөр гаргасан 1/1576 тоот албан бичиг (Хавсралт 10.2)-т тусгаснаар Үнэт цаас гаргач нь сүүлийн 3 жилийн байдлаар Баанызүрх дүүргийн иргэний хэргийн анхан шатны шүүх. Сүхбаатар дүүргийн иргэний хэргийн анхан шатны шүүх, Чингэлтэй дүүргийн иргэний хэргийн анхан шатны шүүх, Баангол дүүргийн иргэний хэргийн анхан шатны шүүх, Хан-Уул дүүргийн иргэний хэргийн анхан шатны шүүх. Соигинхайрхан дүүргийн иргэний хэргийн анхан шатны шүүхээр шийдвэрлэгдсэн иргэний хэрэгт тус тус хариуцагчаар оролцож байгаагүй болохыг тодорхойлсон байна.

Монголын Үндэсний Худалдаа Аж Уйлдвэрийн Танхимын дэргэдэх Монголын Олон улсын арбитрын 2023 оны 5 дугаар сарын 18-ны өдрийн 4/952 тоот Тодорхойлолт (Хавсралт 10.3)-д тусгаснаар тус арбитрэр хянан шийдвэрлэгдсэн болон арбитрын ажиллагаа явагдаж байгаа хэрэгт Үнэт цаас гаргач нь 2023 оны 5 дугаар сарын 18-ний өдрийн байдлаар нэхэмжлэгч, хариулагч, гуравдагч этгээдээр оролцоогүй байна.

Улаанбаатар Хотын Худалдааны Танхимын дэргэдэх Улаанбаатар үндэсний ба олон улсын арилжааны арбитрын 2023 оны 5 дугаар сарын 16-ны өдрийн А-23/48 тоот Тодорхойлолт (Хавсралт 10.4)-д тусгаснаар Компани нь тодорхойлолт гаргах өдрийг хүртэл арбитрын хэрэг маргаанд нэхэмжлэгч, хариулагч, гуравдагч этгээдээр оролцоогүй байна.

Захиргааны хэрэг

Нийслэл дэх Захиргааны хэргийн анхан шатны Шүүхийн тамгын газраас 2023 оны 5 дутгвар сарын 17-ны өдөр гаргасан 1010 тоот албан бичиг (Хавсралт 10.5)-т тусгаснаар Үнэт цаас гаргач нь Закиргааны хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд нэхэмжлэгч болон гуравдагч этгээдээр сүүлийн 3 жилийн хугацаанд оролцож байгаагүй байна.

Тухайн компанийн эрхэлдэг үйл ажиллагаатай холбоотойгоор хийсн хууль зүйн нэмээлт судалгаа, шинжилгээ

Бид Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль, СЗХ-ны болон МХБ-ийн “Үнэт цаасны бүргэлтийн журам”ын зохицуулалтаас гадна хөрөнгө оруулагчид шийдвэр гаргахад өч холбогдолтой тэж үзэн зарим хөндөнгийн мэдээлэл цуглуулж, тус Компанитай холбоотой дараах нөхцөл байдлуудыг тогтоосон болно. Үүнд:

- Шударга өрсөлдөөн, хэрэглэгчийн төлөө газраас 2023 оны 5 дугаар сарын 17-ны өдөр гаргасан 03-04/763 тоот албан бичиг (Хавсралт 10.6)-т тусгаснаар Шударга өрсөлдөөн,

53 - 55

226

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАЙЛЦУУЛГА

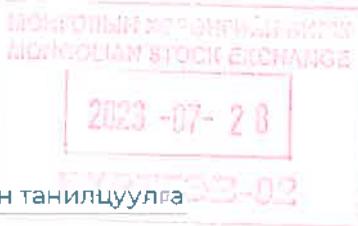
хэрэглэгчийн толоо газрас Өрсөлдөөний тухай хуулийн 15.1.6-д засны дагуу Үнэт цаас гаргагчийг зах зээлд давамгай байдалтай аж ахуй эрхлэгчээр тогтоогоогүй бөгөөд Үнэт цаас гаргагчид Өрсөлдөөний тухай хуулийг зорчсан гэх үндэслэлийрээр сүүлийн 5 жилд захиргааны шийтгэл оногуулж байгаагүй байна.

- "Монголын Банк Бус Санхүүгийн Байгууллагуудын Холбоо"-ноос 2023 оны 5 дугаар сарын 16-ны өдөр гаргасан 2023/053 тоот албан бичиг (Хавсралт 10.7)-т тусгаснаар Үнэт цаас гаргагч нь "Монголын Банк Бус Санхүүгийн Байгууллагуудын Холбоо"-ны гишүүн бөгөөд гишүүний ёс зүйн дүрэм зорчсан үйлээл гаргаж, харин шлага хүчээж байгаагүй байна.
- Монголын хөрөнгийн биржийн 2023 оны 5 дугаар сарын 16-ны өдөр гаргасан 01/336 тоот албан бичиг (Хавсралт 10.8)-т тусгаснаар Компании нь МХБ-ийн Үнэт цаасны бүртгэлийн журам, Үнэт цаас гаргагчас олон нийтийн хүргэх мэдээллийн ийн тод байдлын журам болон бүртгэлийн тэрээгээр хүлээсэн үүргээ бүрэн билэгүүлж, компанийн засаглалын кодексийн хэрэгжүүлэн ажиллаж байгаа, алнаас төлөөрийн үзлэгэлгүй талаар мэдгэдэн байна.
- Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2023 оны 6 дугаар сарын 09-ний өдөр гаргасан 9/2371 тоот хариу хүргүүлэх тухай албан бичиг (Хавсралт 10.10)-т тусгаснаар ЛэндМН ББСБ ХК-д 2015 оны 6 дугаар сарын 24-ний одрийн 293 тоот тогтоогоор банк бус санхүүгийн зээлийн үйл ажиллагаа эрхэх тусгай зөвшөөрлийг олгосон ба СЗХ-ны даргын 2016 оны 236 дугаар тушаалгаар тус ББСБ-ын нэрийн "Дусасгүй уншагр ББСБ" байсныг "ЛэндМН ББСБ" болгон өөрчлөн бийрүүлж хамгаж ажилласан. Компанийн нийтийн үйл ажиллагаанд СЗХ-ны даргын 2020 оны 160 дугаар тушаалгаар баталсан удирдамжийн хүрээнд газар дээрх шалгалтыг хийж сүйцэлтэсэн бөгөөд шалгалтаар илрээн зөрчинд Улсын байнцагчийн албан шаардлагазар хугацаагийг үүрэг дээлгэврэгт өгсөн ба бинелтийг хугацаанд ийн бүрэн ирүүлж, зөрчлийг арилж ажилласан. СЗХ-ны даргын 2022 оны 236 дугаар тушаалгаар баглагдсан "Компанийн засаглалын кодекс"-ийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах удирдамжийн дагуу "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн кодексийн хэрэгжилтийн тайланд 2023 оны 01 дугаар сарын 27-ны өдрийн байцлаар хийсон үзүүлгээгээр 83.3 хувь буюу "дунд засаглалтай, цашид сайжруулах шаардлагатай" тэж дүгнэгдсэн бөгөөд СЗХ-оос 2023 оны 02 дугаар улиралд багтаан хэрэгжилтийн тайланг ирүүлэх үүрэг, даалгаврыг өгсөн. Компани нь Монгол Угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх эрсдэлийн үзүүлэсний асуултыг тогтолцоулж бөгөөд 2022 оны жилийн эцсийн эрсдэлийн үнэлгээ "бага" буюу 2.9 байгаа талаар тус албан бичигт дурдажээ.

Дүгнэлт гаргагч өдрийн байдлаар Үнэт цаас гаргагч нь иргэн, захиргааны хэрэгт харин шагчнаар оролцоогүй байна (Хавсралт 12.1).

Үнэт цаас гаргагч нь сүүлийн 3 жилийн хугацаанд аж ахуйн үйл ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг, иргэн, захиргааны хэрэгт харин шагчвар татагдаж байгаагүй байна.

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

MDS KhanLex

Компани нь 2023 оны 5 дугаар сарын 19-ний өдрийн Монголын татварын албаны тодорхойлолтодор татварын байгууллагад 661,788.74 төгрөгийн илүү төлөлттэй, 6,204,961 86 төгрөгийн дутуу төлөлттэй байна ([Хавсралт 11.1](#)).

Компани нь 2023 оны 5 дугаар сарын 26-ны өдрийн байдлаар Гоалийн байгууллагад татварын өргүй ([Хавсралт 12.1](#)), 2023 оны 5 дугаар сарын 16-ны өдрийн байдлаар Ажил оягчийн нийгмийн даатгалын шинтгэл төлөлтний тодорхойлолтодор нийгмийн даатгалын шинтгэлийн өглөгдүүг ([Хавсралт 11.2](#)) байна.

Компани нь 2023 оны 05 дугаар сарын 23-ны өдрийн байдлаар арилжсаны банкнца зээл, баталгаа, батлан даалтын гэрээгээр хүлэсэн хугацаа хэзэрсон өргүй байна ([Хавсралт 11.4](#)).

Түүчинчлэн Шүүхийн шийдвэр түйцэтгэх өрөхийг газрын Шийдвэр гүйцэтгэх албанаас 2023 оны 05 дугаар сарын 17-ны өдөр гаргасан 0001286 тоот Тодорхойлолт ([Хавсралт 11.5](#))-д "ЛэндМН ББСБ" ХК нь шүүхийн шийдвэрээр иргэн, хуулийн этгээдэд өр төлбөргүй байна.

Дүгнэлт гаргах өдрийн байдлаар Компанид гааль, нийгмийн даатгал, татварын дутуу төлөлттэй холбоогий нэхэн татвар, торгууль, алшангы оногдуулаагүй, шүүхийн шийдвэрийн дагуу төлөх аливаа өр төлбөргүй байна ([Хавсралт 12.1](#)).

ХҮНДЭТГЭСЭН,

"ӨМГӨӨЛЛИЙН ЭМ ДИ ЭС ЭНД ХААНЛЕКС" ХХН-ИЙН

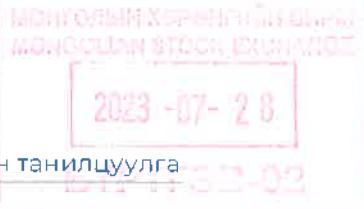
ГИЧНҮҮН, ХУУЛЬЧ

ДЛУГЭРЖСАВ

55 - 35

228

5.4 БУСАД

“АНД СИСТЕМС” ХХК-ИЙН ТОЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ТОГТООЛ

2023 оны 06 дугаар сарын 27-ны өдөр

№ 23/09

Улаанбаатар хот

Хувьцаа барьцаалах, гэрээ байгуулах эрх олгох тухай

Монгол Улсын Компанийн тухай хуулийн 76 дугаар зүйлийн 76.1.16, 76.1.17 дахь заалт, 80 дугаар зүйлийн 80.2, 80.7 дахь хэсэг, 87 дугаар зүйлийн 87.1, 88 дугаар зүйлийн 88.1, 89 дүгээр зүйлийн 89.1 дахь хэсэг, 92 дугаар зүйлийн 92.1 дахь хэсэг, Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2021 оны 06 дугаар сарын 11-ний одрийн 226 тоот “Компанийн ерийн хэрэгслийн бүртгэх журам”, “АНД Системс” ХХК (цаашид “Компани”) -ийн дурмийн 16 дугаар зүйлийн 16.1 дахь хэсэг, 18 дугаар зүйлийн 18.6 дахь хэсэг, 23 дугаар зүйлийн 23.4 дахь хэсэг, Компанийн Төлөөлөн удирдах зөвлөл (цаашид “ТҮЗ”)-ийн 2023 оны 06 дугаар сарын 27-ны одрийн элжит бус хурлын санал хуралтын дүнг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ НЬ**:

- Компанийн охин компани болох “ЛэндМН ББСБ” ХК нь Монголын хөрөнгийн биржээр дамжуулан олон нийтэд нээлттэй бонл (цаашид “Лэнд Бонд”) гаргахаар ажиллаж буй бөгөөд Лэнд Бонд болои түүний хүүг эргэн төлох үүргийн гүйцэтгэлийг барьцаагаар баталгаажуулах шаардлага үүссэн болохыг дурдсугай.
- Энэхүү тогтоолын 1-т завсантай холбогдуулан “ЛэндМН ББСБ” ХК-аас гаргаж буй 9,500,000,000 (есон тэрбум таван зуун сая) хүртэлх төгрөгийн үнийн дунтэй Лэнд Бондын үүргийн гүйцэтгэлийг хангах зорилгоор Компанийн эзэмшиж буй, 2023 оны 06 дугаар сарын 23-ны одреөрх сүүлийн 6 сарын жигисэн дундаж ханшаар тооцохол 13,600,000,000 (арваан тэрбум зургаан зуун сая) төгрөгийн үнсэлгээ бүхий 400,000,000 (дөрвөн зуун сая) ширхэг хувьцааг “Райнос Инвестмент УЦК” ХХК, “ЛэндМН ББСБ” ХК-тай турван талт “Хувьцааны барьцааны гэрээ” байгуулж, Лэнд Бондын үндсэн болон хүүгийн төлбөр төлөгдөж дуусах хүртэл хугацаагаар барьцаалуулахаар шийдвэрлэсүгэй.
- “Райнос Инвестмент УЦК” ХХК болон “ЛэндМН ББСБ” ХК-тай байгуулж буй “Хувьцааны барьцааны турван талт гэрээ”-ний үндсэн нөхцөлийг энэхүү тогтоолын хавсралтаар баталсугай.
- Энэхүү тогтоолын 3-т заасан нөхцөлийн дагуу “Хувьцааны барьцааны турван талт гэрээ” байгуулж, тус гэрээнд гарын үсэг зурах, тус гэрээний хугацаанд хувьцааг тусгаарлуулахыг Компанийн Гүйцэтгэх захирал (Б.Хос-Эрдэнэ)-д зөвшөөрсүгэй.
- Энэхүү тогтоолыг хэрэгжүүлэхэд швардлагатай бусад арга хэмжээг авч ажиллах, хэрэгжижгийн талаар Компанийн ТҮЗ-д тайлагнахыг Гүйцэтгэх захирал (Б.Хос-Эрдэнэ)-д даалгасугай.
- Энэхүү тогтоол батлагдсантай холбогдуулан Компанийн ТҮЗ-ийн 2023 оны 05 дугаар сарын 24-ний өдрийн 23/05 тоот тогтоолыг хүчингүй болгсоутай.

229

МОНГОЛЫН ХОРХОНДЫН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07- 28

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

БАРЫЦААНЫ УЧИЛГААНЫ ТООЦОХ МАСТЕР

“АНД Системс” ХХК-ийн Голдоон удирдах зөвлөлийн
Анд Системс 06 дугаар сарын 27-ны өдрийн
ХХК 23/09 тоот тогтоолын хавсралт

БАРЫЦААНЫ УЧИЛГААНЫ ТООЦОХ МАСТЕР

Барьцааны зүйл	“АНД Системс” ХХК-ийн эзэмшилийн “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн хувьцаа
Барьцааны зүйлийн үнэлгээ	Монголын Хөрөнгийн Биржийн албан ёсны мэдээнд тусгагдсан “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн хувьцаа (LEND)-ны 6 сарын жигисэн дундаж хашшийн 70% (далан хувь)-аар тооцох
Барьцааны зүйлийн хэмжээ	“ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн нийт гаргасан хувьцааны 50 хувиас хэтрэхгүй буюу 400,000,000 (дөрвөн зуун сая) ширхэг хувьцаанаас хэтрэхгүй
Барьцааны гэрээний хугацаа	Лэнд Бонд болон түүний хүүг бүрён эргэн төлөх хүртэл хугацаанд буюу Лэнд Бондын гэрээтэй ясгэн ижил хугацаанд
Бусад нөхцөл	Барьцааны зүйлийн зах эзэлийн үнэлгээ буурч, Лэнд Бондын үндсэн төлбөрийн зээл үнэлгээний харьцаа (Loan to Value) үзүүлэлт 70% (далан хувь)-аас хэтрэсэн тохиолдолд шаардлагатай хэмжээгээр хувьцаа нэмж барьцаалах.

~oOo~

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

ХУВЬЦААНЫ БАРЬЦААНЫ ГУРВАН ТАЛТ ГЭРЭЭ

2023 оны 06 дугаар сарын 27-ны өдөр

Дугаар 2023/44

Улаанбаатар хот

ХР-23/3

Энэхүү Хувьцааны барьцааны гурван талт гарээ (цаашид "Гэрээ" гэх)-г:

Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Сүхбаатарын талбай, Сэнтрал гауэр 13 давхар, 13086 тоот албан ёсны хаягтай "Райнис инвестмент УЦК" ХХК (РД: 6481299) (цаашид "Барьцаалагч" эсвэл "Андеррайтер" гэх).

Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, 4-р барилга, (Монгол тауэр), 601 тоот албан ёсны хаягтай "Ана системс" ХХК (РД: 6005861) (цаашид "Барьцаалтуулагч" гэх), болон

Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 3-р хороо, Жүүчини гуламж-34, Сувд төв, 1,2 тоот албан ёсны хаягтай "ЛэндМН ББСВ" ХК (РД: 5039754) (цаашид "Үүрэг гүйцэтгэгч" эсвэл "Үндэстнээс гаргасч" гэх) нар.

Иргэний хуулийн 153 дугаар зүйл, Хөдлөх эд хөрөнгө, эдийн бус хоригийн барьцааны тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.3, 7 дугаар зүйлийн 7.1 болон холбогдох бусад хууль, дүрэм, журмыг үндслээн дараах нөхчөлөл эхийнэр хариуцсан тохиорложж байгуулав.

Нэг. Нийтлэг үндслэл

1.1. Андеррайтер болон Үүрэг гүйцэтгэгчийн хооронд 2023 оны 06 дугаар сарын 27-ны одор байгуулагсан 2023/42 тоот "Анаеррайтерийн үйлийгээ үзүүлж гарээ" (цаашид "Андеррайтерийн гарээ" гэх)-на дурсаны дагуу Үүрэг гүйцэтгэгчийн нийтэд санал болгон гаргах өрийн хэрэгслийн үзүүлсэн болон хүүгийн төлбөр төлөх үүргийн билээлтийг хангахтай холбогдуулан энэхүү Хувьцаа барьцааны гурван талт гаруулж байгуулав.

Хоёр. Барьцааны нөхцөл

2.1. Үүрэг гүйцэтгэгч буюу Үндэстнээс гаргасчийн нийтэд санал болгон гаргах Өрийн хэрэгслийн үндсэн болин хүүгийн төлбөр төлөх үүргээ бүрэн болон хэсэгчлэн билэгүүлэгчийн тохиолдолд Гэрээний 2.2-т заасан барьцааны зүйл болох хувьцаагаар Барьцаалагчийн шаардлагыг хангана.

2.2. **Барьцааны зүйл:** "ЛэндМН ББСВ" ХК-ийн Монголын хөрөнгийн бирж дээр бүртгэлтэй нийт 800,000,000 ширхэг энгийн хувьцааг бүртгүүлээн бөсөөл нийтэд санал болгон Монголын хөрөнгийн бирж дээр гаргах нийт 9,500,000,000 ширхэг төгрөгийн үнүүн дундаж бүхий өрийн хэрэгслийн үүргийн гүйцэтгэлийн хангах зорилгоор Барьцаалуулагчийн эзэмшик буй, 2023 оны 06 сарын 23-ны одроорх сүүлийн 6 сарын жигнэсон дундаж ханшиар тооцоход 13,600,000,000 төгрөгийн үзэлгээ бүхий 400,000,000 ширхэг хувьцаа (цаашид "Барьцааны зүйл" гэх)-г Үүрэг гүйцэтгэгчийн күлээх үүргийн баталгаа болгож, Барьцаалагчид барьцаалуулхыг зөвшөөрч, Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2023 оны 06 дугаар сарын 27-ны өдрийн хурлын 23/09 тоот шийдвэрлийг хууль тогтоомжийн дагуу гаргасан болно.

2.3. **Барьцаавар хангагдах шаардлага:** Үүрэг гүйцэтгэгчийн гаргах өрийн хэрэгслийн үндсэн төлбөрийн эрсэн төлөлт, хүү, алданги, Барьцааны зүйлийг худалдан борлуулахад гарсан зардал, үсэсн тэмдэгтийн хураамж, нөхөн төлүүлэх шүүхийн зардал, Барьцааны зүйлийг хадгалуулахад гарсан зардал, уг эд хөрөнгөтэй холбоотой тохиолдсан цуврал мурасмж, төлбөр болон үүргийн гүйцэтгэлийг хангуулахтай холбоотой Барьцаалагчид учирсан бусад бүх хохирлын нийлбэрээр тодорхойлогдоно.

2.4. **Барьцааны зүйлийн үзэлгээг Санхүүгийн зохицуулж Хориншид Өрийн хэрэгслийн бүртгэлийн журам"-ын 2.7 дахь хэсэгт заасны дагуу 2023 оны 06 сарын 23-ны өдрийн байдлаарх сүүлийн 6**

138

МОНГОЛ УЛС

231

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАНИЛЦУУЛГА

БОНД БОС-02

сарын жигнэсон лундаж ханишар тооцсон ба үүний лагуу нэгж хувьцааны үзүүлэгээ 34 төгрөг, нийт барьцаа хоригийн үзүүлэгээ нь 13,600,000,000 төгрөг байна.

- 2.5.Үүрэг гүйцэтгэч нь Андеррайтерийн гэрээ болон ерийн хэрэгслийн дагуу хүлээн үүргээ зорих ёсвор бисэгүүлж, ерийн хэрэгслийн үндэснээ төлбөр, хүү, алданги болон Андеррайтерийн гарзатай холбоотой бий болсон бусад төлбөр бүрэн толосдох дүүсах хүргээ хугацаанд Барыцаалагчийн барьцааны эрх хүчинтэй байна.
- 2.6.Санхүүгийн Зохицуулах Хороо болон Монголын Хөрөнгийн Биржээ Үүрэг гүйцэтгэгч буюу Үзүүлэц гаргагчийн илээлтийг хүрээнд гаргаж буй орнийн хэрэгслийг бүртгэхийг зөвшөөрсэн тогтол гаргасан тохиолдолаа Барьцаалагч нь энэхүү Гэрээний дагуу үссэн барьцааны эрхийг багалгаажуулах зорилгоор хөдлөх эд хөрөнгийн болон эдийн бус хоригийн барьцааны нийзжлийн үйлэж, бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захирагчны байгууллагын цахим мэдээлийн санд бүртгүүлж ба Санхүүгийн эзихцуулах хорооны 2018 оны 382 дугаар тогтоодын хавсралтаар батлагдсан “Үзүүлэц гарын барьцаалах тухай журам”-и даасны дагуу ҮЦТХТ-д бүртгүүлж туслаадаана.
- 2.7.Барьцааны мэдэгдлийг цахим мэдээлийн санд бүртгүүлж, бүртгэцэд өөрчилжтэй оруулах, барьцааны мэдэгдлийн ажихын бүртгэлийн хугацааг сунгах, барьцааны мэдэгдлийг цушлахтай холбоотой гарсан заралыг Үүрэг гүйцэтгэгч хариушина. Хэрэв Барьцаалагч нь зохих хураамж, шинжилгээний толж, барьцааны мэдэгдлийг бүртгүүлжсан бол бүртгүүлжээд гарсан заралыг ихэвхижүүлжээний үндсэн дээр Үүрэг гүйцэтгэгчээс шаардах эрхтэй байна.
- 2.8.Энэхүү Гэрээний хугацаанд Барьцаалулагч нь Барьцаалагчийн зөвшөөрөлгүйгээр Барьцааны зүйлийг худалдах, болжлох, давхар барьцаалах болон аливаа бусад хэлбэрээр гуравдагч этгээдэл шинжилгүүлжээний хориглоно.
- 2.9.Барьцаалулагч нь Барьцааны зүйлтэй холбоотой тэрэс, хэлцэлт өөрчилжтэй оруулах, дуусгавар болгох, эсхүл гуравдагч этгээдэй хэлцэрхийн хийх тохиолдолд энэ тухай Барьцаалагчид мэдэгдэж, тошишөөрөл авна.
- 2.10.Барьцаалагч нь Барьцааны зүйлтэй холбоотой шаардлагатай баримт материалын танилцах зэрээр хяналт тавих бүрэн эрхтэй бөгөвд Үүрэг гүйцэтгэгч болон Барьцаалулагч нь түүнээс эхжүү хяналтыг хэрэгжүүлжээд шаардлагатай нөхцөлийн бүрдүүлийн.
- 2.11.Барьцаалулагч нь хувьцаа барьцаалах үйл ажиллагаанд аливаа хэлбэрээр саад тогтор учруулсан эсвэл Барьцааны зүйлтэй холбоотой худал мэдээлэлтэй бол энэхүү Гэрээг ноцтой зорчсон гэж үзэх ба учирсан хохирлыг Үүрэг гүйцэтгэгч тал бүрэн хариушина.
- 2.12.Барьцааны зүйлийн зах зээлийн үнэлгээ бүүрч, ерийн хэрэгслийн үндсэн төлбөрийн зээлийн хувьцаа (LTV) үзүүлжтэй 70 хувьас хэтрэхгүй тохиолдолд Барьцаалулагч нь тус харьцаа үзүүлэлтийг 70 хувьас хэтрэхгүй байхаар тооцоолон энэ гэрээнд заасан нөхцөл журмын дагуу нэмж хувьцаа барьцаалах үүрэг хүлээнэ.

Гурав. Барьцааны эрх хэрэгжүүлэх

- 3.1. Үүрэг гүйцэтгэгч нь Бондын танилцуулгад дурдсан хугацаанд ерийн хэрэгслийн үндсэн төлбөр болон хүүг төлж барагдуулсан бол Барьцаалагч нь барьцааны зүйлийг туслахгүй туслахгүй чөлөөлж, хедлөх эд хөрөнгийн барьцааны цахим бүртгэлээс хасах аргах замжсан авна.
- 3.2. Үүрэг гүйцэтгэгч нь Бондын танилцуулгад дурдсан ерийн хэрэгслийр хүлээснээ үүргээ болон энэхүү Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бисэлдээжээгүй буюу зохих ёсвор бисэлүүлээгүй тохиолдолд Иргэний хуулийн 158 дугаар зүйлийн 158.4. “Хедлэх эд хөрөнгө болон эдийн бус хөрөнгийн барьцааны тухай хуузь”-ийн зургадугаар бүлэгт замчилж үндсэндээ ерийн хэрэгсэл эзэмшигчдийн эрх ашгийн үүднээс Барьцааны зүйлийн ММБ-эр замжуулж бол маргах журмаар арилжаалах

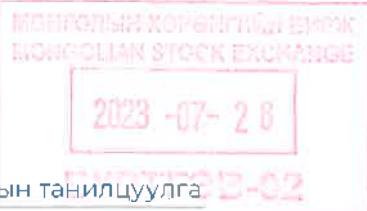
МОНГОЛ УЛС

СЗХ
ОЧ САР
11
БҮРГЭВ

lendmn

ЛЭНД БОНД -ЫН ТАЙЛЦУУЛГА

2023-07-28

ЛЭНД БОНД-02

замаар арилжин ерийн хөргөсөөр хүчтэээн үүрний гүйцэтгэний хангуулах, нөхөн төлүүлэх тра
Барьцаалагчид үүснэ.

3.3. Барьцааны эрх хөргижүүлэх үнлэсээр бүрдэн тохиолдолд Барьцаалагч нь Үүрэг гүйцэтгэгчид
барьцааны шааралагыг хангах тухай мэдэгдэл-шааралагыг Барьцаалуулагчид энэ тэрээний 5.3-ий
зассан хаяг болон шокши хаягаар бичгээр хүргүүлнэ.

3.4. Энэхүү Гэрээний 3.2-т зассан мэдэгдлийг хүлээн авмагц Барьцааны зүйл
боловшикүү Гэрээний 3.2-т зассан хэмжээний хувьцааг тусгасаарлалтас чөлөөлж, захиран
зарцуулах эрхийг Барьцаалагчид олгох хүснэгтийг ҮЦТХТ-д ажлын нэг хоногт багтаан албан
бичгээр хүргүүлнэ.

3.5. Барьцаалагч нь энэхүү Гэрээний 3.4-т заснаар эрх олгогдсонаи дагуу Барьцааны зүйл болох
хувьцааг арилжин борлуулж, ерийн хөргөсөө эзэмшигчийн толборийг барагдуулах арга хэмжээг
авна. Ердийн хөргөсөө эзэмшигчийн толборийг барагдуулсаны дараа үлдсэн хувьцааг
Барьцаалуулагчийн омчилод хөвсөр бүрнэх тухай мэдэгдлийг Барьцаалагч нь ҮЦТХТ-д албан
бичгээр хүргүүлнэ.

Доров. Бусад зүйл

- 4.1. Энэхүү Гэрээ нь талуудын бүрэн эрхт төлөөлгөч нар гарын үсэг зурж, тамга даран
баталгаажуулсанар хучин тоголдор болно.
- 4.2. Энэхүү Гэрээ нь Барьцааны хугацаанд хүчин тоголдор ба Үүрэг гүйцэтгэгчийн хүлээх үүрэг
бүржин болцгасэнэр дуусгавар болно.
- 4.3. Барьцааны зүйлээс үргийн гүйцэтгэлийг хангуулахаас бусад энэхүү Гэрээтэй холбоотой маргаан
бий болсон тохиолдолд талууд харилсан тохиолдоож эвлэрийн журмаар шийдвэрлэхийг
эрмээзэх богоод ийнхүү шийдвэрлэж чадаагүй тохиолдолд Монгол Улсын шүүхээр хялан
шийдвэрлүүлнэ.
- 4.4. Энэхүү Гэрээнд шууд заагаагүй алтваа асуудлыг Монгол Улсын дагаж мөрдөж буй хууль
тогтоомжоор зөхнүүлнэ.
- 4.5. Гэрээг Монгол хэл дээр, ижил хүчинтэй 5 хувь үйлдэх ба Барьцаалагчид 1 хувь, Үүрэг
гүйцэтгэгчид 1 хувь, Барьцаалуулагчид 1 хувь, Үнэт цасны төвлөрсөн хадгаламжийн төвд 1
хувь. Санхүүгийн Зохицуулах Хороонд 1 хувь тус тус хадгалаагдана.
- 4.6. Гэрээний нөхцөл, болзо болон үйлчилгээний цар хүрээг засварлах, өөрчлөх болон үүнтэй
холбоотойгоор Гэрээнд ишмэлт, өөрчлөлт оруулах тохиолдолаа тагцхүү бичгээр үйлдэн Талууд
гарын үсэг зурж баталгаажуула.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Барьцаалагч тал:

“Райнос Инвестмент ҮЦК” ГХО ХХК-ийн
Хөрөнгө оруулалт харниусан захирал/
Дэл захирал

Н.ЦЭВЭГМИД

Үүрэг-гүйцэтгэгч:

“ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн
Гүйцэтгэж Захирал

Ц.УУГАНБАЯР

Барьцаалуулагч тал:

“Анд системс” ХХК-ийн
Гүйцэтгэх Захирал

Д.ДОРЖСҮРЭН

УЛААНбаатар хот

6005801
1191234484

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07- 28

ЛЭНД БОНД -ЫН ҮҮРГЭВ-02

«ЛЭНДМН ББСБ» ХК-ИЙН ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛНИЙ ТОГТООЛ

2023 оны 06 дугаар сарын 27-ны өдөр

№ 23/20

Улаанбаатар хот

Үнэт цаас нийтэд санал болгон гаргах,
түүний нөхцөлийг тогтоох тухай

Монгол Улсын Компанийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.3 дахь хэсэг, 41 дүгээр зүйлийн 41.2, 41.3 дахь хэсэг, 42 дүгээр зүйлийн 42.1 дахь хэсэг, 76 дугаар зүйлийн 76.1.5, 76.1.18 дахь заалт, 80 дугаар зүйлийн 80.2, 80.4 дахь хэсэг. Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.2 дахь заалт, 6 дугаар зүйлийн 6.1 дахь хэсэг. Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2021 оны 06 дугаар сарын 11-ний өдрийн 226 тоот “Компанийн орийн хэрэгслийн бүртгэх журам”, “ЛэндМН ББСБ” ХК (цаашид “Компани”) 1-ийн дүрмийн 9 дүгээр зүйлийн 9.6.2 дахь заалт, Компанийн Төлөөлөн удирдах зөвлөл (цаашид “ТҮЗ”)-ийн 2023 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдрийн 23/11 тоот тогтоолоор батлагдсан “Компанийн 2023 оны эх үүсвэрийн төлөвлөгөө”. Компанийн ТҮЗ-ийн 2023 оны 06 дугаар сарын 27-ны өдрийн эчид хурлын санал хураалтын дүнг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ НЬ**:

- Компанийн зээлийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх зорилгоор 100,000 (нэг зуун мянга) төгрөгийн нэрийсэн үнэтэй 95,000 (ерин таван мянга) хүртэлх ширхэг, нийт 9,500.000.000 (есөн тэрбум таван зуун сая) хүртэлх төгрөгийн үнийн дүн бүхий Компанийн орийн хэрэгзэл (цаашид “Лэнд Бонд”)-ийг Монголын хөрөнгийн биржээр дамжуулан олон нийтэд санал болгон арижжаалахаар гаргасугай.
- Нийтэд санал болгох Лэнд Бондын хэмжээ, төрөл, хугацаа, хүүтийн хэмжээ, хүү төлөх хугацаа, үнэт цаасны болон бусад нөхцөлийг энхүү тогтоолын Хавсралтаар баталсугай.
- Компанийн Лэнд Бондын эргэн төлөлтэд Компанийн толгой компани болох “АНД Системс” ХХК нь өөрийн эзэмшиж буй. 2023 оны 06 дугаар сарын 23-ны өдрөөрх сүүлийн 6 сарын ижигийн дундаж ханшаар тооцоход 13,600,000.000 (арван түрвэн зургаан зуун сая) төгрөгийн үнэлгээ бүхий 400,000,000 (дөрвөн зуун сая) ширхэг “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн хувьцааг барьцаалж, баталгаа гаргаж буйг дурдсугай.
- Лэнд Бондын үндсэн андеррайтераар “Райнос Инвестмент УЦК” ХХК-ийг, хуулийн зөвлөх үйлишгээс үзүүлэгчээр “Өмгөөллийн Эм Джи Эс энд Хаанлекс” ХХН-ийг, аудитораар “Нийслэл Аудит” ХХК-ийг тус тус сонгож, холбогдох гэрээг байгуулан ажиллахыг Гүйцэтгэх захирал (Ц.Ууганбаяр)-д үүрэг болгосугай.
- Лэнд Бондыг нийтэд санал болгон гаргах үйл ажиллагааг холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн зохион байгуулахад шаардлагатай арга хэмжээг авах, шаардлагатай төвшөөрөл, баримт бичгийг бүрдүүлэх, бусад арга хэмжээ авч ажиллах бүрэн эрхийг Гүйцэтгэх захирал (Ц.Ууганбаяр)-д олгосугай.
- Энхүү тогтоол батлагдсантай холбоотойгоор Компанийн ТҮЗ-ийн 2023 оны 05 дугаар сарын 24-ний өдрийн хурлын 23/17 тоот тогтоолыг хүчингүй болгосугай.
- Лэнд Бондыг нийтэд санал болгон гаргахтай холбоотой судалгаа шинжилгээ хийх, тэдгээрийн үйл явц, үр дүн болон хөржжилтийн талаар Компанийн ТҮЗ-д тухай бүр танилцуулахыг Компанийн Гүйцэтгэх захирал (Ц.Ууганбаяр)-д үүрэг болгосугай.

СЗХ
2023.06.11
БҮРТГЭВ

lendmn

МОНГОЛЫН ХЕРЕНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -07- 28

ЛЭНД БОНД

БҮРТГЭВ-02

“ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн
2023 оны 06 дугаар сарын 27-ны оврим
23/20 тоот тогтоодлын хөгжлийн

УДААНЫГАТААР ХОТ
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАЛГААРЫН

НИЙТЭД САНАЛ БОЛГОХ ҮНЭТ ЦААСНЫ НӨХЦӨЛ

1.	Үнэт цаас	Нээлттэй арилжаалах өрүүн хэрэгсэл “Лэнд Бонд”
2.	Арилжаа эрхтэх байгууллага	Монголын хөрөнгийн бирж
3.	Лэнд Бондын нэрлэсэн үнэ	100.000 (нэг зуун мянга) төгрөг
4.	Тоо ширхэг	95.000 (ерэн таван мянга) хүртэлх ширхэг
5.	Олон нийтэд санал болгох нийт дүн	9,500,000,000 (есен тэрбум таван зуун сая) хүртэлх төгрөг
6.	Хүү (жилийн буюу 365 хоног)	18.0%- 18.5% (Гүйцэтгэх захирал үндсэн андеррайтертай зөвшүүцжэж тогтооно)
7.	Бондын төрөл	Энгийн хүүтэй бонд
8.	Лэнд Бондын хугацаа	24 (хорин дөрөв) сар
9.	Хүү төлгөдөх давтамж	Улирал тутамд
10.	Үндсэн төлбөр төлөх хугацаа	Лэнд Бондын хугацааны ээж (24 сарын дараа)
11.	Лэнд Бондын барьцаа/Баталгаа	“АНД Системс” ХХК-ийн эзэмшиж буй 13,600,000,000 (арван гурван тэрбум зургаан зуун сая) төгрөгийн үзүүлэг бүхий 400,000,000 (дервен зуун сая) ширхэг “ЛэндМН ББСБ” ХК-ийн хувьцаа
12.	Татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийг зарцуулах зорилт	Үнэт цаас гаргагчийн зээлийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх
13.	Нийтэд санал болгон гаргах хугацаа	2023 оны III улирал (Зохицуулагч байгууллагаас шалтгаалан өөрчлөгдхөж боломжтой)
14.	Лэнд Бондын хадгалалт, төлбөр тооцоо	Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн төв
15.	Үндсэн андеррайтер	“Райнос Инвестмент УЦК” ХХК
16.	Туслах андеррайтер	Гүйцэтгэх захирал нь үндсэн андеррайтер “Райнос Инвестмент УЦК” ХХК-тай харилсан тохиролцож, нэмэлтээр туслах андеррайтер ажиллуулж болино

~ооо~

ЛэндМН ББСБ ХК
УДААНЫГАТААР ХОТ
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАЛГААРЫН
2023/2024 №000754 дэх 1110207206

РАЙНОС ИНВЕСТМЕНТ УЦК
ХХК
INVESTMENT UZK LLC
235

ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023-08-07

БҮРТГЭВ-02

 ГЭРЭГЭ
ЭСТИМЭЙТ

ҮНДСЭН ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ

ХАРААТ БУС ХӨРӨНГИЙН
ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН
“ҮОУС 2022, СТОУС 13-ыг
баримтлав”

ҮЙЛЧЛҮҮЛЭГЧ: ЛЭНДМН ББСБ ХХК

ҮНЭЛГЭЭЧИН: ГЭРЭГЭ ЭСТИМЭЙТ ХХК

Сүхбаатар дүүрэг 8-р хороо,
Сүхбаатарын талбай 20/6
Эрдэм тауэр, 1004 тоот
Утас: +976 7000 5000

Цахим хуудас: www.geregepartners.mn
Цахим хаяг: ganbaatar@geregepartners.mn

2023.06.30-НЫ ӨДРИЙН БАЙДЛААРХ ҮНЭЛГЭЭ

Улаанбаатар хот

2023 оны 08 сарын 07 өдөр

ЛэндМН ББСБ ХК-ийн Удирдлагад

Чингэлтэй Дүүрэг 3-р Хороо
Жуулчны гудамж-34, Сүвд төв 1,2 тоот
Улаанбаатар, Монгол улс

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЛН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

БҮРГЭС-02

2023 оны 08-р сарын 07-ны өдөр

Хүндэт Танаа,

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ

Танай компанитай 2023 оны 8-р сарын 3-ны өдөр байгуулсан ГЭ-08/23 тоот "Хөрөнгийн үнэлгээний ажил гүйцэтгэх гэрээ"-ний дагуу бид "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн үндсэн хөрөнгийн бодит үнэ цэнийн үнэлгээг 2023 оны 6 дугаар сарын 30-ны өдрийн байдлаар хийж гүйцэтгэн үнэлгээний ажлын тайланг хүргүүлж байна.

Энэхүү тайланг зөвхөн "ЛэндМН ББСБ" ХК болон тус компанийтай холбоотой компанийн дотоод хэрэгцээнд, санхүүгийн тайлагналын зориулалтаар боловсруулсан ба үнэлгээний үр дүнг веер зорилгоор эсхүл бусад этгээд веер зорилгоор ашиглахад тохиромжгүй бөгөөд зориулаалтуй болохыг онцолж байна.

Хөрөнгийн бодит үнэ цэнийг тооцролоход Үйлчлүүлэгчээс авсан мэдээлэл болон өөрдийн хийсэн шинжилгээ, дүгнэлтийг ашиглав.

Та бүхэн энэхүү тайлантай холбоотой аливаа санал болон асуулт байвал бидэнтэй холбоо барина уу.

Д. Ганбаатар, Мэргэшсэн үнэлгээчин
Гэрээ Эстимэйт ХХК-ийн Гүйцэтгэх Захирал

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНДМН ББСБ ХК

УЛААНБААТАР ХОТ
5039754 д. 1118267206

237

АГУУЛГА

1. ЕРӨНХИЙ ТОЙМ	4
2. АШИГЛАЛТЫН НӨХЦҮЛҮҮД	8
3. ЭДИЙН ЗАСАГ, ЗАХ ЗЭЭЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ	9
Макро эдийн засгийн талөв байдал	9
4. ХӨРӨНГИЙН МЭДЭЭЛЭЛ	10
Тээврийн хэрэгслийн мэдээлэл	10
Бусад хөрөнгийн мэдээлэл	10
5. ҮНЭЛГЭЭ	11
Үнэлгээнд ашигласан хандлага, арга	11
Тээврийн хэрэгслийн үнэлгээ	11
Харьцуулсан хөрөнгүүд	12
Харьцуулсан хөрөнгүүдийн эх сурвалж	13
Ашигласан тохируулгууд	14
Харьцуулсан тооцорол	15
Бусад хөрөнгийн үнэлгээ	16
6. ҮНЭЛГЭЭНИЙ ҮР ДҮН	18
7. ХАВСРАЛТУУД	19

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН СИРЖ

MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

БҮРГЭД ОХИД

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНД МИН БЕСБ ХК

2

УЛААНБААТАР ХОТ
5039754 дк. 1118267208

238

ХУСНАГТИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 1: Монгол Улсын здийн засгийн гол үзүүлэлтүүд.....	9
Хүснэгт 2: Үнэлгээнд ашиглсан аргууд.....	11
Хүснэгт 5: Тээврийн хэрэгслийн үнэлгээний үр дүн	16
Хүснэгт 6: Бусад хөрөнгийн үнэлгээний үр дүн.....	18
Хүснэгт 7: Үнэлгээний үр дүн.....	18

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

Зураг 1: Монгол Улсын бодит ДНБ-ний жилийн өсөлт.....	9
---	---

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНДМН ББСБ ХК

239

БААНЫ САЛБАРЫН АДАМЧИСАН ДОДОРЧИЙН
БААНЫ САЛБАРЫН АДАМЧИСАН ДОДОРЧИЙН

1. ЕРӨНХИЙ ТОЙМ

Тайлангийн өдөр

2023 оны 8-р сарын 07-ны өдөр

Үнэлгээнд хамрагдсан Хөрөнгө

- Тээврийн хэрэгсэл: 2ш
- Техник хэрэгсэл: 314ш
- Тавилга эд хогшил: 212 ш
- Түрээсийн сайжруулалт: 3ш
- Биет бүс хөрөнгө: 2 төрөл

Үйлчилүүлэгч

ЛэндМН ББСБ ХК
Хаяг: Чингэлтэй Дүүрэг 3-р Хороо
Жуулчны гудамж-34, Сувд төв 1,2 тоот
Улаанбаатар, Монгол улс

Хөрөнгө зээмшигч

ЛэндМН ББСБ ХК

Үнэлгээний өдөр

2023 оны 6-р сарын 30-ны өдөр

Ажлын заавар

Үнэлгээний өдрөөр хөрөнгийн бодит үнэ цэнийг санхүүгийн тайлагналын зориулалтаар тооцоослох

Тайлангийн зорилго, зориулагдсан хэрэглээ

Энэхүү үнэлгээний тайланг санхүүгийн тайлагналын зориулалтаар Үйлчилүүлэгч болон түүнтэй холбоотой компаниудын дотоод хэрэгцээнд зориулан хийж гүйцэтгэсэн. Үнэлгээний үр дүнг үнээс веер зорилгоор эсхүл бусад этгээд веер зорилгоор ашиглахад тохиромжгүй бөгөөд зориулалтгүй болохыг онцолж байна.

Тооцооны нэгжийн тайлбар, эсвэл борлуулалтын хориг гэх мэт наяглан бодох бүртгэлийн стандартын шаардлагад багтсан тусгайлсан таамаглалуудыг харгалзан авч үзсэн тохиолдолд ҮОУС 2022-ийн зах зээлийн үнэ цэнэ нь СТОУС 13-д тодорхойлсон бодит үнэ цэнийн шаардлагыг хангана гэж үздэг. Энэхүү үнэлгээний эжилд СТОУС-д тодорхойлсон бодит үнэ цэнэ нь ҮОУС 2022-д тодорхойлсон зах зээлийн үнэ цэнийн дүнтэй ижил үтгатай болно.

Үнэ цэнийн суурь

Бодит үнэ цэнэ

Тооцоолсон бодит үнэ цэнэ

Нийт үнэ цэнэ: 1,103,666,560 (Нэг тэрбум нэг зуун турван сая зураган эүүн жаран зураган мянга таван зуун тавин мянга)-н төгрөг. Үүнээс

- Тээврийн хэрэгсэл: 154,250,000 төгрөг
- Техник хэрэгсэл: 224,561,079 төгрөг

Хөрөнгийн үнэлгээ: ЛэндМН ББСБ ХК

4

240

- Тавилга эд хогшил: 90,826,103 төгрөг
- Түрээсийн сайжруулалт: 103,701,862 төгрөг
- Биет бус хөрөнгө: 530,327,516 төгрөг

Бидний үнэлгээ нь дараах мэдээлэлд тулгуурласан болно. Үүнд:

- Үйлчлүүлэгчээс ирүүлсэн мэдээлэл;
- Зах зээлийн судалгаанаас боловсруулсан мэдээлэл;
- Бидний тооцоолол, таамаглал болон салбарын талаарх мэдлэг зэрэг багтана.

Бид Үйлчлүүлэгчээс ирүүлсэн мэдээлэл, бичиг баримтын алдаа болон дутуу зүйлд хариуцлага хүлээхгүй болно.

Үнэлгээний хандлага, арга

Зах зээлийн хандлагын Нийтэд арилжаалагддаг жиших зүйлсийн арга, Үлдэгдлийн арга

Мэргэжлийн стандартын нийцэл

- Санхүүгийн Тайллагналын Олон Улсын Стандарт (СТОУС)
- Үнэлгээний Олон Улсын Стандарт (YOUC) 2022

СТОУС-д бодит үнэ цэнийг хэмжилтийн өдөр зах зээл дээрх оролцогч талуудын хооронд зохих журмын дагуу хийгдсэн ажил гүйлгээгээр хөрөнгөө борлуулнаар хүлээн авч болох эсвэл үссэн өрөндөө төлж болох үнэ гэж тодорхойлсон байдаг. Иймд, бид бодит үнэ цэнийг тодорхойлоходоо тухайн объектийн ашиглалт, зах зээлийн мэдээллийн хүрэлцээтэй байдал зэрэгт тулгуурлаж зах зээлийн харьцуулалтын аргыг ашигласан.

Ерөнхий таамаглал

Дансны бурдэл: Үнэлгээнд хамрагдсан хөрөнгүүдийн шинж чанар болон байрлалд үндэслэн үнэлэгдэж буй хөрөнгө нь бусад хөрөнгүүдтэй нэгтгэгдсэн эсэх нь хөрөнгийн үнэ цэнэд нөлөөлөх бодит нөлөөлөл багатай гэж үзлээ. Иймд, эдгээр хөрөнгүүдийг нэгтгэгдээгүй буюу бие даасан байдлаар үнэлсэн болно.

Тасралтгүй байдал: Хөрөнгө нь цаашид бизнесийн үйл ажиллагаанд хэрэглэгдэх ба хөрөнгийн одоогийн ашиглалт нь өөрчлөгдөхгүй гэж үзэв. Өөрөөр хэлбэл, хөрөнгөд тохиromжтой засвар үйлчилгээ болон хамгаалалтыг хийж одоогийн байдал, зорилгоор ашиглах нехцлийг бүрдүүлнэ.

Тусгай таамаглал

Байхгүй.

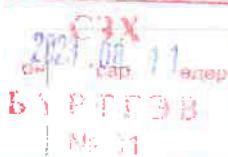
Үзлэг, шалгалт, баримтын хадгалалт

Хөрөнгийн биет үзлэгийг 2023.08.04 -ны өдөр хийж гүйцэтгэсэн. Үнэлгээнд шаардагдах нэмэлт мэдээллийг

хөрөнгийн үнэлгээ: лэндмн ббсб хк

241

Үйлчлүүлэгчээс асуулга, маягт бөглүүлэх байдлаар гаргуулж авсан болно.

**Үнэлгээний Олон Улсын
Стандартаас гаиксан эсэх
Үнэлгээчид**

Гажаагүй

Үнэлгээчид нь энэ төрлийн үнэлгээг зааврын дагуу гүйцэтгэх туршлагатай, мэдлэг чадвартай гэдгийг баталж байна. Д.Гантулга нь Мэргэшсэн Үнэлгээчийн Роял Институтын (RICS) гишүүн, Гэрэгэ Эстимэйт ХХК-ийн ТУЗ-ийн дарга бөгөөд тус компанийн бизнесийн болон хөрөнгийн үнэлгээний ажлуудыг удирдан хяналт тавьж ажилладаг. Д.Ганбаатар нь тус компанийн гүйцэтгэх захирал бөгөөд тус үнэлгээний ажлыг удирдан ажиллаж, үнэлгээний тайланг бэлтгэсэн болно. Гантулга, Ганбаатар нар нь Монгол улсын мэргэшсэн үнэлгээчид бөгөөд тасралтгүй 10 жилээс дээш хугацаанд үнэлгээний ажил гүйцэтгэн ажиллаж байна. Үнэлгээчийн сертификатын хүүлбарыг Хавсралт 4-д үзүүлэв.

Ашиг сонирхлын зөрчил

Энэ ажлыг хийж гүйцэтгэхэд бидэнд аливаа сонирхлын зөрчил байхгүй болно. Үгүээр манай компани болон манай багийн гишүүн тус бүр энэхүү үнэлгээний эжилд ямар нэгэн ашиг сонирхлын зөрчил байхгүй гэдгээ баталж байна.

Тайлангийн хэрэглагч / Нүүцлэл

Энэхүү тайлан нь зөвхөн Үйлчлүүлэгч болон түүнтэй холбоотой компанийд зориулж дээр дурдсан зориулалтаар бэлтгэгдсэн бөгөөд гуравдагч этгээдийн өмнө нийт болон хэсэгчилсэн агуултын талаар хариуцлага хулээхгүй болно.

Тайлангийн хэрэглээ

Урьдчилсан зөвшилцэж, бичгээр тохиролцоогүй тохиолдолд энэхүү тайланг бүтнээр эсвэл хэсэгчлэн тараахыг хориглоно.

Урьдчилсан зөвшилцэж, бичгээр тохиролцоогүй тохиолдолд Үйлчлүүлэгч компани болон тус компанийн холбоостой бусад компани нь олон нийтэд гаргах аливаа баримт, мэдээлэл, мэдэгдэлд энэхүү үнэлгээний ажилтай холбоотойгоор Гэрэгэ Эстимэйт ХХК-ийн нэрийг дурдахыг хориглоно.

Энэхүү тайланг хөрөнгийн үнэлгээний чиглэлээр тодорхой мэдлэг, мэдээлэлтэй хүмүүс ашиглахад зориулж бэлтгэв. Үнэлгээний үр дүнгийн талаар аливаа санал, дүгнэлт гаргахын өмнө энэхүү тайланг бүхлээр нь үншиж танилцахыг зөвлөж байна. Энэхүү тайлантай холбоотой тайлбар авах, тодруулга хийх шаардлага

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНДМН ББСБ ХК

6

242

Мэргэжлийн хариуцлагын
даатгал

Бусад

гарсан тохиолдолд бидэнтэй холбоо барихыг хүч байна.

Үнэлгээчид, нь Монгол Улсын Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуульд засны дагуу мэргэжлийн хариуцлагын даатгалд хамрагдсан болно.

Тайлланг Монгол хэл дээр бэлтгэв. Тайлланг бусад хэл дээр орчуулах, ашиглах үед гарч болзошгүй аливаа алдаа, зөрүүг Үнэлгээчид хариуцахгүйг анхаарна уу. Тайлланг Үйличилгээний цассан болон электрон хэлбэрээр (pdf) хүлээлгэн өгөв.

2023-02-17
ГЭРЭГЭ
ЭССИЙН 02

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНД МИН ББСБ ХК

ЛЭНД МИН ББСБ ХК

Ч.Гангааг

lendmn

УЛААНбаатар хот
5039754 д. 1118267206

РАЙНОС ИНВЕСТИМЕНТ УУК
ХХК

Н.Нямжав
RYNOS
INVESTMENT UU LLC

УЛААНбаатар хот
9019120768-6481299

243

 2023-01-07
 ГУРГЕЗЭ-02

2. АШИГЛАЛТЫН НӨХЦЛҮҮД

Мэдээллийн найдвартай байдал: Энэхүү үнэлгээний ажлыг хийж гүйцэтгэхэд Үйлчлүүлэгч компаниас гарган өгсөн тоон болон чанарын мэдээллийг ашигласан болно. Бид эдгээр мэдээллийн үнэн зөв байдал болон дотоод зөрчилдөөнтэй эсэхд тойм шинжилгээ хийсэн боловч аудитын эсвэл хараат бус шалгалт, дүгнэлт хийлгээгүй болно. Үнэлгээний үр дүнгийн нарийвчлал нь мэдээллийн чанар, бүрэн бүтэн байдалтай шууд хамааралтай. Иймд, энэ тайланд алдаатай мэдээлэл орсон бол бидэнд мэдэгдэхийг хүсье. Нэмэлт мэдээлэлд үндэслэн тайланг засварлан өөрчлөх боломжтой.

Хязгаарлагдмал байдал: Хөрөнгийн үнэлгээний аливаа тооцооллын нарийвчлал нь хязгаарлагдмал байдаг. Энэ нь худалдагч болон худалдан авагчийн хувийн сонирхол, сэтгэл ханамжаас хамаарч хөрөнгийн үнэ тогтолцой холбоотой юм. Цаашилбал, хөрөнгийн үнэ нь ирээдүйд болох зарим үйл явдал, тухайлбал хууль хяналтын байгууллагын болон шүүхийн шийдвэр, инфляцийн өөрчлөлт болон эдийн засгийн шийдвэрүүдээс хамаардаг онцлогтой болно.

Энэхүү ажилд хэрэглэсэн үнэлгээний аргачлал, таамаглалууд нь үнэлгээний ажлын зорилготой нийцэх ба үнэлгээний үр дүн нь үнэлгээнд ашигласан мэдээллийн хүрээнд харьцангуй бодит тооцоолсон гэж үзэж байна.

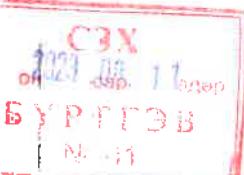
Үнэлгээнд хамрэгдсан хөрөнгөтэй холбоотой аливаа өр төлбөрийг, тухайлбал тухайн хөрөнгүүд нь эзэлийн барьцаанд тавигдсан эсэх, үндсэн хөрөнгийн төлөгдөөгүй татвар байгаа эсэх талаар энэхүү тооцоонд оруулаагүй болно.

Тооцооны аргачлалаас хамаарч тайлангийн зарим үзүүлбэр болон хүснэгтэд орсон тоон үзүүлэлтууд нь нарийвчлал өндөртэй гарсан болно. Иймд тайланд орсон үнэлгээний үзүүлэлтуудийг бүхэлчилсэнтэй холбоотойгоор үр дүн бага хэмжээгээр зөрж болохыг анхаарна уу.

Бидний хэрэглэсэн нарийвчилсан таамаглалууд болон бүсад хязгаарлалтууд нь тайлангийн зохих бүлгүүдэд дурдагдсан болно. Энэ бүлэг нь тайлангийн зөвхөн нэг бүрэлдэхүүн хэсэг ба аливаа бүлгийг дангаар авч үзэн дүгнэлт гаргах нь буруу зөрүүтэй ойлголтод хүргэх боломжтой тул тайланг бүхэлд нь үзэж судлахыг зөвлөж байна.

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНД МИН ББСБ ХК

3. ЭДИЙН ЗАСАГ, ЗАХ ЗЭЭЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ

Макро эдийн засгийн төлөө байдал

Дотоодын эдийн засаг

2022 оноос өмнөх арвэн жилд Монгол улсын Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ)-ийн бодит өсөлтийн дундаж 4.41% байсан ба 2012 онд хамгийн өндөр буюу 12.3%, 2020 онд -4.6% хүрч буурч байсан. ДНБ-ийн нэрлэсэн дүнгээр 2021 онд 43.5 их наяд төгрөг байсан бол 2022 онд всёж 52.9 их наяд төгрөг болсон. 2022 онд ДНБ-ний бодит өсөлт 4.8% байсан.¹

Зураг 1: Монгол Улсын бодит ДНБ-ний жилийн өсөлт

Монгол Улсын эдийн засгийн гол үзүүлэлтүүдийн үнэлгээний өдрийн байдлаарх бодит дунг дарэх хүснэгтэд харуулав².

Хүснэгт 1: Монгол Улсын эдийн засгийн гол үзүүлэлтүүд

Үзүүлэлт	Нэгж	Дун
ДНБ өсөлт	%	7.9
Ажилгүйдлийн хувь	%	6.6
Инфляцийн хувь	%	11.3
Зээлийн хүү	%	13.0
Худалдааны тэнцэл	US\$ mln	159
ДНБ-д эзлэх төсвийн алдагдал	%	-11.5
ДНБ-д эзлэх Засгийн газрын өр	%	60

2022 оны ДНБ-ний өсөлтийн бүрэлдэхүүнийг зарим салбаргаар авч үзвэл уул үүрхай болон олборлолт -11.9%-иар буурч, санхүү болон даатгалын үйл ажиллагаа 1.3%-иар өсөж, барилга 7.9%-иар, тээвэр агуулахын үйл ажиллагаа 3.0% тус тус өсжээ. "Trading economics" байгууллагын судалгаагаар 2023 онд Монгол Улсын ДНБ-ний бодит өсөлт 6% байхаар таамаглажээ.³

¹ Монголын статистикийн үндэсний хороо, www.1212.mn

² <https://tradingeconomics.com/mongolia/forecast>

³ <https://tradingeconomics.com/mongolia/gdp-growth-annual>

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНДМН ББСБ ХК

9

245

СЭХ
2023.08.11 өдөр
ЬҮРТГЭВ
№ 01

4. ХӨРӨНГИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Тээврийн хэрэгслийн мэдээлэл

1. ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ	TX-1	TX-2
Эзэмшигч	Лэндмн ББСБ	Лэндмн ББСБ
Улсын дугаар	0830 УБО	2039 УАВ
Марк	TOYOTA Prius 30	Volkswagen Touareg
Ангилал	Б	Б
Даацын мэдээлэл	1625 кг	715 кг
Арлын дугаар	ZWW305057939	WVGZZCRZKD030818
Моторын багтаамж	В 1797	В 2995
Өнгө	Сувдан цагаан	Бор
Км заалт	175,375	58,258
Үйлдвэрлэсэн огноо	2010	2019
Монголд ашиглаж эхэлсэн огноо	11/30/2016	6/23/2019
Нэмэлт тоноглол, бусад	-	-

2. АШИГЛАЛТЫН БАЙДАЛ

Хеделгүүр	Хэвийн	Хэвийн
Явах эд анги	Хэвийн	Хэвийн
Арал кузов	Хойд буфер бага зэрэг зурагдсан	Хэвийн
Жолооны механизм, тоормозны систем	Хэвийн	Хэвийн
Цахилгаан тоног төхөөрөмж	Хэвийн	Хэвийн
Хүч дамжуулах эд анги	Хэвийн	Хэвийн
Бусад	Хэвийн	Хэвийн

3. Хөрөнгийн дансны мэдээлэл

Худалдан авсан огноо	2016/12/1	2020/2/1
Худалдан авсан үнэ, төг	16,760,000	181,000,000
Үлдэгдэл өртөг	5,591,405	117,726,800

Бусад хөрөнгийн мэдээлэл

Хөрөнгө	Тоо хэмжээ	Анхны өртөг, төг	Үлдэх өртөг, төг
Техник хэрэгсэл	314	405,210,971	108,999,199
Тавилга эд хогшил	212	110,567,226	70,882,181
Түрээсийн сайжруулалт	3	217,278,584	52,470,605
Биет бус хөрөнгө	4	456,094,073	378,357,839

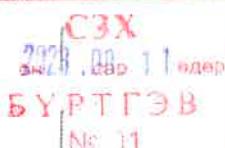
Үнэлгээнд хамрагдсан хөрөнгүүдийн фото зургийг Хавсралт 2-д түүвэрлэн, бусад хөрөнгийн дэлгэрэнгүй задаргааг Хавсралт 3-д, үзүүлэв.

Хөрөнгийн үнэлгээ: Лэндмн ББСБ ХК

10

246

5. ҮНЭЛГЭЭ

Үнэлгээнд ашигласан хандлага, арга

Үнэлгээний ажлын зорилго, ажлын даалгаврын дагуу сонгосон үнэлгээний үнэ цэнийн суурь нь Санхүүгийн Тайллагналын Олон Улсын Стандарт 13 (СТОУС 13)-д тодорхойлсон *Бодит* үнэ цэнэ-ийн суурь болно. Энэхүү үнэлгээний ажилд тооцоолсон *Бодит* үнэ цэнэ нь Үнэлгээний Олон Улсын Стандарт (YOUC)-д тодорхойлсон Зах зээлийн үнэ цэнэ-ийг мөн илэрхийлнэ.

Үнэлгээний хөрөнгийг эзэмшигч байгууллага ашигладаг бөгөөд түрээслүүлж байсан болон хойшид түрээслүүлэх төлөвлөгөө байхгүй талаар бидэнд мэдргэсн. Хөрөнгө нь түрээслэгдэж байгаа болон түрээслэгдэх боломжтой тохиолдолд хөрөнгийн үнэ цэнийг тооцоход орлогын хандлагын аргыг ихэвчлэн хэрэглэдэг.

Иймд зах зээлийн болон өртийн хандлагын аргуудыг ашиглан дараах байдлаар үнэлгээг хийж гүйцэтгэв.

Хүснэгт 2: Үнэлгээнд ашигласан аргууд

Хөрөнгийн ангилал	Үнэлгээнд ашигласан арга
1. Тээврийн хэрэгсэл	Зах зээлийн хандлагын арга
2. Бусад хөрөнгө	Өртийн хандлага, оруулалтын өртийн арга

Тээврийн хэрэгслийн үнэлгээ

Тээврийн хэрэгслийн үнэ цэнийг зах зээлийн харьцуулалтын аргын нийтэд арилжаалагддаг жиших эүйлсийн аргыг ашиглан тооцоолов.

Нийтэд арилжаалагддаг жиших эүйлсийн аргын гол алхамууд нь дараах байдалтай байна:

- (а) холбогдох зах зээлд оролцогчдын ашиглах үнэлгээний жиших нотлох зүйлийг тодорхойлох
- (б) нийтэд арилжаалагддаг холбогдох жиших эүйлсийг тодорхойлох ба тэдгээр ажил гүйлгээний хувьд үнэлгээний гол хэмжигдэхүүнүүдийг тооцоолох
- (в) нийтэд арилжаалагддаг жиших эүйлс ба үнэлж буй хөрөнгийн хоорондох тоо хэмжээ, чанарын ижил тасвартай ба ялгаатай талуудын зохих зэрэгцүүлсэн шинжилгээг гүйцэтгэх
- (г) үнэлж буй хөрөнгө ба нийтэд арилжаалагддаг жиших зүйлсийн хоорондох ялгаатай талуудыг харгалzan тусгахын тулд үнэлгээний хэмжигдэхүүнүүдэд аливаа шаардлагатай тохируулгыг хийх
- (д) үнэлгээний тохируулсан хэмжигдэхүүнүүдийг үнэлж буй хөрөнгөнд хэрэглэх
- (е) хэрэв үнэлгээний олон хэмжигдэхүүнүүдийг ашигласан бол үнэ цэнийн үзүүлэлтүүдийг жинилэх.

Холбогдох зах зээлд оролцогчдын ашиглах үнэлгээний жиших нотлох зүйл, нийтэд арилжаалагддаг холбогдох жиших эүйлсийг тодорхойлоходоо тээврийн хэрэгсэл идэвхитэй арилжаалагддаг www.unegui.mn сайт болон автохудалдааны зүучлалын мэдээллийг ашиглав.

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНДМН ББСБ ХК

11

247

Харьцүүлсан хөрөнгүүд

0830 УБО

Үзүүлэлт	Харьцуулах хөрөнгө1	Харьцуулах хөрөнгө2	Харьцуулах хөрөнгө3
Марк, загвар	Toyota Prius 30	Toyota Prius 30	Toyota Prius 30
Үйлдвэрлэсэн он	2010	2010	2010
Импортолсон он	2016	2016	2016
Ашиглалтын байдал	Хэвийн	Хэвийн	Хэвийн
Өнгө	Сувдан цагаан	Сувдан цагаан	Цайвар цэнхэр
Гадаад үзэмж	Хэвийн	Хэвийн	Хэвийн
Гүйлт, км	155,000	274,000	285,000
Нэмэлт	-	-	-
Хөдөлгүүр, хурдны хайрцаг	Хайбрид, автомат	Хайбрид, автомат	Хайбрид, автомат
Байрлал	Улаанбаатар	Улаанбаатар	Улаанбаатар
Зарлагдсан үнэ, төг	15,000,000	15,000,000	14,000,000
Эх сурвалж	https://www.unegui.mn	https://www.unegui.mn	https://www.unegui.mn
Огноо	2023.07	2023.07	2023.07

2039 УАВ

Үзүүлэлт	Харьцуулах хөрөнгө1	Харьцуулах хөрөнгө2
Марк, загвар	Volkswagen Touareg	Volkswagen Touareg
Үйлдвэрлэсэн он	2019	2019
Импортолсон он	2019	2020
Ашиглалтын байдал	Хэвийн	Хэвийн
Өнгө	Gold metallic	Хех
Гадаад үзэмж	Хэвийн	Хэвийн
Гүйлт, км	45,000	27,000
Нэмэлт	-	-
Хөдөлгүүр, хурдны хайрцаг	Бензин 2995 cc, автомат	Бензин 2995 cc, автомат
Байрлал	Улаанбаатар	Улаанбаатар
Зарлагдсан үнэ, төг	170,000,000	190,000,000
Эх сурвалж	UA automotives	https://www.unegui.mn
Огноо	2023.07	2023.07

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНДМН ББСБ ХК

12

248

Харьцуулсан хөрөнгүүдийн эх сурвалж
0830 УБО

Харьцуулах хөрөнгө 1

https://www.unegui.mn/adv/7494145_toyota-prius-30-2010-2016/

Харьцуулах хөрөнгө 2

https://www.unegui.mn/adv/7427897_toyota-prius-30-2010-2016/

Харьцуулах хөрөнгө 3

https://www.unegui.mn/adv/7468181_toyota-prius-30-2010-2016/

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНДМН ББСБ ХК

13

2039УАВ

Харьцуулах хөрөнгө 1

UA Automotives
City 2 · 2

- Volkswagen Touareg
- ✓Үйлдвэрлэсэн он: 2019.05
- ✓Орчирсан он: 2019.05
- ✓Гүйлт: 45,000км
- ✓Хурд: Зөв
- ✓Өнгө: Магт шар
- ✓Салон: Хар
- ✓Мотор багтаамж: V6 3.000cc Turbo
- ✓Хетлегч: 4WD
- ✓Хурдны хайрцаг: Автомат
- UAQualifiedListing
- ☎ 88882646

<https://www.facebook.com/ua.automotive/posts/pfbid02GnxseaEfYck7P5aeuUb89tov4636UQ2ThzU9hePMkd>

FOR SALE
ҮНЭ: 170САИ
+ 100000

Харьцуулах хөрөнгө 2

https://www.unegui.mn/adv/7481573_volkswagen-touareg-2019-2020/

Ашигласан тохируулгүүд

Хэлцэл бууруулах хувь: зорын үнэд лавлагaa, судалгаа хийсний үндсэн дээр 10% хүртэл бууруулав.

Марк загвар: Үнэлэгдэж буй хөрөнгүүдтэй ижил загварын хөрөнгө сонгож 1.00-р тохируулав.

Үйлдвэрлэсэн он: Тээврийн хэрэгслүүдийн ашиглагдах хугацаа дунджаар 20 жил гэж үзэн үйлдвэрлэсэн оны зөрүүг жилийн 5%-иар тохируулав.

Импортолсон он: Монгол улсын замын байдал: 2.5%, хүйтний нэмэгдэл: 2.5 %-иар тооцон импортолсон оны зөрүүг жилийн 5%-иар тохируулав.

Гүйлт: УХ, ХХ-үүдийн жилийн дундаж гүйлтийн зөрүү хувьд 10%-ийн ач холбогдол өгч тохируулав.

Өнгө үзэмж: Гадаад өнгө үзэмж, зэв зураас арилгах зардлыг харгалзан 5% хүртэл тохируулав.

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНДМН ББСБ ХК

14

2023-08-07

БҮРТГЭВ-02

ГЭРЭГЭ
ЭСТНЭМЗЭТ

Харьцуулсан тооцоолол

0830 УБО

№	Үзүүлэлт	Тооцоолол	ХХ-1	ХХ-2	ХХ-3
1	Зарахаар зарлагдсан үнэ, төг	1	15,000,000	15,000,000	14,000,000
2	Зарлагдсан үнэд хийсэн тохируулга, хувь	2	3%	5%	5%
3	Худалдсан эсвэл худалдах боломжит	3=1-1*2	14,550,000	14,250,000	13,300,000
4	Марк, загвар	4.1	1.00	1.00	1.00
	Үйлдвэрлэсэн он	4.2	1.00	1.00	1.00
	Импортолсон он	4.3	1.00	1.00	1.00
	Ашиглалтын байдал	4.4	1.00	1.00	1.00
	Түлш	4.5	1.00	1.00	1.00
	Гүйлт	4.6	0.99	1.04	1.04
	Өнгө, гадаад үзэмж, дотор салон	4.7	0.98	0.98	1.02
	Хөдөлгүүр, хурдны хайрцаг	4.8	1.00	1.00	1.00
	Байрлал	4.9	1.00	1.00	1.00
	Үнэлгээний өдер	4.10	1.00	1.00	1.00
5	Тохируулсан үнэ, төг	5=P4i*3	14,116,410	14,523,600	14,108,640
6	Дундаж үнэ	6=average5i			14,249,550
7	Бүхэлчилсэн дүн	8			14,250,000

2039 УАВ

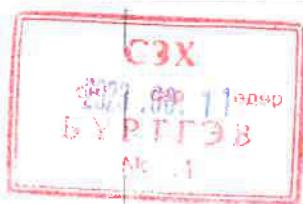
№	Үзүүлэлт	Тооцоолол	ХХ-1	ХХ-2
1	Зарахаар зарлагдсан үнэ, төг	1	170,000,000	190,000,000
2	Зарлагдсан үнэд хийсэн тохируулга, хувь	2	10.0%	10.0%
3	Худалдсан эсвэл худалдах боломжит	3=1-1*2	153,000,000	171,000,000
4	Марк, загвар	4.1	1.00	1.00
	Үйлдвэрлэсэн он	4.2	1.00	1.00
	Имортолсон он	4.3	1.00	0.95
	Ашиглалтын байдал	4.4	1.00	1.00
	Түлш	4.5	1.00	1.00
	Гүйлт	4.6	0.98	0.90
	Өнгө, гадаад үзэмж, дотор салон	4.7	0.95	0.95
	Хөдөлгүүр, хурдны хайрцаг	4.8	1.00	1.00
	Байрлал	4.9	1.00	1.00
	Үнэлгээний өдер	4.10	1.00	1.00
5	Тохируулсан үнэ, төг	5=P4i*3	142,443,000	138,894,750
6	Дундаж үнэ	7=Σ5i*6i		140,668,875
8	Бүхэлчилсэн дүн	8		140,000,000

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНД МНН ББСБ ХК

15

251

Хүснэгт 3: Тээврийн хэрэгслийн үнэлгээний үр дүн

№	Улсын дугаар	Тооцоолсон үнэ цэнэ, төгрөг
1	0830 УБО	14,250,000
2	2039 УАВ	140,000,000
	Нийт	154,250,000

Бусад хөрөнгийн үнэлгээ

Бусад хөрөнгүүдэд тавилга, компьютер дагалдах хэрэгсэл, цахилгаан хэрэгсэлт программ хангамж зэргийг хамруулав.

Эдгээр хөрөнгүүдийг хэрэглэгчид ихэвчлэн шинээр худалдан авч ашиглаад дуусдаг бөгөөд хоёрдогч зах зээлийн буюу ашиглаж байсан хүчин хөрөнгүүдийн бодит худалдаа барэг байхгүй гэж болно. Харин онлайнаар зарахаар зарлагдсан мэдээллийд байдаг бөгөөд тэдгээр хөрөнгүүдийн марк загвар, хүчин чадал зэрэг үнэ цэнэд нөлөөлөх хүчин зүйлүүдийг тодорхойлж харьцуулсан шинжилгээ хийхэд тодорхойгүй байдэл ихтэй байна.

Иймд бусад хөрөнгийн үнэлгээнд өртгийн хандлагын орлуулалтын өртгийн аргыг ашиглэв.

Эдгээр хүчин зүйлийг харгалзан бусад хөрөнгийг Өртгийн хандлагын Орлуулалтын өртгийн аргаар үнэлэхдээ дараах таамаглал, аргачлалыг ашиглаб. Үүнд:

- Хөрөнгүүдийг анх худалдан аваходаа тухайн үеийн зах зээлийн үнээр худалдан авсан гэж үзсэн. Ингэхдээ 2022 оны 4-р улирлын аудитлагдсан санхүүгийн тайланд үндэслэв. 2023 онд худалдан авсан зэrim томоохон хөрөнгийн худалдан авсан баримт, худалдан авах гэрээ зэргийг шалгаж баталгаажуулсан.
- Худалдан авалт хийснээс хойшиг үнийн өөрчлөлтөөр тохируулж үнэлгээний өдрийн байдлаарх энх худалдан авах үеийн шинж чанар бүхий хөрөнгийн зах зээлийн үнийг тооцоолов.
- Үнийн өөрчлөлтөөр тохируулсан орлуулах өртөг нь зах зээлийн мэдээлэлтэй нийцэж байгаа эсэхгийг түүвэрлэн шалгасан.
- Энэ үнээс элэгдлийн тохируулга хийн (эдийн засгийн хоцрогдол, үүрэг ажиллагааны болон биет элэгдэл) зах зээлийн үнэ цанийг тооцоолов.
- Хөрөнгүүдийн ашиглах норматив хугацаа, ашигласан жил цаашид ашиглах хугацааг тодорхойлж шулуун шугамын аргаар биет элэгдлийг тооцоолов.
- Үнэлгээний өдрийн байдлаар хөрөнгүүдэд эдийн засгийн болон үүрэг ажиллагааны элэгдэл хоцрогдол байхгүй гэж үзэв.

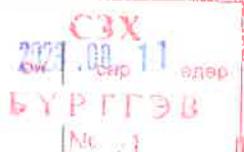
Үнийн өсөлтийн итгэлцүүр

Үнийн өсөлтийн итгэлцүүр тооцоходоо хөрөнгүүдийг ижил төстэй байдлаар 3 бүлэгт ангилан үндэсний статистикийн газраас бэлтгэн гаргадаг тухайн ангилаад тохирох бүлгийн үнийн өөрчлөлтийн индексүүд⁴ болон долларын ханшийн өөрчлөлтийг ашиглаб.

⁴ <https://1212.mn/>

2023-08-07

Хөрөнгүүдийн үнийн итэлцүүр тооцох ангилал

Компьютер, цахилгаан бараа бусад: Тавилга тоног төхөөрөмжөөс бусад үндсэн хөрөнгүүд нь компьютер, дагалдах хэрэгсэл, цахилгаан хэрэгсэл гэх мэт дотоодод үйлдвэрлэдэггүй 100% импортын бүтээгдэхүүнүүд байна. Бидний ажиглалтаар импортын бүтээгдэхүүний дотоод зах зээлийн үнийн бүтцийг авч үзвэл гадаад үйлдвэрлэгчийн үнэ, гааль, НӨАТ зэрэг гадаад валютаас хамаарах өртөг 60%, түрээс, цалин хөлс, ашиг гэх мэт дотоодод хамаарах өртөг 40%-г зээлж байна. Мен импортын бараа бүтгээгдэхүүний гэрээний үнийг аль улсаас үл хамааран ихэнхдээ доллараар тооцож байна. Иймд тавилга, тоног төхөөрөмжөөс бусад үндсэн хөрөнгийн үнийн өсөлтийн индекс тооцоходо долларын ханшийн өөрчлөлтөд 60%, хэрэглээний үнийн индексд 40%-ийн ач холбогдол өгч тооцоолов.

Тавилга: Гэр ахуйн тавилга барааны үнийн индексээр тооцов.

Түрээсийн сайжруулалт: Барилга угсралтын өжлын ерөнхий индексээр тооцов

Хөрөнгүүдийн ашиглах норматив хугацаа

Хөрөнгүүдийн ашиглах норматив хугацааг Сангийн сайдын 2018.08.07-ны өдрийн 207-р тушаал, 5-р хавсралтаар Баталсан Хөрөнгийн үнэлгээнд, баримтлах үл хөдлөх ба хөдлөх хөрөнгийн хөрөнгийн ашиглалтын норматив хугацааг баримтлан тодорхойлж ашигласан хугацааг хасан цашид ашиглах хугацааг тооцоолов. Ашиглах хугацаа дүссэн боловч ашиглаж байгаа хөрөнгүүдийн хувьд цашид ашиглах хугацаа 1 жилээр авав.

Хөрөнгийн ангилал	Ашиглах норматив хугацаа, жил	Үндэслэл
Компьютер, технологийн хэрэгсэл -1	5	144-Тооцоолон бодох техник хэрэгсэл, 134
Тавилга эд хогшил -2	10	156- Тавилга эд хогшил
Цахилгаан төхөөрөмж -3	6	138, 143
Түрээсийн сайжруулалт -4	5	Зах зээлийн мэдээлэл

Программ хангамжийн үнэлгээ

Үйлчлүүлэгч нь 2021 оны 08 сарын 03-ны өдрийн гэрээгээр 2071 оны 08 сарын 03 хүртэл хугацаагаар LendMN v2.0 программын лиценцийг, эзэмшдэг бөгөөд нь LendMN v2.0 программын лиценцийн эрхийн үнэ болон сайжруулалт, ашиглалтын телберийг доллараар тооцоохор гэрээнд тусгасан байна. Иймд тус лиценцийн орлуулэх өргтийг тооцоходоо гэрээний үнийн үнэлгээний өдрийн байдлаарх долларын ханшаар тооцож гэрээ байгуулсан өдрөөс хойш 50 жилээр шулуун шүгамын аргаар элэгдлийн тохируулга хийж бодит үнэ цэнийг тооцоолов.

Үйлчлүүлэгч нь Спинел 6.0 санхүүгийн программыг хэвийн ашиглаж байгаа бөгөөд ойрын үед шинэчлэх төвлөвлөгөөгүй байгаа талаар мэдэгдсэн. Үнэлгээний өдрийн байдлаар тус программын зах зээлийн үнэ үйлчлүүлэгчийн гэрээний үнээс материаллаг зөрүүгүй байна. Иймд тус программын үнэлгээг гэрээний үнээр тооцов.

Бусад хөрөнгийн ангилал болон дэлгэрэнгүй тооцооллыг Хавсралт З-д үзүүлэв.

Хөрөнгийн үнэлгээ: ЛЭНД МН ББСБ ХК

17

253

СЗХ
2023.08.11 өдөр
БҮРТГЭВ
№ 01

Хүснэгт 4: Бүрэд хөрөнгийн үнэлгээний үр дүн

Хөрөнгийн энгилал	Тоо хэмжээ, ш	Тооцоолсон үнэ цэв, тог
Техник хэрэгсэл	314	224,561,079
Тавилга эд хогшил	212	90,826,103
Түрээсийн сайжруулалт	3	103,701,862
Биет бус хөрөнгө	4	530,327,516

6. ҮНЭЛГЭЭНИЙ ҮР ДҮН

Үнэлгээний эхийн зорилго, ажлын зааврын дагуу үнэлгээнд хамрагдсан хөрөнгүүдийн бодит үнэ цэнийг 2023 оны 06 сарын 30-ны өдрийн байдлаар нийт 1,103,666,560 (Нэг тэрбум нэг эзүүн гурван сая зургаан эзун жаран зургаан мянга таван эзун мянга)-н төгрөг гэж тооцоолов.

Хүснэгт 5: Үнэлгээний үр дүн

№	Хөрөнгүүд	Тооцоолсон бодит үнэ цэнэ, төгрөгөөр
1	Тэээрийн хэрэгсэл	154,250,000
2	Техник хэрэгсэл	224,561,079
3	Тавилга эд хогшил	90,826,103
4	Түрээсийн сайжруулалт	103,701,862
5	Биет бус хөрөнгө	530,327,516
	Нийт	1,103,666,560

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНДМН ББСБ ХК

2023 -08- 07

БҮРТГЭВ-02

 ГЭРЭГЭ
БАСТИМЭРТ

2023.08.11
ОН сар өдөр
БҮРТГЭВ
№ 01

7. ХАВСРАЛТУУД

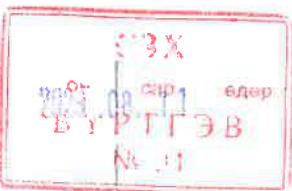
- ХАВСРАЛТ 1: Тодорхойлолт ба аргачлал
- ХАВСРАЛТ 2: Хөрөнгийн фото зургууд
- ХАВСРАЛТ 3: Бусад хөрөнгийн үнэлгээний дэлгэрэнгүй төоцөолол /Файлаар/
- ХАВСРАЛТ 4: Үнэлгээчдийн сертификатын хуулбарууд

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНДМН БЕСБ ХК

19

255

ХАВСРАЛТ 1: ТОДОРХОЙЛОЛТ БА ҮНЭЛГЭЭНИЙ АРГАЧЛАЛ

Тодорхойлолтууд

Үнэлгээний зарим нэр томъёог өөр өөр угтаар ойлгож болох талтай байдаг. Ийм нэхцэл байдал үүсэхээс зайлсхийх зорилгоор үнэлгэнд хэрэглэсэн зарим нэр томъёог Үнэлгээний Олон Улсын Стандарт (YOUC), RICS маргэжлийн олон улсын стандарт ("Улаан ном") болон Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт (СТОУС)-д тодорхойлсны дагуу дараах байдлаар үзүүлэв.

Идээхитэй зах зээл [СТОУС 13] – Үнийн мэдээллээр тогтмол хангахад хүрэлцэхүйц давтамж, дүнгээр хөрөнгө, өр төлбөрийн арилжаа хийгдэг зах зээл.

Үнэ цэн [YOUC 2022] – YOUC 104 Үнэ Цанийн Сууриуд - д заасан үнэ цэнийн сууриудын аль нэгэнд нийцуулэн тухайн тооцоолсон дүнгийн галар үнэлгээчнийн гаргасан шүүн тунгаалсан илэрхийлэл.

Үнэ цэнийн сурье [YOUC 2022] – Тухайн тайлагнах үнэ цэнийг үндэслэн таргах сурье урьдчилсан нэхцэлүүд.

Өргтийн хэндлага [YOUC 2022] – Зохицтүй хугацаа, тохиromжийт бүсийн байдал, эрсдэл болон бусад хүчин эүйлс нь хамааралтай биш л бол худалдан авагч нь худалдан авсан эсвэл барьж байгуулсан эсэхээс үл хамаарал нийжил хэрэгцээт чанар бүхий хөрөнгийг олж балтгэх өргтөөс илүү дунг тухайн хөрөнгийн хувьд төлөхгүй гэсэн здийн эсгийн зарчмыг баримтлан өргтийн хандлага нь үнэ цэнийн үзүүлэлтийг тооцон гаргадаг.

Хүлээгэж буй мөнгөн гүйлгээ [СТОУС 13] – Боломжит ирээдүйн мөнгөн гүйлгээг магадлалаар жинлэсэн дундаж (өөрөөр хэлбэл тархалтын дундаж дун).

Бодит үнэ цэн [СТОУС 13] – Хэмжилт хийж буй өдөр зах зээлд оролцогчдын хооронд байнга хийгдэх ажил гүйлгээгээр хөрөнгийг худалдааны хүлээн авах буюу өр төлбэрөөр тооцох үнэ юм.

Хамгийн сайн ашиглалт [СТОУС 13] – Хөрөнгийг ашиглак хугацаанд хөрөнгө буюу бүлэг хөрөнгө, өр төлбэр (бизнесийн хувьд)-ийн үнэ цэнийг дээд түвшинд байлагах зах зээлд оролцогчдын санхүүгийн бүс хөрөнгө ашиглалт.

Орлогын хандлага [СТОУС 13] – Ирээдүйн дунгүүд (жишээлбэл: мөнгөн гүйлгээ, орлого, зардлын дүн)-ийг өнөөгийн ганц дун (өөрөөр хэлбэл хорогдуулан)-д хөрүүлдэг үнэлгээний арга, хандлага. Бодит үнэ цэнийг хэмжихдээ ирээдүйн дунгүүдийн талаар зах зээлийн өнөөгийн таамаглалаар илэрхийлсэн үнэ цэнд суурилна. Орц-мэдээлэл [СТОУС 13] – Энэ нь хөрөнгө, өр төлбөрийн үнийг тогтоохдоо зах зээлд оролцогчдын гаргасан таамаглалыг хэлж бөгөөд үндэлдээр эрсдэлийн таамаглал багтана:

- (a) Бодит үнэ цэнийн хэмжихдээ хэрэглэсэн үнэлгээний тодорхой арга аргачлалаас шалтгаалан үссэн эрсдэл (тухайлбал, үнэ тогтоох загвар); ба
- (b) Үнэлгээний арга, аргачлалын дагуу ашиглагдаж буй орц мэдээллээс шалтгаалан үссэн эрсдэл.

Орц мэдээлэл нь бэлэн олдоцтой буюу ажиглагдах эсвэл үл ажиглагдах байж болно.

Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай өмч [Улаан ном 2020] – Доорх (a), (b)-оос бусад зорилгоор капиталын үнэ цэнийг өгсөх, эсвэл түрээсийн орлого олох, эсвэл аль злиных нь зорилгоор эзэмшиж буй өмч (гэзэр, барилга, эсвэл барилын хэсэг, эсвэл аль аль нь

- (a) бараа үйлчилгээний үйлдвэрлэлт, нийлүүлэлт болон захиргааны зорилгоор ашиглаж байгаа эсвэл
- (b) бизнесийн хэвийн нэхцэлд худалдан борлуулах зориулалттай.

Нэгдүгээр түвшний орц-мэдээлэл [СТОУС 13] – Аж ахуйн нэгжийн хэмжилт хийж буй өдрөөр ашиглах боломжтой, нийж тестэй хөрөнгө, өр төлбөрийн идэвхтэй зах зээлийн жиши (тохируулагч) үнэ.

Хоёрдугаар түвшний орц-мэдээлэл [СТОУС 13] – Хөрөнгө, өр төлбөртэй холбоотой шууд ба шууд бусаар гаргаж авах боломжтой бөгөөд нэгдүгээр түвшинд багтсан жишиг үнээс бусад орц мэдээлэл.

Гуравдугаар түвшний орц-мэдээлэл [СТОУС 13] – Хөрөнгө ба өр төлбөрийн талаар үл ажиглагдах орц мэдээлэл.

Зах зээлийн хандлага [YOUC 2022] – Тухайн хөрөнгийг үнийн мэдээлэл нь бэлэн олдоцтой байгаа ижил буюу жишиж болок (өөрөөр хэлбэл төсөөтэй) хөрөнгүүдтэй харьцуулсанар үнэ цэнийн үзүүлэлтээр хангагд.

Зах зээлийн баталгаажсан мэдээлэл [СТОУС 13] – Коррелаци болон бусад аргын тусламжтайгаар зах зээлд бэлэн байгаа мэдээлээр баталгаажсан буюу түүнээс гаргаж авсан орц мэдээлэл.

Зах зээлийн түрээсийн төлбэр [YOUC 2022] – Зохижмаркетинг, сурталчилгаа хийгдсэнд дараа, талууд тус бүр зохиж мэдлэгтэй, бодол төвлөгөөтэй бөгөөд албан шахалт шаардлагагүйгээр оролцох тохиолдолд арилжаанд оролцоход бэлэн байгаа түрээсийн нэхцэлийн дагуу үл хедлех хөрөнгийн хувь оролцоог түрээслэвэл зохино гэж үг үнэлгээний өдөөр тооцоолсон дун.

Зах зээлийн үнэ цэн [YOUC 2022] – Зохижмаркетинг, сурталчилгаа хийгдсэнд дараа талууд тус бүр зохиж мэдлэгтэй, бодол төвлөгөөтэй бөгөөд албан шахалт шаардлагагүйгээр оролцох тохиолдолд арилжаанд оролцоход бэлэн байгаа түрээсийн нэхцэлийн дагуу үл хедлех хөрөнгийн хувь оролцоог түрээслэвэл зохино гэж үг үнэлгээний өдөөр тооцоолсон дун.

2023.08.11
МЭРГӨЛДӨХ
БИРЖ

Бэлэн олдох орц мэдээлэл [СТОУС 13] – Тодорхой үйл явдал, ажил гүйлгээний талаар олон нийтэд нээлттэй байгаа мэдээлэл гэх мэт зах зээлийн тоон мэдээг ашиглан боловсруулсан орц мэдээллийг хэлж бөгөөд үүнд хөрөнгө, ер төлбөрийн үнийг тогтоохын тулд зах зээлд оролцогчдын гаргасан таамаглалыг тусгана.

Үндсэн зах зээл [СТОУС 13] – Хөрөнгө, ер төлбөрийн хамарсан хамгийн өндөр дунтэй болон хамгийн олон арилжаа хийдсэн зах зээл юм.

Үл хөдлөх өмчийн хувь оролцоо [ҮОУС 2022] – Газар ба барилгын өмчлөл, хяналт, ашиглалт буюу эзэмшлийн зэрх.

Тусгай төсөөллиүүд [Улаан ном 2022] – Үнэлгээний адреөр бий болсон нөхцөл байдлаас ялгаатай нөхцөл байдлыг авч үзэх буй төсөөвөлт эсвэл үнэлгээний өдөр зах зээлийн жирийн оролцогч хийхгүй байж үйлдэл.

Тусгай үнэ цэн [Улаан ном 2022] – Хөрөнгийн хувийн шинж чанарыг тусгаж байдаг, зөвхөн тусгай худалдан авагчдад бий болх үнэ цэн.

Өргөжилтийн хэмнэлтийн үнэ цэн [ҮОУС 2022] – Хоёр буюу хэд хэдэн хөрөнгө эсвэл хувь оролцоог нэгтгэн нийлүүлсэн бөгөөд уг нэгдсэн үнэ цэн нь тэдгээрийн тус тусын үнэ цэнүүдийн нийлбэрээс илүү байх зоруу үр дүн.

Худалдах зориулалт бүхий өмч [Улаан ном 2022] – Тухайн бизнесийн арилжаалдах боломжийг өмчийн үнэ цэн нь излэхийлийг байдаг тусгай бизнест зориулагдсан үл хөдлөх өмчийн аливааг төрөл.

Эрсдэлийн шагнал [СТОУС 13] – Зах зээлд оролцогчид хөрөнгө, ер төлбөрийн мөнгөн гүйлгээний тодорхой байдлаас шалтгаалан үүсчэх эрсдэлийг хүлээсний эзцэл хүртэх ашиг. Үүнийг мөн “эрсдэлийн залруулга” хэмээн нэрэлдэг.

Тооцооны нэгж [СТОУС 13] – Хөрөнгө, ер төлбөрийг хүлээн зөвшөөрөхийн тулд уг хөрөнгө, ер төлбөрийг нэгтгэж буюу задалж жижигирүүлэх СТОУС-ын хэмжүүр.

Үл ажиллагаад орц мэдээлэл [СТОУС 13] – Хөрөнгө, ер төлбөрийн үний тогтооходоо зах зээлд оролцогчдын гаргасан таамаглалын талаарх боломжит хамгийн сайн мэдээллийг ашиглан боловсруулсан буюу зах зээлд бэлэн байдаггүй орц мэдээлэл.

Үнэлгээний өдөр [Улаан ном 2022] – Үнэлгээнийн үнэлгээний дүгнэлт гаргасан өдөр.

Үнэлгээний тэйлангийн өдөр [Улаан ном 2022] – Үнэлгээний тайландаа гарын үсэг зурсан өдөр.

Бодит болон зах зээлийн үнэ цэнийн тодорхойлолт

СТОУС 13 Бодит Үнэ Цэнийн Хэмжилт-д Бодит үнэ цэн гэдэгт хэмжилт хийж буй өдөр зах зээлд оролцогчдын хооронд байнга хийгдэх ажил гүйлгээгээр хөрөнгийг худалдсангаар хүлээн авах буюу ер төлбөрөөр тооцох үнэ гэж тодорхойлсон. Энэхүү тодорхойлолт нь ҮОУС-д Бодит үнэ цэн-ийг тодорхойлсноос ялгаатай бөгөөд тэрхүү тодорхойлолтыг санхүүгийг тайлганаасаа бусад зорилгоор нийтлэг хэрэглэдэг.

СТОУС-д тодорхойлсон бодит үнэ цэн нь ҮОУС-д тодорхойлсон зах зээлийн үнэ цэн-ийн ойлголттой өрөнхийдөв нийцдэг. Иймд тооцооны нэгжийн тайлбар, эсвэл борлуулалтын хориг тэх мэт нягтлан бодох бүртгэлийн стандартын шаардлагад батсан тусгайлан таамаглалуудыг харгалзан авч үсэн тохиолдолд ихэнх практик экилд ҮОУС-ийн зах зээлийн үнэ цэн нь СТОУС 13-д тодорхойлсон бодит үнэ цэн-ийн шаардлагыг хангана гэж уздэг.

Зах зээлийн үнэ цэн гэдэгт хариуцлагатай, мэдээлэл тооцотой, ямар нэг шаалтгүйгээр хандсан, арилжаанд бэлэн байгаа худалдагч, худалдан авагчийн хооронд зохих маркетинг хийсний дараах холбоогүй талуудын ажил гүйлгээгээр хөрөнгө болон ер төлбөрийг солилцож болох, тухайн үнэлгээний өдөрөөр тооцоолсон дунг сийлгоно.

Зах зээлийн үнэ цэн нь хөрөнгийн хамгийн сайн ашиглалтыг тусгасан байна. Хамгийн сайн ашиглалт гэдэг нь тухайн хөрөнгийн хүчин чадал ашиглалтыг дээд хэмжээнд байлагч биет байдлаарах боломжтой, хууль ёсоор зөвшөөрөгдсөн, санхүүгийн хувьд биелэгдэх ашиглалтыг хийнэ. Хөрөнгийн одоогийн ашиглалт эсвэл веर хувилбарт ашиглалтын аль нь ч хамгийн сайн ашиглалт байж болно. Энэ нь зах зээлийн оролцогч хөрөнгийн үний тооцоолоходоо вертээ төсөөлж байгаа тэр ашиглалтаар тодорхойлогдоно.

Үнэлгээний арга зүй

Үнэлгээнд хэрэглэдэг үндсэн гурван хандлагын тодорхойлолт, тайлбарыг доор үзүүлэв. Эдгээр хандлагууд нь үнийн тэнцээр, үр ашигийн хүлээлт, орлуулалт ээрэг эдийн застгийн зарчмын тулгуурладаг. Үнэлгээний үндсэн хандлагуудад:

- (а) Зах зээлийн хандлага,
- (б) Орлогын хандлага,
- (в) Өртгийн хандлага.

Үнэлгээний эдгээр үндсэн хандлага бүр нь хэрэглээний өөр өөр нарийвчилсан аргуудтай байдаг.

ҮОУС 2020-ын 105 Үнэлгээний хандлага болон аргууд бүлэгт зааснаар хөрөнгийн хувьд үнэлгээний хандлага болон аргуудыг сонгох зорилго нь тухайн нөхцөл байдалд хамгийн тохиомжтой аргыг олох явдал байдаг.

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНДМН ББСБ ХК

21

257

БҮРГЭЭД

Боломжит нөхцөл байдал бүрд тохирох нэг арга гэж байдаггүй. Сонголтын процесст наад зах нь дараах хүчин зүйлсийг харгалзэн авч үзвэл зохино:

(а) үнэлгээний гэрээт ажлын нөхцөлүүд болон зорилгоор тодорхойлогдох үнэ цэнийн тохиромжтой сургууриуд ба үнэ цэнийн урьдчилсан нөхцөл (нөхцөлүүд),

(б) үнэлгээний боломжит хандлагууд ба аргудын тус тусын давуу ба сул талууд,

(в) хөрөнгийн шинж чанарыг харгалзан үзсэнээр тогтоосон арга тус бүрийн тохиромжтой байдал ба хамаарах зах зээлд оролцогчдын ашиглах хандлагууд буюу аргуд, ба

(г) тухайн аргыг (аргуудыг) хэрэглэхэд шаардлагатай найдвартай мэдээллийн бэлэн, одоцтой байдал.

Хөрөнгийн үнэлгээний хувьд, ялангуяа үнэлгээчин нь тухайн үнэлгээний гэрээт ажлын бодит байдал ба нөхцөл байдлуудыг харгалзан үзсэнээр нэг аргыг үнэн зөв бөгөөд найдвартай гэдэгт өндөр түвшний итгэлтэй байгаа тохиолдолд нэгээс олон арга ашиглахыг үнэлгээчинээс шаардлагтуулж. Гэвч ялангуяа нэг аргын хувьд бодит баримтын буюу ажиглалтын хангалттай орциуд байхгүй тохиолдолд үнэлгээчин нь найдвартай дүгнэлт гаргахын тулд олон хандлагууд ба аргудын хэрэглээг, мөн түүнчлэн үнэ цэнийн үзүүлэлтийг гаргахдаа харгалзан үзвэл зохистой ба ашиглах болох нэгээс олон хандлага буюу аргыг авч үзвэл зохино. Нэгээс олон хандлага ба аргыг эсвэл нэг хандлагын хэрэг дэх олон аргуудыг ашигласан тохиолдолд тэдгээр олон хандлагууд ба/буюу аргудад үндэслэсэн үнэ цэнийн дугналт нь ул үндэслэлтэй байвал зохистой бөгөөд үнэлгээчин нь тэдгээр өөр өөр үнэ цэнийдийг дундажлахгүйгээр, харин шинжилж, тохируулах замаар нэг дүгнэлтэд хүргэсэн үйл явцаа үнэлгээний тайланд тусган илрэхийлбэл зохино.

Өөр өөр хандлагууд ба/буюу аргудад үнэ цэнийн ихээхэн ялгаатай үзүүлэлтүүдийг гэргэх тохиолдолд үнэ цэнийн хоёр буюу хэд хэдэн ялгаатай үзүүлэлтүүдийг хэлбарьнаар дундажлан жинлах нь өрөнхийдөө тохиромжтой биш тул үнэлгээчин нь ялагддэг уг үнэ цэнийн үзүүлэлтүүд өөр өөр байгааг ойлгохын тулд горимуудыг гүйцэтгээвэл зохино. Ийм тохиолдолд тэдгээр хандлагууд/аргуудын нэг нь үнэ цэнийн илүү сайн буюу найдвартай үзүүлэлтээр хангах эсхийг тодорхойлохын тулд үнэлгээчин нь дээр дурдсан үдириддамижийг дахин харгалзан үзвэл зохино.

Үнэлгээчин нь гурван хандлагуудын хувьд холбогдох зах зээлийн ажиглалтын мэдээллийн хэрэглээг хамгийн их байгавал зохино. Үнэлгээнд ашигласан орциуд болон төсөөвлүүдийн эх сурвалжаас үл хамааран үнэлгээчин нь тэдгээр орциуд ба төсөөвлүүдийг, түүнчлэн үнэлгээний зорилгод тэдгээрийн тохиромжтой байдлыг үнэлгэхийн тулд зохих шинжилгээг гүйцэтгэх ёстой.

Зах зээлийн хандлага

Зах зээлийн хандлага нь тухайн хөрөнгийг үнийн мэдээлэл нь бэлэн одоцтой байгаа ижил буюу жишиж болох хөрөнгүүдэй харьцуулсаныар үнэ цэнийн үзүүлэлтийг тодорхойлдог.

Дараах нөхцөл байдалд зах зээлийн хандлагыг хэрэглэх ба мэдэгдэхүйц ач холбогдол өгвэл зохино:

(а) Түхайн үнэ цэнийн суурин дагуу харгалзан үзэхэд тохиромжтой тийм ажил гүйлгээгээр уг үнэлж буй хөрөнгийг саяхан борлуулсан байх,

(б) Үнэлж буй хөрөнгийг эсвэл түүнтэй ихээхэн ижил төсөөтэй хөрөнгийг нийтэд идэвхтэй арилжаалдаг байх,

(в) Ихээхэн ижил төстэй хөрөнгийн хувьд байгаа эсвэл суулийн үед гарсан ажиглаж болох ажил гүйлгээнүүд байх.

Зах зээлийн хандлагыг ашиглах эсвэл жигнэхдээс илүү ач холбогдол вгэх хэрэгтэй тохиолдолыг дээр дурдсан. Зах зээлийн хандлагыг ашиглах, жигнэхдээс илүү ач холбогдол өгч болох измэлт тохиолдлуудыг доор дурдав. Доор дурдсан тохиолдолд зах зээлийн хандлагыг ашиглах байгаа тохиолдолд үнэлгээчин нь зах зээлийн хандлагыг ашиглан тодорхойлсон үнэ цэнийг баттагах зорилгоор өөр хандлагыг ашиглан үнэлж, мөн жигнэж болох эсхийг бодолцох хэрэгтэй. Үнд:

(а) Зах зээл дэх хэлбэлзээ болон идээхийн түвшний харгалзан үнэлгээний хөрөнгө эсвэл ижил төстэй хөрөнгө нь ойрын хугацаанд арилжаанд ороогүй бол

(б) Үнэлгээний хөрөнгө эсвэл ижил төстэй хөрөнгө нь олон нийтэд нээлттэй борлогддог, гэхдээ идэвхитэй биш бол

(в) Зах зээлийн мэдээллийн одоцтой, гэвч харьцуулж буй хөрөнгө нь үнэлгээний хөрөнгөөс мэдэгдэхүйц ялгаатай, их хэмжээгээр тохируулах хийх шаардлагатай бол

(г) Ойрын хугацааны арилжааны мэдээлэл нь найдвартай биш бол

(д) Хөрөнгийн үнэ цэнийг тодорхойлох чухал бүрэлдэхүүн эсэг нь түүний нэхэн сэргээх өртөг эсвэл орлогыг бүрдүүлэх чадвар бус зах зээл дээр хүрч болох үнэ бол

Жишиж ажил гүйлгээний арга

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНДМН ББСБ ХК

22

Зэрэгцүүлэх ажил гүйлгээний арга ГЭЖ бас нэрлэгдэх жишиг ажил гүйлгээний арга нь үнэ цэнийн үзүүлэлтийг гаргахын тулд үнэлж буй хөрөнгөтэй ижил буюу тесвээтэй хөрөнгөтэй холбоотойгоор гарсан ажил гүйлгээнүүдийн талаархи мэдээллийг ашигладаг.

Нийтэд арилжаалагддог жишиг зүйлсийн арга

Нийтэд арилжаалагддаг жишиг зүйлсийн арга нь үнэ цэнийн үзүүлэлтийг гаргахын тулд үнэлж буй хөрөнгөтэй ижил буюу тесвээтэй, нийтэд арилжаалагддаг жишиг зүйлсийн талаархи мэдээллийг ашигладаг.

Орлогын хандлага

Орлогын хандлагагаа гэдэгт тухайн хөрөнгийн өмчлөлөөс олохоор тооцоолсон эсвэл олсон мөнгөн урсгалд үндэслэн үнэ цэнийг тогтоодог өрөнхий зарчмытай олон аргуудыг багтаан үзж болно.

Дараах нөхцлийн биелж байвал орлогын хандлагыг хэрэглэх ба мэдэгдэхүйцээ холбогдол өгвэл зохино.

- (а) Хөрөнгийн олого олох чадвар нь оролцогчийн талаас авч үзэхэд хөрөнгийн үнэ цэнд нөлөөлөх маш чухал элемент байх
- (б) Үнэлж буй хөрөнгийн хувьд түүний ирээдүйн орлогын дүн ба хугацааны талеэр ул үндэслэлтэй прогнозыг хийх боломжтой, харин холбогдох зах зээлийн жишиг хөрөнгө цөөхөн байх

Хорогдуулсан мөнгөн гүйлгээний арга

Энэ аргын дагуу, тухайн прогнозын мөнгөн гүйлгээг үнэлгээний өдөр рүү буцаан хорогдуулах бөгөөд үр дүн нь уг хөрөнгийн өнөөгийн үнэ цэн болно.

Хорогдуулсан мөнгөн урсгалын аргаар хөрөнгийн өнөөгийн үнэ цэнийг тогтооход дараах элементүүдийг авч үзэх шаардлагатай. Үндэслэл:

- (а) Түрээсийн ирээдүйн мөнгөн гүйлгээг тооцоолох
- (б) Тухайн мөнгөн гүйлгээтийг хамааралтай үүсэх тодорхойгүй байдлыг илэрхийлэх мөнгөн гүйлгээний дүн болон цаг хугацаанд гарч болзошгүй өөрчлөлтийн талаарх дүгнэлт
- (в) Хөрөнгөгээ зэмшигэх талд цаг хугацааны хувьд тодорхойгүй байдал үүсдэггүй бөгөөд гэрээ зөрчигдэх эрдэл тулгарахгүй бол үргэлжлах хугацаа ба дуусгавар өдөр нь мөнгөн зарлагын гүйлгээний хугацаанд эрдэлдүйг мөнгөн хөрөнгийн хувь хэмжээ {өөрөөр хэлбэл эрдэлдүйг хүүний түвшин}-ээр илэрхийлэгдсэн мөнгөний цаг хугацааны үнэ цэн
- (г) Мөнгөн гүйлгээтийг хамааралтай үүсэх тодорхойгүй байдлыг давж гарах үнэ {өөрөөр хэлбэл эрдэлдийн шатнал}
- (д) Тухайн нөхцөл байдалд зэхээлд оролцогчын анхаарч үзэх бусад хүчин зүйлс зэрэг орно.

Орлогын капиталжуулалтын арга

Үрт хугацаанд ашиглаж буюу тодорхой бус ашиглалтын хугацаатай хөрөнгийн зарим нөхцөл байдалд хорогдуулсан мөнгөн гүйлгээ нь тасвилсэн тодорхой хугацааны эцэс дэх үг хөрөнгийн үнэ цэнийг илэрхийлэх терминал үнэ цэнийг багтаасан байж болно. Зарим нөхцөл байдалд тасвилсэн тодорхой хугацаагүйгээр зөвхөн терминал үнэ цэнийг ашигласнаар хөрөнгийн үнэ цэнийг тооцоолж болдог бөгөөд үүнийг орлогын капиталжуулалтын арга гэдэг.

Өртгийн хандлага

Энэ хандлага нь худалдан авагч үнэлгэдэж буй хөрөнгөд төлөх үнэ нь (цаг хугацаа, тохиромжгүй байдал, эрдэл болон бусад хүчин зүйлийг эс тооцвол) тэнцүү чанартай хөрөнгийг худалдан авах эсвэл барьж байгуулах зардлаас илүүтүй байна гэсэн зарчмыг үндэслэн.

Дараах нөхцөл байдалуудад өртгийн хандлагыг хэрэглэх ба мэдэгдэхүйцээ холбогдол өгвэл зохино.

- (а) Оролцогчид нь зохицуулалтын буюу хуулийн саад хязгаарлалтгүйгээр үнэлж буй хөрөнгөтэй бараг ижил хэрэгцээт чанар бүхий хөрөнгийг дахин бий болгох боломжтой байх бөгөөд үнэлж буй хөрөнгийг нэн даруй ашиглах боломжит байдлын талеев мэдэгдэхүйцээ урамшуулал төлөхгүйгээр тухайн хөрөнгийг маш хурдан дахин бий болгох боломжтой байх
- (б) Хөрөнгө нь орлогыг шууд бий болгодогтүй бөгөөд тухайн хөрөнгийн өвермэц онцлог нь орлогын хандлага эсвэл зах зээлийн хандлагыг ашиглах ямар ч боломжгүй болгодог байх

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНДМН ББСБ ХК

(в) Хэрглэж буй унэ цэнийн суурь нь орлуулалтын унэ цэн гэх мэт орлуулалтын вртогт үндсэндээ сууринласан байх

Орц мадралы болон таамаглалууд
Үнэлгээнд ашигласан үндсан таамаглалуудыг доор узүүлэв.

Тооцооны нэгж: Үнэлгээнд хамрагдсан хөрөнгүүдийн шинж чанар болон байрлалд үндэслэн үнэлгэдэж буй хөрөнгө нь бусад хөрөнгүүдэй нэгтгэгдсэн эсэх нь хөрөнгийн унэ цэнд ирвэвлэх бодит ирвэвлэл багатай гэж үзээ. Иймд эдээр хөрөнгүүдийг нэгтгэгдээгүй буюу бие даасан байдлаар үзүүлж болно.

Тасралтгүй байдал: Хөрөнгө нь цээшид бизнесийн үйл ажиллагаанд хэрглэгдэнэ гэж үзэв. Цээшид ашиглалтанд орсон үл хөдлөх хөрөнгүүдэд зохих урсгал засвар, арчилгаа хийж хөвийн нөхцлиөр ашиглана гэж үзэв.

Тасралтгүй байдал: Хөрөнгө нь цээшид бизнесийн үйл ажиллагаанд хэрглэгдэнэ гэж үзэв. Цээшид ашиглалтанд орсон үл хөдлөх хөрөнгүүдэд зохих урсгал засвар, арчилгаа хийж хөвийн нөхцлиөр ашиглана гэж үзэв.

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНДМИН ББСБ ХК

ХАВСРАЛТ 2: ХӨРӨНГИЙН ЗУРАГ

Pruis-30: 0830 УБО

Volkswagen touareg5 2039 УБО

Сүүд төв дэх оффис

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНДМНИ ҮҮСЬ ХК

ЛЭНДМНИ ҮҮСЬ ХК
УЧИЛГААЛАГЧ

lendmn

УЛААНбаатар хот
Бодлогын № 111826726

261

Сүөд төв дэх оффис

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНДМН ББСБ ХК

2023-08-07

БҮРГЭЗВ-02

ХАВСРАЛТ 3: БУСАД ҮНАЛГЭЭНИЙ ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ТООЦООЛОЛ
Хавсралт 3_Үндсэн хөрөнгийн үнэлгээ.xlsx файлоар хөвсргэв.

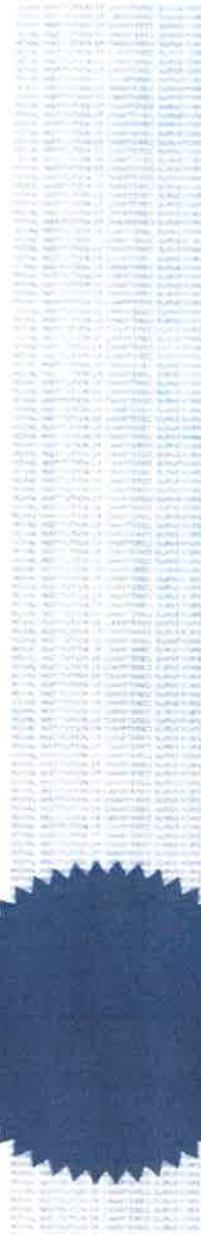
ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНДМН ББСБ ХК

263

ХАВСРАЛТ 4: ҮНЭЛГЭЭЧДИЙН СЕРТИФИКАТЫН ХУУЛБАРУУД

Gantulga Donorov

on

31 October 2018

WAS ELECTED A PROFESSIONAL MEMBER OF
THE ROYAL INSTITUTION OF CHARTERED SURVEYORS

6824290

MEMBERSHIP NUMBER

PRESIDENT OF RICS

This diploma is issued from year to year subject to the provisions of the by-laws of the Institution.

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНДМНН ББСБ ХК

lendmn

УЛААНБАATAR ХОТ
БОЛДОГЧАА 34, 1110207206

264

28

МОНГОЛ УЛС
ХУГАЦААГУЙ ЭРХТЭЙ ҮНЭЛГЭЭЧНИЙ
ГЭРЧИЛГЭЭ

№ 91100154

Ургийн овог: ..... Хошууд.....

Эцэг(эх)-ийн нэр: ..... Доноров .....

Нэр: ..... Гантула.....

Монгол улсын Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуульд заасан бүх шаардлагыг хангасан тул Хөрөнгийн үнэлгээчний эрхийг хугацаагүйзэр олгов.

Энэхүү гэрчилгээг эзэмшигч нь зөвхөн үл хөдлөх болон хөдлөх эд хөрөнгийн үнэлгээ хийх эрхтэй бөгөөд хөрөнгийн үнэлгээчинд хамаарах бүрэн эрхийг эдэлж, үүрэг, хариуцлагыг хүлээнэ.

Гэрчилгээ олгосон шийдвэр:
Монголын Мэргэшсэн Үнэлгээчийн Институтийн Удирдах
Зөвлөлийн 20.23 оны .5 сарын .12-ний өдрийн .10. тоот тогтоол

Монголын Мэргэшсэн Үнэлгээчийн Институтийн
Удирдах зөвлөлийн
дарга, Тэргүүн

Гүйцэтгэх Зэхирал

Г.БАЯНМОНХ

Б.ЭНХБОЛД

Улаанбаатар хот

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНД МИН ББСБ ХХ

29

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ: ЛЭНДМН ББСБ ХК

30

266

МОНГОЛЫН ХОРЕНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023-08-10

БҮРТГЭВ-02

ЛЭНД БОНД

-ын танилцуулга-

“ЛЭНДМИН ББСБ” ХК-ИЙН
ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛ,
ГҮЙШЭТГЭХ ЗАХИРАЛ ТАНАА

Утас: +976 11 336644
Факс: +976 11 336645
Олон улс: +976 31 000074

2023.08.10 8-13/17+

ХУУЛЬ ЗҮЙН НЭМСЛӨЛ ДҮГНӨСЛӨТ ХҮРГҮҮЛЭХ ТУХАЙ

Энэхүү дүгнөслөт нь Үзүүлэлтийн тухай хуулийн 10 дугаар цүйлийн 10.6-д зашны дагуу “Өмгөөллийн Эм Ди Эс энд Хаанлекс” ХХН-ээс 2023 оны 6 дугаар сарын 30-ны өдрийн Д-23-169 тоот албан бичигчэр хүргүүлсэн “ЛэндМИН ББСБ ХК-дас өрийн хөрөгслийг гарган нийтэд санал болгохтой холбогдуулсан бэлтгэсэн хууль түүн дүгнөслөт” (цаашид “Хууль зүйн зүмрэлт” гэх)-ийн санангуй хүсн болно.

Санхүүгийн Зохицуулах Хорооноос “ЛэндМИН ББСБ” ХК-д холбогдуулан 2023 оны 7 дугаар сарын 04-ний өдрийн 5/2838 тоот “Хариу хүргүүлэх гухай” албан бичигт ([Хавсралт](#))-ээр “ЛэндМИН ББСБ” ХК-ийн ГҮЗ-ийн 2023 оны 6 дугаар сарын 27-ны өдрийн 23:20 дугаар тогтолцоо иж бүр нь 100,000 төгрөгийн нэрэлzesэн үнэтэй, 95,000 ширхэг хүргэлт өрийн хөрөгслийг гаргахаар шийдвэрлэсэн ба тус шийдвэрт өрийн хөрөгслийн нөхцөлийг нарийвчлан тогтоох эрхийг түйцэтгэх захирайдал олгоогүй боловсруулж тогхижирүүлж 2023 оны 6 дугаар сарын 29-ний өдрийн А-2023/28 дугаар тушашаар өрийн хөрөгслийн нөхцөлийг нарийвчлан тогтолож, нийт 90,000 ширхэг өрийн хөрөгслийг гаргахаар шийдвэрлэсэн нь ГҮЗ-ийн бүрэн эрхийг төрчсөн гэж үзжээ. Үүний дагуу “ЛэндМИН ББСБ” ХК нь үзүүлэв гаргах тухай шийдвэрээг верчжон баталсан тул “Өмгөөллийн Эм Ди Эс энд Хаанлекс” ХХН нь тус шийдвэртэй холбогдуулсан энэхүү нэмэлт дүгнөлтийг гаргаж байна.

Энэхүү нэмэлт дүгнөлтийд ашигласан нэр томъёо нь Хууль зүйн дүгнөлтийд тодорхойлсонтой ижил болно.

Нэг. Үзүүлэлтийн тухай хуулийн 10.6-д зашны дагуу “ЛэндМИН ББСБ” ХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2023 оны 7 дугаар сарын 24-ний өдрийн хурлын “Нийтэд санал болгон гаргаж буй үзүүлэлтийг беталгаажуулах тухай” 23/22 тоот тогтооши ([Хавсралт](#))-ээр Компанийн нийтэд санал болгон гаргаж үзүүлэлтийн тоо ширхэг, нийт үнийн дүнг өөрчилж, үзүүлэлтийн тохижуулсан тогтоосон байна. Тухайлбал:

- Компанийн зээлийн үлэг ажиллагааг санхүүгчүүдэх төрлийн 100,000 (нэг зуун мянга) төгрөгийн нэрэлzesэн үнэтэй 90,000 (ерэн чилиг) ширхэг, нийт 9,000,000,000.00 (есөн тэрбум) төгрөгийн үннийг дүн бүхий Компанийн өрийн хөрөгслийг (цаашид “Лэнд Бонд”)-ийг Монголын хөрөнгийн биржээр давассуулан олон нийтэд санал болгон арилжаанлахаар шийдвэрлэжсо.

ЛэндМИН ББСБ ХК

УЛААНбаатар хот

5030754 д/1114297266

267

lendmn

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

2023 -08- 10

БҮРТГЭВ-02
ЛЭНД БОНД -ын танилцуулга

2. Компанийн ТУЗ-ийн 2023 оны 6 дугаар сарын 27-ны өдрийн 23/20 тоот тогтоосын хавсралтыг хүчингүй болгоход шийдвэрлэж, үнэт цасны нөхцөлийг эзхүү тогтоолын иргүүтээр хавсралтаар шинэчилэн тогтолцож. Нөрчдээг орон нөхцөлийг подорхийлбод:

Тоо ширхэг	90,000 (сарн чийгээ) ширхэг
Олон нийтэд санал болгох нийт дүн	9,000,000,000 (есэн тэрбум) төгрөг
ХҮЧ (жилийн буюу 365 хоног)	13.0% (архиан хийжсан хувь)

Байх ба үнэт цасны бусад нөхцөл чөвсэр байна.

Мен Компанийн Гүйцэтгэх захирлын 2023 оны 8 дугаар сарын 10-ны өдрийн A-2023/30 тоот шийдвэр хүчингүй болгох тухай тушаал (Хайлалт + 2)-аар Лэнд Бондын тоо ширхэг, ийнтгүй үнэйн дүн, хүүгийн хувь хэмжээг тогтоосон 2023 оны 06 дугаар сарын 29-ний өдрийн A-2023/28 тоот тушаалыг түүчингүй болгосон иж холбогдох хууль тогтоомжийг кийдсэн байна.

"ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2023 оны 7 дугаар сарын 24-ний өдрийн хурлын "Нийтэд санал болгон гаргаж буй уют цасны нөхцөлийг бетаапшонуухаа тухай" 23/22 тоот тогтоога Компанийн тухай хуулийн 4.3 зах хэсэг, 41.2, 41.3 дахь хэсэг, 42.1 дахь хэсэг, 76.1.5, 76.1.18 дахь зах, 80.7 дахь хэсэг. Үнэт цасны зах эзлийн тухай куулалби 5.1.2 зах зах, 6.1 дахь хэсэг, 16 дугаар зүйн, Компанийн дүрмийн 9.6.2 дахь зашгатад тус тус нийцсэн байна.

Хоёр. Улаан цасны нөхцөл барьжимиж оруулсан шийдвэр, яруулжээ зарсанкуулжийн колбогтойжээр Улаан цасны нөхцөл барьжимиж оруулсан иж гарчсан оруулж, хүчинээ хэмжигчийн хувь бэснээ дэх авсаны нийцсли эсэх, ижрэлийн цасын хувь түүн мэдэхэдээ ля үзүүл зөв зөхөн талбар.

Компанийн ТУЗ-ийн 2023 оны 7 дугаар сарын 24-ний өдрийн 23/22 тоот тогтоосын шигуу Бондын таяаншуулгыг бодвны тоо ширхэг, ийнтгүй дүн, хүүгийн хэмжээнд барьжимж оруулж, гүйцэтгэх захирлын 2023 оны 06 дугаар сарын 29-ний өдрийн A-2023/28 тоот тушаалын талдаар ижлээнийг хасссан байна. Энэхүү барьжимж нь хөрөнгө оруулж, хувьцаа хэмжигчийн хувь зүйн зашигт барьж ижилжвэгүй багасаа барьжимж оруулсан хувь зүйн нөхцөл нь үзүүл зөв болно.

Жижиг: "Өмгөөллийн Эм Ди Эс энд Хамзалик" ХХН-ийн 2023 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн Хууль түүн дүгнэхийн дохиу "ЛэндМН ББСБ" ХК-ийн Гүйцэтгэх захирлын 2023 оны 06 дугаар сарын 29-ний өдрийн A-2023/28 тоот тушаалаа колбогдох хэсгийг дүгнэхийг хүчингүй болгох байна.

НӨХЧРӨЛӨЛИЙН ГИШҮҮН,
ХУУЛЬЧ

Д.ДУГЭРЖАВ

ЛЭНД МН ББСБ ХК

УЛААНбаатар хот
5039754 д/н 1116267206

268

